

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

YUKIO MIŞİMA

YAZ ORTASINDA ÖLÜM

öykü

Çeviri: HÜSEYİN CAN ERKİN

YUKIO MIŞİMA
YAZ ORTASINDA
ÖLÜM

Can Yayınları 1996

Manatsu no Şi, Yukio Mişima

© 1950, Yukio Mişima vârisleri

© 2011, Can Sanat Yayınları Ltd. Şti.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Temmuz 2011

Bu kitabın 1. baskısı 2 000 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Faruk Duman

Kapak tasarımı: Ayşe Çelem Design

Kapak resmi: © iStockphoto.com / Roberto A. Sanchez

Kapak baskı: Azra Matbaası

İç baskı ve cilt: Özal Matbaası

ISBN 978-975-07-1345-3

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.

Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

www.canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

YUKIO MIŞİMA

YAZ ORTASINDA

ÖLÜM

ÖYKÜ

Japonca aslından çeviren

H. Can Erkin

Yukio Mişima'nın Can Yayınları'ndaki diğerk kitapları:

Bahar Karları / Bereket Denizi 1, 1992

Kaçak Atlar / Bereket Denizi 2, 1993

Şafak Tapınağı / Bereket Denizi 3, 1994

Meleğın Çürüyüşü / Bereket Denizi 4, 1994

Bir Maskenin İtiirafları / 2010

YUKİO MİŞİMA, asıl adı Hiraoka Kimitake. 1925 yılında doğdu. İlk hikâyelerini çocukken yazmaya başladı. Babasının ısrarıyla Tokyo Üniversitesi'nde hukuk okudu. Mezun olduktan sonra girdiği memuriyette ancak bir yıl çalışabildi. İstifa etti, tüm zamanını yazmaya ayırdı. Mişima'nın kısa sürede uluslararası bir ün kazanmasını sağlayan *Bir Maskenin İtirafları*, 1948 yılında yayımlandı. Çok sayıda romanın, popüler dizi romanların, öykü kitaplarının, denemelerin ve edebiyat eleştirilerinin yanı sıra *kabuki* tiyatrosu ve geleneksel *no* oyunları için çağdaş metinler kaleme aldı. Çağdaş Japon edebiyatının en önemli yazarı olarak kabul edilen Mişima, 1970 yılında ününün ve prestijinin doruğundayken Henry Miller (*Reflections on the Death of Mishima*) ve Marguerite Yourcenar *Mişima ya da Boşluk Algısı* gibi yazarların kitaplarına konu olacak bir intiharla yaşamına son verdi.

H. CAN ERKİN, 1968 Çorum doğumlu. Çevirmen, öğretim üyesi. 1991 Ankara Üniversitesi DTCTF Japon Dili ve Edebiyatı mezunu. 1996'da Hokkaido Üniversitesi'nde yüksek lisansını, 2001'de Ankara Üniversitesi'nde doktorasını tamamladı. Yamamoto Tsunetomo, Osamu Dazai, Kavabata Yasunari, Ryu Murakami, Haruki Murakami, Ryo Kuroki, Kenzaburo Oe, Kobo Abe gibi Japon edebiyatının önde gelen isimlerinin eserlerini dilimize kazandırdı.

İçindekiler

Sigara (Tabako)	11
Haruko.....,	27
Sirk	69
Kanatlar	79
Sayfiye Çamları	93
Bulmaca	109
Yaz Ortasında Ölüm	131
Havai Fişekler	181
Asilzade	195
Üzümlü Ekmek	223
Yağmur Altında Fıskiye	241

SİGARA (TABAKO)

Koşuşturmaca içerisinde geçen gençlik yıllarımı bir türlü eğlenceli, güzel yıllar olarak anımsamayı beceremiyorum. “Her yere düşerken güneş ışıkları,” diyor Baudelaire, “tükendi gençliğim zifiri karanlık fırtınalarda.” Gençlik anıları tuhaf ölçüde trajedi haline getirilir. Neden büyümeye, o sürece ait anılar trajedi haline geliverir acaba? Bunu şu an bile anlayamıyorum. Kimse de anlayamaz herhalde. Yaşlılık yıllarındaki durgunlaşan bilgelikle, sonbahar bitimlerinde sık sık görülen o kuru aydınlığı yanında getirerek üzerimize dökülen güneş gibi, belki de aniden anlayıveririm. Yine de, anlamasına anlarım belki, ama o sırada bunun artık hiçbir önemi kalmamış olabilir.

Günler çözümsüzlükleriyle geçip gider. Böylesine can sıkıcılık gençlik çağlarında dayanılmaz olur. Evet doğrudur, gençlik çağlarında çocukluğun sinsiliği kaybolur, hatta bu artık kötü bir şeydir. O her şeyi en baştan düzeltmek niyetindedir. Fakat âlem bu çabayı her zamanki soğukluğuyla karşılar. Onun yelken açışını fark eden tek bir kişi bile olmaz. Ona gösterilen tavırlar genelde olması gerekenden farklı olur. Bazen yetişkinmiş, bazen de bir çocukmuş gibi davranırlar. Bunun nedeni onda özlü bir şeylerin yokluğundan mı kaynaklanır acaba? Hayır, sanırım gençlik çağlarında onda kolay kolay bulunamayacak

bir şeyler vardır ve o yalnızca bunun ne olduğunu adlandırmakta güçlük çeker. Bu, büyümedir. O nihayet adlandırmayı başarır. Başarı ona huzur verir, göğsünün gururla kabarmasını sağlar. Ancak, bir ad konulduğu anda o özlü şey, adlandırılmadığı zamankinden farklı bir şeye dönüşür. Üstelik bunun bile kendisi farkına varamaz. Yalnızca yetişkin olmuştur. Çocukluğun sımsıkı mühürlenmiş bir sandığı vardır. Genç insan bir gayret o sandığı açmaya çalışır. Kapağı açtığında içinin boş olduğunu görür. Bunun üzerine anlar ki, hazine sandığı dedikleri, her zaman böylesine boştur. Sonrasında artık kendi yargılarını önemsemeye başlar. Ancak, sandık gerçekten de boş mudur acaba? Sandığı açtığı anda, göremediği çok önemli bir şey uçup gitmiş midir yoksa?

İşte bu şekilde, ben yetişkin olmayı bir tamamlama, bir mezuniyet olarak göremiyordum. Gençlik ebediyen sürmelidir ve gerçekte sürer de. Öyle olduğu halde onu nasıl küçük görebiliriz? Genç olduğumda ben önce dostluk dedikleri şeye inanmakta güçlük çektim. Arkadaşım diyebildiğim insanlar hep aptallardı ve onlara karşı sabır gösteremezdim. Okul... Bu aptal örgütlenme türü, bizi gündüzleri orada yaşamak, bize lütfedilen onlarca aynı sınıf öğrencisi içerisinde arkadaş seçmek zorunda bırakır. Bu çevresi çitlerle örülü dar alanda, aşağı yukarı aynı düzeyde erdem sahibi onlarca arkadaşımız, her yıl aynı defterle ders verip, ders kitabının bir yerine geldiğinde her yıl aynı espriyi yapan hocalar (B şubesindeki bir arkadaşım ile önceden anlaşmış, bir kimya hocasının o espirisini dersin hangi dakikasında yaptığını hesaplamıştık; bizim şubede 25. dakikada yapmıştı, B şubesinde ise 11.35'te, yani ders başladıktan tam 25 dakika sonra). Böyle bir ortamda ne öğrenebilirim ki? Üstelik yetişkinler bu çitin içerisinde güzel şeyler öğrenmemizi emrederler. O zorlamayla bizler simyacılar gibi yaşamayı öğ-

reniriz. En iyi simyacı “üstün başarılı öğrenci” diye adlandırılır. O, kurşunu kullanarak uyduruk bir maden yapar, siparişi verene altın diye yutturur, sonra kendisi de o madenin altın olduğuna inanmaya başlar. Üstün başarılı öğrenci en olgun simyacıdır.

Ben, dostum diyebildiğim dostlarımın bana olan sevgisini erittim. Onların yaptıklarının tersini ama hep tersini yaptım. Ortaokula girer girmez hemen herkesin başladığı, spor dedikleri şeyler bende yalnızca tiksinti uyandırdı. Üst sınıflar beni o spor takımlarından birine sokabilmek için dövmeye bile kalktılar. Onların kalın kollarına bakmaya çekine çekine yalan söyledim. “Ben... eee... şeyy... Bronşitim var benim... şeyy... Kalbim de zayıftır, arada sırada düşüp bayılıveririm.” Okul şapkalarını yarıya kadar tersyüz ederek kafalarına yanlamasına geçirmiş üst sınıflar “Hıh,” diye yanıtladılar. “Şu solgun suratınla uzun yaşamazsın zaten. Hazır mısın buna? Şu an ölsem hiçbir şey öğrenmeden ölmüş olursun. Hem de eğlenceli hiçbir şey.” Çevremdeki sınıf arkadaşlarım hep bir ağızdan pis pis gülüştüler. Ben sessizce üst sınıftakilerin kalın kollarına bakıyordum. O andan itibaren kadınsı zayıflık, bende içten içe çirkinlik hissi uyandırmaya başladı.

Soylular sınıfı okulunun o baştan çıkarıcı havasına, başkalarına anlatılması güç tuhaf atmosferine her şeyimle karşı çıkarken bir yandan da o mekânın derinliklerinde gizli şeylere hayrandım. Arkadaşlarım çoğunlukla, sıradan insanların arasına konulacak olsalar abartılı ve gölgelerle örtülü suratlarıyla hemen dikkat çekecek insanlardı. Kitap falan okumaz, cehalet timsali olarak dolaşırlardı. Trajedi onların ilgisini çekmezdi. Küçüklüklerinden beri acı ve coşku gibi yelpazenin uç kısımlarında yer alan duygulardan kaçınmakta ustalaşmışlardı. Başka çareleri kalmayıp da acıyı yaşadıklarında, her şeyi oluruna bırakma huylarıyla hemen üstesinden gelir, o acıyla hiç

ilişkileri olmamış gibi yaşamayı becerirlerdi. Zaten öyle insanların, güç ya da zorbalıkla değil, uyuşturucu etkisi yapan olurlarına bırakma yoluyla birçok insanı kendilerine itaat ettirtmeyi başarmış insanların çocuklarıydılar.

Okulu çevreleyen engebeli ormanda dolaşmayı severdim. Okul binası tepedeydi, çevresindeki yamaçlarsa tamamen ormanla kaplıydı. Ormanın içerisinde bağırsak gibi dolambaçlı ve kaygan onlarca patika vardı. Dağınık halde puslu bataklıklar vardı. Ormandan süzülen suların mavi gökyüzü arzusıyla toplandığı ve sonra da yeraltına süzülüp gittiği bu yerlerdeki ağır kurşuni birikintiler hiç kımıldamamış gibi görünse de, dikkatlice bakıldığında usul usul daireler çizerek aşağıya süzülüyordu belli olurdu. Birikintilerin o sessiz sedasız işleyişinde beni çeken bir şeyler vardı. Bataklık kıyısındaki kurumuş ağaçların köklerine yaslanmış, yüzeyinde düşen yaprakların salındığı o birikintilere bakar dururdum. Bazen ormanın derinliklerinden balta sesleri gelirdi. Sonbaharın huzursuz gökyüzü arada sırada güzel bir gölü andırır, parıldayan bulutların arasından ışık huzmeleri yere süzülürken sanki o balta seslerini onlar çıkartıyormuş gibi bir hisse kapılırdım. Bulanık birikintilerin üzerinde yalnızca ışığın vurduğu yerler altın rengine bürünür, berraklığa kavuşurdu. Tam o kısmın ortasında güzel bir yaprağın, birikintide yaşayan hantal bir canlı gibi yavaşça salınarak suya batışını izlediğimde her geçen an nedensiz bir mutluluk hissetmiştim. Sanki sürekli bütünleşmeyi arzuladığım, bir sürü şey tarafından sürekli engellenen, önceki yaşamımdan bana doğru akan özlem duyduğum büyük dinginliğe kavuşmuş gibi hissetmiştim kendimi.

Sonra bataklık kıyısından ormanın derinliklerindeki anıtmezar gibi duran yuvarlak tepeye doğru ilerledim. Bir an çıvgınların hışırtısını duydum. Ağaçların arasında kalan küçük otlukta yatan öğrenciler doğrulmuş bana

bakıyordu. O iki üst sınıf öğrencisini tanıımıyordum. Kesinlikle öğretmenlerden kaçarak, bize yasak olan sigaralarını içmek için oraya gelmişlerdi. Biri bana kesik bir bakış fırlattıktan sonra avucunun içine gizlediği sigarayı hemen ağzına götürdüyse de, diğeri dilini şaklatarak arkasına gizlediği eline göz attı. “Ne o? Söndürdün mü? Seni beceriksiz,” diye, bana hiç aldırmış etmediğini göstermek için mahsus güldü ama gülerken henüz tam olarak alışmadığı sigara yüzünden öksürüğe tutuldu. Alay edilen öğrenci kulaklarının çevresi kızarmış halde, az önce yaktığı sigarayı iyice ezerken aniden başını kaldırıp bana bakarak, “Baksana sen!” dedi. “Buraya gelsene biraz!” Bakışlarımı yere indirdim; oradan geçip gidebileceğim halde, oracıkta tavşan gibi kalakalmıştım. “Efendim?” diye yanıtladıysam da, verdiğim yanıtın çocuksuluğuyla yüzüm kızarıverdi. Sonra çıvgınların üzerinden atlaya atlaya yanlarına gittim. “Otur bakalım.” “Peki,” derken oğlan yeni bir sigara çıkartıp yaktı. Ben oturunca da sigara paketini bana uzattı. Şaşırarak geri çevirdim.

“Çekinme. İç bakalım bir tane. Pastadan daha lezzetlidir.”

“İyi de...”

Oğlan bir sigara daha çıkartıp yaktıktan sonra, zorla elime tutuşturup “İçmezsen söner,” dedi. Ben de içtim. Az önceki birikintiyi andıran ateş kokusuyla beraber, bir an alev alev yanan bir ağaç hayali görüverdim... Anında öksürüğe boğuldum. İki oğlan birbirlerine bakarak keyifle gülüyorlardı. Aniden gözlerimi dolduran yaşlarla, onların keyifli gülüşlerinden eksik kalmayan bir mutluluk hissi yaşadım. Neden? Yapmacık bir gülümsemeyle devrilerek sırtüstü uzandım. Otlar ince ceketimin altından sırtıma batıyordu. İlk kez içtiğim sigarayı yukarı kaldırarak, gözlerimi yarı yarıya kısıp sigara dumanının öğleden sonrasının bulanık gökyüzüne doğru yükselişini izledim.

Duman zarif kıvrımlarla yükseliyordu. Bir an havada asılı kalıyor, ne yöne gideceğini şaşırmış gibi oluyordu. Sanki uyanmadan hemen önceki rüya gibiydi; bir anlam kazanacakmış gibi olduğu anda dağılıp gidiyordu.

Tam da bu uyuşmuş ânımı bozacak şekilde, kulağımın dibinden gelen ses, “Adın ne senin?” diye sordu. Sigarayı veren oğlandı. Bir an kulaklarıma inanamadım. Benim bir süredir çatallaşmaya başlayan sesimle tıpatıp aynı sestti. “Nagasaki.” “Birinci sınıf mısın?” “Evet.” “Hangi kulüptesin?” “Henüz hiçbirine girmedim...” “Hangisine gireceksin?” Son soru karşısında bir an tereddüt ettim. Sonra soğukkanlılığım oğlana sahte bir yanıt vermeme engel oldu. “Edebiyat kulübü,” dediğim anda, oğlan çığlığa yakın bir ses tonuyla “Edebiyat kulübü!” diye yineledi. “Öyle bir yere ne diye gireceksin? Sakın yapma. Orası veremlilerin girdiği yerdir. Vazgeç girmekten.” Anlamı belirsiz bir gülümsemeyle geçirterek, oğlanın afallayan yüzüne baktım. Bu da bana ayağa kalkma cesareti verdi. Kalkıp saatime baktım. Gözlerimi iyice kısıp saati iyice yaklaştırarak sanki göremiyormuşum gibi...

“Biraz işim var,” deyince bir süredir sessizce yatan diğer oğlan, “Öğretmenlere ispiyonlamaya gitmiyorsun umarım,” dedi, doğrularak. “Endişelenmeyin,” diye yanıtladım, hemşirelerin resmi ses tonunu andıran bir sesle. “Kırtasiyeciyeye gideceğim... Hoşça kalın.”

Arkamdan, “O tip bize sinirlendi de, onun için kalkıp gitti,” dendiğini hissederek biraz seri adımlarla yuvarlak tepeden aşağı inmeye başladım. Ses bana sigarayı veren oğlanın sesiydi. Nedense dönüp o diri sesin geldiği yöne bir kez daha bakmak istedim. Tam o sırada gittiğim yönde güzel bir kızılık gözüme ilişince bu isteğim silini-verdi. Fakat sanırım başka şeyler düşünerek yürüyordum. Bir de baktım o kızılığın bulunduğu yeri geçmiş-tim. Dönüp arkama baktım. Tek bir genç kiraz ağacının

yaprakları sonbahar etkisiyle kızıla dönüşmüştü. Bulutların arasından süzülen ışıklar, o kızılığın üzerine vurdukça yapay bir güzellik ortaya çıkıyordu. Yaprakların arasına sokulan sonbahar ışıkları, yeni parlatılmış bir kristalden geçip geliyormuş gibiydi. Yeniden arkama dönerek tekrar yürümeye başladım...

Eve döndüğüm andan itibaren pişmanlık içerisinde kıvranmaya başladım. Hayır, suç korkusu demem daha doğru olur. Sigara hâlâ parmaklarımın arasındaymış gibi dehşete kapılıyordum. Fakat, masama oturup ders çalışmaya kalktığımda başka bir huzursuzluk içimi kaplayıverdi. Parmak uçlarımdaki sigara kokusu, *Binbir Gece Masalları*'nda karısı tarafından parmağı kesilen adamın etinden çıkan yağ kokusu gibi, ne kadar silersem sileyim çıkmak bilmiyordu. Herhalde artık o kokunun sıkıntısını sürekli yaşayacaktım. Bezle sarıp eldiven takarak gizleyebildiğimi sandığım halde, trende insanların hemen kokuyu alıp bana bir suçluymuşum gibi baktıkları zaman, o kokunun vücudumu sarmaladığını ve asla gizleyemeyeceğimi anladığımda yaşayacağım sıkıntı nasıl bir şey olacaktı acaba? O akşam yemekte, babamın yüzüne doğru dürüst bakamadım. "Kei, çorbayı döküyorsun," diye büyükannemin her kaşıқта tekrar tekrar uyarmasını duyar gibi oluyordum. Gençliğinde hizmetçinin hırsızlığını yakalamış olmakla ünlü büyükannem, kesinlikle benim sigara içtiğimi de anlamış olmalıydı. Bu düşünce tek başına taşıyamayacağım kadar korku verdiğinden, büyükannemden babama söylememesini istemek için yemekten sonra odasına uğradım. "Oo, Kei. Buraya pek gelmezdin," diyen büyükannem, bana konuşma fırsatı tanımadan pasta çıkartıp çay koymaya girişti. Sonra da zorla "Köprüde Benkei" türküsünü öğretti. Her şeyi anladığından iyice kuşkulananmaya başlamıştım.

Ertesi gün okula gittiğimde her şeye o âna kadar ol-

duğundan farklı gözlerle bakıyormuşum gibi bir hisse kapıldım. Bu değişimin bir nedeni olmalıydı. O bir dal sigaradan başka bir şey gelmiyordu aklıma. Üst sınıfların arasına karışarak kızlardan başka bir şey konuşmayan sınıf arkadaşlarıma karşı takındığım aşağılayıcı tavrın benim ezikliğimden başka bir şey olmadığını farkına vardım. Çünkü onlara karşı ilgisizliğim günden güne tepkiye dönüşmüş olmalıydı. Eğer onlar, “Ne o Nagasaki? Çok büyük bir adammış gibi şarkı (onlar şiir sözcüğünü bilmez, şiire, haikuya, her şeye şarkı derlerdi) yazıyorsun ama hiç sigara içtin mi?” diyecek olurlarsa, o âna kadar olduğu gibi yanıt vermeyerek geçiştirmek yerine, “Eh, sigara içtim elbette,” diyebilecektim. Fakat yine de, önceki akşam yaşadığım suç korkusu, bendeki değişimle tezat oluşturmak bir yana, o değişimi içten içe körüklüyor gibiydi. Daha rahat hareket eder hale gelmiştim. Fen bilimleri dersindeki sıra kapmaca da (bu yarış en ön sırayı değil, en arkadaki sıralardan yer kapmak için yapardık), her zaman sonradan sakince giderek boş bulduğum yere oturduğum halde, sabah töreninden sonra telaşla koşuşturan T.yi görür görmez peşine düşüp herkesten önce sınıfa koştum. Her zaman ikinci iyi yere (derste uyunsa bile hocanın fark etmediği yere) oturan K. oraya çoktan oturduğumu görünce, “Oo, Nagasaki, ben olsam oraya oturmazdım. Hoca en çok orada oturanı kaldırıyor. Çok hazırlıklı gelmiş olmalısın. Ders çalışanın hali başka oluyor,” diye hayıflandı. Sonra herkes “tek hevesi gaz maskesi” diye üst sınıfların taktığı lakabını söyleyerek dalga geçince K. sinirlenip en ön sıraya, hocanın tam karşısına oturuverdi. O ders saatinde hoca K.yi iyice hırpaladı; sınıftakilerin keyfine diyecek yoktu.

Öğle tatilinde hiç alışkanlığım olmadığı halde, basketbol oynayanlara katıldım. Fakat öylesine beceriksizdim ki hemen bekleyenlerden biriyle değiştiriverdiler

beni. İnsanların samimiyetini kazanmaya çalışırken farklı hissediyordum kendimi. Basketbolculardan ayrılarak okul binasının arkasındaki çiçekliğe gittim. Çiçeklerin çoğu mevsimlerini kapatmıştı. Geriye yalnızca kasımpatı kalmıştı. Onun yaprakları da sarıya çalmaya başlamış, çiçekler gövdenin üzerinde tüm canlılığıyla açmıştı. O gereksiz ölçüde büyümüş çiçeğe baktıkça narin, dikine çizgilerle kaplı sarı saksı olduğundan daha büyükmüş, karşıma devasa bir kasımpatı çıkmış gibi gelmeye başlamıştı. Çevreden öğle güneşinden kaçan böceklerin sesleri geliyordu. Uzunca bir süre çömelerek kaldığımdan, ayağa kalktığımda gözlerimin önü kararıverdi. Sonra da kendimi öylesine kaptırarak kasımpatıya baktım diye, içimi bir utanç duygusu kaplayıverdi. Ormanda dolaşırken bile tek bir şeye nadiren takılıp kalırdım ve özellikle kasımpatıya baktığım sürede başka bir manzarayı izlediğim anlardan farklı olarak utanç hissetmiş olmalıyım. Hızlı adımlarla okul binasına dönerken birbirine karışmış ağaçların arasından yine o sonbahar güneşi altında ışıltılar saçan birikintiyi gördüm. Balta seslerini, parlak bulutların arasından süzülen ışık huzmelerini anımsadım. Aynı anda o oğlanın duru sesi de kulaklarımda yankılanır gibi oldu. O an, aşırı keskin ama insanı bunaltacak ölçüde sakin bir his göğsümü kaplayıverdi. Bunun nedeninin oğlanın sesi olup olmadığını kestiremiyordum. Birikintinin kenarında bulutların arasından süzülen ışıklara baktığımda, önceki yaşamımdan akıp gelen, özlemini çektiğim dinginliğe kavuştuğumu düşünerek, yaşadığım hisse ayırt edilemeyecek ölçüde benziyordu.

Fakat gün geçtikçe bir türlü benimseyemediğim edepsizlikten, pişmanlıktan ve korkudan uzaklaştıkça uzaklaştım. Unutamadığım tek şey sigaranın kokusuydu. Alışabileceğimi sandığım o koku eskiden olduğundan daha da keskinleşmişti; babam puro içerken yanında oturduğumda

bazen keyif alıyor, bazense kusacak gibi oluyordum. Sakin, hareketsiz şeylere olan tutkum müthiş bir hızla şimdiye kadar aşağıladığım gürültülü, kımıl kımıl şeylere doğru akınaya başlıyordu.

Büyükannem, annem ve babamla birlikte şehirdeki kalabalık bir restorana gittikten sonra dönüşte, artık pek yürüyemeyen büyükannem için arabayı biraz uzun yoldan dolaştırarak sonbahar akşamının aydınlık şehrinde arabayla gezmeye karar vermiştik. Büyükler arkaya oturmuş, bense muavin koltuğuna oturmuş etrafa bakınıyordum ama şehir bana hiç o akşamki kadar güzel gelmemişti. Kırmızının farklı tonlarındaki renkleriyle titreşen neon ışıkları, aşırı aydınlık ve özensizce yapılmış pencereler elbette tek başlarına güzel şeyler değillerdi ama bir araya gelerek bir düzene kavuştuklarında, sönmek bilmeksizin gökyüzünde asılı kalan hafif titrek havai fişek ışığı gibi bir hal alıyorlardı. Okulda öğrendiğim “rüyalar sapığı” ifadesini anımsadım. Bu bir rüyadan ibaretti. Orada yaşayanlar farkına bile varmadan şehir sürekli başka bir şeye dönüşüp duruyordu. O anki şehir ertesi günkü şehir değildi. Ertesi günkü şehir de, bir sonraki günkü şehir olmayacaktı... Tam bunları düşünürken vapur şekilli güzel bir binaya gözüm takıldı. O bina diğerlerinden farklı olarak parlak ışıklar yerine duman içerisinde kalmış gibi lacivert ışıklar içerisinde kalmış beyaz bir binaydı. Tam o binaya bakarken, sessiz bir gölge yükselecek, sanki su üzerinde salınıyormuş gibi, o bina usul usul titremeye başladı. Şaşırarak yüzümü pencerenin camına yapıştırıverdim. “Kei, Ginza semti çok hoşuna gitti herhalde,” dedi, o âna kadar sesini çıkartmadan duran annem, yüksek perdeden gülererek. Büyükannem de gülererek, “Ginza semti bu kadar hoşuna gittiyse, ileride çekeceğimiz var senden,” dedi. Babamsa ağzında purosunu, burnundan gülmekle yetinmişti. Yanıtlamaksızın biraz kasılsam

da, pencereden fener ışıklarını izlemeyi sürdürdüm. Derken, araba keskin bir virajda sağa doğru döndü. Oralar şehrin karanlık bölgeleriydi. Oradan ayrılmanın üzüntüsüyle, arabanın tavanına baktım, sanki bakışlarım kaplamanın arkasına ulaşacakmış gibi. Yüksek binaların üzerinde taç gibi duran ışıklar hâlâ görünüyordu. O ışıklar da kaybolup giden ay gibi çatıların arkasında gizleniverdikten sonra, gökyüzünün gün ağarmadan hemen önceki halini andırmaya devam etti.

Kış gelmek üzereydi. Bir gün okul bittikten sonra, Japonca dersinin serbest araştırma ödevini yapmak için, üyelerinden anahtarını alarak tozla kaplı Edebiyat Kulübü odasına girdim. Kitaplıktan indirdiğim ayrıntılı büyük edebiyat sözlüğünü, o tozlarla kaplanmış ağır kitabı dizlerimin üzerine koyarak okumaya başlayınca kaldırıp tekrar yerine koymaya üşenip bana lazım olmayan yerlere varana kadar okudum. Zamanı anımsadığımda akşam güneşi bir su tabakasının içerisinden geçerek geliyormuş gibi zayıflamıştı. Telaşla kitabı yerine bırakarak odadan çıktım. Koridora çıktığımda neşeli gülüşmeler ve gürültülü ayak sesleriyle bana doğru gelen birilerini gördüm. Güneş arkalarından geldiğinden tam olarak anlayamadım ama *rugby* kulübü üyesi üst sınıf öğrencileriydi bunlar. Başımı eğerek selamladım. Bunun üzerine içlerinden biri güçlü elini omzuma koyarak, “Sen Nagasaki değil misin?” diye sordu. Kesinlikle, kulaklarımdan hiç çıkmayan o diri, tok sestti. Heyecandan ağlamaklı gözlerle başımı kaldırıp yüzüne baktım.

“Evet, benim,” deyince yanındakiler, “Oo, yeni çömez mi?” “Harika!” “İmura bu kaçınıcı?” diye uğuldamaya başladılar. O İmura yanındakilerin övgüsüne kapılarak elini omzuma dolayıp, “Nagasaki. Bizim odaya gelsene,”

dedi, *rugby* kulübünün odasına doğru yürümeye başladık. Üst sınıflar iyice uğuldamaya başlamıştı; İmura ve ben neredeyse arkamızdan itilerek odaya doğru ilerledik. Oda adım atılmayacak ölçüde dağınıktı. İlk dikkat çeken şey, insanın burnunu sızlatan o biraz da çekici kokuydu. Judo kulübünün odasından farklı, çok daha melankolik, keder yüklü olduğunu söyleyebileceğim, aşırı keskin ve kolaylıkla uzaklaşamayacak bir kokuydu. Sigara içtikten sonra sürekli sıkıntı çekmeme neden olan o gerçek kokudan ziyade, hayalimde canlandırdığım kokuya tıpatıp uyuyordu. Beni her an dağılacakmış gibi gözükken masanın başındaki her an dağılacakmış gibi gözükken sandalyeye oturtular. İmura da yanıma oturdu. Onun oturduğu sandalye benim oturduğumdan çok daha sağlamış gibi duruyordu ama onun en ufak hareketiyle gıcırtilar çıkartıyordu. O sesleri duydukça yanımda oturan kişinin ağırlığını rahatlıkla hissedebiliyordum. İmura soğuk havayla tezat oluşturan dizlerini açıkta bırakan formasıyla oturuvermişti, yüzü ve göğsüne yapışan henüz kurumamış ter damlaları ısıltılar saçıyordu. Herkes İmura ve benim hakkımda bir şeyler söylüyordu. İmura ise sigarasını tütürerek diğerlerinin söylediklerini keyifle dinliyordu. Sanki ben artık orada değilmişim gibi bir tavrı vardı. Ondan başka sigara içen yoktu. Bense arada sırada İmura'nın kalın koluna kesik bakışlar fırlatarak, diğerlerinin lafları karşısında hiç önemli değilmiş gibi davranmaya çalışıyordum. Nasıl olup da o kadar yüksek perdeden gülebildiğime kendim de şaşmış haldeydim.

Diğer oğlanlar benimle dalga geçmekten bıkınca İmura o gün yaptıkları antrenmanda dikkat edilmesi gereken noktaları anlatmaya başladı. Diğerlerinin yüzünde yine gençliklerinden kaynaklanan ciddi ifadeler oluşmuştu. Bense gözlerimi kapatmış İmura'nın sesini dinliyordum. Gözlerimi açtığımda kalın parmak uçlarının ara-

sında kısalıp giden sigaraya baktım. Bir an nefesim kesi-
lecekmiş gibi oldu.

“İmura!” diye seslenince bir anda bütün bakışlar
üzerimde çivileniverdi. Tüm gücümü harcıyordum. “Bir
sigara verir misin?” Odadakiler hep bir ağızdan gülüştü-
ler. Aralarında henüz sigara içmeye başlamamış olanlar
çoğunlukta idi. “Bravo!” “Bu oğlanda iş var! Ne de olsa
İmura’nın çömezi!” İmura’nın koyu, yay şekilli kaşları bir
an şeklini kaybediverdi. Fakat çok doğal bir şeymiş gibi
sigara kutusundan bir dal çıkartıp, “İçebilecek misin?” di-
yerek bana uzattı. Tam olarak sözcüklere dökmem kolay
değil ama o an benim İmura’dan beklediğim yanıt tama-
men farklıydı ve o tek doğru yanıt için her şeyimi orta-
ya koyuverdiğimi sanıyordum. O anormal kararlılığım,
içimde bu kararlılığımı tetikleyen gerilim, tamamen o
beklentimden doğmuştu. Sanıyorum yalnızca o yanıt sa-
yesinde o andan sonraki yaşantımla ilgili kararımı belir-
leme telaşına kapılmamın bile büyük bir anlamı vardı.
Ancak, artık o noktaya dönmeye gücüm kalmamıştı. Dil
ile anlaşılamadığından, derdini anlatmak için sürekli sa-
hibinin gözlerine bakan bir koyun gibi dalgın gözlerle
İmura’ya baktım... Her şeyden kaçmak istiyordum.

Fakat artık içmekten başka çarem yoktu. Boğulacak
gibi oldum. Yaşla dolan gözlerimi kırptırarak, içimde
yükselen kusma hissini bastırarak içtim. Enseme sanki so-
ğuk bir şey bastırılıyordu ve gözyaşlarımın ardından gör-
düğüm odayı anormal ışıltılar kaplamış, gülen oğlanların
yüzleri Goya tablolarındaki tuhaf insanları andırmaya
başlamıştı. Gülüşmelerde az önceki neşe yoktu. Gülüş-
me dalgası dindiğinde iç dünyalarının derinliklerinde ya-
tan acımasız bir duygu onları korkutmaya başlamış gibiy-
di. Kış gecelerinde suyun yüzeyini kaplayıveren ince buz
tabakaları gibi, çevremdeki insanların kendi hallerine
dönerek bana bakmaya başladıklarını hissedebiliyordum.

Arkalardan biri, “Bırak artık, yapma,” diyordu. O an ilk kez gözyaşı perdesinin ardından İmura’ya baktım.

İmura mahsus benden tarafa bakmıyordu. Dengesiz bir oturuşla dirseğini masaya dayamış, sandalyesine yarım oturmuştu. Yüzünde zorlama bir gülümseme oluşmuş, masanın üzerinde sabit bir noktaya bakışlarını ayırmadan bakıyordu. O halini görür görmez acı yüklü bir sevinç dalgasının içimi kapladığını hissettim. Kırılmıştı. Sevinçim de o yüzdendi. Dahası böylesine trajik, altüst edici bir şekilde ortaya çıkan, ortaya çıktığı anda da anlamsızlaşveren o tuhaf duygudaşıktan kaynaklanan bir sevinçti.

Aniden, İmura dönüp bana baktı. Yüzünde buz kesmiş bir gülümseme vardı. Bir şey yapacağını anladığım halde, ben hiç kımıldayamadan elini uzatıp parmaklarımla arasındaki sigarayı yakalayiverdi. “Bırak artık. Zorlama kendini.” Güçlü parmaklarıyla sigarayı masanın bıçakla yontulduğu belli olan kenarına bastırırken, “Hava kararıyor, evine dönmen gerekmez mi?” dedi.

Ayağa kalkarken odadakiler bana bakarak, “Tek başına dönebilecek misin? Hey, İmura. Evine bırak çocuğu,” dediler ama tamamen laf olsun diye konuşuyorlardı. Olmayacak bir yöne selam verip odadan çıktım. Loş ışıkların altında koridorda ilerlerken eve kadarki yürüyüşüm sanki çok uzun bir yolculuk olacakmış hissine kapıldım.

O gece uyuyamayıp da yatağımın içinde dönüp dururken o yaşımda düşünebileceğim her şeyi düşündüm. O mağrur halim nereye gitmişti acaba? Hep kendimden başka bir şey haline gelmemek için çabalamamış mıydım? Artık, içimde kendimden başka bir şey olma isteği güçlenmiyor muydu? Bir bakışta çirkin olduğunu düşündüklerim, güzelliklere dönüşüyor gibiydi. Çocuk olmanın lanetlenmişliğini ilk kez öylesine hissediyordum.

... O gece geç saatlerde, evet, uzaklarda bir yerde yangın çıktığını anımsıyorum. Uyku tutmamış haldeyken, itfaiyecilerin sesleri çok yakından gelince yatağımdan fırlayıp panjurları açtım. Fakat yangın şehrin uzak bir yerinde çıkmıştı. İtfaiyecilerin sesleri çok yakındaymış gibi geliyordu ama alev parçacıklarının göğe püskürten yangın tuhaf bir şekilde durgun görünüyordu. Alevler gitgide yatıştı. O manzaraya bakınca aniden uykuyu anımsadım ve panjurları sımsıkı kapatır kapatmaz yatağıma dönüp uykuya daldım...

Ancak hatırladıklarımın bu kısmının ne kadar doğru olduğunu bilemiyorum. Belki de, o gece rüyamda yangın çıktığını görmüşümdür.

1946

HARUKO

İnsanlar belki Haruko Sasaki ismini anımsıyordu. Bir yerlerde duydukları bir isim olduğunu düşüneceklerdir. Tam olarak anımsayamamaları bile ihtişam ve elemin birbirine karıştığı, kapanış sonrasındaki tiyatro önü uğultusunu çağrıştıracaktır belki de bu isim onlara. Evet, öyle. Bir kuşak öncesinde, onun ismi insanlarda böylesi çağrışımlara yol açardı.

O olay olduğunda ben dokuz ya da on yaşındaydım. Evdekiler ben okumayayım diye gazeteleri saklamışlardı. O yüzden, ben de kayıplara karışan teyzemin adını hayal meyal anımsıyordum ama aradan kırk beş yıl geçtikten sonra bir vesileyle olayın nasıl cereyan ettiğini öğrenince Haruko ismi gençliğim için bir sembol, sanki fen bilimleri dersinde yabancı dilde yazılmış kitaplardaki çizimlerde görüp de çabucak unuttuğum, üzerinde sürekli gürültücü bir sineğin dolaştığı güzel bir çiçek adı oluvermişti. Gün geçtikçe o isim içimde katılaşmış, altın varaklar gibi metalleşmiş, renklendirilmeyi beklemeye başlamıştı.

Üstelik bu isim, benim tüm belleğimin utançla kaplı kısımlarıyla, çılgınca meraklar ve ihtirasa yer olmayan saygıyla da kendiliğinden bağlanıveriyordu. Böylece o isim benim için bir tür tabu, hatta büyü gibi bir hal alıverdi.

Haruko olayı o sıralarda sık sık rastlanan, bir evden kaçma olayından başka bir şey değildi. Ağzı kokusu ilaçları ve makyaj malzemelerinin reklamlarına tam sayfa yer ayıran bir gazetede büyük puntolarla “Kontun güzel kızı, ailenin özel şoförü ile kaçtı” başlığı ve onun büyütülmüş bir mezuniyet fotoğrafı ile birlikte haber olmuştu mutlaka. O gazeteyi ben görmemiştim ama fotoğraf olaydan iki yıl önce çekilmiş uslu bir genç kıza aitti. Fotoğraftaki kız nedense kaşlarını çatmış, yüzünde bir rahatsızlık ifadesi oluşmuştu. Belki de yalnızca okul bahçesindeki çimenlerden yansıyan güneş gözlerini kamaştırmıştı. Fakat mezuniyet fotoğrafının evden kaçma olayında kullanılmış olması bana kaderin bir cilvesiymiş gibi geliyordu. Mezuniyet töreninin yapıldığı gece, kutlama içkisini fazla kaçırarak yaşlı şoför, beyin kanamasından ölmüştü. Dünyada dikili tek bir ağacı olmadığı halde her yılbaşında yeniden yazdığı vasiyetinde en çok güvendiğini belirttiği genç asistanı aileye önerilmiş, araba sürerken beyin kanamasından ölmesindense, biraz delidolu da olsa genç biri daha iyi olur diye, adam Sasaki ailesinin şoförü olmuştu.

Haruko, annemin farklı anneden üvey kardeşiydi ve şimdiki büyükanнем de dedemin ikinci karısıydı. Büyükanнем artık damarları iyice belirginleşmiş olsa da, zaman bedenine yapışan her şeyi yıkayıp götürmüş de hatları ortaya çıkmış bir heykel gibi zarif bir kadındı.

Haruko çocukluğunda söylence kahramanı Momotaro gibi şişman olduğundan, ona Momo-çan derlerdi. Genç bir kız olduğunda toparlanmış, zayıf sınıfına girse de silueti belirgin, çekici bir vücuda kavuşmuştu. Onu herkes severdi. Erkek arkadaşlarıyla da arası iyiydi. Kız arkadaşlarıyla arası daha da iyiydi. Neredeyse karşısına çıkan herkes, ona yakınlık beslemeden edemezdi. Kendisi de, onu sevmeyen birinin çıkabileceğini aklının ucundan bile geçirmezdi.

Fakat kız okuluna girdikten sonra, tuhaf bir şekilde Haruko şehirli erkeklerden nefret etmeye başlamıştı. Bahçıvanlar, tüccarlar, şehirde karşımıza çıkan ameleler ve işçiler. Yalnızca onlarla sınırlı değildi; arkadaşları özel öğretmenlerini övmeye kalkınca da kaşları çatılıverirdi. Arkadaşlarıyla dışarıda dolaşırken bir yerlerde çalıştığı belli olan genç adamlar bisikletlerini yalpalatarak dönüp baktıklarında bile Haruko'nun yüzünde acı çekiymiş-çasına kırıışıklar oluşuyordu. Dolayısıyla herkes Haruko'nun yalnızca kendisiyle aynı düzeydeki soylulardan hoşlandığını sanıyordu. Oysa Haruko, o soylu gençlerle arkadaşlık etse bile, bir kez bile kendini öptürmemişti.

İşte o Haruko, durup dururken şoförle kaçıvermişti. Sınıf arkadaşları heyecanlanarak ağlaşmış, gülüşmüş, iki-üç gün sanki kendileri kaçmış gibi böbürlenerek konuşmuşlardı. Bir sınıf arkadaşının, artık onun kocası olan genç şoförün siyah şapkasının siperliğine gökyüzü yansırken siperliğin gölgesinde kalan dişlerinin nasıl da güzel parladığını söylediğinde Haruko'nun dudak büzerek suratını astığını anlatan da çıkmıştı.

Bütün bunların bir önemi yok; nihayetinde Haruko şoför ile birlikte yaşamaya başlamıştı. Yanlarında yalnızca şoförün sekiz yaşındaki küçük kardeşi kalıyormuş. Kendi ailesi ile ilişkilerini koparmış ama dedemin gizli-den yardım ettiği de biliniyormuş.

Zaten benim hayalimde canlandırıdığım, böylesine tiyatro tarzı bir olay değildi. Haruko'nun daha sonraki, gizemlerle dolu yaşamıydı. Kendi monoton yaşantımdan bunaldığım zamanlarda, teyzemin rayından çıkmış ama bir kadın akrobat gibi tek başına sürdürdüğü tehlikeli yaşamıydı.

Adı gazetelere çıkmış bir kadın... Ne gözle bakılır acaba? Zamanla unutulur. Bunun üzerine kendinin o geçmişte kalan kendisi tarafından bile unutulduğu hissi-

ne kapılır. Çünkü o zamanlardaki kendisi insanların bel-
leğinde o haliyle kalmaya devam eder ama yaşadığı an-
daki kendisini o gazete haberi bir gölge gibi izlemektedir
ve insanların önüne çıktığında o anki Haruko'yu değil
geçmişte kalan Haruko'yu anımsarlar. Üstelik kendisi
geçmişteki haline sıkı sıkıya bağlıdır ama geçmişte kalan
Haruko onun uzağından yakınından geçmez.

Bir kez onun hakkında fısıldayan onlarca ağız, ona
çevrilen sayısız kulak, fotoğrafını titizlikle inceleyen
çoğu göz Haruko'nun yaşantısında gizli bir şeyler arar.
Artık, onların istedikleri gibi yaşamakla onların isteme-
dikleri gibi yaşamak arasında tercih yapmak zorundadır.

Fakat başka bir yaşam tarzı seçemez miydi acaba?
Ne tahminlere uygun ne de akıldışı bir yaşam. Tamamen
başka, herkesin kolayca gerçekleştiremeyeceği bir yaşam.
İşte ben Haruko'nun o halini hayalimde canlandırır, ona
hayranlık beslerdim.

Boşuna kendimi yormuştum. Hayalimde canlandır-
dığım Haruko'nun, artık teyzem Haruko olmadığını öğ-
renmek üzereydim. Haruko geri döndü. Kocasını savaşta
ölünce adamın kız kardeşini de alıp dedemin evine...

Eskiden beri huysuzluğuyla bilinen, telefonda hoş-
lanmadığı için asla telefona çıkmayan Sasaki dedem, be-
linden altı tutmaz halde geçirdiği yıllar boyunca, her sa-
bah kalkar kalkmaz, olur olmaz istekler sıralamaya baş-
lardı. On yıl önce yol verdiği uşağını çağırmaya gönderir,
1902 yılında Berlin'de satın aldığı Madras piposunu üç
gün boyunca depoda aratır, on beş yıl önce ilişkilerini
koparttığı arkadaşıyla arasını düzelterek hiç acımadan
ona bir Vlaminck tablosu hediye eder, yılanbalığı yemek
istediğini söyleyerek savaş dolayısıyla kameli dağıtım
yapan dükkânlardan başka bir şey kalmamış Tokyo'da

saatlerce bu balığı aratırdı. Sanki şeytanın esiri olmuş gibiydi. Bir sabah kalktığında Haruko'yu geri getirmemizi emretti. Benim ailem dışında tüm akrabalar karşı çıktılarsa da, dedem yaptıklarına akrabalarımızın karşı çıkmasından zevk alır, hiç kimseyi dinlemezdi. Nereden duyduysa, Küşü yaşayan büyük amcamız, "Haruko meselesine kesinlikle karşıyım," diye telgraf göndermiş, dedem de telgrafı yastığının altına saklayarak gelen herkese göstermişti. Büyükkannemse, "Yalnızca böyle durumlarda iyi kalpli bir ihtiyara dönüşmesi ne tuhaf," diyerek gülmekten kendini alamamıştı.

1944 yazında Haruko ile görüşmek için babamı Osaka'da bırakarak annem ve erkek kardeşimle birlikte Sasaki Konağı'na ziyarete gittik. Dedem savaş başladıktan hemen sonra şehir dışındaki konağa taşınmıştı.

Önceki gece neredeyse hiç uyuyamamıştım. Tuhaf- tır, hayalimde canlandırdığım Haruko'nun yüzü asla görünmemiş, dedemin o nazik beline kızgın yağa batırılmış pamuk basarak yatalak kalmasına neden olan zalim ilk karısı hakkındaki dedikodular, depremde yanan eski Sasaki Konağı'nda olduğu söylenen terbiye taşı ile ilgili hayaller zihnimin içerisinde dolanıp durmuştu. Edepsizlik eden genç samurayın terbiyesi verildiğinde kan damlaları sıçrayınca o günün sonrasında her gece sessiz sessiz ağladığı rivayet edilen o koca taş...

Haruko bizi kapının önünde bekliyordu. Deri eldiven taktığı sağ eliyle cins Alman kurt köpeği Şark'ın tasmasını tutarak. Bol kesim kadın pantolonu ve gösterişli bir kareli ceket giymiş, boynuna ahşap malzeme üzerine beyaz boyalı iri boncuklar dizili bir kolye takmıştı. Alman kurt köpeğinin kara tüyleri, ceketinin ekose çizgileriyle tuhaf bir uyum oluşturuyordu. Üstelik otuz yaşına rağmen oldukça genç gösteriyordu. İlk bakışta söyleyebileceklerim bundan ibaret.

“Hoş geldiniz,” dedi Haruko, anneme. İkisi de mesafeli davranıyordu.

“Çocukları tanıştırayım istedim.”

“Amma büyümüşler. Hiro, Gakuşuin’den mezun oldun mu?”

İçimde yaşadığım hayal kırıklığını gizlemeye çalışarak çekingen bir tavır takındım.

“Hayır, seneye.”

“Bu beyefendi bana bir yabancıymışım gibi bakıyor. Öyle bakmaya devam edersen, dersini veririm sana... Neyse, abla sen içeride bekle. Şu köpeği yürüyüşe götürüp geleyim.”

Şark aniden yürümeye başladı. Tasmanın ucundaki deri eldivenlerden gıcırtilar çıktı. Nedendir bilmem, o sesler kalbimden geliyor gibiydi. Haruko hiç tepki vermeden köpeğin ardı sıra yürümeye başlayıp yolun köşe başında bize dönerek gülümsedi. Samimi bir gülümseme değildi bu. Donuk güzelliğiyle, canlılığını yitirmiş, soluk bir gülümsemeydi.

“Neden on yıl sonra karşılaştığımız halde bana ve kardeşime ilgi göstermiyor?”

“Her ne kadar kardeşim olsa bile, hayvan işte.” Annem sorumu yanıtlamaksızın zor duyulacak bir sesle söylenerek kapıdan içeriye girdi.

Ailevi bir olayı, savaşın toz dumanı arasında gizlemeye çalışan büyükannem ve annemin, mahsus hiçbir şey olmamış gibi davranmaları sorun değildi. Fakat hayalimde canlandırdığım Haruko öyle olmamalıydı. (Yoksa farkında olmadan, o gazete makalesini okuyanlar gibi düşünmeye mi başlamıştım?) O bir felaket, o bir bela gibi, beni bir yandan korkutacak, bir yandan da kendine çekecek bir yaşam sergilemeliydi. Haruko’nun ölen kocası hakkında tek kelime bile etmediği söylentisi de beni hayal kırıklığına uğratmıştı. Çevresindekilerin duyarsızlığına kapılarak,

duyarsızlıklarıyla mücadele ederken onlardan aşağı kalmadığını göstermeye çalışması, hayalimde canlandırdığım kırılgan yaşam tarzından mesafelerce uzaktı.

Annem, Haruko'yu bize çağırmaya kalkmadı ve ben de o yaz arkadaşlarımla gezmeye çıkınca Haruko ile pek fazla bir iletişimimiz olmadı.

Doğrusunu söylemek gerekirse Haruko'ya karşı hayal kırıklığının ardında aklıma takılan, Haruko ile karşılaştığım gün tanıştığım Miçiko adlı üvey kuzenimdi. Savaş hizmetlerinden kaçması için Haruko'nun isteği üzerine kâğıt üzerinde babamın şirketine alınmıştı ama bir şoförün kız kardeşi diye olmasa bile, annem kıza hizmetçilere davrandığı gibi davranıyordu. Annemin bu davranışı karşısında hissettiğim öfkeye kendim de şaşırmıştım.

Ufak tefekti ama dobra davranışları benim daha önce tanık olmadığım şeylerdi. Yumuşak hatlı kaşları vardı. Gülerkenki sesi hafif bir canlılık taşıyordu. Kız evden ayrı inşa edilen kulübede ailecek kalan çocuksuz kâhyaya emanet edilmişti ve gelecekte onların evlatlığı olacağı söylentisi dolaşıyordu.

Nedendir bilemiyorum, aklımdan çıkmamıştı. Çocuksu yüzüne rağmen, dolgun vücudu dikkatimi çekmişti. Sözlerinde ve tavırlarındaki içimi gıcıklayan durgunluk, fazla konuşmamasına rağmen yeterince tahrik ediciydi.

Tanışmasına tanışmıştık ama dedemin evine her gidişimde görüşmüyorduk; fazla konuşmadığından, baş başa kalma fırsatı bulmaksızın zaman akıp gidiyordu.

Bir gece kızın hasta olabileceği düşüncesiyle gözlerimi açtım. Rüya mı görmüştüm, yoksa aklımdan mı geçirmiştim, anlayamadım. Bana çok aptalca geldiği için, ertesi gün dedemin evine gidip durumuna bakmaya yel-

tenmedim. Ancak, o gün kâbusun doğruluğunu kontrol etmeye gitmeyişim bir dizi kaza halinde bana geri döndü. Kâseyi düşürüp kırdım, yanlışlıkla başka bir tren hattına bindim, arkadaşının evinde eşyayı unuttum, demliği devirdim, kurşunkalemi her açışında ucu hemen kırılıverdi. Sonunda kendime yenik düşüp ne halde olduğunu görmeye gittim; benim yaşadığım sıkıntılı anlara karşın Miçiko canla başla çalışıyordu ve bana bir yabancıymışım gibi davrandı. Öfkeli bir suratla da olsa, içimde mutlulukla eve döndüm. Sonra aynaya baktım, net olarak, âşık bir insanın aptal suratını gördüm.

Nihayet okulda kurulan fabrikadan ayrılamayınca ürkek annem ve kardeşim beni bırakarak sonbahar başlarında Y. ilinin dağlık kesiminde yaşayan bir tanıdığımızın yanına gittiler. Öbek öbek yığılan eşyalar yola çıkmadan bir hafta önce annem yatılı olarak ön inceleme gezisine çıktı.

II

Yaz sonuydu. Fakat güneş yaz ortasından daha yakıcıydı. Kırlangıçların baş döndürücü uçuşları farkına varamadan, seyrekleşmeye başladı.

Okul dönüşünde peronda tren beklerken olasılıkla yılın son iki kırlangıcını gördüm. Herhalde tren hattının öte yanındaki taş binada yuva yapmışlardı. Arada sırada birbirlerine iyice yakınlaşarak sirk gösterisi gibi tehlikeli hareketler sergiliyorlardı. Kanatlarını tam açıp kapatarak uçuşan iki kuş vardı; sanki ne havaya ne de yere aittiler. Kırlangıçların sade ve neşeli yürekleri içimde keşif gölgeler bırakıyordu.

On dokuz yaşındaydım. O da on sekiz olmalıydı. Yaşımı düşündüğümde birilerinden kötü bir söz işitmiş

gibi yüzümü buruşturma huyum vardı. Öyle bir yaşın etiketiyle dolaşmak, bacaklarımın arasına süpürge kıştırarak sokaklarda dolaşmaktan farksızdı. Neyi beklediğimin çok iyi farkındaydım. Fakat onu bana verecek olan kişiliğime güvenim de yoktu. Kendi kuyruğunun peşinde dönüp duran kedi gibi dönüp duruyordum.

Fakat o kırlangıçlar bana kesin bir ders verdi. Kaşları alınmış bir kızın gözleri bana verilmiş olsa bile, yine o kırlangıçları izlemek isterdim. Kırlangıçlar bana dersin yalnızca yarısını vermişlerdi.

Eve döndüğümde pek alışık olmadığım bir misafir vardı. Tesadüfen o gün boş kalan evde durmak için gelen teyzem Haruko'ydu. Fakat teyzemin varlığı, evde bir kadın olduğu hissi uyandırmıyordu. Güneş altında kalan verandadaki hasır koltuğun üzerine, mavi bir örgü gelişigüzel atılmıştı.

Ertesi gün taşınacak eşyalar yüzünden evin neredeyse tüm odaları altüst olmuştu. Eşya yığınının ardında, kulübenin aydınlık penceresi görünüyordu. Oradan da, duymaya alışık olmadığım neşeli kadın sesleri geliyordu. Arada sırada erkek sesleri de karışıyordu bu seslere.

Öylesine, kulübeye geçilen hasır kaplı koridora çıktım ama bir elinde sigarayla kulübenin camına yaslanmış halde keskin bakışlarını benden tarafa yöneltmiş bol pantolonlu kadını görünce olduğum yerde kalakaldım. Dışarıdaki yeşilliklerin ışıltısı vurmuş bile olsa, yüzü tamamen ışıltılar saçacak ölçüde boyanmış güzel bir kadın yüzüydü. Bu yüzün teyzem Haruko'ya ait olduğunu ayırımsamadan önce, nedense aklıma ilk gelen, o günkü iş paydosunda arkadaşımın, "Denizcilerin karıları mutlaka ağır makyaj yaparlar," demesi oldu. O sözü duyduğumda balıkyağı gibi çiğ bir koku duyumsamıştım. Afallayarak Haruko'nun yüzünü sanki ilk kez görüyormuşum gibi dikkatle inceledim. Sonra da sakinleşmeye çalıştım.

“Oo, hoş geldin,” dedi Haruko, bulutların üzerinden konuşuyormuş gibi bir edayla.

O ağır makyajlı kadını Haruko olarak değil, yalnızca bir “teyze” olarak görmeye kararlıydım. O sayede çocuksu yanlarının farkına varması mümkün olmayacaktı. Çünkü “teyze” diye adlandırdığımız insan, şikâyet etmeden, insana yaşına göre davranır.

Annem ve kardeşimin savaştan uzak kalmak için taşınacakları yerin ön incelemesini yapmaya gittiklerini, akşam saatlerinde döneceklerini söyleyince teyzem pencerenin pervazına oturarak, “Amma büyük bir sığınak,” diye tamamen farklı bir konu açtı. “Haa, insanlar için olanı başka bir yerde. Orası lazım olduğunda eşyaları koymak içinmiş. İşe yarıyor mu acaba?”

Dışarıdaki aydınlık içerisinde benim farkıma vararak selam verenler babamın şirketinin Tokyo şubesinde çalışan iki hizmetliydi. Kulübeye bakan harap haldeki bahçeyi bozarak basit bir hendek açacaklardı ama tembellik huyları yüzünden, o hizmetliler bahçe taşlarından birini yerinden kaldırıncaya neredeyse bir saat gevezelik ederek dinleniyor, sonra yağmurun çiselemeye başladığı gibi bahaneler uydurarak geri dönüyorlardı.

Benim hoşuma gitmeyen, sırtında fanilayla çok matah bir iş yapıyormuş gibi çalışan, on dokuz yaşına rağmen boyu sıra dışı uzunlukta olanıydı. Kadın hizmetçimizle benim bakir olduğuma dair dedikodu yaptığını duyduğumdan beri, ondan nefret etmeye başlamıştım. O yaşımdayken, birilerinin bana bakir demesi kadar utandırıcı bir şey yoktu. O yüzden, adam pencereye yaklaşarak dönüp bana bakmadan, “Hanımefendi, elli santim daha kazdık. Bir sigara daha verir misiniz?” diye yılışık hareketlerle konuşuverince öfkeden nefesim tıkanacak gibi oldum. Fakat beni daha da fazla şaşırtan, teyzemin hareketiydi. Haruko pencerenin pervazına iyice yüklenerek,

“Çok mu istiyorsun? Veririm ama bu sefer yarısı içilmi-
şiyle idare edeceksin. Önceki gibi dudağınla al,” dedi.

“Hanımefendi, çok zalimsiniz. Hem de ucu yanan
sigarayı...”

Öyle dediği halde, hizmetli kaslı vücudunu cinsel
iştahını belli edecek şekilde oynatarak gelen ucu yanan
sigarayı, uslu bir köpek gibi beklemeye koyuldu. O an,
içimi kaplayıveren utanç ve tikslenme hissiyle bakışlarımı
başka tarafa çevirdiysem de, “Hazır mısın? Geliyor,” di-
yen Haruko’nun yasemin kokusuyla yoğurulmuş gibi
etrafa yayılan sesini, kulaklarımı tıkasam da duyabilir-
dim herhalde.

Odama kaçıp, otuz dakika kadar düşüncelere daldık-
tan sonra yeniden aşağı indiğimde –Haruko önceden de
öyle yapmış olacaktı– yeşilliklerin kıyısındaki hasır kol-
tuğa oturmuş, elindeki örgüsünü gönülsüzce kurcalıyor-
du. Otuz dakika boyunca düşünmemin, aslında teyzemle
yeniden karşılaşmak için aşağı inmeye kendi kendime bir
bahane bulmaktan başka amacı yoktu. O yaşlardaki her-
kes öyledir, ama zamanımız otokontrolle geçtiği halde,
aslında kendi iç dünyamıza bakmaya kalkıştığımızda en
az bir kadının yüzüne baktığımız anlardaki kadar korka-
rız. İç dünyamızda “otokontrolü sağlayan kendimiz”e ait
bir şeyler bulduğumuzda nihayet rahatlıkla tasalanmaya
başlayabiliriz. Kısacası beni bunaltan aslında keyifli bir
acıydı. Teyzemin gönülsüzlük yüklü her hareketinin de-
rinliklerinde yeniden bir şeyler bulmaya çabalıyordum.
Aniden aradığımı bulduğumu hissettim. Bunun üzerine,
az önce gördüğüm manzaraya kendim sebep olmuşum
gibi çirkin bir duygudaşlık yaşamaya başladım. Evet, bel-
ki de o olay meydana geldiğinde Haruko, sınıf arkadaşla-
rının heyecanının başlıca tetikleyicisi olduğu gibi, ben de
Haruko adında “katıksız bir bayağılık” diye nitelendirebi-
leceğim, günbatımına doğru kırlarda koşan hayvanların

sıcak dillerinin ağızlarından taşmasını andıran, tanımsız bir coşkuyu hayal etmiş olabilirim.

Bu düşünceler beni aniden kendi yaşımın gerçeklerini kavradığım andakine benzer bir şekilde, o düşüncelere sahip olmadan önceki halini suçlarcasına bir kesik bakışı teyzeme yöneltmeme neden oldu. Aynı anda, “Bir daha öyle bakarsan, veririm dersini senin,” deyişi tüm canlılığıyla aklımdan geçiverdi.

“Savaşın bu sonbahar biteceğini söylüyorlar. Koiso hükümetinin barıştan yana olduğunu söyleyen arkadaşlarım da var. Teslim olacaksak olalım, bir an önce bitsin şu savaş.”

“Savaş hoşuna gitmiyor mu?”

O an içimden teyzemin savaşta ölen kocasından söz etmesini diledim. Gözlerimin parlamaya başladığını hissedebiliyordum. Fakat böylesine boş bir beklentiden hemen uzaklaşarak, nedense Haruko’nun kocasından söz açmasından korkarak, biraz da heyecan içerisinde telaşla yanıtladım.

“Biz bıktık artık bu savaştan.” Aslında savaştan ne bıkmıştım ne de rahatsızdım. Yalnızca Haruko’nun karşısında kendi kişiliğimi sergileyerek bunu dürüstçe söyleyebilmenin gururunu yaşamak istemiştim.

Bu şekilde aramızda geçen konuşmalarda, bir kez bile Miçiko konusunu açamadım. Konuyu açmamın görgüsüzlük olacağını düşünüyordum. Nedendir bilmem, teyzem de bir kez bile Miçiko’dan bahsetmedi.

İçimdeki ben, Miçiko’nun adını bile söyleyemememin ona aşkımın kanıtı olduğunu söyleyerek dalga geçiyordu benimle. Fakat ben, yazdığı şiirle alay edilmesinden korkarak kimseye gösteremeyen yeniyetme bir delikanlı gibi, Miçiko’nun kendisinden ziyade başkalarının

aşkımı öğrenmesinden korkuyordum. Bu gurur, yalnızca Miçiko'nun adını söylemekle bile başkalarının farkına varabileceği kuruntusunu da beraberinde getiriyordu. Üstelik Miçiko hakkında hiç söz etmememin kuşkuya daha fazla yol açacağını bilmeden.

Bahçeye akşam karanlığı çökmeye başlamış, annem ve kardeşim henüz dönmemişti. Kadın hizmetçimiz banyonun hazır olduğunu söyledi. Haruko banyoya önce girdi.

Hemen sonra banyoya yönelik bir merak içimi kemirmeye başladı. Sıcak suyun buharıyla kaplanan cam kapısını bile hayalimde canlandırdım. Ahşap zemin henüz kurudur. Kadın ayağının tabanları selvi tahtalara bastıkça sonbaharı iyice hisseder. Banyonun loş ışığında, kadının vücudu sanki elem ve düşüncelere kapılmış gibi gölgelerle kaplanmıştır. Küvetin kapağını açarken ve üzerine ilk suyu boca ederken sesler yankılanır. Çömelerek omzuna döktüğü su karanlık gölgeler bırakarak omuzlarından ve göğsünün arasından aşağılara, gölgelelerin koyulaştığı kısımlara süzülür gider...

Kulağımın dibinde vızıldayan sinek kendime gelmemi sağladı. Oturduğum hasır sandalyede bir şeylerin titreyişini hissettim. Beyaz kanatları yeşil ve kırmızı benekli bir güveydi. Çürümüş çiçek gibi hastalıklı bir koku yayıyordu. Kovalamak için teyzemin ardında bıraktığı sinekliğe elimi uzattığım anda, güve telaşla kanat çırpmaya başlayarak yükseldi, arada yüzüme de çarparak uçup gitti. Benim elimde ise kurşuni sineklik kaldı.

Güzel bir kadının örgü ördüğünü, ustalıkla işlenmiş bir örgüyü gördüğümde tuhaf hislere kapılırdım. Kendimi dolaylı olarak şefkat görüyormuş gibi hissederdim.

Avuç içlerim sinekliğin serinliğini tatmaya başlamıştı. Sonra daha az önce o basit gereçle güvenin vücudunu ezmek üzere olduğumu anımsadım.

“Annenler daha gelmedi mi?”

Koridorun köşesinden bana doğru yaklaşıırken teyzemin banyodan yeni çıktığını duyumsatabilen sesini duydum. Telaşla sineldiği masaya bırakıp ondan tarafa döndüm. Kadın hizmetçimiz vermiş olacak, Haruko'nun üzerinde annemin ince bormozu vardı. O halini gördüğümde irkiliverdim. O ince bormozun mevsimi çoktan geçmişti ama gecelik niyetine giydiyse, gece bizde kalacak demektir. Ancak, beni irkilten geceleyin bizde kalması düşüncesi değildi. Yalnızca, annemin giysisini üzerinde görmekten ürkmüştüm. Ahlak kökenli bir bulantı, çocukların rüyalarında hissettikleri türden bir sancıydı belki bu.

Bu halimin hiç farkına varmayan Haruko, çiçeklenmiş ağaçların akşamüstü buğu çıkartması gibi, etrafı banyodan yeni çıkmış kadın kokusuyla doldurmuştu. Az ilerimdeki koltuğa oturup sivrisinek kovucu tütsünün közüyle sigarasını yakmaya çalışırken ateş yüzüne yansıyınca uzun kirpiklerinin güzelliğini iyice belirginleştirmişti. Gözlerimi kırpmadan onu izledim. Çevreyi sarmalayan derin karanlık, yavaş yavaş az öncesine kadar yaşadığım mutluluk hissini içimde yeniden canlandırdı. Sonra gülme isteği uyandıran bir rahatlık dalgası göğsümü kaplayıverdi.

Bu rahatlık, tuhaf ama birkaç saniye önce ürkmeme neden olan bormozdan kaynaklanıyordu. Bormoz bu kez içimdeki karmaşayı dindirmiş, artık sorun kalmadığına, duygularının ne olursa olsun rayından çıkmayacağına inanmamı sağlamıştı. Az önceki sancı o bormoz aracılığıyla yüreğimin en sert yerine saplandıysa da, herhalde o an trende eve doğru yaklaşan annemin koruyuculuğundan kaynaklanmıştı.

Işığın dışarı sızmaması için yaptırdığımız kara perdeleri indirerek ikimiz birlikte akşam yemeği yerken de,

yemek sonrasındaki saatlerde de Haruko'nun yanındaki rahatlığım devam etti. Saat onu geçtiğinde bile annemle kardeşim dönmemişlerdi. Teyzem alt katta yattı.

İkinci kattaki odama çıkıp yatağın cibinliğini indirdikten sonra yatmadan önce bir süre oturup can sıkıntısı içerisinde cibinliğin ardındaki odaya baktım. Çatının tam üzerinden devriye uçaklarının sesi geliyordu. Göğün o kısmını ay ışığının ne kadar aydınlattığını tahmin edebiliyordum. O an ağzım yırtılivercekmış gibi esnedim.

Gün içerisinde olanlar bütünlük kazanmadan bitime gelindiğinde kendimizi gönüllü olarak attığımız hayvansı duyarsızlık sayesinde derin uykuya daldığımda kapının kolunun usulca çevrildiğini duymama elbette imkân yoktu. Yine de uyandım... Ay çoktan batmış, odaya zifiri karanlık çökmüştü.

“Kim o?” diye seslendim.

Yanıt gelmedi.

Başucumdaki cılız ampullü gece lambasını o tarafa doğrultsam da, yalnızca kapı tarafında hayal meyal seçilen bir beyazlık görebildim.

“Kim o? Anne? Ne oldu?”

Gölge üzerime yaklaşıncaya annemin bornozunu rahatlıkla seçebildim.

“Anne sensin değil mi? Bir şey mi oldu?”

Bir an çok yakın mesafede kahkahayı bastırırken boğazdan çıkan sesi duyduğum anda cibinlik ani bir hareketle açıldı ve içeriye giren kişi yatağın yanında duruverdi. Can havliyle lambayı yüzüne tuttu. O denizci karıları gibi ağır makyaj yapmış bir yüz duruyordu karşımda.

“Amma korkaksın. Anne, anne. Kaç yaşındasın sen?”

Artık farkındaydım. Farkında olduğum halde, sanki bir başkasını izliyormuş gibiydim. O an, aniden tatlı bir ürperti dalgası vücudumu sarıverdi.

Haruko artık yarı yarıya yatağa yüklenmişti. Yatağın

ekşimsi kokusuyla karışık, pudraya bulanmış evcil hayvanları andıran bir koku almaya başladım. Durup öylece bana bakan yüzünün dudak aralığından beyaz dişlerini seçebiliyordum. Dişlerini tek tek ayırt edebilmek mümkündü.

Bense sırtıma yayılan ürperti ve kalp çarpıntısıyla elimdeki lambayı bile tutamayacak haldeydim. Üstüne bir de lambayı tuttuğum elimin küçük parmağı kıvranan bir böcek gibi titremeye başlamıştı. Diğer parmaklarıma çarpsa ses çıkartacak ölçüde güçlü bir titremeydi.

Fakat yaşadığım o heyecan, teyzemin üzerindeki bornoza bakınca aynı şiddette bir tiksintiye dönüştü. Dayanılmaz ölçüde şiddetli bir tiksintiydi bu... Sonra yine tanımlayamadığım bir heyecan dalgası... Yine tiksinti...

Nefesim neredeyse kesilmiş, kendimi zayıf hissetmeye başlamıştım. Titreyen sesimle o sözü ettiğimi anımsıyorum, ama o sözü edene kadar ne kadar süre geçtiğini hiç bilmiyorum.

“Olmaz. Annemin bornozuyla olmaz. O bornozla olmaz...”

“Çıkartırım öyleyse. Çıkartırım.”

İnandırıcı bir sesle söylüyordu. Kadın erdeminin çekiciliğini taşıyan bir sestti. Kararlılığı rahatlıkla anlaşılıyordu.

Son sözcük bittiği anda (kuşağını hangi arada çıkarttıysa) bornozun vücudunu hafifçe kıvrıran Haruko'nun yuvarlak hatlı omuzlarından aşağı sıyrıldığını gördüm.

III

Ertesi sabah okula giderken şehrin bana nasıl göründüğünü çok iyi anımsıyorum. Boşuna bir gösterişle yalnızlık içerisindeymiş gibi bir hali vardı. Sokaklardaki ağaçlar sabah güneşi altında ışıldıyordu.

Ağaçların ve binaların gölgelerinde hissedilen sonba-

harın duru havası, zorla boşaltılmış harap haldeki evlerin gölgesinde bile hissedilebiliyordu. Sabahın erken saatlerinde bile hava saldırısından korunma tatbikatı yapılan istasyonun yakınlarında gülüşerek su dolu kovaları elden ele geçiren kadınlar vardı. Radyocudan sabah radyosunun yüksek sesi geliyordu... Seksi anımsatacak tek bir şey bile yoktu. İlkokul ders kitaplarındaki gibi pırıl pırıl bir sabahtı. Öyle ya, çocukluğumda işte böyle pırıl pırıl bir kafayla uyanırdım. Her sabah okula giderken sanki güzelce toplanmış küçük bir oda gibi bir izlenim ilkokul öğrencisi kafama yerleşiverirdi. Cılız bir rüzgâr parktaki ağaçların yapraklarını hışırdatıyordu. Dahası ben, havalı tüfek dükkânının özenle temizlenmiş vitrininin önünde durmadan edemezdim...

Aynı şeyi tekrar edeceğim. Yalnızlık yüklü bir manzaraydı. Ayrıca üzerimde, teşekkür edilen kişinin alçakgönüllü gülümsemesini beklemeksizin teşekkür edebilmenin dinginliği vardı. Ancak bu teşekkür kendimeydi, teyzeme değil.

Böyle söylüyorsam da, annemler taşındıktan birkaç gün sonra Haruko'nun yine bizde kaldığı gece, ilk geceden çok daha güzeldi.

Fakat uzaklardan gelen "Miçiko" diye çağıran sesle uyandım. O ses bana kendimi Miçiko'ymuşum gibi hissetmeme neden olan bir a..ahtar gibiydi. Üstelik sesin kocasını, artık bu dünyada olmayan sevdiği insanı değil de Miçiko'yu çağırmasının bende uyandırdığı rahatsız edici hissi sözcüklere dönüştürmem mümkün değildi. Sanki geceleyin ıssız bir ovadan geçip gelen bir ses gibiydi. Eski masallarda ruhlar dünyasındaki sevgiliden gelen sesin sık sık öyküde tekrarlanması geldi aklıma. Hayvansı ölçüde kulak tırmalayan, elem yüklü bir ses-

ti. Su kuşlarının sesini andıran bir öğürmenin göğsümün derinliklerinden yükselişini, sonra Miçiko'nun sakın, bir o kadar da tatlı gülüşünün, bir hayal gibi kendi ağzımda yayılmasını hissettim.

Sanırım henüz tam olarak uyanmadığımı fark ettim. Yine de kendimin Miçiko olmadığına inanamıyordum. Fakat, Miçiko olarak kendimin neden gelen sese o kadar yanıt vermek istediğimi bilemiyorum... Lambayı açtım.

“Miçiko, off, Miçiko!”

Sessizce ağlar gibi duyulan ses teyzemden geliyordu. Işık, bakılmaması gereken bir şeyi aydınlattı. Zevk için mutlaka gereken “suç” duygusunu uyandıran, zevk için asla bakılmaması gereken kapalı bir şeyin uluorta serildiği hissini çağrıştıran Haruko'nun yüzüydü. Dişlerini çenesi yamulacak ölçüde sıkmış, gözleri kadın Buddhalar gibi hafifçe aralanmış, şakaklarındaki damarlar iyice kabarmıştı. Gözlerinden ince bir çizgi halinde süzülen yaşlar saçlarını ıslatmıştı.

“İyi misin?” Daha fazla seyirci kalamayarak sarsıp uyandırdığımda, çirkinlik aniden yıkanırvermiş gibi, uykudan yeni uyanmış güzel yüzüyle gülümsedi.

“İnlemişimdir. Kötü bir rüya gördüm.”

Ses artık, rüyalarımızı anlatırken çıkardığımız yalnızlık yüklü bir sestir. Onun Miçiko'nun ismini sayıkladığına dair hiçbir şey söylemedim. Kıskançlık edeceksem, az önce Miçiko'nun yerine geçtiğime inandığıma göre kendimi kendimden kıskanmış olacağımı, kıskançlıktan uzaklaşacaksam Miçiko'yu sevdiğimi ve Haruko'yu artık sevmediğimi düşünmeye başlayacağımı aklımdan geçirirken zihnimi içinden çıkılmaz bir karmaşa kaplayıverdi.

O geceki sayıklama, bir süredir unuttuğum Miçiko'yu yeniden aklıma getirdi. Pazar günü olduğundan,

Haruko'yla birlikte kahvaltımızı zamana yayarak ettik. Tam Haruko'nun oturduğu yere sabah güneşi vuruyordu. O yüzün şakaklarında, göz çukurlarında, ağız kenarlarında ve boynundaki normalde insanların gözüne çarpmayacak ölçüde hafif kırışıkları istençsiz olarak tek tek yakalamaya çalıştım. Fazlasıyla yetişkin havası veren bakışlarla onu izlemek, bana keyif veriyordu. Fakat tek bir kırışık bile gözüme ilişmedi. Hırçın bir öfke içimi kaplıyordu. Tek bir kırışık bile yakalasam Haruko'yu affedebilirim diye düşünmüştüm. Ne için affedeceğim konusunda hiçbir fikrim olmadığı halde.

“Yüzüme neden öyle bakıyorsun?” diye sordu Haruko, sinek kovalarmış gibi bir el hareketi yaparak.

“Puff... Öylesine.” Kendimi aşağılarmış gibi gülümseyebildiğim halde, on dokuz yaşında olduğumu düşündüm. Bunun üzerine içimi dağınık bir sevinç dalgası kapladı.

Üçüncü sevişmemiz gerçekleşmedi. “Bu değil, bu vücut değil,” diye, lızının yatağına girmek niyetindeyken annesinin yatağına giren, *Decameron*'daki o genç gibi ne yapacağımı bilemedim. Hep sonradan gelen hayvansı üzüntü bu kez önceden gelmişti. Yüzümde yardımsever insanlarınkine benzer soluk ve üzüntülü bir ifade oluşmuştu kesin.

Bir şeyleri hissetmiş olacak, Haruko bayağı bir tavırla benimle alay etti. Öyle sinirlenmişim ki, az kalsın bir önceki gece ne sayıkladığımı söyleyiverecektim. Her zaman bir sonraki buluşma için sözleştiğimiz halde, net bir şey söylemeksizin onu yolcu ettim. Tek başına kapıdan çıkıp giderken teyzemin ardından bakakaldım. Ön bahçe sonbahar güneşinin altında kaynar su buharıyla kaplanmış gibi buğulanmıştı. Haruko'yu sevmiyor degildim.

Yeniden o eskiden hayalimde canlandırdığım “Haruko”yu sevmeye başlamıştım belki de. Neredeyse kapımdan kovmuş gibi onu yolcu etmekle, o rayından çıkmış ama bir kadın akrobat gibi tek başına sürdürdüğü tehlikeli yaşamında özgür bırakmaya çalışmış da olabilirim. Yoksa, zevkin insanlara öğrettiği bakışlara artık sahip olmuş da, zevk limanına demir attığını anlar anlamaz oradan kaçıp kurtulmaya çalışan denizciler gibi, içim içime sığmaz mı olmuştu acaba?

Kendiliğinden, Haruko dileyen taraf, ben de emreden taraf haline gelivermiştik. Dileklere maruz kalmakla karşılaştırıldığında emretmenin benim için ne kadar iç gıcıklayıcı olduğunu Haruko’nun anlamaya çalışmaması beni dayanılmaz ölçüde bunaltıyordu. On yaş büyük bir kadına emretme konumunda olmak bana ne gurur ne de sevinç veriyordu; aksine, emir verdikçe kendimi aşağılanıyormuş gibi hissediyordum. Haruko bunu hiç anlamıyor gibiydi.

“Ne yapalım öyleyse?” diye sordu Haruko, ilk karşılaştığımızdaki gibi gönülsüz ama bir o kadar da aşağılayıcı gülüşüyle. Artık bu hal, onun yüzünde beliren en güzel ifadeydi.

Miçiko ile bir buluşma ayarlamasını istedim.

“Görüşmenizi sağlarım. Bunda ne var ki?” Haruko’nun tepkisi öylesine doğaldı ki, sanki çok öncesinden tahmin ediyormuş gibi sakindi. “Sonraki gün onun bir arkadaşının evlilik kutlaması için hediye bakmaya birlikte gitmek için sözleşmiştik. Sen de gel.”

Bir şey söylemek gerekirse, bu ancak bir erkeğin ilk gecesini zorla alan bir kadın için hoş görülecek türden bir nezaketti. Başka bir deyişle, her tür düşmanlık ve nefretin yerine geçebilecek bir nezaketti.

O gün sabahtan itibaren yaz başlangıcındaki gibi aydınlık havada yağmur yağıyordu. Kadın şemsiyesinin ipeğine dokununca yaşanan heyecanı çağrıştıran bir sabahtı.

Güzel bir kadınla baş başa yürüyen bir erkek hayranlık uyandırır ama iki kadının arasında yürüyen bir erkek gülünmeyi hak eder. Hatta iki kadının benim kardeşlerim olduğunun düşünülmesini içten içe dileyerek mahsus okul üniformam ve şapkamla çıktım. Dışarı çıkarken spor ayakkabı giymemek benim için bir gurur vesilesiydi.

S. İstasyonu'nda kısa bir süre bekledikten sonra banliyö treni peronundan parlak kayısı renkli bir şemsiye bana yaklaştı. Şemsiyenin altına birlikte girmişlerdi (onlar henüz bir köşede beklediğimi fark etmemişlerdi) ve pek o kadar yağmur yağmadığı halde yanakları neredeyse yapışacak ölçüde birbirlerine sokulmuşlardı. Hangisinin saçının nerede başlayıp nerede bittiği anlaşılmayacak ölçüde.

Kıskançlık bir yana, o halleri bana kendimin Miçiko ile ilk kez buluşacak biri olduğumu unutturacak ölçüde çekici gelmişti. Keyif verici bir halleri vardı. Birbirlerine o kadar sokulmuş oldukları halde, tek şemsiye altında olduklarından Haruko'nun şemsiyenin akik sapını tutan beyaz eli yağmurla ıslanarak beyazlaşmış, çekiciliği belirginleşmişti. Şemsiyenin kayısı renginin altında aydınlanan iki güzel kadının yüzünün o hali, dolgun bir meyve sepetini de çağrıştıırıyordu.

Benim farkıma vardıklarında ikisi aynı anda gülümседiler. Fakat selamlaşırken, çekingen genç kızların normalde yanakları kızardığı halde, vücut genelinde kansızlığı belli olan Miçiko'nun yüzünün hiç kan dolaşmıyormuş gibi kalması, iki gülümseme arasındaki belirleyici farktı belki de. O gün Miçiko denizci karıları gibi ağır makyaj yapmadığı halde, farklı bir insanmış gibi diri ve güzeldi, ama Miçiko da güz gülleri gibi göze batmayacak ölçüde hafif bir makyaj yapmış, soluk teninin kırılğan

güzelliğini yeterince belirginleştirmişti. Ancak, Haruko'nun yanında durunca güzelliği, Haruko'nun güzelliğini daha da belirginleştirecek türden bir güzellikti.

Şehiriçi treninde, aşkın kanıtı olan durgunluğumla Miçiko'nun yanına oturdum. Kendimi parmak aralarım-dan kum dökülmeye başlayacakmış gibi hissettirecek ölçüde, içim içime sığmıyordu oysa. O an kız sakın ama iç gıcıklayıcı bir ses tonuyla konuşmaya başladı. Evet, o iç gıcıklayıcı halini özlemiştim.

“Arkadaşım, savaş dolayısıyla Çigasaki'ye taşınan bir zengin kızı. Çılgın olduğunu düşündürtecek kadar neşeli bir insandır. Nişanlısı ziyaretine geldiğinde pijamasıyla sahile fırlamış, kumların üzerinde sarmaş dolaş yuvarlanmışlar. O halleri nişanlısının çok hoşuna gidiyor-muş. Bir hafta sonra törenleri yapılacaktır.”

Miçiko'nun nikâh töreni ve nişanlılıkla ilgili genç kızlığın getirdiği heyecanla ilgilenmesi hoşuma gitmişti. Fakat ne şekilde bakarsam bakayım, bana karşı nispet yapma amaçlı olduğuna yordüğüm az önceki aynı şemsiyeyi kullanma gösterisi aklıma takılmıştı ve dönüşte benim şemsiyemin daha büyük olduğunu, aynı şemsiyenin altında yürüyebileceğimizi söyledim. Miçiko ise yine genç kız saflığıyla nereye gideceğimizi sordu. “Benim evime hiç gelmedin. Dönüşte misafir edeyim,” dedim. “Ablamla birlikte olursa gelirim,” diye yanıtladı. Bunu söylerken bir ima olarak değil, son derece doğal bir şeyi, doğallık içerisinde söylemişti.

Ginza semtine vardığımızda yağmurun altında etrafa meraklı gözlerle bakarak alışveriş eden bizden başka, taşralı oldukları kırmızı yanaklarından ilk bakışta belli olan askerlerden başka kimse yoktu. Askerler aynı şemsiyenin altında gezinen iki kız kardeşi şevhet yüklü bakışlarla süzüyorlardı.

Savaş dolayısıyla boşaltılan binaların iyice göze çarp-

maya başladığı 1944 yılındaki Ginza'da, dükkânların iç-
risi doluymuş gibi gözüksün diye vitrinlerine dizdikleri
vazolar her yanı kaplamış, sıra dışı bir görüntü oluşmuş-
tu. Büyük Tokyo bombardımanının hemen öncesinde ge-
riye kalan son zarafet ünlü saatçiler, kuyumcular, antika-
cılar ve porselen imalatçılarının satış mağazaları ile alış-
veriş merkezlerinden ibaretti. Dükkânların parlak vitrin-
leri devasa vazolarla kaplıydı. Bombardıman esnasında
tuzla buz olabilecek, bu yerinden oynatılması güç, ama
bir o kadar da şık şeylerin o hali, insanüstü varlıklar tara-
findan oraya getirilip bırakılmış gibi bir izlenim uyandırı-
yordu. Gelip geçiciliğin ağır havası ve zarif bir hiçlik duy-
gusu, özellikle o devasa vazoların çevresinde yoğunlaşmış
gibiydi.

Yağmur dinince karşı taraftaki binaların rüzgârı kessin
diye pencerelerine yapıştırdıkları gösterişli kâğıtlar ışılda-
maya başladı. İki kadının vazoların etrafında dolaşmalarını,
eğilip bakmalarını, alıcı gözle incelemelerini izlemekten
hiç bıkmamıştım. Neredeyse tensel bir keyif alıyordum.
Tek başlarına yeterli değillerdi. İki kadının birlikte yürü-
mesi gerekiyordu. Kızın giydiği gök mavisi ceket, teyzemin
üzerindeki uçuk füme ceket, vitrinlerin ardındaki vazola-
rın gölgelendirmesiyle vitrin camlarına yansıyıveriyordu.
Genç ve güzel iki kadın yaklaşıncı o utancı unutturan tatlı
duygunun esiri olarak insanlar bir yana Tanrı korkusunu
bile unutturacak narinlikleri karşısında, vazolar canlanıp
sarılmaya çalışıyorlarmış gibi görünmüştü.

"Tam uygun olanını bulmak çok zor. Biraz daha ge-
zelim bari," deyince Haruko, zihnimi toparlayıverdim. O
gün ne için oradaydım? Ginza'ya indikten sonra Miçiko
ile tek kelime bile etmemiştim. Miçiko'yu izleyen, ona
yaklaşan, onunla konuşmayı öylesine arzulayan ben de-
ğil miydim? Hayallerimden gerçek bir rüyadan uyanmış
gibi sıyrılırken iki kardeşin arka sokaklardan birinde tam

genç kızların hoşuna gidecek türden uçuk pembe iki vazo aldıklarını fark ettiğimde iyice kendime geldim.

“Ne diye iki tane alıyorsunuz?”

“Çift daha iyi olur,” diye yanıtladı Haruko.

Eve davet edersem, nihayetinde o yokuşu çıkarken eşyaları ben taşıyacaktım. Eğer öyle olacaksa, ben çok daha gösterişli, taşımanın mümkün olamayacağı kadar ağır bir vazo olmasını dilemiştim. Miçiko’nun bana emane- net edeceği vazonun olabildiğince değerli, olabildiğince ağır olması gerekirdi.

Mağazadan çıktığımızda yağmur yeniden çiselemeye başladı. Bulutlar kapanan bir yelpaze gibi yoğunlaşıyordu.

İkisi evime oturmaya gelmeyi kabul ettiler. Vazolara bakarak dolaştıkça ruh halim değişmişti (elbette bu Haruko’nun planladığı bir şey de olabilirdi) ve artık Haruko olmadan Miçiko’yla bir arada olabileceğimi hiç sanmıyordum. Fakat istasyona indiğimizde yağmur Haruko’nun kadın şemsiyesi altında ikisinin de sırlıklam olmasına neden olabilecek ölçüde bardaktan boşanırcasına yağıyordu ve ben de Miçiko’yu daha geniş erkek şemsiyesinin altına çekmeyi başardım, ama yağmurda yürümenin zor olduğu eve çıkan yokuşta, kayarak üzerimize gelen bir bisikletten kaçarken Miçiko tökezleyerek yere düşünce bir elimde vazolar, diğer elimde şemsiye olduğu için kalkmasına yardım edemedim. Hayır, aslında olduğu yere oturmuş gibi bir hareket yapmıştı ve bisiklet geçerken bir an ne olduğunu bile anlayamamıştım ama onun öylece ayağa kalkıp da dizini tutarak kuş yavruları gibi sekerek yürüdüğünü görünce telaşla arkamızdan gelen teyzeme seslendim.

Sonrasında onu ne şekilde banyoya kadar götürdüğümüzü net olarak anımsamıyorum. Anımsadığım tek şey, farklı duyguları bir yumak halinde yaşarken bir yandan da hırpani bir sevinç duyduğumdu.

Önce sol elimdeki eşyaları hemen teyzeme vermiş olmalıyım. Sonra nedensizce bir yarış içerisindeymiş gibi, Miçiko topalladığı halde onu kolundan tutup eve kadar yürüdük. Belden aşağısının çamur içinde kaldığını gördüğümde bir şeyler hissettiğimi anımsıyorum. Eve varır varmaz arkamızdan yetişen Haruko'ya, "Burada bekle lütfen. Kullanılacak ilaçları da, nasıl pansuman yapılacağını da çok iyi biliyorum," diyerek Miçiko'yu misafir odasına kapattım.

Miçiko banyonun ahşap zemini üzerinde neye uğradığını anlamamış bir halde duruyordu. Kavga ederek çamura bulanmış çocuklardan farkı yoktu. Ben ilaçları ve sargı bezini alıp gelene kadar da o halini hiç bozmamıştı.

"Yaran nerede? Bir an önce yıkamazsak mikrop kapar sonra."

Bunun üzerine Miçiko sessizce, sanki uykusuzluktan her an yığılıp kalıverecekmiş gibi bir hareketle eteğini yukarı kaldırdı. Dizinin hemen altına kadar örten, erkeklerin giydiği türden yarım çorabı çamur içinde kalmıştı; dizinde, çamurların arasındaki hafif yara görünüyordu ama yukarıda kalan teninin beyazlığı rüyalarından çıkıp gelen bir beyazlıkmış gibi duruyordu. Dizini musluktan gelen suyun altına tutunca temiz su çarptıkça gül rengi dizkapağı yavaş yavaş ortaya çıkıverdi. Dizinde pek fazla bir sorun yoktu ama hemen yanındaki yumuşak deride bir hayli büyük bir yara, suyla yıkayınca ortaya çıktı. Üzerine su tutarken hafif pembeydi ama suyun yönünü yan tarafa çevirince irkiltecek ölçüde temiz bir kan yarada birikmeye başladı.

"Kanın rengi ne kadar hoş!"

Taze bir coşkuyla ürperivermiştim. İlaçları ve sargı bezini elimden atıverecektim neredeyse. Haruko'yla geçirdiğim birkaç hafta süresince durgunlaşan yüreğim, taze bir etkiyle yeniden çarpmaya başlamış gibiydi. O

kanın rengiyle, daha önce yitirdiğim bir şeyi yeniden bulduğum hissine bile kapılmıştım.

IV

Büyükbabamın evinde gürültü yapmak yasak olduğundan, ondan sonra bir süre bazen benim evimde, bazen dışarıda bir araya gelerek buluştuk. Ana hatlarıyla, benden istedikleri karşılığında Miçiko ile tanışmamı sağlayan Haruko, tuhaf bir şekilde o günden sonra bana hiç ilişmemeye başladı. I-ler seferinde Miçiko ile birlikte geliyor, çocuksu eğlencelerle zaman geçirdikten sonra, ikisi birlikte geri dönüyorlardı. Hizmetçimizin hazırladığı yemekler yüzünden zayıflamışım diye, beni şişmanlatmak için tatlı pastalar ve farklı yemekler getiriyorlardı. On dokuz yaşın imrenilecek bir yaş olduğunu sergileyecek ölçüde, çocukların yatma saati yaklaştığında çılgınca oynamaya başlamaları gibi coşkulu oluyordum. Oyun kurallarına da sıkı sıkı uyuyordum. Onlar geçmişleriyle ilgili asla konuşmadıkları için, benim de sormamam kuralardan biriydi ama gerçekte o kaçma olayı Haruko'nun yaşamında benim düşündüğümünden daha silik bir anlama sahip gibiydi. Onun dışında kalan anlam taşıyabilecek geçmiş ise, cana yakın bir kedi gibi sahibinin ellerindeydi ve ancak bir kedinin, arada sırada başını kaldırıp sahibi olan kadının avuç içini yalaması kadar etkili oluyordu.

Belleğimin bundan sonrasına ait kısımları birden karmaşıklaşıyor. İçine düştüğümü anladığım anda kaçmadan yapamadığım o "keyif", kendimi üçüncü kişi konumundan izlediğimde bana daha çekici gelen o "keyif", kolayca razı olabileceğim bir yolla beni pençesine almıştı. Evet razı olabileceğim en makul yoldu ama çözüp berraklaştırmaya kalktığımda içinden çıkılmaz bir hal alıyordu.

Şöyle başladı: Üçümüz mahjong oynarken banyo hazır olunca bir zamanlar yaptığım gibi, Haruko'ya önden girmesini söyledim.

“Eh...” Haruko'nun tereddüt edermiş gibi bir hali vardı.

Bahçede güneş altında kalan kuru yapraklar, altından yapılma bir çiçek bahçesi gibi duruyordu. Miçiko mahjong taşlarını elinde çevirerek yüzünü bahçeye dönmüştü. Sonra ayağa kalkmış, ama odadan çıkmamış, yüklüğün üzerindeki geyik kafalarını sanki ilk kez görüyormuş gibi incelemeye başlamıştı.

O an içimde tuhaf bir duygu canlandı. Haruko'yu banyoya gönderip Miçiko'yla baş başa kalmak isteyen bendim ama bunu çok tehlikeli ve dengesiz bulmaya başlamıştım. Üstelik bu huzursuzluk, birilerinin beni orada izlemesi isteğini de içinde barındırıyordu.

Elimi uzatıp Miçiko'nun omzunu dürttüm. Parmaklarının ucunda tuhaf bir esneklik hissettim. O an, kızın masumiyeti konusunda şüpheyeye düşüverdim.

“Neden bu kadar dalgınsın? Sen de gir hadi. Teyzemle birlikte.” Elimden geldiğince ilgisiz davranmaya çalışırken aslında içimden geçenlerin tam tersini yapıyordum.

“Gireyim bari,” dedi kız, yüzünün yönünü değiştirmeksizin iç gıcıklayan ses tonuyla. O sırada öylesine teyzemden tarafa baktığımda Haruko'nun gözlerindeki şeytani parıltılarla karşılaştım. Yüz hatlarını dengesizleştiren gülümsemesini gördüğümde çaresizlikten başka bir şey hissedemedim.

O an kadar, Haruko'yla birlikte odadan çıkan Miçiko'yu kolundan tutarak durdurmayı istediğim olmamıştı. Öte yandan, onu durdurmak isteğimi bastırırken yaşadığım sıkıntı da, tuhaf bir sarhoşluk yaşıtıyordu bana. Mahjong için masaya serdiğimiz küçük battaniye-

ye vuran güneşin ince tüyleri altın sarısına boyamasını, tüylerin ardında ince gölgeler oluşturmamasını dalgın gözlerle izledim. Haruko eve ilk geldiğinde o zamanki saflığımdan kaynaklanan merakla Haruko'nun banyodaki halini hayal etmiş, ama artık o saflığını da kaybetmiştim. Onları banyoya gönderirken hissettiklerim arasında, bir daha asla bana geri dönmeyen o saflığa hayranlık da vardı. Fakat hayal gücüm artık bana geri dönmüyordu. Banyoda neler olduğunu tahmin bile edemiyordum. Zihnimde canlanan banyo yalnızca karanlık, bomboş bir yerdi. Sıcak suyu keserek yavaşça yükselen beyaz bir omuz bile yoktu.

Can sıkıcı uzunlukta bir banyo sefasıydı. O arada banyonun önünden geçince biraz ağlama, biraz da sessizce gülmeyi andıran bir ses dikkatimi çekti; aniden kordondan ritmi bozuk ayak sesleri gelmeye başladı. Telaşla kalkıp sürmeli kapıyı açtım. Banyodan yeni çıkmış kadın kokusu burnuma çarpıverdi. Haruko anlamı belirsiz bir gülümsemeye beni süzdü. Yanında duran Miçiko'nun koluna Haruko'nun kolunun sımsıkı dolanmış halini görünce irkildim. Miçiko'nun elemli bir gülümsemeye süslenmiş yüzünün keten gibi solgun hali daha da şaşırtıcıydı.

"Hafiften tansiyonu düştü herhalde. Şuraya bir yatak seriver. Biraz yatması iyi olur."

Şarap getirince Haruko bana yerini sorup battaniye almaya, ardiyeye gitti.

Orada yüklüğü açıp battaniyeyi alarak geri dönmek için pek fazla zaman almayacağı kesindi. Fakat Haruko'nun her an geri gelebileceği korkusuyla yaşadığım her an, Miçiko'ya olan aşkımı alevlendiriyordu. Haruko'nun beni görmesini istiyordum. Haruko gelmeden bir şeyler yapma isteğimin ardında, Haruko'nun bir an önce dönmesi isteği de gizliydi. Yanağını Miçiko'nun yanağına yaklaştırdım. Porselen gibi soğuk yanağını hissetmeye

başladım. Ölümcül bir cazibe gibi, o soğukluk beni çekiyordu. Sanki o soğukluğa temas ettiğim anda, artık kendim olmaktan çıkacakmışım gibi.

“Şarabı içirdin mi?”

“İyiyim artık, bir şeyim yok.”

İnsanı afallatacak ölçüde net bir ses tonuyla konuşan, Miçiko olmuştu. Şaşırarak yüzüne baktım. İnanılmayacak ölçüde pembeleşmişti yanakları. İyice açtığı gözleriyle bana gülümseyerek baktıktan sonra, bakışlarını yukarıya, teyzeme çevirdi. “Kalkacağım artık. Yardım eder misin?” Miçiko battaniyeye sarılı omzunu ablasına yaslayarak masaya oturdu. Hiçbir şey yiyemedi ama şarabını usul usul içti. Yüzü her zaman olduğundan daha canlıydı, dişlerinin güzel beyazlığı dikkat çekiyordu. Arada sırada yüzünü Haruko’nun omzuna yaslayarak gözlerini sımsıkı kapattığı da oluyordu. O anlarda Haruko’nun yüzünde sarhoşluk ifadesi beliriveriyordu. Miçiko yine gözlerini açıyor, kestane istiyordu.

Sıradan kazaların yol açtığı nezaket, deprem sonrasında bir aileyi sarmalayan huzur herkesi körleştirir. Sıradan bir dostluk aşk gibi gelebilir, aşksa dostlukla karıştırılabilir. Herkesin, diğerlerinin gösteriş için taktığı maskeleleri birer birer çıkartana kadar, şeytan maskenin omuzlarına ve dudaklarına kimsenin anlayamayacağı çizgiler hırakır... Gözlerimin önünde yemek çubuklarının güçbela kavradığı kestaneyi Miçiko’nun ağzına götüren Haruko’nun elini gördüğümde hiç kıskançlık hissetmemem, hatta Haruko’nun o sarhoşluk ifadesini güzel bulmam da, şeytanın yeniden şekillendirdiği maskenin etkisi olsa gerekti. O halini güzel bulmam, yüzündeki ifadenin oluşmasını Haruko sağladığı içindi ve başka bir erkeğe karşı aynı ifadeyi takınmış olsa gözüme güzel görünmeyeceğini biliyordum, ama o “başka erkek” ben olsam ne yapardım diye düşününce işin içinden çıkamaz hale geliyordum.

“Az önce banyonun önünden geçerken ağlama sesi duydum. Ağlayan mı oldu?” diye, sessizliği aniden bozuverdim. Yüzlerini birbirlerine yaklaştırmış haldeki kız kardeşler gözlerini açarak duruşlarını hiç bozmadan bana baktılar. O halleri bana, o yağmurlu günde şemsiyenin altındaki hallerini anımsattı.

“Kimsenin ağladığı falan yok.”

“Abla, kandırmaya çalışma. Hiro, ablam banyoya girince mutlaka ölen ağabeyimi anımsıyor olacak, ağlamaya başlıyor. Çırılçıplak ağlayan bebekler gibi.”

Miçiko ölen ağabeyinden ilk kez söz ediyordu ama ister yalan ister doğru olsun, o kurala uymak için kendimi sürekli kontrol ettiğimden, deşmeye korkarak Miçiko'nun Çigasaki'deki arkadaşı hakkında söylediklerini anımsayarak şakayla karışık, “Mesele buydu demek. Ben de küvetin içinde alt alta üst üste yuvarlandınız da bir tarafınızı çarptınız, onun için ağlıyorsunuz sandım,” dedim.

Bunun üzerine ikisi, yüzlerine aniden mum ışığı tutulmuş gibi pembeleşerek birbirlerine baktılar. Sonra ancak suç işlemiş kadınlara yaraşır işveli gülüşler dudaklarında beliriverdi.

O gece de, saat onu geçip de Haruko ve Miçiko döndükten sonra, kanımı kaynatan duygular beni her zamankinden daha güçlü bir şekilde sarmalayiverdi. O gece onlarla sarmaş dolaş yerlerde yuvarlandığımı gördüm rüyamda. Kollarını açarak üzerime atılıveriyorlardı. İkisi de kadın akrobatlar gibiydi.

Böylece bir yerlerinde aldatmacalar gizli ama bir o kadar da keyifli sonbahar günleri geçip gitti. Cepheye giden bir arkadaşımı uğurlamaya Tokyo İstasyonu'na gittim. Topluca, yüzünden sağlık akan nişanlısı da yolcu etmeye gelmişti. Nişanlısının bindiği tren hareket etti-

ğinde bile, yüzünden gülümsemesi eksilmemişti. “Keşke benim de öyle hep gülümseyen bir nişanlım olsa,” dedim içimden. Sabah oldu deyip gülebilmek, binadan aşağı atlamış biri diyerek gülebilmek isterdim.

Ne tesadüftür ki, sonraki gün bu dileğim gerçekleşecek gibi oldu. Her zaman mutlaka Haruko ile birlikte gelen Miçiko, o akşam tek başına geliverdi. Bahçeye girip, verandada kitap okuduğumu görünce, “Aa? Ablam nerede?” diye sordu.

“Nereden bileyim?”

“Burada değil mi? Yüzünden anlayabiliyorum.”

“İstersen evi ara.”

“Aa, ne oldu acaba? Hiç sözünü tutmadığı olmazdı.”

Konuşma şekli biraz tuhaftı. Her zaman sözünü tutar demek, söz verdiği zaman gelir anlamındaydı ama dedemin evinde birlikte kaldıklarına göre, sözleşmeleri niye gerekecekti ki? Kuşkulandığımı görünce yalnızca o gün istasyonda buluşarak gelmek için sözleştiklerini, Haruko’nun başka bir yerde işi olduğunu, kendisinin de hesapta olmayan bir iş yüzünden yarım saat geciktiğini, Haruko’nun önceden eve geldiğini sandığını söylerken doğruyu söylüyor gibiydi. Fakat biraz daha sıkıştırdınca Miçiko o güne kadar köşeye her sıkıştığında yaptığı gibi, gözlerini masal perisi gibi kırpıştırarak gerçeği anlatacağını söyledi.

O vazo almaya gittiğimiz günün birkaç gün sonrasında, Miçiko bunaldığı, kendini rahatsız hissettiği Sasakilerin evinden ayrılmış, Miçiko’nun bulduğu bir apartman dairesine taşınmıştı. Haruko, Sasakilerde kalmıştı ama yalnızlıktan şikâyet eden Miçiko için haftada dört gün mutlaka onunla birlikte kalıyordu. Yalnız elâlemden çekinen Sasakilerin sıkıştırmasından çekinerek ben bir yana, kendi annesine bile söylemeyen Haruko, uygun bir ânı kollayarak kendisinin bana söylemek istediğini, bir

anlamda her şeyin Haruko'nun kontrolü altında olduğunu hissettirecek şekilde anlatıverdi.

Ben de o yerin adresini Miçiko'nun kolay kolay söylemeyeceğini anlamıştım, her an gelebilecek olan teyzem yüzünden Miçiko'yla baş başa kalma şansımı yitireceğim düşüncesi aklıma gelivermişti.

"İkinci kata gelsene," deyince birkaç kez kitap almaya geldiği odama, Miçiko ses çıkartmadan çıkıverdi. Haruko'nun her an çıkıp gelebileceği korkusuyla tedirgin haldeyken, Miçiko'nun vücut hareketlerinden huzursuzluğu rahatça okunuyordu ama doğru dürüst konuşmadan yaklaşık bir saat geçtiğinde Miçiko'nun huzursuzluğuna karşılık ben de artık üzerindeki takım elbisenin beğenisizliğine takmaya başlamıştım. Haruko'nun gelip de bizi görmesi ihtimali azaldıkça Miçiko'ya karşı arzum da zayıflamıştı.

Ardına kadar açık pencereden görünen akşam manzarasının tam ortasında, bulunduğumuz tepenin yamacındaki semtin uğultusu kimisi yalnızlık, kimisi karanlık, hatta kimisi keyif yüklü sayısız ses tanecikleri haline gelmiş uçuşuyordu. O taneciklerin arasında yakınlardan gelen borazanın sesinin iriliği hissediliyordu. Öylece oturmaya devam edemeyince rafın başına gidip gelişigüzel bir kitap çekerek sayfalarını karıştırmaya başladım. Miçiko masamın başına geçmiş, bir şeyler karalıyordu. Belki de o şekilde birbirimizin yüzünü görmemekten keyif alıyorduk.

"Baksana, güvercinler döne döne uçuyorlar."

"Her gün akşamüzeri çatının üstüne çıkıp bayrak sallayan bir adam da var."

Miçiko'dan yanıt gelmedi. Hafifçe iç geçirdiğini ve kâğıdı yırttığını duydum. Sonra kendi kendine konuşmuş gibi, "Gelse artık, ablam..." dedi.

Ânında kırılmadığıma, kıskançlık hissetmediğime şa-

şırarak sustum. Hissettiğim nedense yalnızca empatiydi. Bir seferinde uyanırama neden olan “Miçiko” diye sesleniş karşısında hissettiğim, gözlerimin yaşarmasına neden olan empatiye yakındı ve o âna kadar Haruko’nun gelmesini dört gözle bekleyen Miçiko değil de benmişim gibi bir hisse bile kapıldım. Miçiko’nun ruh hali fazlasıyla belirgindi. Öyle bir erkek odasında kapatılmış, kararmaya başlayan havayı izleyerek Haruko’nun gelmesini dileyen Miçiko’yu bir yabancı olarak düşünemiyordum. Üstelik bu kesinlikle bir âşığın sezgilerinden kaynaklanmıyordu.

İçimde canlanan saçma duyguları bastırmaya çalışmam pek fayda etmedi. Sanki gözlerimizin önü kararmış gibi, alacakaranlık çökmeye başlamıştı. O gece tek başıma yatakta dayanılmaz bir yalnızlık çekeceğimi düşündükçe içim içime sığmaz bir hal aldı... Arkasından yaklaşan ayak sesleri karşısında, Miçiko koltuğa gömülmüş halde, duvar saatine bakarmış gibi bir ifadeyle dönüp bana baktı. Gözlerinin ak kısımları donuk su rengini andırıyordu. Elimi omzuna koydum. Omuzlarının titrediğini hissedebiliyordum. Dudaklarımı dudaklarına değdirdiğim zaman, bana acemice karşılık verdi.

Gece artık odaya çökmüştü. Dehşete kapılmış gibi dönmek için hazırlanan Miçiko’yu durdurmadığım gibi, istasyona yolcu etmeye de gitmedim.

... O öpüşmede sevinçten eser yoktu. Çünkü o, yalnızlığımı düşünerek Miçiko’nun bana bahsettiği bir şeydi belki de. “Bu değil, bu dudak tadı değil,” diye mırıldanmıştı dudaklarım, hoşnutsuzlukla. O an aniden Haruko ile geçirdiğim, o üçüncü sancılı geceyi anımsadım. “Bu değil, bu vücut değil...” Böylesine berbat bir düşünce nereden çıkıveriyordu acaba? Bu, zihni normal çalışan bir insanın katlanamayacağı bir düşünceydi.

Ertesi gün Miçiko ile birlikte gelen Haruko, Miçiko'nun yanımızdan ayrıldığı bir ânı kollayarak o gönülsüz ama çekici gülümsemesiyle biraz da tezat oluşturacak bir ses tonuyla doğrudan, "Duydum, Hiro. Dün Miçiko'yla öpüşmüşsün," deyiverdi. Kıpırmızı kesilerek bir süre ne yapacağımı bilemedim, ama o ilk baştaki panik halim geçince hissettiklerim, tamamen tahminimin dışındaydı (elbette ben kuma hissi uyandıracak ölçüde rahatsızlık ve öfke hissedeceğimi sanmıştım). Oysa aniden içimden yükseliveren, dünkü öpüşmeden geride kalan tatlardı. Bu sanki, Haruko'nun izlediği bir öpüşmeye dönüşüvermişti. Ve ardından, ilk beceriksiz öpüşmenin sarhoşluğunun günlerce süren belleği halini almış, bir sonraki arzusunun tatmin edilmemiş olmasının acısını ortaya çıkarıvermişti. Sonrasında Miçiko'nun adresini benden sakladı diye Haruko'yu sıkıştırmaya başladım. Merak etmememi, Miçiko'nun olur demesi durumunda hemen adresi vereceğini söyledi.

O andan itibaren "Miçiko'nun adresini söyle. Ziyarete gideceğim," demek, yüz kızartıcı arzuların eşanlamlı ifadesi haline gelivermişti. Bu isteğim tahminimden çok daha çabuk, sonbahar bitimindeki güzel bir gün yankılanan ilk hava bombardımanı sirenleri eşliğinde gerçekleşti. "Yarın söyleyeceğim, kaldığım adresi," dedi kız. Evet, Miçiko kabul etmişti. Bu da olasılıkla, aklından neler geçtiğini hiç anlayamadığım Haruko'nun izniyle olmuştu.

Benim için okul atölyesine her gidişimin bir anlamı vardı. O gün de öğleden sonrasına kadar evde beklemeye katlanmak yerine atölyeye giderek aptalca da olsa canla başla çalıştım. Mümkün olsa önceki gece başlayarak çalışmak isterdim. Öğleden sonra saat 1'de ayrılarak eve döndüğümde hizmetçimiz, "Az önce teşrif ettiler. Nereye gitti acaba?" dedi. Oturma odasında donuk renkli bir

şalvar katlanıp bırakılmıştı. “Hanımefendi bugün çok güzel giyindi. Şalvarı çıkartır çıkartmaz üzerine eski tarz eflatunu...” gibi övgü dolu sözler ediyordu hizmetçi. “Bahçede mi acaba?”

“Ben bakarım,” diyerek denizci ayakkabılarımı giyip bahçeye çıktım.

Sebze bahçesinin yeşilliği artık kaybolmuştu. Kurumuş otlar arasında kalan çimler de kükürt sarısı bir hal almıştı. Her şeyin üzerine telleri kopmuş bir çalgının sessizliği çökmüştü. Kurumuş yapraklar horozibiğinin kurumuş çiçeklerine takılıp kalmıştı. Ardiyenin önündeki sığınak hendeğin yanından geçip ardiyeye ve banyoya bakan arka bahçenin hemen öncesinde sola dönülünce o arka bahçeden ağaç sırasıyla ayrılan, yarım dönümlük küçük bir alan vardı. Babam Tokyo’dayken orası köpek eğitim alanıydı ve köpek bakıcımız yağmur demez çamur demez her sabah leğen dolusu kuş kafası getirip orada köpeklerle yedirirdi. Babam Osaka’ya gidip de kafes kaldırılarak çiçek bahçesi haline getirilince köpek pisliğiyle gübrelenen toprakta tuhaf çiçekler açmaya başlamıştı. Çiçek bahçesini anımsatan tek şey bir köşede harap düşmüş küçük seraydı ama camları neredeyse tamamen sağlam kaldığından kış gelince güneşlenme alanı olarak kullanılıyordu. Ben de oradaki dağılmaya yüz tutmuş koltukta sık sık macera kitaplarına dalar giderdim. Nedense içimde iki kadının orada olduklarına dair bir his doğuvermişti. Korkutayım diye, ayak sesi çıkartmama çalıştım. Şişko bir circırböceği bacağıma yapıştı. Kapısı iyice kapatılmıştı ama o haliyle bile gözetlemeye yetecek kadar aralıklar bırakan, yıkık dökük bir kapıydı. Haruko yüzünü cam çatıya çevirerek hasır koltuğa oturmuş, dergi gibi bir şey okuyordu ama küçük kasımpatılar serpiştirilmiş eflatun kimonosuna bağladığı koyu renk kuşağıyla, her zamanki Haruko’dan farklı bir

hali vardı. Miçiko her zamanki ayakkabılarıyla ablasının arkasında ayakta durmuş, ellerini Haruko'nun omzuna koymuş halde aynı dergiyi okuyormuş gibiydi ama güneşin doğrudan ışıkları altında kaldığından olacak, boğulmak üzere olan bir insan gibi bitkin görünüyordu. Miçiko aniden vücudunu kaydırarak, ellerini ablasının omzundan ayırmadan biraz uzaklaşarak Haruko'nun yaka arasından görünen boynunun beyaz tenine baktı. O süre epeyce uzundu. Az sonra, yanaklarından boynuna akacak şekilde bir pembeliğin yayıldığını fark ettiğim anda, başını ani bir hareketle ablasının boynuna bıraktı. Sonra bir köpek yavrusunun samanların arasına dalmaya çalışması gibi, başını zor taşıyormuşçasına hareketlerle alnını, yanaklarını ve çenesini Haruko'nun saçlarına, boynuna sürtmeye başladı. O âna kadar hafifçe açık kirpiklerinin arasındaki gözlerinde mutluluk dolu pırıltılar vardı. Birden o gözlerini sımsıkı yumup dudaklarını var gücüyle Haruko'nun boynuna yapıştırdı. Haruko sanki kendine yapılanlardan habersizmiş gibi hiç tepki vermiyordu. Aynı ölçüde uzun kirpikleri yere doğru eğilmiş bakışları solgunlaşmıştı. Otuz saniye kadar, ikisi hiç kımıldamadan öylece kaldılar. Kız, ince parmakları hafifçe titreyerek Haruko'nun omuzlarını okşuyordu. Öylece otuz saniye kadar geçtikten sonra, Haruko uykudan yeni uyanmış gibi gözleri kapalı halde başını geriye yatırıp yukarı kaldırdığı elleriyle Miçiko'nun başını yakalayarak çekti. Miçiko, vücudunu kıvrarak sol elini Haruko'nun bacaklarının arasına daldırarak. Sonra o sol el, Haruko'nun eteğinin altında şiddetli hareketlerle oynamaya başladı...

Oraya kadar gördükten sonra çıldırmış gibi ve nereden nasıl geçtiğimi bilemeyecek halde eve doğru koştum. İkinci kattaki çalışma odama dalar dalmaz, aylardır çevirmediğim kilidi çevirerek kendimi yatağa yüzüstü

atıp bir süre nefesimi düzenlemeye çalıştım. Sonra kapının vurulmasına hiç aldırış etmeksizin sabaha kadar odaya kapandım.

Haruko ve Miçiko o arada evden ayrılmışlardı ama daha sonra hiç ses de gelmedi.

V

Fakat bu kadarı içimdeki duyguları bastırmak için yeterli değildi. Ben henüz Miçiko'nun vücudunu bilmiyordum. "Bu değil, bu vücut değil," diye bir kez daha haykırmama neden olacak bir vücuda Miçiko'nun sahip olabileceği endişe ve korkusu içimi sarmıştı. O endişe ve korkuya karşı merak, hatta yıkıma karşı bir merak hâlâ içimde varlığını sürdürüyordu. Bu bir yana, seradaki halleriyle Haruko ve Miçiko öylesine güzel ve birbirlerine karşı öylesine naziktiler. O manzara, gecemi esareti altına alıvermişti.

Sonuç belliydi. Üç haftalık sessizliğe neredeyse ölüme bir sabırla katlandıktan sonra Sasaki Konağı'na gittim. Sabahtan itibaren alarmların iki kez çaldığı, bulutlu, serin bir gündü. Fakat banliyö treninde sarsıla sarsıla dedemin evine giderken güneş ışınları ince buz tabakalarını eritecek ölçüde berraklaşmış, hava ilkbahar günleri gibi ılıklaşmıştı. Haruko, köpeği gezdirmekten yeni dönmüştü. Verandada oturmuş örgü örüyordu. Şark henüz yürüyüşün heyecanını üzerinden atamamış olacak, bulduğu bir tahta parçasını kemiriyor, sonra bir kenara fırlatıp üzerine saldırarak sporculardan farksız baldırlarını yaya yaya dolaşıyordu.

"Oo, nereden çıktın böyle?" Haruko'nun yüzü hiç de kızarmış değildi. Sonra örgüsünde kaldığı yeri iki parmağıyla seri hareketlerle düğümledikten sonra, kaydıracağı minderinin üzerinde ayaklarını verandadan sallandırıp

hana da bir minder uzattı. Oynamaya devam eden Şark, Haruko'nun çorabının parmağını ısırmaaya çalışıyordu. Birkaç dakika içerisinde yakınlaşan bu Alman kurt köpeği ile Haruko'nun yüreği, bu ailenin insanları arasında bir kadın ve bir köpeğin geçirdiği zamanın yalnızlığını tüm çıplaklığıyla sergiliyordu. Köpekler tam olarak yalnız insanlardan başkasına gerçek anlamda ısınmazlar. Ben yine ruh halimdeki duygusal kararsızlığı yaşamaya başlamıştım. Haruko'dan bir şeyler isteyecek gibiydim. Hatta, Haruko'dan o gece bana kalmaya gelmesini istemek üzereydim.

Haruko da bir şeyleri fark etmiş gibiydi. Dahası, kaşları bir şeylere tahammül ediyormuş gibi çatılmıştı. Sonra hemen, o gönülsüz gülümsemesi yüzünde belirerek, "Bu akşam sen Miçiko'nun evine git. Akşam sekizde gideceğimi söylemiştim. Benim yerime sen git," dedi. O an ilk kez, Haruko'nun gözlerinde geçmişin bulanık gölgelerini gördüğümü sandım. Sanki onun geçmişi, benim geçmişimmiş gibi bana emir vermişti. Böyle yapmakla esas şimdi tam olarak "adı gazetelere çıkmış kadın" olmaya çalışıyordu belki de. Belki de kendisi, o olayın anlamını bir kez daha perdeleyerek yaşamının anlamı haline getirmeye çalışıyordu. Ajandamı alan Haruko, Miçiko'nun kaldığı yerin haritasını çizmeye çalışırken ben de dalgın dalgın bu düşünceleri aklımdan geçiriyordum. Sonra kendi kendime, o akşam Miçiko'nun yanına gerçekten gitmek isteyip istemediğimi sordum. İçimdeki gözler beni sinsice süzmekle yetinip yanıt vermediler.

Loş karanlık trende, karartının esiri olmuş yüzler vardı. Kıvrım kıvrım ilerleyen tren hatlarında iki kez aktarma yaptıktan sonra köprü başında indiğim zaman, suyun akıntısının kış başlangıcını hissettiren keskin sesi duyulmaya başladı. Henüz gece bombardımanları başlamadığından, yıldızlı gökyüzünün tüm güzelliği ortaday-

dı. Fakat ırmak boyunca sıralanan evlerin ardındaki, Şinto tapınağının ağaçlarının gölgesinde kalan dar sokağa girince, orada burada açılan sığınak hendeklerinden çıkan toprakların oluşturduğu tümsekler yürümemi iyice zorlaştırdı. Nihayet o apartmanın uçuk mavi taşlarla örülmüş bahçe duvarı karşıma çıktı.

Yer, ırmağa bakan apartmanın ikinci katında bir odaydı. Derme çatma kontrplak kapıyı çalar çalmaz, hışımla açılan kapıdan kulak tırmalayıcı bir gıcırtı yükseldi. İçeriye girdim, kapı perdesinin karaltısında birbirimizin yüzünü göremiyorduk.

“Demek sendin Hiro,” dedi karanlığın içinden gelen sakin ses. “Evet.” “Ablam mı söyledi gelmeni?” “Evet.” “Öyleyse mesele yok.” O zamana kadar Miçiko’ya “Evet,” diye kısaca yanıt verdiğim hiç olmamıştı ama karşılığı öylesine mistik bir havada geliyordu ki, başka bir yanıt vermem mümkün değildi. Kendimi tamamen onun kontrolüne bıraktım. Miçiko usulca arkama geçip palto-mu çıkarttı. O alışık el hareketlerini görünce bir an aynı şekilde oraya gelen tanımadığı birçok erkeğin paltosunu aynı şekilde çıkartmış olabileceğini geçirdim aklımdan.

Perdenin ardına geçince odanın ışık geçirmemesi için epey çaba harcandığını hemen anladım; içerisi neredeyse gün ortası gibi aydınlıktı. Miçiko’nun üzerinde gökkuşağı gibi desenleri belirsiz, geceliği andıran kısa bir kimono ve üzerinde yeleği vardı, beline ise burma bir kuşak takmıştı.

Tuhaf bir odaydı. Her şey çiftti. Komodin bile. Dahası, renklerin orantısını bozan bir iticilik eşyaların, süslerin ve minderlerin üzerine sinmişti. Bilinçsizce yapılan bir beğenisizlik olsa masumiyete sığınarak kurtarılabilirdi ama oradaki zorlama beğenisizlik, değerlendirme yeteneği olan biri tarafından mahsus kendi zevkine aykırı şeyler bir araya getirilmiş gibi, saplantıya yakın bir be-

ğenisizlikti. Estetiğe girmeyen bir şeyler amaçlanmıştı. Estetiğe girmeyen yeni bir cazibe ölçütlerine göre seçilmişti her şey. Üstelik pudra mı, yoksa ahır mı olduğu ayırt edilemeyen, kırmızı mürekkebi andıran bir şeytani koku odaya sinmişti. Miçiko çay koyuyor, çerez çıkartıyordu ama hareketleri öylesine kesik kesikti ki, sanki bir tören icra ediyormuş gibiydi. Çıkarttığı taslar, tabaklar hep çiçek desenli ucuz şeylerdi ve takım olarak değil, çift çift alındığından başka bir şey gelmiyordu aklıma. Henüz konuşma sayılacak bir konuşma geçmemişti aramızda. Miçiko yine sessizce işleri yapmaya devam ediyordu. Yıkadığı kap kacağı durulama sesi gelir gelmez, bu kez yüklüğü açıp yer yatağını usulca çıkartarak yanına serineye başladı. Çarşaflar insanın içine ürperti verecek ölçüde ana renklerle desenlendirilmişti.

“Ne o? Tek yatak mı var?”

“Her zaman tekti. Ablamla birlikte yatarız,” derken, yüzünde küçük kuşları andırır bir ifade oluşmuştu.

Geceliğini alarak ışık kesme perdesinin arkasına geçince birini de bana doğru fırlattı. “Üstünü değiştir.”

Seyrek dokunmuş beyaz sargı bezi gibi kumaş üzerine morsalkım desenli bir kadın geceliği idi. Elime aldığımda her an kayıp gidiverecekmiş gibi bir dokunuşu vardı ve başka birinin üzerinden yeni çıkmış gibi ılıktı. Miçiko’nun önünde çıplak kalmak istemediğimden seri hareketlerle soyunup o nemli ve parlak şeyi üzerime geçirdim. Perdenin arkasından çıkıp gelen Miçiko’nun üzerinde de aynı gecelik vardı. O geceliği giyince rahatlamış gibi duran Miçiko, viski getirip sehpanın üzerine koyduktan sonra, dirseklerini dayadı.

“Her şeyi biliyorum. Seninle ablam arasında geçenleri de biliyorum. Hem...” dedi, sunağa koyduğu ağabeyinin fotoğrafına bakarak. “... Ağabeyimin yaptıklarını da en ince ayrıntısına kadar biliyorum. Yalnız, ben ablamın

söylediklerine asla karşı gelmem. Bana yapmamı söylediği her şeyi yaparım. Bundan sonra da öyle. Seninle ilgili olarak da, seni sevmemi ablam söyledi bana.”

Cevap vermeme imkân yoktu. “Pencerenin ardından tuhaf sesler geliyor,” dedim.

“İrmağın sesi. İrınakla birlikte birçok şey akıp gidiyor.”

Miçiko’yla takım gecelikle karşılıklı otururken o Tanrı’dan korkmaz kadının utanmaktan uzak nezaketi her yanıma siniveriyorunuş gibi bir hisse kapıldım. Miçiko geyik derisi kaplı aynasını açtı. Sonra önüne oturup irili ufaklı şişelerin tıpasını açarak “Yatmadan önce makyaj yapmaya bayılırım. Lamba ışığında daha güzel görünüyorum. Hep yatmadan önce ablamla makyaj yaparız. Sen de gelsene. Makyaj oyunu oynayalım.”

“Olur. Geliyorum.”

Aynanın önünde bir çift vazoz vardı. Vazolar bir zaman Ginza’dan satın aldığımız vazolardı ama canlı kızıl tonlarıyla üzerine yazılmış Haruko ismini Miçiko’nun rujla yazdığı belliydi. Fakat Miçiko bununla ilgili tek bir laf bile etmeksizin aniden aklına gelivermiş gibi, “Ruj süreceğim,” dedi.

“Bana mı?”

“Senden başka kimse var mı burada?”

Doğru, benden başka kimse yoktu. Fakat gerçekten benden başka kimse yok muydu acaba?

Bir uşak gibi diz çökerek gözlerimi kapatıp yüzümü uzatarak bekledim. Miçiko’nun oturuşunu düzelttiğini hissettim. Sonra bir yerlerde duymaya alıştığım bir koku yayan sıcak kollar usulca boynuma dolanıverdi. Dizlerinin üzerinde duran kadının dengesiz duruşundan kaynaklanan hafif titremeyi hissedebiliyordum. Sağ elinde ruj tuttuğunu anlayabiliyordum. Nefesi nefesimle bir bütün olacak ölçüde, alev alev yanan yüzü göremediğim kocaman bir gül gibi tam karşımdaydı.

O an bir yerlerim acıyormuş gibi oldum. Acı, bir sanrıdan ibaret olsa gerek. Kırılğan bir ağırlık dudaklarıma yüklenmişti. O ağırlık yaşam sıcaklığıyla kaplıydı. Dudaklarımdaki kırışıklar tek bir noktaya toplanarak uyuştı ve belki de Tanrı'nın bile görmezden geleceğı bir rüyaya dalıverdi.

Böylece her nasılsa, başka birinin dudaklarının benim dudaklarımın yerine geçtiğini hissettim.

Aralık 1947

SİRK

Koltuğuna oturmuş, bir elinde purosunu sallayan sirk patronu, tek kelime etmeden öbür elindeki kamçının ucuyla havada daireler, üçgenler, kareler çiziyordu.

Böyle anlarında kızgın olurdu. Duygusuz, hatta zalim bir adam olduğu söylenirdi. Merhametsizce davranışları karşısında güçlü durabilen insanları ne kadar sevdiğini ise çok az insan bilirdi. O, ölün dese, sirk elemanları oldukları yerde düşüp ölebilirdi. Sirk çadırının tepesinde kırmızı kafatası çizili bayrağı dalgalanırdı.

Eskiden Çin'deki Hsinganling Dağları'na gönderilen ajanın emrinde çalışmıştı. R. ülkesinden kadın casusun evini üç genç ajan ziyaret etmişti. Mayın patlaması yüzünden o üç genç ajan ve kadın casus ölmüştü. Kadın casusun etek parçalarını ve ajanlardan birinin şapkasını yüz metre ötedeki gelincik tarlasında bulmuştu. Ölen gençlere sirk patronu "hocam" derdi. Hatıra kalan şapkayı başına geçirip ağlaya ağlaya Japonya'ya dönmüştü. Özünde nazik bir adamdı ama soğuk davrananlara karşı da dürüst olmaya çalışırdı. Serinkanlı dürüstlüğü, neredeyse sahtekârlıkla karıştırılacak ölçüdeydi.

İnsanların yüreklerine yatırım yaparak servetine servet eklemişti. Adeta yürek simsarıydı. Sirk patronluğuna ondan daha uygun biri olamazdı.

İki ay önce sirk kurdukları yerin mafya patronuyla tanışmaya gitmiş, gece geç vakitte dönmüştü. Kendi çadırına girdiğinde iki genci sevişirlerken buldu. Tek kelime etmeksizin ikisini de kollarından yakalayıp kaldırıverdi. Hiç tanıımıyordu.

Islık çalınca hemen gelen P. gençleri patronun elinden aldı.

“Kim bunlar?”

“Büyük aletlere bakıyorlar patron.”

“Cesaretli tiplermiş,” dedi patron, neşeli bir yüz ifadesiyle esneyerek.

“Biraz bekle,” diye P.yi durdurdu.

Gençlerden erkek olanın elini tutup avuç içini dikkatle inceledi.

“Sen ata binmişsin.”

“Hıı.”

“Ne için?”

“Seyislik yaptım. İmparatorluk hipodromunda.”

“Hmm... P. üç litre sirke içir hatuna. Oğlanı da gün boyu Kleita'ya bağla.”

Hırçın at Kleita'ya binmeyi başarabilen hiç olmamıştı. Daha bir gün önce kadın jokeylerden biri boynunu kırmıştı. Raftan düşen porselen bir bebek gibi.

Günlük işleri bitirince sadık P. hep patronun yanına içmeye gelirdi. O oğlanla kızın işe yarayabileceğini söyledi. İp üstünde yürüyen kız yanlış basmış gibi yaparak düşecek, tesadüfen atın üzerinde ve kızın tam altındaki oğlan kızı kucaklayarak atın üzerinde sahnede bir tur atacaktı: Tutması kesindi. Oğlanın eli yüzü de düzgün olduğuna göre “Prens” lakabı takarlarsa ilgi daha da artacaktı. P.nin tasarısı böyleydi. Patron başını güçlüce sallayarak onaylayıp P.nin eline bir atlın para bıraktı.

İkili on beş gün sonra sahnedeydi.

Bir ayda ise izleyicilerin sevgilisi haline gelmişlerdi.

Fransızca eğitim yapan bir ilkokulun öğrencileri toplu halde gelmiş, gösteri sırasında heyecanlanarak ikisine karamel fırlatmışlardı. Çocuğun küçük cebinde iyice eriyen karamel kızın saçlarına sallanan bir meyve gibi yapışıp kalıvermişti. O yüzden saçları aslan yelesi gibi ağırlaşmış, kıza Amazon savaşçıları gibi bir güzellik katmıştı.

Patron ikiliye derin bir sevgi besliyordu. Ancak, işe yeni başladıkları için disiplini de elden bırakmıyordu. Katı disiplinin faydası da vardı; ikilinin yaşamında sirk çalışanı olmanın getirdiği tehlikelerin, kendi kendilerini çürütme olasılığının gölge gibi peşlerinden geleceğini biliyordu.

İzleyicileri selamladıktan sonra sahneden ayrılan patron, perdenin gerisinden sahneyi izlemeyi alışkanlık haline getirmişti.

Sigara dumanı ve insanların yoğun nefesleri sahnenin üzerinde sarımtırak bir sis kütlesi oluştururdu. Binlerce izleyicinin görüntüsü muhteşemdi. Her şeyin üzerinde kirli, karanlık ve engin bir alan vardı. Orası sirkte çalışanların uzayıydı; her an orada ışıldayan yıldızlar haline gelebilirlerdi. Çadırın tepesinden giren rüzgârla o alanın şişkinleştiği, sağa sola salındığı olurdu. Derin deniz balıkları gibi, jelatin ve yıldızlarla süslü bir çift bu alanın yükseklerinde görünürdü. O anlarda denizin derinliklerindeki topluluktan kulak tırmalayan uğultular yükselirdi.

O yüksek yerde mucize, uyum ve saygı çerçevesinde gerçekleşirdi. Süslenmiş yarı çıplak adam ve kadın bir anlığına tanrısal güzellikleriyle birbirlerini süzdüler. Sonra karanlıkta kalan büyük salıncak, o alanın zamanını belirleyen bir sarkaç gibi salınmaya başladı. Hiç ara vermeden.

Çadırın en yüksek yerinde kalan yırtıktan denizin görüldüğü söylenirdi ama hiç gören olmamıştı. Gören

olmamıştı ama ayın çıktığı gecelerde denizin yüzeyinin uskumru gövdesi gibi mavi ışıltılar saçtığı söyleniyordu. O yırtıktan arada sırada ay kendini gösteriverirdi. Pazar günleri gece gösterilerinde ise, yükseklerde gidip gelen kadının ince örgü giysisinin altında kalan göğsü tüm beyazlığıyla görünüyordu.

Bandodan aniden tiz borazan sesleri yükseldi.

Artık o genç çift sahnede idi.

Kız kat kat tül etek giymişti. Çıplak ayaklarına geçirdiği gümüş renkli ayakkabıdan tehlikeli bir güzelliğin ışıltıları yayılıyordu. Genç adamsa prens kılığına girmiş, yıldız şekilli aynalarla bezeli eflatun bir smokini sırtına geçirmişti. Zırhı andıran gümüş ipliklerden elbisesinin göğsüne kıızıl bir zambak arınası ilıstirmişti.

El ele koşarak sahneye çıkar çıkmaz, şirin hareketlerle seyircileri selamladılar.

İzleyiciler çılgınca bağırarak alkışladılar. Patron, izleyicilerin bakışlarının hayranlık gözyaşlarıyla ıslandığını görebiliyordu.

P. sırtında sarı siyah çizgili ceketinin altındaki omuzlarını dikleştirerek gelip kibirli bir havayla patronu sırtından dürttü.

Patron tepki vermedi. Çünkü o da izleyiciler gibi yarı yarıya kendinden geçmiş, ağzı hayranlıkla açık kalmıştı. Onun gözleri de insanın insana gösterdiği şefkatin buğusuyla kaplanmıştı.

Gençlerin kaçtıklarını duyduğu zaman üzüntü oku patronun yüreğinin en derin yerine saplanıverdi. İçten içe görmeyi arzuladığı manzara, patronun büyük sevgisinin şekillendirdiği hayal gerçekleşmeyecekti; kızın üstünde yürüdüğü ip kopuyor ve yere çakılıyor, onu yakalamayı başaramayan genç adamsa attan düşerek Kleita'

nın nalları altında kalıyordu... Patron koltuğuna oturup bedbahtlığı, kaderi ve aşkı düşündü. Dudakları sinirden titremeye başlamıştı.

Elindeki puroyu bir yana fırlatıp attı. Kamçıyı da bir başka yana.

Çadırından çıkıp doğu yönünde, çorak boşluktaki talaş yığınları ve çadır kümeleri arasından ilerlemeye başladı. Aslanın gürlemesi geceleyin göğe yükselen çıra alevi gibi yankılandı. Doğudaki limanın denizi ise ay ve yıldızların yansımasıyla ışıltılar saçıyordu. Sirkin büyük çadırı farklı seslerin yankılandığı gecede hafif yan yatmış gibi duruyordu.

Tam o sırada üç gölge kapıdan geçerek patrona yaklaştı. Ortadaki uzun boylu adam P. idi. İki eliyle kızın ve genç adamın kollarını sımsıkı kavramıştı.

“Kaçakları yakalayıp getirdim.”

“Eline sağlık... Zahmet oldu.”

“Bu ikisi limanın yakınlarındaki pansiyonda ücret yüzünden patırtı çıkartmışlar. Ceplerinde tren parası olmayınca da orada kalakalmışlardı. Gözümden kaçamadılar elbette.”

“Hmm... Eline sağlık. Eline sağlık.”

Patron sözcüklere dökülmesi güç bir nefretle dolu gözlerle, o kendinden yaşça küçük haini, güneşlenmeye yatmış köpeklerle aynı türden bir mutlu tembelliği arzu eden kaçağın yüzüne baktı. Ama o yüzde kendini aşağılık hisseden bir hava yoktu. Yine de, dikkatini başka bir şey çekti. Karşısındaki yüzde ancak sürgüne gönderilmiş bir prenste görülebilecek gölgeler oynayıyordu.

Allığı akmış yanaklar, kurumuş dudaklar, saman sapı gibi olmuş saçlar, elbezi gibi rengi solmuş kravat, tuhaf bir şekilde sakın yüzün güzelliğini daha da belirginleştiriyordu. Onun gözlerinde patronun daha önce hiç tanımadığı, zaten sirk patronunun aklından bile geçirmeye-

ceği kaçışın verdiği keyfin ışıltıları vardı. Patron kaçışın henüz kendinin bilmediği, soylu bir hareket olduğunu düşünmeye başlamıştı. İçinde güçlenen kıskançlıkla, sesi hüzünlü, boğuk bir hal aldı.

“Bu seferlik affediyorum. Fakat bir daha kaçmaya kalkarsanız sağ bırakmam, haberiniz olsun. P. bunları yedi-sekiz kez kamçıla. I-laa, bir de P. sonra benim çadırıma gel, konuşacaklarım var.”

Yalnızca iki günlük tatilden sonra, izleyicilerin sevgilisi yine sahnede ydi.

Sirk hıncahınç dolmuştu. Çadırı ayakta tutan kalasları zangır zangır titretecek ölçüde.

İzleyiciler cehennemden çıkıp gelmişler gibi kıpırdamıyor, tek bir ses bile çıkartmıyorlardı. Fakat bir gösteri bitince sanki büyüden kurtuluvermişler gibi, heyecanlı uğultular yükselmeye başladı.

Prens ve kız her zamanki şirinlikleriyle çıkıp izleyicileri selamladıktan sonra ayrıldılar. Kız ip merdiveni tırmanmaya başladı, genç adamsa Kleita'nın eyerine atladı.

Kleita'nın fışkıran alev gibi yerinden fırladığını insanlar fark etmişti. O yüzden o günkü gösterinin her zamankinden heyecanlı olacağı beklentisiyle doldular.

Olay dediğimiz, mükemmel bir düzen içerisinde gelişir. Günlük yaşantımızdan çok daha mükemmel bir düzen içerisinde.

Kleita'nın o çılgınca koşuşunda da, insanlar ancak o düzenin biraz daha güçlenmiş halini bulabildiler.

Kız ip üstünde yürümeye başladı.

İpin tam altına gelince genç adam her zamanki gibi eyerin üzerinde ayağa kalkarak aniden dizgini çekip atı durdurdu. O an Kleita, olmayacak bir yöne doğru durmuştu. Aniden dizgini çekiliverince yelesi dikleşiverdi.

Hırçın bir kişnemeyle birlikte şaha kalktı.

O sırada, arka ayakları üzerinde yükselen çılgın atın duruşunda, insanlar kaderin etrafında oluşan o süslü, zarif sessizliği hissettiler. Bu, en acı olaylara bile şahiit olmuş bir aynanın çevresini süsleyen, yetenekli bir ustanın elinden çıkma eski Venedik oymalarını andıran bir sessizlikti.

Prens yerdeki kumların üzerine yuvarlandı. Boynu kırılmıştı.

Bando aniden durdu.

İzleyiciler hep birlikte yerlerinden fırlayarak sahneye üşüştüler.

Tek bir kişi bile dönüp bakmamıştı, yükseklerde yürüyen kıza.

Kız farkındaydı. O karanlık, tek bir yıldız bile kalmamış gökyüzünde, insanların nefesleri ve sigara dumanının oluşturduğu sis kütlesinin ardında olanları çok net izleyebilmişti. İzlemişti demektense, anlamıştı demek daha doğru olur. Aşağıya bakmış olsaydı, ayağını hafifçe yana kaydırmadan edemezdi. Küçük gümüş rengi ayak-kabıllarının tehlikeli ışıltıları, o hafif kaymayı gerçekleştirmede. Kolaylıkla bu tehlikeli işten kurtulabilirdi. Kızın vücudunun genç adamın vücudunun üzerine düşüvermesi yeterli olurdu.

Fakat kız, kısa tül eteğini hafifçe titreterek ve o sıkıntılı gerginliğe katlanarak ilerledi.

Nihayet karşı kuleye geçmeyi başardı. Üstelik ipi ilk kez tamamen geçmişti. Çıgıllıklar atan, itişip kakışan izleyiciler, kızın o ilk kez mükemmellikle tamamlanan gösterisine bakmamışlardı bile. Yalnızca patron, onun patron olduğunun farkına varmadan kendini itip kakanlara aldırış etmeksizin kızın mükemmel ip yürüyüşünü izlemişti.

Kız, kuleye bağlı ipin ucunda durup az önce geçtiği ipin karanlıkta salınışını izledi. O sırada aşağıdaki izleyicilerin oluşturduğu dairenin ortasında, genç adamın göğ-

sündeki kızıl zambağın ısıltıları gözüne ilişiverdi.

Kız, kulenin ucundan küçük gümüş rengi ayakkabılarının tekini aynen havuza girermiş gibi bir hareketle o uğultular yükselen karanlığa uzattı. Sonra o ayağının yanına bitiştirmek istermiş gibi, diğer ayağını da öne uzattı.

... Her şeyden habersiz izleyicilerin üzerine, kocaman bir çiçek demeti düşüverdi.

Sirkin tamamını kaplayan o festival havasındaki trajedi heyecanıyla dolu gece geçince P. pişkin bir yüz ifadesiyle patronun çadırına geldi. Patron o sırada yüzünü yıkıyordu. P. o ıslak kulağa yüzünü yanaştırarak acele acele, "Polisi idare ettim. Prens'in tabanına yağ sürdüğümü, Kleita'ya azdırıcı iğne yaptığımı anlamadılar," dedi.

Patron memnuniyetini gizleyemediği buruşuk yüzüyle, P.nin avucundan taşacak kadar altın parayı boca ediverdi. Boşalan keseyi silkeleyerek, "Çok aşağılık bir herifsin. Böylesine müthiş bir iş yapıyorsun ama karşılığında para alarak işin bayağılaşmasına yol açıyorsun," dedi.

P.nin yüzünde yılışık bir gülümseme belirdi. O yılışık gülümsemesi karşısında P. patronun yüzünde hiç görülmemiş, sıkıntılı bir duygudaşlık ifadesinin oluştuğunun farkına varamadı.

"Her neyse, sirk bitti artık," dedi patron. "Böylece ben de sirkten kaçabilirim artık. Hele Prens öldükten sonra..."

O sırada çadırın dışından nal sesleri geldi.

P. pencereyi açtı.

Sabah ışıkları altında, bir zebra yük arabası çekiyordu. Kasasına derme çatma iki tabut konulmuş, üzerlerine kargacık burgacık bir yazıyla prens ve kızın isimleri yazılmıştı. Ardı sıra kadın hayvan terbiyecisi, palyaço ve salıncak akrobatları topluca yürüyorlardı.

Patron elini cebine sokarak ince siyah bir kurdeleyle baēladığı menekşe demetini çıkartıp, ilkokul öğrencilerinin kıza o erimiş karameli atışı gibi, demeti tabutların üzerine fırlatıverdi.

Ocak 1948

KANATLAR

GAUTIER TARZI BİR ÖYKÜ

İkisi büyükannesinin inzivaya çekildiği evde sık sık görüşürlerdi. Yoko haftada bir kez büyükannesine ev yapımı pasta ve yemekler götürür, büyükanne de her gün dört saat gündüz uykusuna yatarı.

Büyükannenin evinde bunak hizmetçi O-tetsu vardı yalnızca. O-tetsu tam bir budala olduğundan, büyükanne ara sıra şaka yollu, “Salak çay getir,” ya da “Salak misafiri yolcu et,” diyerek takılırdı.

Yoko cumartesileri önce eve döner, annesinin yaptığı pasta ve yemekleri kaptığı gibi, gündüz uykusundan uyanmasının bir saat öncesinden kırmızı başlıklı kız gibi yola koyulurdu.

İnziva evi Tama Nehri'ne bakan bir tepenin ortalarında bir yerdeydi. Evde yalnızca beş oda vardı ama bahçesi muazzam genişlikteydi. Bahçenin bir köşesini kaplayan suni tepenin üzerinde kameriye vardı ve oradan çıkan bir patika bahçedeki pınarın taş köprüsünden tarafa, bir diğeri ise bahçenin ucundaki kemerli kapıya ulaşıyordu. İrmak manzarasını kapatmasın diye, suni tepe bahçenin kıyısına yapılmıştı. Çevresini kaplayan ağaçlar yüzünden, kışın ağaçların yapraklarının döküldüğü zamanlar dışında, evden kameriyenin yalnızca çatısı görünürdü.

Yoko havanın açık olduğu günlerde yanında getir-

diklerini O-tetsu'ya verince bahçeye geçer, kameriyeye tırmanıp sonra aşağı inerek kemerli kapıyı açıp beklerdi. Sugio okul dönüşünde zamanı ayarlayarak oraya gelirdi. Sonra birlikte Tama Nehri kıyısında yürüyüşe çıkar, Sugio kameriyeye kadar gelir, sohbet ederlerdi. O kameriyeyi çok seviyorlardı. Manzarası güzeldi ve evdekilerin onları fark etmesi korkusunun getirdiği heyecanı da yaşıyorlardı. İsteseler orada öpüşmeleri de mümkündü.

Sugio, Yoko'nun amcasının oğluydu. Yani kuzeniydi. Başka bir deyişle, doğduklarından itibaren hem bir ağabey hem de bir sevgiliydi.

İkisinin o kadar çok benzer noktası vardı ki, sık sık gerçek kardeş oldukları sanılırdı. Benzerliğin tatlı bir yanı vardır. Yalnızca birbirine benzemekle bile, o iki insanın arasında sözcüklere gerek kalmayan anlayış, söylemeden anlaşılan düşünceler, sakın bir güven oluşuverir. En çok benzeyen tarafları duru gözleriydi. Gözleri bulanık suyu tamamen berraklaştırıp içme suyu haline getiren bir filtre gibi, üzerlerine düşen âlemin kirliliğinin gölgelelerinden tamamen arınabilen gözlerdi. Yalnızca bununla kalmıyordu. Bu filtreler dışarıya yönelik olarak da, durmaksızın arı su sağlıyor gibiydi. Bu iki insanın gözlerinden taşan sular dünyayı kaplayacak olsa, dünya kirlilikten tamamen arınmış olurdu.

Bir sabah, Sugio ve Yoko kalabalık trenin içerisinde sırt sırta gelince birbirlerinin farkına vardılar. Normalde o şekilde karşılaşmalarına imkân yoktu, ama Sugio bir akrabalarının evinde kalmış oradan da doğruca okula gideceği için, ikisi birbirinden habersiz aynı trene binmişlerdi. Sonbahardı. Hava kasımpatı kokusu yüklüydü.

Sugio da, Yoko da, nedense sırtlarında hissettikleri sıcaklığı bir insanın vücudundan gelen sıcaklık gibi hissetmemişlerdi. İkisi de sırtlarına sabah güneşinin vurduğunu sanmışlardı. Uzaklardan gelen bir demet duru ışı-

nın sırtlarına vurduğunu düşünmüşlerdi. O yüzden de dönüp arkalarında kim olduğuna bakmak akıllarından geçmemiştir. Fakat Yoko için arkasındaki ince ceket kumaşı ile kaplı bir sırttı, Sugio ise liseli kız elbisesi içerisinde yumuşak bir sırt olduğunu hissedebiliyordu. Derken ikisi, kalabalık tren içerisinde diğer yolcuların ittirilmesiyle sırtlarını farklı bir gücün etkilediğini hissetmeye başladılar. Arkalarında kanatlar vardı sanki. Saklanmış, kıvrılmış kanatlar kendini gizliyormuş gibi bir histi algıladıkları. Neden? Çünkü arada sırada sırtları birbirine güçlüce yapıştığında aşırı hassas bir utanç duygusu vücutlarına yayılıvermişti. Ancak kanatlarını saklayan biri. den böylesine bir utanç duygusu yayılabilirdi.

İkisi aynı anda gıdıklanmış gibi gülümsediler. Sanki bir kanada bağlı tüyler sırtlarını gıdıklıyormuş gibi. O an ilk kez dönüp birbirlerinin yüzüne baktılar. “Yoko, sen miydin?” dedi Sugio, gözlerini tostoparlak ederek. “Ne kadar uzun zamandır görüşemedik,” dedi Yoko.

İki kuzen o gün okula gitmeyi hiç istemiyorlardı ve birlikte spor yarışmalarında çekilen fotoğraflara bakmaya gitmeyi düşündüler. Fakat bu talihli karşılaşmada bir şekilde ciddi tatlar bırakmak isteyen Sugio, sonuçta okula gitmeyi tercih etti ve Yoko da ona uydu. Aktarma yapması gereken istasyonda Sugio inerken Yoko o istasyonda iyice boşalan vagonun kapısına kadar gelerek kapı kapanmadan hemen önce, az sonra kapının arkasında kalacağını bile bile Sugio'ya el salladı.

Yoko o gün İngilizce dersinde ilginç bir cümleyle karşılaştı. William Blake hakkında yazılmış basit bir biyografiydi. Başlangıç kısmındaki bir paragraf içine işleyiverdi.

“Çocuk Blake tek başına kırlara oynamaya çıktı. Bunun üzerine bir ağacın uç dallarına toplanmış meleklerin kanatlarını usulca hareket ettirdiklerini gördü. He-

men koşarak eve dönüp gördüğü manzarayı annesine anlattı. Annesi inanmadı. Aksine çocuk Blake'in aptallığını yerip başına vuruverdi."

Yoko bir yandan öğretmenin çevirisini dinlerken o başlangıç paragrafını tekrar tekrar okudu. Genç kız kendine göre bir çıkarsama geliştiriverdi.

"Melekleri gördüğüne Blake'in kendisi de tam olarak inanmamıştır," diye geçirdi aklından Yoko. "Ancak annesinin tepkisi sonrasında melekleri gördüğüne gerçekten inanmıştır. Annesinin ona vurması, cezalandırılmış olmak, gördüklerine inanması için gerekli zemini hazırlamıştır mutlaka. Öğretmenin yaptığı gibi Blake'in annesiyle alay ederek durumu geçiştirmek yerinde değil. Kadın o anda yalnızca kendi rolüne sadık kalmış."

Bu çıkarsama beklenmedik bir erotizm gölgesi barındırıyordu. Yoko acaba bir cezayı arzulamakta mıydı?

Aynı sıralarda Sugio, derste anlatılanlar bir kulağından girip ötekinden çıkarken, yıllar sonra karşılaştığı kuzeninin o büyümüş halini aklından çıkaramaz haldeydi. Düşünceleri Yoko'nun kanatları üzerinde yoğunlaşmış, kızın gerçekten kanatları olabileceği kuşkusu çevresinde dolanıp duruyordu. O kanatları bir kez olsun görme arzusu, daha sonra Sugio'nun zihnini asla terk etmedi. Sonuçta bu Yoko'nun çıplaklığını görmek anlamına geliyordu, ama Sugio'nun görmek istediği kanatlardı, Yoko'nun çıplaklığı değil.

"Kesinlikle kanatları var," diye geçirdi aklından. "Yıllar geçtikçe yavaşça çıkmış, ailedekiler anlayamamış olmalı. Şansına, tek başına banyoya girebilecek yaştan sonra kanatları çıkmış olmalı. Kesinlikle öyle olmuştur. Başka türlü, böylesine bir sır gizlenmeye kalkılsa bile, çenesi düşük akrabaların birinden mutlaka duyardım."

Sugio sonra Yoko'nun kanatlarını hayal etmeye baş-

ladı. Çıplak Yoko ilerideki bir pencereye arkası Sugio'ya dönük halde yaslanmıştı. Beyaz kanatları sırtından aşağısını manto gibi örtmüştü. Sugio yaklaşıncaya yönünü hiç değiştirmeksizin kanatlar iyice açılarak Sugio'yu iyice sarmalayiverdi. Kendini boğulacak gibi hisseden Sugio elemli bir iç çekişle hayallerinden sıyrıldı. Üstelik Yoko'nun da onun sırtında kanatlar olduğuna inandığını bilmeden.

Gelecek yaz Yoko ile birlikte denize gitme şansı yaratabilirdi. Böylece Yoko çıplakken sırtındaki kanatları bulabilirdi. Sonra o kanatlara kendi elleriyle dokunabilirdi. Fakat henüz sonbahardı. Uzunca bir süre bu dileği gerçekleşmeyecekti. Sugio'nun bir korkusu da, Yoko'da kanatlardan iz bile bulamaması durumunda, onu sevmeye devam edip edemeyeceğiydi.

İki genç böylece sık sık görüşmeye başladıktan sonra da, çocuksu hayallerini, arzularını ve korkularını birbirlerine bir türlü söyleyememişlerdi. Karşısındakinin kanatlarının varlığına kesinlikle emin olduklarını söyleseler alayla karşılaşabilir, küçük görülebilirlerdi. Her şey bir yana, bu hayale nereden kapıldıklarını nasıl açıklayabilirlerdi ki? Kendileri bile açık bir neden bulamamışken... Kuzenler bu düşünceler içinde boğuşurken yalnızca karşılarındakinin gözlerinin içine bakıyordu. İkisinin de berrak bakışlarında, engin bir ovanın uzaklarında ufuk çizgisinde yitip giden bir yol uzanıyor gibiydi.

Yoko küçük kapıyı açıp sokağa çıktı. 1943 yazının başlangıcıydı. O civarda şehir merkezine göre, hava saldırısı tehlikesi çok daha azdı ve binalar henüz boşaltılmamış, o civarda yaşayanlar da henüz kaçma telaşına kapılmamıştı. Sığınakların çoğu eğlence amaçlı kazılmıştı. Yoko'nun büyükannesinin evinin bahçesindeki suni tepenin bir tarafına açılan sağlam oyuk çevredekilerin

gölüşmelerine ve alaylarına yol açıyordu. Çünkü öylesine sağlam bir sığınağı görünce kendileri endişeye kapılıyordu. İnzivaya çekilen kadının kendine mezar yaptığını söyleyecek kadar ileri gidenler, sonradan daha da fazla endişeleniyordu.

Yoko kapının önünde duruyordu. Kısa kollu liseli gömleğinin altına, pantolonu sevmediği için, ütü yerleri muntazam bir etek giymişti. Göğsündeki beyaz kurdele rüzgârla salınırken beyaz ipeğin ışıltıları çevreye saçılıyordu. Açıkta kalan kolları beyazdı. Yaz geldiği halde inatla erimeyen beyaz karlar gibi...

Nihayet iş elbisesini koluna almış, paçalarını bağcıkla büzdüğü pantolonunun üzerine beyaz gömlek giymiş Sugio yokuştan aşağı inmeye başladı. İkisi neşeyle birbirlerine el salladılar.

Kameriye tam açmış açelyalarla sarılmıştı. Beyazıyla, pembesiyle, farklı farklı desenler oluşmuştu. Seslerin tamamen uzaklaştığı kameriyenin taş merdivenlerine açelyaların gölgeleri düşmüş, uçuşan sineklerin vızıltısı uyku-
daki öğlen saatlerinin soluk alış verişleri gibi duyuluyordu. Orada insana savaşı anımsatacak hiçbir şey yoktu.

İki genç, güverte tahtasından koltuğa oturup mayısın öğleden sonra güneşi altında rengi beyaza çalan ırmağı izlediler. Bir olta misinası havada bir anlığına ışıldayıp kayboluverdi.

“Balık görebildin mi?” diye sordu Sugio.

“Göremedim.”

“Ben de göremedim. Şu atsineği gibi duran şey de oltanın mantarı herhalde.”

Sonra balığı kaçırان adamın yüzünde nasıl bir ifade oluştuğunu tahmin ederek gülüştüler. O gülüşmelerden sonra kırılğan, cam gibi bir sessizlik oluşuverdi. İki genç bu sessizliğin ne anlama geldiğini biliyordu.

Bulutlar uzaklarda, ufuk çizgisinin yakınlarında iris

çiçeği gibi büzülüp dağılıyordu. Irmağın karşı kıyısındaki yeşilliklerin arasında sivrilen dönme dolabın sarı koltukları gökyüzünden inerek gelip oturacak birilerini bekler gibi havada asılı kalmıştı. Savaş şiddetlenince oradaki lunaparkın makinelerinin çoğu elektrik tasarrufu tedbirleri nedeniyle kullanımdan kaldırılmıştı. Gökyüzü öylesine açıktı ki, havanın maviliği sınırsız gibiydi. Tokyo'nun göğünün öylesine mavi, geceleri yıldızların öylesine berrak olmasının nedeni, üretim yetersizliği nedeniyle başkentteki bacalardan eskisi kadar duman yükselmemesiydi. Öte yandan, doğanın savaşın son dönemlerindeki o güzelliğinin, ölenlerin ruhlarının gözle görülmez bir katkısı olduğunu düşündürtecek bir yanı vardı. Doğa ölümden beslenerek güzelliğini artırmıştı sanki. Savaşın son dönemlerinde gökyüzünün öylesine duru olmasıyla, mezarlıklardaki yeşilliklerin öylesine canlı olması birbirleriyle ilgisiz olabilir miydi?

İki gencin gözlerinin önündeki manzara gerçekten de, ölümün zarafetini barındırıyordu. Irmak havzasındaki her bir taşın gölgesinde bunu hissetmek mümkündü. Böylece genç kuzenler kanatlarını birbirine yaslayıp kalp atışlarına kulak verdiler. O sesler bir başkasının göğsünden yükselmiyormuş gibi aynı tonda ve aynı ritimdeydi. Sanki ikisinin arasında yeryüzünde kalan tek canlının nabzı atıyormuş gibiydi.

O sırada iki gencin akıllarından geçenler de aynıydı ama son âna kadar dile getirmedikleri için birbirlerinin ne düşündüğünü anlayamadılar. Sugio aklından şöyle geçiriyordu:

“Bu kızın kesinlikle kanatları var. Havalanıp uçmak üzere. Bunu rahatlıkla anlayabiliyorum.”

Yoko ise, “Bu oğlanın kesinlikle kanatları var. Az önce öylesine arkasına dönüp baktığında gözlerindeki ifade, arkasından yaklaşan birini arıyormuş gibi değildi. İlkokul öğrencilerinin sık sık dönüp sırt çantalarına bak-

maları gibi, bakışları görmeye alıştığı kanatlarına gidivermiş gibiydi. Bu da benim gözümünden kaçmadı,” diyordu içinden.

Bu düşünceler biraz hüznün, biraz da sevinç veriyordu. Şöyle ki, aşktan kaynaklanan güçle, gördükleri manzaranın herhangi bir yerine, isterlerse ırmağın karşı kıyısına, her an birlikte uçabileceklerini düşünmek, kanatlı olduklarını hayal etmekten daha gerçekçiydi, ama bir yandan da, karşılıklı olarak birbirlerinin kanatlı olduğunu düşündüklerinden, kendisini orada bir başına bırakarak uçup giden sevgilinin ardında bırakacağı hüznün de akıllarından geçiveriyordu. Bir gün gelip de, sevdiği insanın yanından uçup gideceği kesinmiş gibiydi.

“Ben gelecek haftadan itibaren Tokyo’den ayrılıyorum,” dedi Sugio.

“Neden?”

“Gönüllü işçilik uygulaması dolayısıyla M. şehrine çalışmaya gidiyorum.”

“Fabrikaya mı?”

“Evet. Uçak fabrikası.”

Yoko, Sugio’nun onlarca kanat yapışını gözlerinin önüne getirdi. Onun diğer işçilere örnek ürün göstermesi gerekir. O zaman, kendi sırtındaki ışıltılar saçan büyük kanatlarını göstermesi yeterli olur. Sonra kapasite testi gerekir belki de. O durumda, şöyle bir uçuverse yeter. Havada asılı kalıverir belki de. Ona bakarak tasarımlar çıkartırlar. Terzinin ölçü alması gibi, kanatlarının ölçüsünü alırlar. Fakat bu doğal kanatların aynısını hiç kimse yapamaz. Kışkananlar da olur. Bir kez daha uçmasını söylerler. Uçuverir. Bir namlu doğrultulur kanatlarına. Kanatları kana bulanır, yere süzülüverir. Vurulmuş bir kuş gibi kanatlarını çırparak yerde dolanır. Sonra ölür... Ölü bir kuşun donuk bakışları yerleşir gözlerine.

Yoko aklından geçen düşüncelerle içindeki endişe

büyüyünce Sugio'yu vazgeçirmek istedi ama bunun mümkün olmayacağını biliyordu. Bir daha ne zaman buluşabileceklerini sordu. Sugio da ayda bir verilecek olan tatil sırasında kısa süreli de olsa görüşebileceklerini söyleyerek teselli etmeye çalıştı.

Aslında en baştan itibaren dileğini gerçekleştirememiş olan Sugio için de bu ayrılık üzüntü veriyordu. Henüz yaz gelmemiştir. Savaşın ortasında yaz günü bile denize gitmelerine olanak yoktu. Sugio aralarındaki tereddütlerle dolu ilişki sırasında Yoko'nun kanatlarını yoklama fırsatı bulamamıştı.

Sugio'nun bir şeyler söylemek ister de söyleyememiş gibi halini gören Yoko yanılgıya düştü: Başka bir kızın varlığını söyleyemiyor ya da akıldan geçirmenin bile utanç verici olduğu bir şeyleri söylemeye cesaret edemiyordu mutlaka. Bu olasılıkların her ikisi de genç kızın yüreğinin kaldıramayacağı ağırlıktaydı. Öfkelenmiş gibi, hiç sesini çıkartmadı.

Sugio'nun söylediği ise, hiç aklına gelmemiştir.

Ayakkabısının ucuyla taşları iteliyormuş gibi, her zamanki durgunluğuyla, "Bugün büyükanneme de uğrasam mı acaba? Her zaman çekinip yanına uğramadan gidiyorum. Uzunca bir süre onu da göremeyeceğim," dedi Sugio.

"İyi olur," dedi Yoko, hemen neşelenerek. "Yolda karşılaştığımızı, birlikte geldiğimizi söyleriz. Çok sevinir mutlaka."

Dönüp eve baktıklarında, bacadan duman tütüyordu. O-tetsu banyo hazırlıyor olmalıydı. Büyükannelerinin iki günde bir öğlen uykusundan uyanınca banyoya girme alışkanlığı vardı. Sugio'nun söylediklerinin, gökyüzüne yükselen o dumanla bir ilgisinin olup olmadığı ise belirsizdi.

Büyükanneleri öğlen uykusundan yeni uyanmıştı. Başucunda bir romanın ilk baskısı duruyordu. Çivit yap-

rakları desenli güzel bir cildi vardı. Çivit mavisini beneklerle kaplı yeleğini omzuna alıp yere oturarak iki genci karşıladı. Yanındaki sehpanın üzerinde demir kask ve hava saldırılarına önlem olarak hazırda tuttuğu bohça duruyordu. Saldırı alarmları başlar başlamaz, kaskı başına geçirir, yatağına gömülerek radyo dinlerdi.

“Sugio uzun zamandır gelmiyordun. Görmeyeli ne kadar yakışıklı bir erkek olmuşsun böyle. Yakışıklı dediysem de, ölen dedeniz kadar da değil. Eh seninki idare eder düzeyde. Yoko gibi, on kişinin arasında ortanın üzerinde yer alırsın. Talih kurasında büyük sevinç çıkması da hoş olmaz zaten. İkinizin yüzü de, orta gibi duruyor. Yani sevineceksiniz, çok değil.”

İki genç birbirlerine baktılar. O sırada Sugio ve Yoko'nun gözlerinde oluşan ışıltıları, büyükanne elbette yakalamıştı.

“Oo. Anlamadım sanmayın. Bir hayli samimisiniz herhalde. Kuzen kuzene hoş karşılanmaz, vazgeçin. Sonra bakar ben buna mı âşık oldum dersin. Benim gibi güzeller güzeli olsa neyse. Öylesini ara bul. Gerçi Japonya'da benzerim yoktur herhalde.”

Büyükannenin alaylı lafları karşısında, Sugio bir an önce kaçınmayı düşünmeye başlamıştı ama Yoko'nun getirdiği pudralı keki keserek durdurdular. O sırada O-tetsu banyonun hazır olduğunu bildirdi.

Önce büyükanne girdi, sonra Sugio. Sonra da Yoko. Yoko'nun banyoya girmeye niyeti yoktu ama Sugio'nun girdiğini görünce ayak uydurmuştu. Genç kızlar böylesi beklenmedik durumlarda bile, sevgililerine ayak uydurduklarını unutmazlar. Bu onların aşkının bir şeklidir ve orta yaşlı kadınların aşkıyla en büyük fark da budur.

Yoko ile Sugio banyonun girişinde karşılaştılar. Sugio banyonun çıkışındaki verandada yeşilliklerin kıyısına oturup, ağır ağır kararan gökyüzüne baktı. Devriye uç-

şu yapan küçük filonun motor sesleri duyuluyordu.

Yoko o sırada kısa kollu gömleğini soyunmuş, beyaz kollarından daha da beyaz tenini açığa çıkartmış olmalıydı. İşte şimdi, kanatları buharla nemlenmiş, ipeksi ısıltılar saçmaya başlamıştı mutlaka. Çekingenliğiyle ahşap zeminin üzerinde durmuş, tedirginliğini henüz üzerinden atamamıştır herhalde. Eğer Sugio oraya girecek olsa, yaşayacağı utançla kanatları şafak pembesine boyanıverirdi herhalde.

Sugio, Yoko'nun kanatlarını görebilmesi için bunun son şans olduğu hissine kapılıverdi. Telaşa kapıldı. Kalkıp banyonun önüne kadar gitti. Genç adam orada bir gidip bir gelirken, cesaretsizliği karşısında şaşırmadan edemedi.

Buzlu cam buhar yüzünden yavaş yavaş süt beyazı bir renk aldı. O renk bir gölün yüzeyinde sabahları ortaya çıkan rengi andırıyordu. İçeriden sahili okşayan dalgalarının benzer bir su sesi geldi. Kız nihayet küvetten çıktı. Yarı saydam kapının kendi silüetini altın renginde yansıttığını bilmeksizin, rahat hareketlerle vücudunu kuruladı. O narin omuzların hareketlerini, Sugio nefesini tutarak izledi. Buhar etkisi kızın silüetini tam olarak görmesine engel oluyordu. Beyaz sis ya da hayali kanatlar gibi bir şeyler o narin omuzları örtüyormuş gibiydi. Sugio bir çift kanat gördüğünden emindi.

Ondan sonra bir yıla yakın bir süreyle Sugio, Yoko'nun kanatlarını görme şansı bulamadı. Buluşma şansları bile pek olmamıştı. Fakat iki genç âşık, birbirlerine sık sık mektup yazıyordu. İki kuzen aşkları üzerine, gelecek üzerine yemin etmişlerdi. İşin doğrusu, yemin etmekten öteye de geçmemişlerdi. Bu huzursuz dünyanın zamanını, yeminleriyle doldurmak, çatı tuğlalarını tek tek ver-nikledikleri bir gün gelip de içinde oturacakları evin ya-

vaş yavaş ortaya çıkması gibi bir keyif veriyordu. İkisinin güç alabilecekleri başka bir şey olmadığından, tüm huzursuzlukları sözleriyle aşmaya çalıştılar. İlkel savaşlardan okunan lanetler gibi, o sonu belirsiz yeminin büyüğü bir gücü olduğuna inanmaya çalışıyorlardı.

Ertesi yılın mart ayındaki hava saldırısı sırasında Yoko öldü. Okuduğu okulun öğrencileri askerî işlerde yardım etsinler diye şehir merkezindeki bir tesise gönderiliyordu ve oraya giderken düşen bir bomba onun canını alıvermişti.

Yoko üç arkadaşıyla birlikte, üzerlerinde muazzam ütülenmiş etekleriyle ve yarım kollu gömlekleriyle şehir merkezine yakın istasyondan çıktıkları anda alarmlar çalmaya başlamıştı. Diğer üç kız hemen yakındaki bir sığınağa dalıvermişti. Yoko nedense tereddüt etmiş ve arkada kalmıştı. Arkadaşları bombardıman gürültüsü arasında Yoko'ya seslenmişlerdi. Nihayet görünen Yoko, artık kimseciklerin kalmadığı caddede karşıya geçip doğrudan sığınağa girmek üzereyken yalnızca yirmi metrelik bir mesafeden düşen bombanın kurbanı olmuştu.

Yoko'nun başı kopmuştu. Başı kopmuş halde diz çökmüş ama sanki gizli bir güç onu ayakta tutuyormuş gibi, yıkılmamıştı. Yalnızca beyaz kollarını iki yana açıp kanat gibi çırpıyordu.

Olayı duyan Sugio, müthiş bir kedere kapıldı. Artık yalnızca savaşın kendisini de öldürmesini bekliyordu. Fakat herkes gibi, o da hayattaydı. Üniversiteyi bitirmiş, büyük bir şirkette çalışmaya başlamıştı.

Sugio, Yoko'nun kendisinde kanatlar olduğuna inanmadığını aklından, hayalinden bile geçirmiyordu. Yoko'nun kanatları olduğundansa emindi. Yoko'nun ölüm ânındaki hali bunu kanıtlamıştı.

Bir sabah evin önündeki dik yokuştan aşağıya, bahar havası içerisinde trenlerin geçtiği anacaddeye doğru yürürken aniden sırtına bir elin dokunduğunu hissetti. Dönüp arkasına baktı. Kimsecikler yoktu. Sırtına dokundu. Hiçbir şey yoktu. O andan itibaren sırtında tuhaf bir ağırlık hissetmeye başladı. Sersemliğini atmak için başını sallayıp omuzlarını oynatarak tekrar yürümeye başladı.

Kanatları varlığını ona ilk kez hissettirmişti. Fakat o bunların kanat olduğunu düşünmemişti. Elbette işlerine gitmek için acele eden başka insanlar hiç farkına varmamıştı. Bunun üzerine, işine sadık suskun genç adam, omuzları tutulmuş halde, sırtında hiçbir işe yaramayan büyük kanatlarıyla işine gitti. Ağır bir işti. Kendisi farkına varmaksızın kanatlarını sallayarak işine gidip sallayarak evine döndü. Hiç temizlemediği için, kanatları, içi doldurulmuş kuşlar gibi kurşun rengini alacak.

Birlikte gidiyor, birlikte dönüyordu. Sugio kendisi için tamamen gereksiz şekilde güç harcamasına neden olan şeyin ne olduğunu bilmiyordu. O kanatlar olmasa, yaşamı katbekat daha rahat olurdu. Kanatlar, yerde yürümeye pek uygun değildi.

Bahar geldi. Artık paltosunu çıkartmıştı.

Paltosunu çıkartsa bile omuzlarındaki ağırlık azalmamıştı.

Gerçekte, o korkutucu kanatlar kartal gibi omuzlarına tünemiş, sürekli onu izliyordu.

Bunun işinde yükselmesine de engel olduğunu bilmeyen Sugio'ya, birileri çıkıp da kanatlardan kurtulmanın yolunu öğretivermez mi acaba?

Mayıs 1946

SAYFIYE ÇAMLARI

Batı Ginza'nın 7. Mahallesi'ndeki yılanbalığı lokantası "Mankinu" o gün saat dörtten sonrası için yirmi kişilik bir yemek rezervasyonu almıştı. İkinci kattaki özel odalardan ikisi birleştirilince ancak sığdırılabilecek bir sayıydı bu. Lokanta, on günde bir böyle rezervasyon alacak olsa kendini şanslı sayıyordu. Çalışanlar öğlen yemeği servisi bitince hemen o yemek için hazırlıklara giriştiler.

Hassas Mutsuo ağlamaya başladı. Mutsuo lokantanın kadın patronunun o ilerleyen yaşında, sanki içinde unuttuğu bir şeyi çıkartıvermiş gibi doğurduğu, doğumunun üzerinden biraz fazla geçmiş bir bebektir. "Mankinu" yeni bir lokantaydı. Lokantayı işleten karıkocanın başka bir evleri yoktu; çalışanlar da orada yatıp kalktıkları için, o günkü gibi telaşlı anlarda, bebeğin ağlama sesi kesilmek bilmezdi. Kadın patron, bebek bakıcısı Miyo'ya karanlık bastırana kadar dışarıda bakmasını söyleyip eline de biraz harçlık tutuşturdu.

Miyo 16 yaşındaydı. Ufak tefek cüssesinden dolayı 14'ten çok göstermiyordu. Taşranın bir sahil kasabasında doğmuş, Tokyo'da yaşayan amca ve yengesine evlatlık verilmiş, amcası ölüp de aile bütçesi zora düşünce "Mankinu"da bebek bakıcısı işine girmişti.

Miyo elde örme kırmızı süveterinin altına lacivert

pantolon giymiş, kırmızı çoraplarının üstüne sandalet geçirmişti. Patronun eski bel kuşağıyla bir yaşındaki Mutsuo'yu sırtına almıştı.

Mart ayının açık günlerinden biriydi.

Miyo kendine verilen zamanı nasıl geçireceğini düşündü. Görmek istediği bir film de vardı. 4. Mahalle'de sürekli açık bulunan sinemaya gittiğinde o filmin gösteriminin önceki gün son bulmuş, yerine de başka bir filmin posterinin asılmış olduğunu gördü.

Miyo, Ginza'nın anacaddesi üzerinde 8. Mahalle'ye kadar amaçsızca yürüdü. O gün rüzgâr da ılık esiyordu, yılın ilkbahar havasıydı. Sık sık serinleyerek de olsa baharın kendini hissettirmeye başladığı o günlerde elleri ayakları üşürken nedense yüzünü hep ateş basardı.

Miyo, "Bak Mutsuo çanta!" veya "Bak Mutsuo yaş pasta. Çok hoş duruyor!" diyor, her bir dükkânın vitrini- ni sanki bir uğur işareti yapıyormuş gibi parmaklarıyla okşayarak ilerliyordu. Yol üzerindeki işportacılardan fasulye ezmesi, çiklet ve çikolata aldı. Çikolatanın yalnızca bir parçasını Mutsuo'nun ağzına tıktırıp kalanını göz açıp kapayıncaya kadar bitiriverdi.

Mutsuo evden çıktıktan hemen sonra ağlamayı kesmişti. Yalnızca arada sırada bir şeyler mırıldanıyordu. "Huam, ham, mama," diyordu yalnızca. Keyfinin yerinde olduğunun kanıtı olarak ayaklarını sallıyor, arada bir ayaklarıyla Miyo'nun sırtından güç alıp yerinden fırlayabilecekmiş gibi hareketler yapıyordu. Keyfi kaçtığında Miyo'nun saçlarına yapışıp çekerdi ama öyle değilse yalnızca avucunun içine alıp oyalanırdı. Aslında bu, Miyo'nun feci halde gıdıklanmasına neden oluyordu.

Miyo, bebeğin günden güne ağırlaştığını hissedebiliyordu. Bebeği sırtına almak için kullandığı kuşak iyice gerginleşmişti. Daha ne kadar ağırlaşacağını düşündükçe korkuya kapılıyordu. Dizlerinin üzerine aldığı şirin mi şirin

rin bir bebektir ama sırtına aldığı andan itibaren başka bir varlık haline geliyor, Miyo çocuğu unutup başka şeyler düşünmeye çalıştığında da, düşündüğü her ne olursa olsun, bu “ağırlık” gelip zihninin ortasına çörekleniveriyordu.

İrmak boyundaki تنها caddeye çıktı. Daha çok otomobiller ve bisikletler geçiyordu, pek fazla insan yoktu. Gölgele çekildikten sonra, güneş altında aydınlanan boz kaldırım bomboş kalmıştı. Miyo elinde tebeşir olsa, yola o huysuz kadın patronun resmini çizip üzerinden kamyonların geçmesini izlemenin ne kadar hoş olacağını geçirdi aklından.

Köprünün ayağının dibine moloz yığılmıştı. Yığının ortasındaki yeşil demet, herhalde turp yapraklarıydı. Yanından geçerken ırmak ve moloz kokusu karışımı, karanlık ve nemli bir koku hissediliyordu. Koku Miyo’ya mürekkep kokusunu çağrıştırdıncı fırça yazısı derslerini anımsayıverdi.

Şova Caddesi’ni geçti. Sağına soluna bakarak geçmemişti. Sırtındaki bebeğin annesi görse akli çıkardı herhalde, ama bu büyük şehir yaşantısına henüz ayak uyduramamış kız, otomobiller zaten insanların sürdüğü araçlar olduğundan, çarpmayacaklarına inanıyordu. Kirlarda doluşır gibi, moda şarkılardan birini mırıldanarak ve sırtındaki bebeği sarsa sarsa, bir yandan da hayaller kurarak Miyo o otomobillerin vızır vızır geçtiği caddeyi kat ediverdi.

Şiodono hattının devasa lokomotifleri ileride yolu kesen rayların üzerinde göründü. Uzun bacasından aralıksız dumanlar çıkartan, yüksek mi yüksek bir lokomotifti. Gönülsüzce lokomotifin peşine takılmış dört, beş vagon bir süreliğine bebek bakıcısı kızın yolunu kesti.

Vagonlar geçtikten sonra Hama Sayfiye Sarayı’nın düzlük arazi üzerindeki ormanının manzarası gözlerinin önünde yayılıverdi. Miyo bir an esneyiverdi.

“Ne kadar güzel bir bahar havası!”

Bilet satın alarak Hama Sayfiye Sarayı Parkı'na girdi. Göz alabildiğince çimenlerle kaplı bir bahçeydi. O çimenlerin sağında solunda, çalılıkların gölgesinde kadınlarla erkeğiyle insanlar oturmuş dinleniyorlardı. Çimenlerin etrafı çitle çevrildiğinden, insanlar için yapılmış bir otlak gibiydi burası. Bir yerlerde çalıştıkları kılıklarından belli olan insanlar arada sırada hareket ettikçe otlayan ineklerden farksız bir görüntü oluşuyordu.

Miyo hiçbir kadının sırtında bebek olmadığını gördü. O kadar da tuhaf bir şey değildi. Ginza Caddesi'nde yürürken de, uyutmak için sırtında bebekle dolaşan birilerine pek rastlanmazdı. Bu bile Miyo'nun kendi halinden utanmasına yol açıyordu. İçinde kabaran hisler yalnızca bununla kalmıyordu. O ağır yükü çok doğal bir şeymiş gibi sırtında taşıdıkça sıradan insanlarınki gibi bir mutluluğu asla yakalayamayacağı hissine kapılıyordu.

Siyah sütunlu bir kapı vardı. Kapının iç tarafındaki iki-üç erik ağacı beyaz çiçeklerle kaplanmıştı. Ağaçların arasından görünen liman manzarasını tüm canlılığıyla izlermiş gibi, yüzünü o yöne çevirmiş halde, eski çağların imparatorlarından birinin heykeli dikilmişti.

Miyo çok eskiden, hangi mevsimde olduğunu çıkartamıyordu ama bu bronz heykele tırmanmayı düşündüğünü anımsadı. O anı zihninde canlanınca içinde yine heykele tırmanma isteği güçleniverdi. Heykelin kaidesi o kadar yüksek değildi. Oraya kadar tırmanabilirse, tek ayağını hafifçe öne çıkartmış imparatorun dizinden destek alarak boynuna sarılabilirdi.

"Olur mu Mutsuo?" diye seslendi, sırtındaki bebeğe. "Ben şimdi bu heykele tırmanacağım. Kimse bakmıyor, sorun olmaz. Uslu dur. Korkacak bir şey yok."

Miyo çevresine göz gezdirdi. O kısım tam bir eriklik gibi bir ön bahçeydi ve parkın girişindeki çimenlikle ortasında gölet bulunan deniz kıyısındaki iç bahçenin ara-

sında kalıyordu. O kısımda zemin çakıllarla kaplı olduğundan, oraya oturan olmadığı gibi, gelen giden de yoktu.

Miyo dilini hafifçe çıkarttı.

Heykelin arkasında terliklerini çıkartıp kaideye tutunarak bir çırpıda üzerine çıkıverdi. Bebeğin kafası az kal-sın imparatorun kılıcının ucuna çarpacaktı. Bronz heyke-lin üzerinde beyaz lekeler oluşmuştu. Parmağıyla hafifçe ovalayınca hemen dağılıveriyordu. Martı pisliğiydi her-halde. Kılıcın kabzasına elini atıp ayağını ucu ucuna hey-ke-lin dizinin üstüne yerleştirdiğinde eli kayacak gibi oldu. Miyo dizin üzerine çıkıp kırmızı süveterin altındaki kollarını imparatorun boynuna doladı. Heykelin soğuk-luğu giysilerinden geçip tenine işliyordu. Fakat bu anlam-sız sarılma bile bakıcı kıza fazlasıyla yetmişti, bronz bıyı-ğı ve sakalı okşayıverdi. Uyanan Mutsuo, sırtında neşeyle debeleniverince dengesini yitirecek gibi oldu.

İç bahçeden gelen bir çift, o sıra dışı manzarayı gö-rünce oldukları yerde kalakaldılar.

“Ne kadar tehlikeli!” diyen kadın, şalının ucuyla yü-zünü örtüverdi.

“Ohhoo, ne cesaret,” dedi memur kılıklı adam, Mi-yo'nun duyabileceği kadar yüksekçe bir sesle.

Miyo inmeye karar verip tam incekken birdenbire başını çevirip imparatorun gözlerinin yöneldiği tarafa baktı. Ağaçların ardında ufuk çizgisi ve liman görünüyordu. Beyaz bir yabancı gemi açıklarda demir atmıştı. Devasa, güzel bir gemiydi.

Gemi güneşin altında kesme şeker gibi pırıltılar sa-çıyordu. Oralarda iki-üç bulut sakın sakın süzülüyordu. Miyo memleketindeki sahilin açıklarından arada sırada geçen bu türden gemileri, okulun öğlen tatilinde arka-daşlarıyla yarın yukarısında oturup beslenme çantaların-daki yemeklerini yiyerek izlerdi.

Miyo heykelin kaidesinden çakıl zemine hırpani bir

hareketle hoplayıverdi. Ayak tabanları çakılların acısını hissetmemiştir. Mutsuo nefesi kesilmiş gibi bir ses çıkarttıktan sonra, neşeyle gülmeye başladı. O sert hareket yüzünden kuşak gevşemiştir. Miyo terliklerini giydikten sonra, kuşağı yeniden sıkılaştırıp seri adımlarla denize yöneldi.

Geniş göletin kıyısından ilerleyip köprüden geçti. Küçük kıyı kapısının ötesi limandı. Üst kısmında küçük çamlar sıralanmış, aşağısı taş duvarla sağlamlaştırılmış seti dalgalar usul usul yalıyordu.

Miyo nefes nefese kalmıştı. Derisi çatlamış yanakları her zamankinden on kat daha kırmızıydı. Donuklaşan bakışları liman manzarasını hemen yakaladı. O an dudaklarında beliren gülümsemeye, kadın patronun defalarca uyarımasına karşın ruj sürmekten vazgeçmediği küçük dudakları neşeyle aralandı.

Miyo küçük çamın bir kıyısına, kuru otların üzerine oturdu. Etraf sevgili çiftlerle doluydu. Çiftlerden biri sanki opera sahnesindeymiş gibi, erkek, kadının omzuna elini atmış, alçak sesle şarkı söylüyorlardı. Diğer yanda bir genç kız ise, kendisini pervasızca dizlerine bırakmış olan erkek arkadaşının saçlarını okşuyordu.

Miyo öylece dalgın dalgın jöle şekerini ağzının içerisinde gevelerken çevresindeki çiftlerin sırtına dikkat kesildiklerini hissetti.

“Ne kadar şirin!” dedi, arkadaşının saçlarını okşayan kız.

“Ne?” diye ilgisizliği belli olacak şekilde, kamaşan gözleriyle denize bakarak.

“Bebek. Çok şirin.”

“Hıı,” diye oralı olmadığı anlaşılabilecek şekilde burundan gelen bir sesle yanıtlayan adam, yönünü çevirerek, “Şimdi de bu taraf,” dedi.

Çiftler arasında farklı duygularla yüklü buğulu ba-

kışlarıyla Mutsuo'yu süzen çiftler de vardı. Mutsuo ise keyifli sesler çıkartıyordu yalnızca. Herkesin kendisine değil de Mutsuo'ya bakmasına küskünleşen Miyo, oturduğu yerden kalkıp setin kıyısına giderek oturup ayaklarını aşağıya sarkıttı. Ayaklarını kirli deniz suyunun yukarısında sallamaya başladı.

O sırada sarı buzhanenin arkasından çıkan bir motorlu kayık, beyaz dalgalar çıkartarak yaklaşmaya başladı. Yakınlaştıkça üzerindekiilerin yüzleri rahatlıkla seçiliyordu. Biri pembe yanaklı, diğeri zayıf yüzlü genç Amerikan askerleriydi. Pembe yanaklı olan dümene geçmişti. Arada sırada, "Hiyır, hiyır," diye seslenerek, kıyıya on metre mesafede daireler, tehlikeli zikzaklar çizerek ilerliyordu. Miyo heyecanlanarak, kadın patronun her seferinde azarlamasına neden olan tiz sesiyle gülerек el salladı.

Sesini duyabilmişler miydi bilinmez, motorlu kayık aniden burnunu ondan tarafa çeviriverdi. Anbean yaklaşarak motor gürültüleri arasında seti oluşturan taşların suya battığı çizgiye yapışık halde durdu.

"Hey, hey, kamon."

Bu kez Amerikan askeri el salladı. Bu hareketin kendine yapılan bir işaret olduğunu anlayan Miyo şaşırarak ayağa kalktı. Asker eliyle onu çağırıyordu. Yüzünde yumuşak bir gülümseme vardı.

"Ov beybi, kamon." Seslendikleri Miyo değil, sırtındaki bebektir. Bebekse salyasıyla ıslattığı minik elleriyle Miyo'nun yanaklarına vuruyordu.

"Geliyorum."

Miyo anlam veremediği bir cesaretle haykırınıştı. Bu cesaretin nedeni çevresindeki sevgililerin görmezden gelinip yalnızca kendisinin çağrılmasından kaynaklanan gururdu. Taş merdivenleri terliklerini şaklatarak indi. Altın sarısı tüylerle kaplı el, Miyo'nun bileğinden kavrayarak inmesine yardım etti. Dümenin arkasındaki koltuğa

otururken Miyo az önce kendisine yardım eden Amerikan askerinin bileğinde gördüğü bileziği düşündü.

“Yabancıların erkekleri de bilezik takıyor. Ne hoş!”

O genç asker Miyo’ya dönüp çikolata uzattı. Pahalı olduğundan, normalde satın alamayacağı türden içi meyveli kalınca bir çikolataydı. Mutsuo’ya çaktırmadan yemeyi düşündüyse de, yabancıların önünde, “Mutsuo bak ne güzel bir hediye,” diyerek çikolatayı ambalaj kâğıdıyla birlikte bebeğin ağzına tıktırırverdi. Bebek, hoşuna gitmemiş olacak, başını sağa sola sallayıverdi.

Genç asker birkaç kez dönüp Mutsuo’ya göz kırptıktan sonra dayanamayıp kollarla kaplı elini uzatıp Mutsuo’nun yanağına dokundu. Bebek şaşırarak ağlamaya başlayınca adam bir daha elini uzatmadı.

Karşı tarafta Tokai Vapur Şirketi’nin iskelesi vardı. Oşima istikametine giden Taçibana gemisi yanaşmıştı iskeleye. Geminin yakınından geçerken güvertedeki iki-üç denizci el salladı. Miyo ise oturduğu yerde hafifçe doğrulup mendil sallayarak adamlara yanıt verdi.

Motorlu kayık herhalde limanda gezinmek niyetindeydi.

Liman duvarlarından gitgide uzaklaşarak sanki devriye gezisine çıkmış gibi bir edayla demir atmış gemilerin arasında ilerledi. Denizın üzerinde güneşin bir hayli yatıklaşmış olduğu anlaşılıyordu. Açıklardaki geminin parlıyormuş gibi durnması da olasılıkla güneşin açısından kaynaklanmıştı. Açıklarda savaş gemisi olacak, siyah bir kale gibi duran bir gemi daha vardı. O gemiden sessiz sakın yangın yerinden çıkanı andıran dumanlar yükseliyordu.

Gemilerin hepsi Miyo için yeni şeylerdi. Turuncuya boyanmış bir yük gemisi vardı. O gemiden denize doğru uzanan yeşil vincin ucunda sallanan çapanın kızıl renginden gözünü alamamıştı. Eski püskü yük gemilerinin tamamında Japonca isimler yazılıydı. Miyo gemilere bak-

maktan sıkılınca başını çevirip az öncesine kadar oturduğu setten tarafa baktı.

Setin üzerindeki insanlar noktalar kadar küçülmüştü. Bodur çam dizisi yeni çıkmış ot filizleri gibi duruyordu. Kıyı kapısından uzaklaştıkça set gitgide yükselmiş, bulundukları yerde çamların boyu da yükselerek diğerlerinden daha yüksekte kalan tek bir çam görüntüye girivermişti.

Denizden gelen rüzgârların etkisiyle hafifçe yere doğru eğilen, dalları yere sarkan çam ağacı, o haliyle denizle canla başla mücadele edermiş gibiydi. Güneş olanca parlaklığıyla o çam ağacının dallarına vurmuş, dalların arasından ateş saçılıyormuş gibi bir manzara oluşmuştu.

Miyo anımsadı.

O çamdı. O gün ayaklarının bir çekime kapılmış gibi Hama Sayfiye Sarayı Parkı'na yönelmesi mutlaka o çamın etkisiyle olmuştu.

Altı ay kadar önce bir bahar günüydü. O günle aynı şekilde, lokanta çok sayıda rezervasyon almıştı. Mutsuo'yu sırtlayıp o parka ilk geldiğinde dolaşırken akşam oluvermişti. Güneş batana kadar oradan ayrılmaya üşenen Miyo, o çam ağacının altında oturmuş, gemilerin ışıklarının bir bir yanışını izlemişti.

Mont giymiş genç bir adam tam önünde setin kıyısında durmuş, limanı izlemeye başlamıştı. Arada aklına bir şeyler gelmiş gibi, yerden taş alıp denize atmıştı. Heykel gibi duran sırtı gölgelerle kaplanmış, yalnızca bolca yağ sürdüğü saçlarının arka kısmı parlak kalmıştı. Miyo ona baktıkça içinde yükselen seslenme isteğini bastıramaz hale gelmişti. Ne yaptığını sormak istemişti. Hatta arkasından usulca yaklaşıp denize itivermeyi bile aklından geçirmişti.

Adam nihayet ıslık çalarak yürümeye başlamıştı. Sır-

tı Miyo'ya dönük halde ilerlemeye başlamıştı. O an Miyo'nun içini bir boşluğa düşmüşlük hissi kaplamıştı. Genç adam aniden topukları üzerinde dönerek Miyo'nun varlığının farkına varınca ona doğru hızlı adımlarla yaklaşıırken de kalbinin nasıl hızla çarptığını hâlâ anımsıyordu.

Adam yirmi beş-yirmi altı yaşlarında gibi duruyordu. Beyaz tenli, yakışıklı biriydi. Biraz tedirgin, biraz da küstahça bir edayla, "Ablacığım, bu saatte ne işin var burada?" dedi.

"Bir şey yaptığım yok."

"Bebek bakıcısı mısın? Yaşın kaç?"

"On dört."

"Bu soruya çok alışsın herhalde," diyen genç adam Miyo'nun yakınına bir yere oturuvermişti.

"Nerelisin?"

"Zuşi."

"Şu rastlantıya bak. Ben de Zuşiliyim."

"O eski numaraları bana yutturamazsın."

Miyo aslında bu şekilde yanıtlar vermeye alışkın değildi. Aksine, belki de doğduğundan beri ilk kez öyle yapıyordu. Fakat duyduğu konuşmalardan aklında kaldığı kadarıyla, bir erkek kendiyle konuşmaya kalktığında, sorabileceği sorulara verebileceği iki-üç yanıtı da önceden düşünmüştü.

Sonra ikisi havadan sudan sohbet etmişti. Adam oturduğu yerde kayarak yaklaşıp Miyo'nun tam yanına gelmiş, elini omzuna atmıştı. Arkaya yıkılıverecek gibi olsa da, ayağa fırlamayı başarmıştı.

"Ne yapıyorsun sen? Bebek var görmüyor musun?"

Miyo alacakaranlık içerisinde canla başla koşmuştu. Bir süre koştuktan sonra dönüp arkasına bakmıştı. Adam onu izlemiyor gibiydi.

Miyo o gün, nefes nefese ama bebeği sımsıkı tutarak koşmuştu. O âna kadarki yaşamı içerisinde, Mutsuo'nun

o anki varlığı kadar, gücünü ayakta tutmasını sağlayan başka bir şey olmamıştı. Ona öylesine cesaret veren başka bir şey de olmamıştı. Belki de, o anki tehlikeden kurtulmasını o bebek sağlamıştı.

Fakat yine, adama uysallıkla izin vermemiş olmasının da tek nedeni o bebektir. İlk vesile ne şekilde olursa olsun, şimdi o adamın karısı olmuş, mutlu bir yaşam sürüyor olabilirdi. Miyo pek de çirkin değildi. Fakat fazlasıyla çocuksu durduğundan, tüm yaşamı boyunca yalnızca bir kez ona biri bu kadar sokulmuştu. O günden sonra Miyo, o genç adamı pek çok kez rüyasında görmüştü.

Miyo motorlu kayığın üzerinde, akşam güneşi altında ışıldayan çamı bakışlarını ayırmadan izledi. İçi o adamı bir kez olsun yine görebilmek isteğiyle dolmuştu. Hayır, belki de adam o an çam ağacının altında durmuş Miyo'ya bakarak dönmesini bekliyordu. Hemen oraya dönmezse, adam çekip gidecekti belki de.

“Kam bek asker bey, kam bek,” dedi Miyo sinir krizine girmiş gibi, kulak dolgunluğuyla aklında kalan İngilizce sözcükleri kullanarak.

Genç asker gözlerini tostoparlak ederek arkasına döndü. Var gücüyle kıyıyı işaret eden Miyo'nun parmağını görünce, “Okkey,” dedi.

Kayık az önceki sete dönerken Miyo tekrar tekrar, “Tenk yu,” dedi. Ancak, çam ağacı gitgide belirginleşip de, altında umut ettiği gibi bir insan gölgesi göremediğinde Miyo yüreğine sancılar saplanacak ölçüde üzüntüye kapıldı.

Kayık kıyıya yanaştı. Miyo sete çıktı. Uzaklaşan kayığa mendil salladı. Miyo'nun aklı o çam ağacının altında kalmıştı. Kayıktaki adamların uzun uzun el sallaması karşısında içini sıkıntı basıverdi.

Miyo am ağacının gölgesine girince o gün oturduğu yeri bile tam olarak anımsadı. Sararmış sonbahar çimenleri artık yoktu, ama onun yerine, yeni filizlenen çimlerin yeşilliği o kısmı kaplamıştı. Miyo batı güneşinin etkisiyle kiremit kızılına boyanan am ağacının gövdesine tek omzunu yaslayıp suskunca öylece kalıverdi.

Mutsuo uykuya daldıktan sonra bir saatten fazla bir süre geçmişti. Akşam güneşi denizin üzerinde buğular bırakıyordu. Limanda demirli gemiler akşam karanlığı bastırmadan yeşil ışıklarını yakmaya başlamıştı. Açıklardaki gemiler ise akşam bulutlarının arasında kaybolmuştu. Önce ışıltılar saçarken sonra silikleşmiş, sonunda da karanlığın içinde yitip gitmişlerdi.

Denizin sete vuran çizgisi de yükselmiş, dil şaklatır gibi sesler gelmeye başlamıştı. Köpek gezdirmeye gelen bir adam, şaşkın gözlerle bebek bakıcısı kızın yüzüne bakıp geçti. Çünkü kızın o hali filmlerdeki ağaca yaslanmış ölü kadınları andırıyordu.

Güneş batarken hava da serinlemişti. Miyo kış sırasında soğuktan çatlayan ellerini dizlerinin üzerinde ovuşturdu. Bebek başını kızın omzuna iyice yapıştırmış, ağzı açık halde uyuyordu. Miyo'nun artık bebeğe aldırış ettiği yoktu. Artık aklından bebek sözcüğü bile geçmiyordu. Aklındaki tek şey, o adını bile bilmediği adamdı.

Denizin üstündeki havada turuncu bir çizgi kalmış, parktaki ışıklar da yanmıştı.

Miyo yeri kaplayan am iğnelerini ezen ayak seslerini duydu. Gözlerini yukarı doğrulttuğunda ağzında sigarasıyla duran adamı gördü. Üstündeki montu anımsıyordu.

“Evet, geldin işte.”

Miyo adam çıkıp gelecek olursa söyleyeyim diye aklından geçirdiği cümleyi bir çırpıda söyleyivermişti. Aya-

ğa kalkınca dizleri titremeye başladı. Elleriyle yüzünü kapatıp ağladı.

Adam kızın kendisine o şekilde davranması karşısında afallamıştı. Loş karanlıkta kızın yüzüne baktı. Anımsamıyordu.

“Neyin var ablacığım?” diyerek korka korka, elini Miyo’nun omzuna koydu. Miyo omzunu oynatarak adamın elinin altına iyice yerleştirdi.

“Seni görmeyi çok istiyordum.”

“Nasıl yani?”

“Seviyorum, hem de çok seviyorum seni.”

“Nasıl olur?”

Adam bir deliyle karşılaştığı hissine kapılmış gibiydi. Miyo ağlaya ağlaya yarım sene önceki olayı anlatana kadar da kendine gelemedi. Sigarasının izmaritini seri bir hareketle denize fırlattı. O hareketiyle, o gün denize taş attığını anımsadı.

“Ha, tamam. Demek o günkü kızsın sen. Korkuttun beni. Bu loş karanlıkta aniden yapışiverince hiç anlayamadım.”

“Demek tanıyamadın. Kusura bakma.”

Adam Miyo’nun yanına oturdu. Bir süre suskun kaldı. Miyo eğer adam yine bir şey yapacak olursa, bu sefer Mutsuo’yu bir kenara bırakıvermek, asla kaçmamak niyetindeydi. Fakat adam tek kelime bile etmiyordu. Miyo cebinden sakız çıkartıp adama verdi. İki tanesini ağzına atmış, kalanını adamın cebine tıktırıvermişti.

“Kaç yaşındasın?” diye sordu adam, yine o günkü gibi.

“Tam on altı.”

“Hmm.” Adam ne diyeceğini şaşırılmış gibiydi. Nihayet konuşabileceği bir konu bulmuş gibi bebeğe baktı.

“Şirin bebek. Kaç yaşında?”

“Tam bir.”

“Erkek mi, kız mı?”

“Erkek. Üstündeki giysilere baksana.”

“Şuraya geçip yüzünü göstereceğine.”

İkisi birlikte kalkıp sokak lambasının altındaki granit kayaya oturdular.

“Ne haber? Bu amca hoşuna gitti mi?”

Adamın bebeklerden hiç anlamadığı belliydi. Bebeğin yüzü kızmış gibi bir hal aldığı halde, Miyo’nun sırtında güçlü hareketlerle debelendi.

“Bana da lazım böyle bir tane.”

“Gerçekten mi?”

“Evet, gerçekten.”

Miyo, ben sana doğururum diyecek olduysa da vazgeçti.

O sırada setin arkasında kalan yoldan gelen bir kadını gördüler. Kadın göletin kıyısında biraz durup çevresine bakındı. Sonra adamı görünce kibirli adımlarla merdivenden çıktı. Yüksek topuklu giymeye alışmamış kadın adımlarıydı.

“Beklettim. Kusura bakma,” dedi kadın. Sonra hemen bakışları Mutsuo’ya kaydı. Miyo sanki orada yokmuş gibi, “Ne kadar şirin bir bebek,” dedi.

Miyo kadını delici bakışlarla süzdü. Manto giydiğinden vücut hatları belli olmuyordu. Soluk sarı mantosu yeni idi, göğsüne de altın rengi bir broş takmıştı. Yüzü sıradandı, farklı bir özelliği yoktu. Hatta gözlerinin küçüklüğü itici bir görüntü oluşturunuyordu. Fakat beceriksiz makyajına rağmen, gözlerini belirginleştirmeyi başarmıştı. Miyo’nun sinirini bozan, o kadının sırtında bebek olmamasıydı.

“Adam buraya benim için gelmemiş.”

Adam kadınla konuşurken Miyo’nun aklından sürekli bu cümle geçiyordu. Tuhaftır, ağlamadı. Akşam yatağına girdiğinde doyasıya ağlayacağını biliyordu. Beceriksiz bir gülümseme takındı. Miyo filmlerde ona benzer sahneleri birçok kez görmüştü.

“Gerçekten çok şirin değil mi? Bizim de böyle bir çocuğumuz olsa keşke.”

“Ben de isterim. Tam böyle bir erkek bebek.”

Miyo huzursuz olup, “Sizin çocuğunuz yok mu?” diye sordu.

“Yok. İstiyoruz ama olmuyor işte.”

“Ben de böyle bir oğlum olmasını çok istiyorum.”

Miyo buğulanan gözlerini kocaman açıverdi. Bir an gözlerinin önü kararıvermişti. “Hal böyleyse ben çekileyim, bu iki insanın mutluluğu için...” Miyo’nun o çift için verebileceği başka hiçbir hediye yoktu. Fakat eğer damdan düşer gibi söyleyecek olursa mutlaka reddederlerdi. Miyo küçük bir plan yapıp karnının ağrımaya başladığını, tuvalete gideceğini söyledi. Tuvalet göletin öte yanında, bulundukları yerden bir hayli uzaktaydı.

“O arada bebeği size bırakabilir miyim?”

“Olur elbette,” dedi kadın, nazıkçe. Miyo, bebeği saran kuşağı çözüp, kayanın üstünde oturan kadının dizlerinin üstüne usulca bıraktı. Bebek ağlamamıştı.

“İyi misin? İlaç vereyim mi?”

“İyiyim. Kusura bakmayın.”

Miyo dönüp adama kısa bir bakış fırlattı. Adam gözlerini kısmış sigarasını içiyordu. Burnunun ucu sokak lambasının altında ışıldıyordu.

Miyo göletin kıyısından geçen yolda telaşlı adımlarla ilerledi.

Tuvaleti geçen Miyo var gücüyle koşmaya başladı. Sırtındaki ağırlık artık yoktu. Hafifleyen vücudu sanki bir başkasına ait gibiydi. Duracak olursa tereddüde düşebilirdi. Koşmaya devam etmeliydi. Koşarken arkasından gelen vapor düdüklerini, göletteki alabalıkların sıçrayışlarını, ağaçların arasındaki baykuşun ötüşünü, uzak-

lardaki otomobillerin korna seslerini duydu.

Yorulunca yürümeye başladı. O an yüreğine bir acı saplanıverdi. Mutsuo'yu bir daha göremeyecek, lokantaya bir daha asla dönemeyecekti. Fakat içinde kötülük işlediğine dair bir his yoktu. Şimdi artık, Mutsuo o adını bilmediği adamla kendi arasında doğan öz çocuğu gibiydi.

Park kapısından çıkarken, o vakitte tek başına dolaşan kız çocuğuna bekçiler kuşkulu gözlerle baktılar. Miyo nihayet aydınlık caddeye ulaştı. Göğsü gevşemiş, içini gülme isteği kaplamıştı.

“Herkesle aynıyım. Hiçbir farkım yok. Artık sırtımda hiçbir şey yok.”

Miyo, Mankinu Lokantası'ndan olabildiğince uzağa gitmek istiyordu. Göğsünü gere gere şehir içi tren hattına bindi.

Trenin içi, yolcuların azlığı sayesinde aydınlıktı. Kondüktör bilet kesmeye geldi. “Son durak!” dedi Miyo. Son durağa kadar gittikten sonra başka bir hata aktarma yapmak niyetindeydi.

Aralık 1951

BULMACA

Hafta içinde müşterilerin bir-iki grubu geçmediği o gün, oyalanmaya çalışan komilerle servis elemanları odası şamatalı bir haldeydi. Satranç oynayanlar vardı. Yanlarına geçip de akıl vermeye kalkan da. Cepkitaplarına ya da hobi kitaplarına dalıp giden de vardı. Bazen aralarından biri soğumaya başlayan çayı, arada sırada, aklına o an gelivermiş gibi sıkıntılı bir suratla içiyordu.

Bunları söyleyince akla yaşlılar lokali gelebilir ama yaşlı değillerdi. Otuzuna bile yaklaşmamış bu beş-altı insan içerisinde olağanüstü yakışıklı biri vardı. Yakışıklı dendiğinde insanların ilgisini çekecek bir güzellik akla gelmelidir. Bu genç adamın yüzü de öyleydi. Zeytinyağına batırılmış gibi ışıldayan düzgün saçları, yüzünde pek değişmeyen ifadesi, insanların dikkatini hemen çeken düzgün yüz hatları, buğulu bakışları, o genç adamı olduğundan daha çapkınmış gibi gösteriyordu.

Satranç oynayanlar az öncesine kadar bu adamla dalga geçip durmuş, bıkınca satranç oynamaya başlamışlardı ama ona elinin kolunun bağlandığını, biraz daha sabretmesini söylemelerinin bir nedeni vardı. Aynı otelin lokantasında çalışan karısını ilk doğumu için memleketine göndermişti.

Cepkitabı okumaktan sıkılan adam, üniformasının

ceketi göğsünden iyice yükselip altından pantolon askısı görünecek ölçüde gerinerek esnedi. Pencereden dışarı baktı. Çamaşır kuruttukları alan erken baharın yağmu-ruyla ıslanmıştı. Sandalyesini kaydırarak yakışıklı adama sigara uzattı. Yaşları hemen hemen aynıydı. O yakışıklı adamın neredeyse tek dostuydu. Yine de, pek derin ko-nulardan söz etmezlerdi. Sigara ikram eden arkadaşı ilgi-siz bir yüz ifadesiyle, “Şimdiye kadar hiç doğru dürüst konuşmadık. Nasıl evlenmiştiniz siz?” diye sordu.

O soruyu sorması için ortam uygundu ve bir daha böyle bir şansı olmayabilirdi. “Nasıl” sözcüğünün, aslın-da derin bir yanı vardır. Adamın ilk doğumu yaklaşan karısı, lokantada çalışan onlarca kadının yanında ahım şahım değildi.

Hatta çirkin bile denebilirdi.

Yakışıklı erkek ve çirkin kadından oluşan bir çift pek de nadir görülen bir şey değildir ama o kadına gelinceye kadar çapkınlıkta usta olan adamın, neden o kadında ka-rar kıldığı, arkadaşının içine dert olmuştu.

Yakışıklı komi bir süre, mangalın üzerine eğilmiş hal-de durup hiç yanıtlamadı. Uzun maşayla küllerin arasına karışan izmaritleri alıp bir kenara koydu. Nihayet kararını vermiş gibi, “Tamam, yalnızca sana anlatayım. Şu bir yıl boyunca hiç kimseyle konuşmamıştım bu konuyu,” dedi.

Sonra da anlatmaya koyuldu.

Takvimin uğurlu gecesinden sonra Atami'de bir canlılık başlar. Özellikle sonbahardan ilkbahara kadar süren evliliklerin sıklaştığı dönemde öyledir. İşlek cad-delerde oraların müdavimiymiş gibi yürüyen çiftler, yeni evlendikleri kolayca anlaşılan çiftlerle karşılaştıklarında, nedensizce caddeden ayrılıvermeleri onları görmeye da-yanamadıkları için değildir. Pahalı oyuncaklar satan bir

dükkânın önünden, çocuğun görmesine engel olarak geçen bir anne gibi, geçici sevgilerde de adam kadının o yöne bakmaması için uğraşır.

Yoksa bir saat geçmeden kadın evlilikten söz açiverir. Kadının evlilikten söz açması, adamın işinden söz etmesi gibi, dinleyeni huzursuz eder. Nihayetinde ikisi de uzmanlık gerektiren konulardır.

Üç yıl önce bu dağ oteli üzerindeki kamulaştırma kaldırılınca ben de burada komi olarak işe girdim. Başlangıçta böylesi balayı çiftlerini hayranlıkla izlerdim. Aradan bir yıl geçince o hislerim değişiverdi. Başka bir gözle bakmaya başladım.

Adamların çoğu omuzlarından yeni model fotoğraf makineleri sarkıtmış olur. Savaşın bitiminden henüz üç yıl geçmişken şapkalar, takım elbiseler, paltoların çoğu son moda haline geldi. Kadınların mantolarının yakalarına, sırtlarına örtmedikleri şallarını katlayarak astıkları eski modanın yerini rengârenk şapka, elbise ve eldivenlerin takım halinde kullanıldığı son moda aldı. Eğer aynı şapkayla aynı eldivenleri bir başkasının üzerinde görse, bu balayı tatilinden kalan en acı hatıra olurdu herhalde. Tuhaftır, pek öyle son moda giyinmeyen tiplerin bile çantaları çoğunlukla yeni olur. Şimdiye kadar pek kullanmadıkları çantaları, bu fırsatla kullanmak isterler.

Otelin bahçesinde ya da taş merdivenlerin ortalarında sık sık fotoğraf çekerler. Verdikleri poz da, anılarında kendini ne şekilde görmek istediklerine göre önceden şekillendirilmiş olur.

Benzer gülümsemeler, benzer mahcup bakışlar, benzer mutluluktan havalara uçmalar. Bunları gördükçe insanların ihtirasları arasında en sivri olanın, yani mutluluğun başkalarıyla aynı olma isteği olduğunu anlamaya başlamıştım.

Özellikle bahar geldiğinde şehrin her yanını kapla-

yan bu tek tip eşyalar bana hüznü veriyordu. Elbette bu yalnızlıktan kaynaklanan bir hüznü değildi. Kendime bir kadın bulmam o kadar zor değildi ve evlenmek istesem hemen evlenebilirdim.

Otelde benim iş postam üçüncü katın bir, yani 301 numaralı odasından 310 numaralı odasına kadar olan bölümdür. Üçüncü katın her odasının korkuluk demirleri beyaza boyanmış balkonları vardır. Balkona çıkınca artık Atami şehri ayaklarının altındadır. O manzara, evler sel olup da denize akıyormuş gibi bir manzaradır. Sanki sel önüne kattığı kiremit çatıları ve ahşap duvarları önüne katıp sürüklerken bir an ebediyete kadar dinmiş ve Atami şehri oluşmuş gibi bir hisse kapılırsın.

Sağ tarafta Sakai Burnu, o burnun uç kısmını dola-
nan otoyol görülür. Burnun öte yanında Nişikigaura Koyu ve o koyu kucaklayan bir burun daha vardır. En iyi manzara bu oteldedir. Bunun nedeni, istasyonun arkasındaki Kuzuraori yokuşunun zirvesine yakın olmasıdır.

Sabah çıkış yapan konuklar ayrıldıktan sonra, odayı temizlemeye giderim. Balkon çok aydınlık olur. Korkuluklar zeminde net gölgeler bırakır, aşağıdaki bahçenin güneş saati dokuzu gösterir. Güneş saatinin çevresini kaplayan orkideler, uyku sersemliği içindeymiş gibi salınır durur.

Ben konuklar ayrıldıktan sonra, havası güzel günlerde oda temizlemeyi severim. Şarkılar mırıldanırım. Hohlayarak sildiğim aynaya yumruğumla hafifçe vurarak, “Söyle bakalım ayna, dün neler gördün sen?” derim.

Giysi dolabını açarım. Dolabın içi aydınlanır, alışa-
bın desenleri ortaya çıkıverir. Bu anlarda tozlanmış köşelerde olmayacak şeyler bulduğum da olur. Bazen odaya parfüm kokusu siner. Uzanırım yatağa, başımı gömer bir süre öylece kalırım. Aynanın önünde kadın saçı bulurum. Parmağıma dolar öylece bakar dururum.

Damatları kıskanıp kıskanmadığımı soracaksın belki de. Hayır kıskanmam. Oradan bir kadının geçtiğini anlatan kokular artık yalnızca benimdir. Kendi kadınının odadan az önce çıkıp gittiğini hayal ederim. Yüzü yuvarlak, zayıf, elmacıkkemikleri çıkık, ince uzun kadınların bir zamanlar benim kadınım olduğu hissine kapılırım. En azından benim iş postamdaki odalarda kalan kadınların sırtındaki benin yerini bile biliyordumdur sanki. Bunun bir kanıtı olarak çoğu kadın otelden ayrılırken aramızdaki sırrı açık etmememi istermiş gibi bakışlarla beni süzerler. İşte bu, kadınların bilinçsizce de olsa, işledikleri ilk günahıdır.

Geçen senenin ocak ayı sonlarında bir cumartesi günüydü.

Hem cumartesi hem de takvimin uğurlu günlerinden biri olunca o gün Tokyo'nun neredeyse her yerinde evlilikler yapılıyordu. Otelin rezervasyonları da bir hafta öncesinden dolmuştu. Normalde nikâhtan kalkıp gelirler. Duruma göre en erken saat onda, geç kaldıkları zamansa son trenle gelirler. O saatten önce gelenler, nikâhı basitçe geçiştiren ucuzcu müşterilerdir.

On bir buçukta gelecek olan çifti karşılamaya giden araba, istasyondan çıkıp dik yokuşu tırmandı. Kırmızı stop lambaları gece rüzgârıyla salınan ağaçların çevrelediği bahçe kapısından geçip çakıl kaplı yolda ilerledi.

Tek boş oda 301 numaralı odaydı. Resepsiyona inip giriş kapısının önünde arabanın kapısını açtım. O gece havada ayaz vardı.

Arabadan inen, sıradan bir işadamına benziyordu. Kahverengi paltosu ve hareli kaşkoluyla, düzenli yemek hayatı vücuduna yansıyan elli-elli beş yaşlarında bir adamdı. Adamın peşi sıra astragan mantolu bir kadın indi.

Duyduğum kadarıyla, gerçek astragan kadınlar için lüks göstergesi sayılan vizon kürklerden daha pahalıy-

mış. Kadının paltosunun yakası ense kısmını zambak çiçeği şeklinde kapattığından yüzü karanlık fon önüne konulmuş gibi canlı duruyordu. Önden inen adam dönüp bana bakmadan yürüdü gitti. Kadın inmek üzereyken mantosu kapının menteşesine takıldı. Hemen farkına varıp mantoyu menteşeden kurtardım. Kadın neşeyle gülümseyerek teşekkür etti.

Kapının önündeki lambalar elbette yanıyordu. Fakat araba yanlamasına yanaşmadığı için kenarları karanlıkta kalmıştı. Gülümseyen kadının dişlerinin hafifçe ışıldamasını gördüğümde dişlerinin güzelliğine hayran kaldım.

Kadın hemen adama yetişti. Hemen bavullarını indirip üçüncü kata kadar yol gösterdim. Adam bir otomotiv şirketinin genel müdürüymüş.

301 numaralı oda elbette en lüks oda değil. Fakat 201 numaralı süit odanın kasvetiyle karşılaştırıldığında çok daha güzel, rahat bir odadır. En azından benim sorumlulu olduğum odalar arasında, manzarasının güzelliği açısından da en iyi odadır.

Kadın mantosunu çıkartmaksızın pencerenin önüne kadar gidip buğulanan camı eldivenli elinin sırtıyla hafifçe sildi. Hareketlerine bakınca kadının adamın metresi olduğunu anlamıştım.

Savaş sonrasında sonradan görme zenginlerin birçoğu bize pislikmişiz gibi davranırdı. Görmezden gelirmiş gibi yapsalar da, görmeden edemezlerdi. Fakat o günkü müdür farklıydı. Adam terbiyesinin kanıtı olarak bana çok sıradan davranıyordu.

Biz de (en azından erken müşterilerin) bize sıradan davranmasından hoşlanırsınız. Fazla samimi davranıldığında, karşı taraf için sempati gösterisi olsa bile, bizim canımız sıkılır. Arkadaşıymış gibi davrananlar çok aşağılık gelir. Müşteri aşırı nazik bir tavır takındığında aptal yeri-

ne konduğumuz hissine kapılırız. Kısacası, karşılıklı olarak rolümüze saygı göstermemiz gerektiğini düşünürüz.

301 numaralı odanın müşterisi hemen viski sipariş etti. Ben de barın artık kapandığını, yerine bira verebileceğimi söyledim. Adam uysal bir tavırla, “Bira da olabilir,” dedi.

Kadın mantosunu çıkartmış, İngiliz işi ekose giysiyle rahatına bakmaya başlamıştı. Mercan işi ince ağızlığa taktığı sigarasını mercan kırmızısı tırnaklarının arasına kısırmış tütürüyordu. Işığın açısı nedeniyle yüzü karanlıkta kalmıştı. Nedendir bilmem, tam karşımda duran kadının bakışları aklıma takılıvermişti.

Adamın her konuda önden gidip sonradan kadına ne istediğini sormak gibi bir huyu vardı sanırım. Yatakta nasıl davrandığını tahmin etmek güç değildi. Sanki o an farkına varmış gibi, dönüp kadına, “Bira olur mu?” diye sordu.

Kadın yoğun sigara dumanını salıverdikten sonra, hoşuna gitmemiş gibi, “Hayır,” dedi.

“İstersen gazoz gibi bir şeyler söyleyelim.”

“... Neyse. Bira olsun.”

O sırada kadının sigarasının külü iyice uzamıştı. Farkına varınca, “Şey... sigaranızın külü...” diyecek oldum. Ben daha söyleyemedim kadının kendisi farkına varmış olacak, ağızlığı masanın üzerindeki kül tablasına yaklaştırmaya çalıştı. Fakat benim ağzımdan yalnızca, “Şey...” sözcüğü çıkmıştı. Adam dönüp aşağılayıcı bakışlarla yüzüme baktı. Sigaranın külü o halde hareket ettirilemeyecek kadar uzamıştı. Kadının eteğine düşüverdi.

Adam o durumun hiç farkına varmamıştı. Yalnızca benim çıkarttığım sese takılmıştı. “Bir şey mi dedin?” diye sordu.

“Kül...” dedim, kadının yüzüne bakarak hiç tereddüt etmeden. “Birazdan fırçayla temizlerim.”

Benim bakışlarımı izleyerek gözlerini ilk kez kadının yüzüne çeviren adam anlamsızca gülen kadınla karşılaştı. Adam gözlerini tekrar bana çevirdiğinde bakışları can sıkıntısı yüklüydü. Haddimi aştığımın farkındaydım. Bunun üzerine elimden geldiği kadar çabucak odadan kaçtım.

Kadının ardım sıra dedikodumu yaparak güldüğü sanrısına kapıldıysam da, bu alışık olmadığım bir sıkıntı yaşamama neden oldu. Kendimi çok aç bir insanmışım gibi hissettim.

Fakat bira servisini hazırlayıp odaya ikinci kez gittiğimde hiçbir şey olmadı. Bu kez ben de, çekingen bakışlarla da olsa kadını süzmüştüm.

Öylesi gecelerde, koridor tuhaf bir hal alır. Anormal bir durum olmadıkça çağrı zili de çalmaz. O kasvetli koridorda durup kapıları kilitlenmiş odalarımı baktığımda aklımda komik çağrışımlar canlanır. O kapıların her biri ekmek fırınıymış gibi gelir. Sanki ekmegin pişmesini bekliyorumdur. Kendi kendime mırıldanırım.

“Hıhhıh. Fırına koyduğumuz ekmek pişti mi acaba?”

Ertesi sabah hafif bulutluydu. Lokantaya buyur ederken diğer komiler de kendi müşterilerinin önüne düşmüştü. Müşterilerin tamamı balayında oldukları bir bakışta anlaşılan çiftlerdi. O sayede lokanta bir hayli sakin. Fakat bir cesur damat, gelinin ilk kahvaltısını anılara yerleştirmek istemiş olacak, boynunda peçete takılı halde ayağa kalkınca nezaketini bozmadan hafifçe gülüşenler oldu.

En son 301 numaralı odanın müşterilerini lokantadaki yerlerine götürdüm. Kadın geceye oranla çok daha canlanmış gibiydi. Gözlerinin akı maviye çalan bir hal almıştı. Gece farkına varmamıştım ama ayakları gerçek-

ten çok güzeldi. Ceylanınki gibi yuvarlak topukları narin hayvanları andırıyordu.

Benim işim müşterileri lokantaya kadar götürmekten ibarettir. Gerisi lokantada çalışan kızlara kalır. Kızlar Çin tarzı çiçek motifleriyle bezenmiş duvarın önünde, uçuk mavi üniformalarının üzerine önlük takmış, oyuncak bebekler gibi donuk ifadeli yüzleriyle müşterileri beklerler. Abartıyor değilim ama ben lokantada gördüğümde kızların yüzündeki ifade değişmese de, bakışlarında davetkâr dalgalanmalar oluştuğunu hissedebilirim. Aralarından bazılarının göz kırpacak kadar ileri gittiği de olur.

O sabah nedense lokantadan ayrılmak istemedim. Lokanta, 301 numaralı odanın müşterileri dışında, tamamen balayı çiftleriyle doluydu. Onların arasından geçerek kendi masalarına gidene kadar, 301 numaralı odadaki kadının hareketlerinde en ufak bir çekingenlik bile yoktu. Fakat rol yapıyor da değildi. Belki de diğer masalardaki acemi kocalardan farklı olarak olgun bir erkeği peşine taktığı içindir ama yine de, kadının olgunluğu, zarafeti müthişti.

O manzarayı izledikten sonra üçüncü kata oda temizliğine çıktım. Bir yandan da düşünüyordum.

“Belki de aslında karıkocadırlar. Birileri anlatmıştı. Her akşam iki yabancıymış gibi evlerinden çıkıp önceden sözleştikleri bir kafede buluşarak sanki uzun zamandır görüşmemiş gibi davranan, sonra da kol kola evlerine dönüp süt banyosuna girmeden uyuyamayan çiftler varmış. Belki bu adam da karısını metresiymiş gibi göstermekten keyif alıyordur.”

Odayı toparladıktan sonra servis elemanları odasına gitmem gerekirdi ama nedendir bilmem, tekrar resepsiyona gittim. Böyle bir şeyi hiç yapmamıştım.

Kahvaltı bitmişti. İkisi lobide otel müdürüyle konu-

şuyordu. Kadın ayağa kalktı. Konuşmalardan sıkılınca öylesine ayaklanmış gibi bir hali vardı.

Kadın resepsiyondakilerin selamını silikçe yanıtladıktan sonra, satış yerindeki kartpostallara ilgisiz gözlerle bakmaya başladı. Tam benim karşıma kadar gelince (kadının karşıma kadar gelmek için kartpostalların önünde oyalandığından eminim) "Bahçeye nereden çıkılıyor?" diye sordu.

"Derhal," dedim, diri bir ses tonuyla. Sesimin gençliği ve göğsümün dolgunluğuna güvenirim. "Şu an lobi-den çıkılan kapı kapalı. Ana girişten yolu göstereyim."

Mesleki ustalığımı sergileyen hareketlerle önüne düştüm. Beyaz parmaklıklılı kapıyı iterek cılız güneşle aydınlanan küçük bahçeye çıkılan yolu gösterdim. Güz güllerinden fışkıran çiçek yaprakları taş merdivenlere saçılmıştı. Güneş saatine zamanı anlamaya yetecek kadar ışık vurmuyordu. Bir kısımda beyaz kamelyalar açmıştı. Önceki dönemde orada kalan Amerikalı yüksek düzey bir memurun karısı ülkesine dönmeden önce diktiği çiçeklerdi.

Kadın yaprakları kuruyup kızıla çalmış sarmaşıkların önünde durdu. Kamelyalarla ilgilenecek tipte bir kadın değildi. Gözleri bozuk muydu bilmem, gözlerini kısararak Atami manzarasına baktı. Deniz sislenmiş, ufuk çizgisi silikleşmişti.

Kapıyı açtıktan sonra geri çekilmiştim. Artık sıvışmanın zamanı gelmişti. Fakat iki-üç saniye bile olsa orada insanların bakışlarından uzakta, kadınla baş başa kalmak istiyordum.

Kadın sigara çıkartıp ağızlığı yerleştirdikten sonra, paketi bana uzattı. Kibarca geri çevirdim. Sonra işimi yapma şansını bulmanın sevinciyle ve çevik hareketlerle otelin kibrit kutusunu çıkartıp yaktım.

"Çok dikkatlisin."

Bu kadının bana karşı kullandığı ilk kişisel sözdü. Kıpırmızı oluverdim.

“Ehh...”

“Uzun zamandır mı buradasın?”

“Evet. Kamulaştırma kaldırıldığından beri.”

“Demek öyle,” dedi kadın, beyaz çite doğru ilerleyerek. Ben müsaade isteyerek başımı eğerek selam verip oradan ayrıldım. Kadının teşekkür edip etmediğini hiç bilmiyorum.

301 numaralı odanın müşterileri o günün öğlenden sonrası otelden ayrıldılar. Bulutlar koyulaşmış, pek kar yağmayan Atami’de yağmur havası oluşmuştu.

O saatlerde otel sakin olur. Konaklayan müşteriler ya gezmeye çıkar ya da odalarında öğlen uykusuna yatarlar.

301 numaralı odayı temizlemeye çıktım. Sözcüklerle ifade edemeyeceğim kadar muhteşem bir koku odaya sinmişti.

Komilik mesleğinin hayal gücünü geliştiren bir yanı vardır. Her gün gözlerimizin önüne dizilen iskambil kartlarının arka yüzüne bakarak ön tarafını çevirmesek bile, hangi kart olduğunu tahmin eder hale geliriz. Bulutlu havada loş karanlık bir hal alan odaya baktım. O an, kadının o hafta sonu gününü nasıl geçirdiği gözlerimin önünde canlanıverdi.

Her zamanki gibi elbise dolabını açtım. Boşalmış Fransız parfümü Gece Uçuşu’nun şişesi yatık halde duruyordu. Şişenin ağız kısmını burnuma yaklaştırarak büyülenmiş gibi balkona çıktım. İnce, ama anormal ölçüde soğuk bir yağmur yağıyordu. Uzaklardaki Atami İstasyonu’nun peronunun açıkta kalan kısmı yağınurda ıslanarak kararmıştı.

Normalde asla yapmayacağım bir saçmalığı denemeye karar verdim. Kadının yattığı yatağa yatıp başını koyduğu yastığa sarılmak istedim.

Bu halimi iş arkadaşlarımdan biri görürse pek hoş olmazdı. Kapıyı kilitleyeyim dedim. Konaklayan müşteriler çoğunlukla oda anahtarını masanın üstüne bırakarak çıkarlar. 301 numaralı bir anahtar mutlaka vardır.

Fakat odayı tekrar tekrar aradıysam da anahtarı bulamadım. Resepsiyona vermiş olabilirler diye gidip sordum ama orada da yoktu. Mutlaka kadın yanlışlıkla alıp götürmüştü.

Anahtarı bulamayınca içimde cılız bir ümit doğuyordu. O kadınla aramdaki bağ henüz tamamen kopmamıştı.

Basit cümlelerle bir kartpostal hazırladım. Şöyle yazdım:

Geçen gün otelimizde konakladığınız için teşekkür ederiz. Ayrılırken oda anahtarını yanınızda götürmüş olabilir misiniz acaba? Böyle bir soruyla rahatsız ettiğimiz için kusura bakmayın lütfen. Eğer sizde ise geri göndermenizi rica ediyoruz.

Resepsiyona gidip konuk kayıt defterine baktım.

“Şoto Mah. No: 10, Şibuya, Tokyo. Gengo Fucivara ve refakatçisi” şeklinde kayıt düşülmüştü. Kartpostalı “Sayın Fucivara” diye yazarak postaladım.

301 numaralı odadan ben sorumluydum. Dolayısıyla anahtarından da. Öyle bir kartpostal yollamamdan daha doğal bir şey olamazdı.

Hiç anahtarı alıp giden bir müşteri olmadı mı? Bu durumda bir komi olarak haddimi aşmış mıydım? Eğer başka bir Fucivara Hanım varsa, kartpostalı aldığı gibi kocasının üzerine çullanmaz mıydı? Adamın başına gelenler yüzünden, otel devamlı müşterilerinden birini yitirmez miydi? Bu zarar, bir anahtardan daha ağır olmaz mıydı?

Yine de, yaptığının yapılabilecek en iyi şey olduğuna inanıyorum. Kayıt defterindeki adresin nereye kadar

doğru olduğunu bile bilmezken sonrasında olacakları düşünmek aptallıktı.

İşin doğrusu, aslında kartpostalı kadının adına göndermek istemiştim. Kayıt defterinde kadının adını bulamayınca sinirim bozulmuştu. Adamın adını kartpostala pervasızca yazarken içimdeki kıskançlıkla adamın çekeceği eziyeti aklımdan geçirmeden edememiştim.

Kartpostalı ocak ayının sonunda postaya verdim.

Uzunca bir süre yanıt gelmedi. Bir hafta, on gün derken sabırsızlığım artmıştı. Anahtarın yedeği yapılmış, müdürden azar da işitmemiştim. Gitgide o kadınla ilgili beklentilerimin boş hayaller olduğuna inanmaya başlamıştım.

14 Şubat günüydü. İlaç kutusu kadar küçük bir paket, benim adıma otele gönderilmişti. Elbette kartpostala bastığım otel mührünün kıyısına kendi adımı iliştiirmeyi ihmal etmemiştim. Fakat paketi gönderen kişinin adını gördüğümde sevincimden çılgına döndüm. Gengo Fucivara değildi. Kadın adıydı: Yoriko Fucivara.

Paketi alıp yalnız başıma kalabilmek için iş arkadaşlarımın yanından aceleyle uzaklaştım. Yüreğim Yoriko adını haykırıyordu. Bir yandan da bir kuşku içimi kemiriyordu.

Bu Yoriko adının o kadının adı olduğuna nasıl emin olabilirdim?

Otelin arkasında taş merdivenler vardır. Oraya kadar gidip kuru otların üzerine oturdum.

Tam orada otelin binalarını birleştiren koridorun üzerinden vuran güneş ışığı, merdivenlerin girinti yaptığı bir kısmı ısıtıyordu. Kış sinekleri ellerimin sırtından ayrılmak bilmiyordu. Elimle silkeleyip üzerine bastım ama sinekten gelen çıtırtıya bakılırsa, sanki yalnızca kabuğunu ezmiştim.

Paket özenle sarmalanmıştı. İpini dişlerimle ısırarak koparttım. İçinden yalnızca bir oda anahtarı çıktı. Üste-

lik pek görmeye alışık olmadığım türden bir anahtardı. Kinomiya tarafında yeni açılan bir otelin oda anahtarıydı. Hayal kırıklığı içerisinde dilimi şaklattım.

“Şu işe bak. O kadar uğraştırdığı yetmezmiş gibi, bu sefer de tutmuş yanlış anahtar göndermiş. Bu kadın ya aptal ya da anahtar koleksiyoncusu.”

Üzerine tükürmeyi aklımdan geçirecek ölçüde sinirlenerek anahtarı elimin içinde evirip çevirdim. Sonra ayağa kalkıp, kışın mavi gökyüzüne doğru fırlatıp, düşerken de tuttum. Anahtar avcumun içine düşerken zincir sesi geldi. Canım feci halde yanmıştı.

Otel anahtarları birbirine benzer. Anahtarın şekli, pirinçten yapılma zinciri, zincire takılı oda numarası etiketi aynıdır. Beyaz renkte “Rakuraku Otel” yazısı dışında bizim otelin anahtarlarıyla aynıydı. Birden aklıma gelince oda numarasına baktım. Kalın siyah yazıyla 217 yazıyordu. “İkinci kat odasıymış,” dedim. Sonra 2 ile 17 arasına kırmızı kalemle çizilmiş çizgiyi gördüm. Ucuz tebeşirle çizilmiş gibiydi. Fakat o yağlı kırmızı çizgi tebeşirden çıkma değildi. Gözüme iyice yaklaştıracak inceledim. Çizgi ruj ile çizilmişti.

Tüm zihnimle 2 ile 17’nin neden ayrılmış olabileceğini çözmeye uğraştım. Anlayamadım. Nihayet akşam saatleri gelip de iş yoğunluğu başlayınca o işle uğraşmama imkân da kalmadı. Yine de bu konu hiç aklımdan çıkmıyordu. İki-üç müşteriyi lakayt bir şekilde karşılamamın nedeni de buydu. Gece servis elemanları odasında dinlenmeye çekildiğimde de, kimseye söylemeden o gizemi çözmeye çalıştım. Sizinle sohbete girmekten de uzak durdum.

Kafam patlayacak gibi olmuştu ki, duvarda asılı Osaka takvimi gözüme ilişti. Üç renkli lüç manzarasının altında 7 Şubat tarihi büyükçe yazılmıştı. O gün 2-14’tü, ertesi gün 2-15, sonraki gün 2-16, daha sonraki gün ise 2-17 Salı olacaktı.

Farkında olmadan inleyivermişim. Dönüp bana baktımız. Fakat o an içimde kopan fırtınayı hiçbiriniz anlayamadı...

O üç günü nasıl geçirdim bilemezsin. Salı günü, hafta sonu konukları otelden ayrılmış, benim elim de boşalmış olacaktı. Eğer oraya varana kadar düşünmüşse, bunun ardında mutlaka çok derin şeyler olmalıydı.

301 numaralı odaya karşı içimdeki sevgi büyüdükçe büyümüştü. Hafta sonu konukları nihayet pazartesi sabahı ayrılıp da, oda bana geri dönünce sevinçten havalara uçtum. Az öncesine kadar o kadının odada olduğunu hayal ettim. Kuştüyü yastığa başımı gömüp sarıldım. Sonra bu hayallerden yorgun düşüp hastalandığımı sandım.

Salı günü gelince senden yerime bakmanı isteyerek otelden çıktım. Anımsıyorsundur, gelin adayı göstermek için amcamın Atami'ye geldiğini, benim pek hevesli olmadığımı ama bir merhaba demek istediğimi bahane ettim. Sen o gün tüm samimiyetinle yerime bakmayı kabul ettin.

Şanslıyım, biz komilerin üstünün başının düzenli olması pek göze çarpmaz. Benim telaşla çıkarkenki halimi gördüğünde sen de sesini çıkartmadın. Düzenli olmak bizim mesleğin birinci kuralıdır.

Fakat o gün, birçok kez aynanın karşısına geçmeden edemedim. Saçlarımı neredeyse yüz kez taradım (gülme lütfen) yan taraflara hafifçe briyantın sürdüm. Nihayet tatmin olabileceğim bir adam ortaya çıkmıştı. Tutup da Atami'den ikinci el bir giysi alarak gidecek olursam her şey boşa giderdi. Giymeye alışık olduğum bu üniforma çok daha iyi olurdu. Kaşkolumu güzelce boynuma dolayıp paltomun yakalarını kaldırdım, otelden istasyona ulaşan dik yokuşu koşar adımlarla indim.

Denizin üzerine yansıyan ay, yazlık evlerin arasından görünüyordu. O gece Atami şehrinde tuhaf bir ses-

sizlik vardı. İnsanların gelgitlerine maruz kalan şehir, o gece cezri yaşıyordu herhalde.

İstasyonun önündeki umumi telefonla Rakuraku Otel'e telefon edip, Yoriko Fucivara'nın orada kalıp kalmadığını sormak niyetindeydim. Umumi telefonun önü kalabalıktı. Sabırsızlık içerisinde beklerken tam önümde bir araba durdu. O an aklıma eseni yaparak binmeye alışık olmadığım taksiye atlayıp Rakuraku Otel'e götürmesini söyledim.

O gece Atami şehri gözüme her zamankinden daha güzel göründü.

Sis değildi. Belki de hava akımının o günkü etkisiyle, kaplıcaların buharı şehri kaplamış, her yer buğulanmış gibi görünüyordu. Arabanın yanından geçen kızın gökkuşağı rengindeki şalı buğu altındaydı. Hediyeelik eşya satan dükkânların önüne dizilen tatlı kutuları, kamelya yağı şişeleri, her şey ama her şey buğuyla kaplanmıştı. En çok da meyve dükkânı güzeldi. Mandalina, elma, muz, hurma, limon... Etrafa saçtıkları ışıkların canlılığı, sanki bu dünyaya ait değilmiş gibiydi.

Araba nihayet nehri geçip sağa döndü. Karanlığa gömülmüş yolda boğuk sesler çıkartarak ilerliyordu.

Rakuraku Otel, aslında eski saray mensubu bir ailenin yazlığıydı. Bahçesinin eski tarz ahşap kapısından girilince ağaçlarla çevrili çakıl yola çıkılıyor, geniş park alanına ulaşılıyordu. Dosdoğru resepsiyona gidip selam bile vermeden sordum. "Burada kalan Yoriko Fucivara adlı biri var mı?"

Soruş tarzım bir hayli itici gelmiş olmalıydı. Resepsiyondaki orta yaşlı, eski saraylı ailenin kâtibi gibi duran adam beni şöyle bir süzdükten sonra biraz beklememi söyledi. Telefon açtı. Odası yanıt vermiyordu. Sabırsızlık içimi kemirmeye başlamıştı.

Arkada duran yaşlı adam elindeki kayıt defterini

kurcalayarak parlayan gözlüklerini kaldırıp, “Bayan Fucivara şu an lobideymiş,” dedi.

O anki sevincimi sözcüklerle anlatamam. Bir otelin nasıl olduğunu çok iyi bildiğimden, lobinin yerini elbette şaşırmadım. Lobinin kapısını açtım.

Dört-beş kişi bilardo masasının etrafını çevrelemişti. Dip taraftaki şömineyi kızıl alevler doldurmuştu. Önündeki rahat koltukta o kadın oturmuş, dizinin ucundaki sehpayı çay fincanını koymuş, dizlerinin üzerine *Life* türünden bir dergi açmıştı. Beni görünce gülümseyerek dergiyi kapatıp sehpayı bıraktı. Şöminenin öte yanındaki koltuğu göstererek yanına çağırdı. Koltuğa oturur oturmaz dizlerim gerçekten titremeye başlamıştı. Şöminede yanan odunlardan çıkan kokuya rağmen, Gece Uçuşu kokusu rahatlıkla hissediliyordu.

Kadının üzerinde yolculuklarda giyilen türden takım elbise vardı. Rengi şarap kırmızısıydı. Boynuna parlak siyah bir eşarp bağlamış, altın broş takmıştı. Saç şekli öncekinden farklıydı, Buddha’nın saçları gibi tepesinde toplamıştı saçlarını.

Tek kelime edememiştim. Kadın da hiç konuşmamıştı. Bir şey konuşmasak da, her şey rahatlıkla anlaşılıyordu. Nihayet çevreyi kolaçan ederek alçak bir sesle “Tek başına mısın?” diye sordum.

“Evet, yalnızım. Neden?” Kadın hiç tepki vermemiş, yalnızca gözlerini güzelce açmıştı. “Paltonu çıkart istersen. Ateşin bu kadar yakınında sıcak değil mi?”

“Çıkartamam.” Düğmelerden birini açıp aralıktan beyaz ceketimi gösterdim. Kadın ilk kez doğallıkla güldü. O gülüşünde itici tek bir ton bile yoktu. Yaptığı yaramazlıktan keyif alan bir çocuk gibi gülmüştü. Sonra garsonu çağırıp viski sipariş etti. Sipariş verdikten sonra bana dönüp, “Bira daha mı iyi olurdu?” dedi.

Gülümseyerek, kadının uzattığı sigarayı çekinme-

den aldım. Sigara konusunda şanslıyızdır. Yabancılar bahşış yerine sigara verirler çünkü. Fakat kadının uzattığı elips şeklinde sarılmış bir Türk sigarasıydı.

İçkilerimizin gelmesini beklerken sigaralarımızı tütürdük. Sigaramın külünün paltomun eteğine düşüp dağıldığını nice sonra fark edebildim. Kadın kül düşene kadar mahsus hiçbir şey söylememişti.

İçkilerimizi bitirdik. Koltuktan kalkarken kalbim yine fırlayacak gibi atmaya başlamıştı.

217 numaralı odanın önüne kadar gelince aniden kıskançlığa kapıldım. Kadının daha önce o odada kiminle kaldığını sormak için can atıyordum. Bu isteğimi bastırmam komiliğin verdiği sabır sayesinde değil, o soruyla kadının keyfini kaçırma korkusu sayesinde oldu.

Kapı açıldı. Odanın iç tarafında biraz öne doğru yatmış, ışığı tüm canlılığıyla yansıtan bir ayna vardı.

“Kapıyı kilitle lütfen. Yanında getirdin değil mi?” dedi kadın.

O gece bizim otele döndüğümde saat on ikiye yakındı. Paltomun cebinin içinde 301 numaralı odanın anahtarını tutuyordum. Ayrılmak üzereyken, kadın gülererek elime tutuşturmuştu. O an bahşış verdiğini sanmış, öfke ve utançla kan beynime sıçramıştı.

301 numaralı oda o gün boştu. Kadından aldığım anahtarı yuvasına yerleştirdim. Kapı kilitli olduğundan değil. Sanki bir tören gerçekleştiriyormuş gibi kapıyı anahtar çevirerek açtım.

Işıkları mahsus yakmadım. İçeri ay ışığı giriyor değildi. Fakat sokak lambaları ve otel tabelasının neonlarından gelen ışık sayesinde odanın içi güç de olsa seçilebiliyordu.

Yatağın ıssız bir hali vardı. Hâlâ kadının sıcaklığını

taşıyan vücudumu yatağın üzerine bırakıp kollarımı iki yana açtım.

Buhar kendi başına metalik mırıltılar çıkartıyordu. Yüreğim yaşadığım rüyanın sonsuzluklarına dalmıştı. 301 numaralı anahtara artık 301 diyemezdim. Artık 3-01, 1 Mart'tan başka okuma şekli düşünemiyordum. Kadının hiçbir şey söylemeden elime tutuşturmuş olması, o şekilde okumamı istediği içindi mutlaka.

İki hafta sonra o gün, uzun yıllardır emek döktüğüm o odada kadınla doyasıya sevişebilecektim. Kadın zili çalacak, her seferinde komiyle müşteri sevişecekti. Diğer odalardaki konuklar uykuya dalınca ben de sanki kendi odama dönüyormuş gibi, kapıyı bile vurmada 301 numaralı odaya girecektim.

O hayallerin getirdiği keyifle yataktan kalktım. Banyonun ışığını açtım. Gözlerim kamaşarak banyoya baktım. Usulca duş tokmağını çevirip sıçrayarak geri çekildim. Duştan gelen yuvarlak oluk şekilli su ışığın altında ısıltılar saçıyordu. Su sıcaktı.

Beyaz buhar o suyun çevresini sarmalayarak yükselip sanki altında biri varmış gibi bir şekil aldı.

O hayal meyal şekle baktıkça Yoriko'yu görür gibi olmuştum.

1 Mart gününden bir hafta önce, 301 numaralı odaya Yoriko Fucivara adıyla rezervasyon yapıldığını resepsiyondan bildirdiklerinde, artık rüyam rüyalıktan çıkmıştı. Resepsiyona kadar gidip rezervasyon listesine baktım. Okula alındığı bildirimi aldığı halde, okula kadar gidip sınav sonuç listesine bakan öğrenciler gibiydim. Sonraki bir aylık rezervasyon kaydında ayın şu günü şu numara Bay Arthur iki kişi, şu günü şu numara Bay Miyazaki iki kişi diye kayıt düşülmüştü. 1 Mart akşamı 11.30 Yoriko

Fucivara yazıldığını, yanında iki kişi ibaresinin olmadığını gördüğümde sevincimden havalara uçacaktım.

1 Mart'ta kar yağdı. Tokyo'da çok daha fazla yağdığı söyleniyordu. Atami'de öğleden önce serpiştirmiş, akşam yeniden serpiştirmeye başlamıştı. Fakat çok endişelenmiştim. Kar yüzünden kadının planını değiştirmesinden korkmuştum. Gerçekten de, öğleden sonra telefon edip rezervasyonunu iptal eden iki oda olmuştu.

Tek bir toz zerresi kalmayınca kadar 301 numarayı temizleyip defalarca girip çıktım. Saat 11.30 oldu. Terasa çıkıp bakınca bir taksinin Kuzuraori yokuşundan kırmızı stop lambalarını kırıştırarak tırnandığını gördüm.

O gün diğer konuklar da sanki o ânı kollamış gibi isteklerde bulunduğundan, erkenden çıkıp şemsiye açarak giriş kapısına çıkmamdan hiç kimse kuşkulananmamıştı. Araba Atami şehrinde dolaşarak gelmiş olacak, üzeri ince bir kar tabakasıyla örtülen araba, çakıltaşlarını gıcırdatarak bahçeye girdi. Hemen koşarak gidip kapısını açtım. Önden inen o işadamı oldu. Araba sarsılacak ölçüde hırpani bir hareketle arabadan indiği gibi çantasını elime tutuşturup önden yürüdü gitti. Arkasından inense, siyah astragan kürküyle o kadındı.

Kadın yüzünün güzelliğini yan profilden sergileyerek karlara adım attı.

Şemsiye tuttum.

Kadın başını hafifçe eğerek teşekkür edip girişe yöneldi, o kadar.

Öyküm bununla bitmiyor.

O gün boyunca nazik sözler bir yana, kadın benimle tek kelime bile konuşmadı. Asla açık vermiyordu. Önceki seferde olduğu gibi adamın yanından ayrılıp bahçeye de çıkmadı. Ertesi gün kar yağışı sonrasında havanın açık

olduğu bir gündü ama kadın dışarıya hiç çıkmadı. Üstelik gün ortasında 301 numaranın kapısı da kilitlenmişti.

Çok bunalmıştım. Fakat ben de erkeğim. O gece hiç uyuyamadım ama ertesi gün sonuna kadar sıradan bir konukmuş gibi davranıp, sakın sakın hizmetlerini görüp, sonra da onu yolcu ettim.

Ve onlar ayrıldıktan sonra iki saat boyunca aradığım anahtarı yine bulamadım. O odaya olan ilgimi kaybettiğimden, toparlamak konusunda tembellik etmiştim. Çekmeceleri tersyüz edip anahtar ararken, göğsümü ürperten bir ümit uyanıyordu içimde.

“Belki de... yine o sefer olduğu gibi...”

Bu sefer yeni yaptırdığım yedek anahtar da var ya, sorun yaratacak bir durum yoktu. Her şey eski haline dönmüştü.

İki gün, üç gün geçti.

301 numaralı oda beğenilen odalardan biriydi. Konukların biri gidip diğeri geliyor, anahtar meselesini önceki seferde olduğu gibi yedek anahtarla hallediyordum.

Üç gün, dört gün geçti.

Sonunda kadına mektup yazdım. Defalarca yazıp sonra yırttım attım. Hiçbir şey yazmamaya karar verdim. Sonunda yine dayanamayıp önceki seferle aynı kartpostalı gönderdim.

Geçen gün otelimizde konakladığınız için teşekkür ederiz. Ayrılırken oda anahtarını yanınızda götürmüş olabilir misiniz acaba? Böyle bir soruyla rahatsız ettiğimiz için kusura bakmayın lütfen. Eğer sizde ise geri göndermenizi rica ediyoruz.

“Yanıt geldi mi pekiyi?”

Arkadaşı bu soruyu, konuşmanın sona erdiğini anlayınca sormuştu.

“Hayır gelmedi. Bir ay bekledim ama gelmedi. İşte onun hemen sonrasında,” dedi yakışıklı komi “şimdiki karımla evlendim.”

Ocak 1952

YAZ ORTASINDA ÖLÜM

“Ölüm, yaz mevsiminin görkemli saltanatında daha derinden etkiliyor bizi.”

Yapma Cennetler, BAUDELAIRE

A. sahili, İzu Yarımadası'nın güney ucundadır ve henüz ayağa düşmemiş olduğundan denize girmek için çok iyi bir plajdır. Evet, denizin dibi engebelidir, dalgalar bazen sertleşir, ama suyunun temizliği ve iyice açıklara kadar sığ oluşuyla denize girmeye elverişlidir. Ücra bir yerde olduğundan Tokyo yakınlarındaki Şonan sahilleri kadar gürültülü değildir. İto'dan dolmuş taksiyle iki saat sürer.

Konaklanacak tek yer Eiraku Pansiyonu ve aynı pansiyona ait kiralık kulübelerdir. Yazları plajları çirkinleştiren sazdan yapılma büfelerden bile ancak bir-iki tane görülür. Beyaz kumlu geniş kumsalı güzeldir. Kumsalın ortasında üstü çam ağaçlarıyla kaplı bir kaya, bir peyzaj mimarının elinden çıkmış gibi yapay haliyle denize sokulur. Met zamanlarında dalgalar bu kayayı yarısına kadar ıslatır.

Sahilin manzarası her haliyle muhteşemdir. Batı rüzgârı estiğinde denizin üzerine çöken sis dağılır, denizin açıklarında kalan adalar görülebilir. Yakın olanı Oşi-

ma Adası, uzakta kalanı ise Toşima Adası'dır. İkisinin arasında ise üçgen biçimli küçük Utaneşima Adası vardır. Nanago çıkıntısının ötesinde köklerini denizin derinliklerine salarak yükselen dağ yığınının bir parçası olan Sakai Burnu, onun ötesinde Yatsu'nun Ejder Sarayı adıyla bilinen burun ve güney ucunda her gece bir deniz fenerinin ışık saçtığı Tsumeki Burnu vardır.

Eiraku Pansiyonu'nun bir odasında Tomoko İkuta, öğlen uykusundaydı. Üç çocuk annesiydi. Uçuk somon pembesi ketenden kısa etekli tek parça elbisesinden dizlerini çıkartarak uzanmış haliyle hiç de öyle göstermiyordu. Balıketli kolları, yıpranmamış yüzü, hafif kıvrık dudaklarıyla bir genç kız gibiydi. Yaz sıcağında alnı ve burun kenarları ter damlalarıyla kaplanmıştı. Hafifçe duyulan sinek vızıltıları arasında, kızgın bir çanın iç kısmı gibi ısınmış odada, o somon pembesi keten elbisenin karın kısmı, rüzgârsız öğleden sonrasının durgunluğunu bozan soluk alış verişleriyle yükselip alçalıyordu.

Pansiyondaki konukların çoğu denize gitmişlerdi. Tomoko'nun odası ikinci kattaydı. Penceresinin altında çocuklar için beyaz bir salıncak vardı. Bir dönüm alanı kaplayan çimenlerin üstünde iskemleler, masalar ve halka oyunu tablası vardı. Oyunda kullanılan halkalar da çimenlerin üstüne dağılmıştı. Bahçede kimsecikler yoktu. Arada sırada yolunu kaybedip de bahçeye dalıveren arıların vızıltısı çitin ötesinden gelen dalgaların sesine karışıp gidiyordu. Çitin hemen ardında çam korusu başlıyordu. Korunun bittiği yerde başlayan kumsal ise dalgaların kıyıyı yaladığı çizgiye kadar devam ediyordu. Otelin zemininin altından geçen ırmağın okyanusa dökülmeden önce oluşturduğu gölcüğe öğleden sonraları toplaşan on dört-on beş kadar kaz gagalarıyla yemlerini yakalıyor, kulak tırmalayıcı sesler çıkarıyorlardı.

Tomoko'nun biri altı, biri üç yaşında iki oğlu vardı,

Kiyoo ve Katsuo. Beş yaşında da bir kızı vardı, Keiko. Çocukların üçü de Tomoko'nun görünmcesi Yasue'yle birlikte aşağıda, plajdaydılar. Tomoko, kendisi öğlen sonrası uykusuna yatarken hiç çekinmeden Yasue'den çocuklarına bakmasını istemişti.

Yasue evde kalmış bir kızdı. Keiko'nun doğumundan sonra yardıma gerek duyan Tomoko, kocasına danışıp taşrada yaşayan Yasue'yi, İkuta ailesinin Tokyo, Den'en-çoufu semtindeki evlerine getirmişti. Yasue'nin evliliğinin gecikmesinin aslında makul bir nedeni yoktu. Gerçi pek çekici sayılmazdı ama çirkin de değildi. Birbiri ardına gelen evlenme tekliflerini reddede reddede, evlenme yaşı da geçivermişti. Ağabeyine özenerek Tokyo'da yaşamayı çok istiyordu ama ailesi onu taşranın ileri gelenlerinden biriyle evlendirmek niyetindeydi. Yengesi-nin çağrısı asla kaçıramayacağı bir fırsattı.

Yasue düşünceli davranan bir kız değildi ama çok iyi huyluydu. Kendinden daha genç olan Tomoko'ya "abla" der, koltuklarını kabartmaya özen gösterirdi. Memleketi Kanazava'nın taşra şivesi de pek dikkat çekmiyordu. Çocukların bakımına ve ev işlerine yardım ederken ağabeyi bir yandan da onu dikiş kurslarına göndermişti. Artık, başta kendi giysileri, Tomoko ve çocukların giysilerini de Yasue dikiyordu. Lüks Ginza semtine gider, vitrinlerde yeni bir model gördüğünde hemen defterini çıkartıp taslağını çizerdi. Kimi zaman tezgâhtar kızların ona ters ters baktığı, hatta payladığı bile olurdu.

O gün, yeni model yeşil bir mayo giyip plaja inmişti. İşte bu mayoyu kendisi dikmemiş, büyük bir mağazadan almıştı. Kuzeylilere özgü, açık beyaz ten rengiyle övünürdü. Teninde güneş yanığından eser yoktu. Sudan çıkar çıkmaz şemsiyenin altına koşardı. Çocuklar suyun kıyısında kumdan bir kale yapıyorlardı. Yasue ise ıslak kumları ak baldırına dökerek oyalanıyordu. Aralarında

istiridye kabuğu parçaları parlayan kumlar ânında kuruyarak koyu renk tuhaf şekiller oluşturunuyordu. Yasue, belki de o koyu renk şekillerin bacağına yapışıp kalmasından korkmuş olacak, telaşla kumları bacağından silkeledi. Kumların arasından fırlayan yarı saydam küçük bir böcek hızla gözden uzaklaştı.

Yasue arkasına uzatarak yere koyduğu ellerinden destek alarak oturup denize baktı. Gökyüzünü sivrilip yuvarlaklaşan bulut parçaları kaplamıştı. Öylesine sessizlerdi ki, sanki çevredeki gürültü ve dalgaların hışırtısı o sessizliklerinin içerisine emilip gidiyor gibiydi.

Yaz doruğunda, güneş ışınları öfkeliydi.

Çocuklar kumdan kale yapmaktan bıktılar. Dalgaların kıyıya vurduğu çizgi üzerinde suyu ayaklarıyla sıçratarak koşmaya başladılar. Yasue içine kayıverdiği güvenceli, küçük özel dünyasından sıyrılıp çocukların peşine düştü.

Tehlikeli bir şey yaptıkları yoktu. Dalgaların homurtusundan korkuyorlardı. Dalgalar kıyıya vurup geri çekilirken küçük girdaplar oluşuyordu. Kiyoo ve Keiko göğüslerine kadar gelen suyun içinde el ele tutuşmuş, kendilerini derine çeken su ve ayaklarının altından kayıp giden kumun çekimine karşı direnmenin keyfiyle gözleri parlıyordu.

“Sanki birisi aşağı çekiyormuş gibi,” dedi, küçük ağabey.

Yasue yanlarına yaklaşıp daha derinlere gitmemeleri için çocukları uyardı. Kıyıda tek başına kalan Katsuo’yu parmağıyla işaret ederek, onu yalnız bırakmadan, sudan çıkıp birlikte oynamaları gerektiğini söyledi. Ancak, çocuklar onun sözünü dinlemediler. Yalnızca tabanlarının altındaki kısmını bırakarak ayaklarının altından kayıp giden kumu denizin dibinde hissetmenin verdiği mutlulukla birbirlerine bakarak gülümsüyorlardı.

Yasue güneşten korkuyordu. Omuzlarına, mayosunu şekillendiren göğüslerine baktı ve Kanazava'nın karlarını düşündü. Göğsünün biraz yukarısını çimdiklediğinde, sıcaklığı hissederek gülümsedi. Tırnaklarının uzadığını, arasına kum tanelerinin sıkıştığını gören Yasue, odaya döndüğünde tırnaklarını kesmesi gerektiğini düşündü.

Başını kaldırdığında artık Kiyoo ve Keiko'yu göremedi. Kumsala dönmüş olmalıydılar.

Fakat Katsuo kumsalda yalnızdı. Parmağıyla Yasue'ye bir şey işaret ediyordu, yüzünde oluşan tuhaf ifadeyle, yüz hatları tamamen farklı bir hal almıştı.

Yasue'nin yüreği delice çarpmaya başladı. Ayaklarının dibindeki suya baktı. Su gene geri çekiliyordu, iki metre ötede köpüklerin arasında rengi kül beyazı küçük bir beden yuvarlanıp duruyordu. Bir an için gözüne Kiyoo'nun lacivert mayosu çarptı.

Yüreğinin atışları daha da hızlandı. Sıkıştığı bir köşeden kurtulmaya çalışır gibi, gördüğü o yöne ilerledi. Bir dalga her zamankinden daha yakına gelip Yasue'ye çarptı ve önünde kırıldı. Dalga kadının tam göğsüne vurdu. Yasue suyun içerisinde yuvarlanıverdi. Kalbi sıkışmıştı.

Katsuo ağlamaya başlayınca yakındaki bir genç koştu. Onun ardından birkaç kişi daha suları yarararak denize daldılar. Sıçrattıkları sular güneş yanığı bedenlerinin etrafında köpüklü daireler oluşturuyordu.

Yasue'nin düştüğünü gören iki-üç kişi olmuştu aslında. Nasıl olsa yeniden doğrulur diye oralı olmamışlardı. Ancak böyle zamanlarda hep bir sezgi vardır; cankurtaran da o tarafa doğru koşmaya başlayınca kuşkuları sürse de durumun sandıkları kadar hafif olmadığını hissetmişlerdi.

Yasue'yi kızgın kumların üzerine taşıdılar. Gözleri açıktı, dişleri kenetlenmişti ve karşısına dehşet verici bir şey çıkmış gibi korkulu gözlerle sabit bir noktaya bakıyordu. Adamlardan biri nabzını yokladı. Atmıyordu.

Ölüm onu pençelerine almaya başlamış olmalıydı.

“Eiraku’da kalıyor,” dedi onu hatırlayan biri.

Pansiyon müdürünü çağırmak gerekiyordu. Köylü çocuklarından biri, bu onurlu görev karşısında heyecanlanarak hiç kimseye kaptırmamaya kararlı adımlarla kızgın kumların üzerinden hızla koştu.

Müdür geldi. Beyaz şort ve sağı solu sarkmış bir fanila giymiş, beline de artık delik deşik olmuş bir kuşak bağlamış kırk yaşlarında bir adamdı. İlk yardımın önce pansiyona taşındıktan sonra yapılması gerektiğini söyledi. Oradakilerden biri buna karşı çıktı. İki genç tartışmanın sonuçlanmasını beklemezsiniz Yasue’yi kaldırıp taşımaya başladılar. Az önce yatırıldığı kumların üstünde, bir insan bedeninin izleri gölge gibi kalıvermişti.

Katsuo ağlayarak peşlerine takıldı. Birisi çocuğu fark etti ve sırtına aldı.

Tomoko öğle uykusundan uyandırıldı. İşini çok iyi bilen müdür onu yavaşça sarsarak uyandırmıştı. Tomoko başını kaldırarak, “Ne oldu?” diye sordu.

“Aslında... Yasue adlı hanım...”

“Yasue’ye bir şey mi oldu?”

“Evet. Şu an ona ilkyardım yapılıyor. Doktor da yolda, geliyor.”

Tomoko yataktan fırlayıp müdürle birlikte telaşla dışarı çıktı. Yasue’yi çimenlerin üstüne, salıncağın yanına ağacın gölgesine yatırmışlardı. Yarı çıplak bir adam ata biner gibi üzerine çıkmış, kıza yapay solunum yapmaya çalışıyordu. Bir yanda, bir saman yığını ve kırılmış portakal sandıkları vardı, iki adam ateş yakmak için uğraşıyorlardı. Alevler ânında dumana dönüşüveriyordu. Bir gece önceki fırtınada ıslanan tahtalar henüz kurumamıştı. Üçüncü bir adam Yasue’nin yüzüne doğru savrulan dumanları yelpazeliyordu.

Yapay solunumun etkisiyle başı inip kalkan Yasue,

soluk alıyormuş gibi görünüyordu. Ağaçların arasından süzülen güneş ışınları altında, Yasue'nin üzerindeki adamın sırtındaki ter damlaları aşağı süzülüyordu. Yasue'nin çimenlerin üzerine uzatılan solgun beyaz tombul bacakları, vücudunun yukarı kısmında sürüp giden savaştan habersiz görünüyordu.

Tomoko, çimenlerin üstünde yığılıp kalarak, "Yasue! Yasue!" diye haykırdı. Bir yandan ağlarken aklından geçen soruların ardı arkası kesilmiyordu. Yasue kurtulacak mıydı? Neden böyle olmuştu? Kocasına ne diyecekti? Birden sertçe dönüp çevresine bakınarak, "Çocuklar nerede?" diye sordu.

"Bak, annen burada," diyen orta yaşlı bir balıkçı, korkudan dudakları titreyen Katsuo'yu kucağına alarak öne uzattı. Tomoko oğluna baktı ve başını eğerek balıkçıya teşekkür etti.

Doktor gelmişti. Artık yapay solunuma o devam ediyordu. Ateşi yakmayı da başarmışlardı. Yüzü iyice ısınan Tomoko, artık hiçbir şey düşünemiyordu. Yasue'nin yüzünde usul usul yürüyen karıncayı sert bir hareketle fiskeledi. Bir süre sonra, bu kez başka bir karınca titreşen saçlarından kadının kulağına doğru yürüdü. Tomoko onu da ezdi. Karıncaları ezmek görevi haline gelmişti.

Yapay solunum dört saat sürdü. Sonunda, bedenin katılaşmaya başladığını gören doktor uğraşmayı bıraktı. Ceset bir çarşafa sarılarak ikinci kata taşındı. Oda karanlıktı. Eli boşta olan adamlardan biri taşınan cesedin yanından sıyrılarak öne geçip odanın ışığını yaktı.

Tomoko, yorgunluktan bitkin düşmüş, içini bir boşluk hissi sarmıştı. Üzgün değildi. Çocukları hatırladı.

"Çocuklar nerede?"

"Gengo onu aşağıda oyun odasında oyalıyor."

"Üçünü de mi?"

"Üç mü?" Adamlar birbirlerine baktılar.

Tomoko onları yana itip aşağıya koştı. Üzerine bir bornoz geçiren balıkçı Gengo, mayosunun üstüne bir yetişkin gömleği giydirilen Katsuo'yla birlikte uzun koltuğa oturmuş resimli bir kitabın sayfalarını çeviriyordu. Katsuo'nun bakışları dalgınlaşmıştı. Kitaba hiç bakmıyordu.

Olaydan haberi olan konuklar Tomoko içeri girince yelpazelenmeyi bırakıp ona baktılar.

Tomoko sanki saldırırmış gibi bir hareketle Katsuo'nun üzerine yürüyüp, "Kiyoo ve Keiko nerede?" diye sordu, azarlarmış gibi bir ses tonuyla.

Katsuo başını kaldırıp korku dolu bakışlarla annesine baktı. "Ağabeyim de... ablam da... bıcı bıcı," dedi kesik kesik, hıçkıra hıçkıra ağlarken.

Tomoko yalınayak plaja koştı tek başına. Çam korusundan geçerken kumların arasına karışan iğneyapraklar ayağına battıkça canını acıtıyordu. Deniz kayanın alt kısmına kadar yükselmişti. Plaja ulaşmak için kayaya tırmanıp üzerinden aşması gerekiyordu. Kayanın üzerinden baktığında bembeyaz uzanan kumsalın her yanı rahatlıkla görülüyordu. Akşamın alacakaranlığında yalnızca tek bir plaj şemsiyesi kalmıştı. Tomokoların sarılı, beyazlı kareli şemsiyesiydi bu.

Peşine takılanlar, Tomoko'ya ancak plajda yetişebilmişlerdi. Çıldırılmış gibi dalgalara doğru koşuyordu. Sarılarak kendisini durdurmaya çalışan adamın elini öfkeyle silkeledi. "Anlamıyor musunuz? İki çocuğum hâlâ orada!"

Koşup gelenler arasında Gengo'nun söylediklerini duymayanlar çoğunluktaydı. Tomoko'nun çıldırdığını sanmışlardı.

Yasue'ye müdahale edilen dört saat süresince birilerinin diğer iki çocuğun yokluğunun farkına varmaması imkânsızdı. Oteldekiler üç çocuğu birlikte oynarken

görmeye alışmışlardı. Anneleri ne kadar panik içerisinde olursa olsun, iki çocuğunun ölümünü, tuhaf bir şekilde, annelik içgüdüleriyle bile hissedememişti.

Fakat bir olayla ilgili olarak hemen bir topluluk psikolojisi oluşuverir ve herkes aynı şekilde durumu en basit haliyle düşünmeye başlayabilir. Bu düşünceden uzak durmak, farklı şeyler dile getirmek kolay değildir. Öğlen uykusundan uyanan Tomoko da, başkalarının ona söylediklerini olduğu gibi kabullenmiş, soru sormayı aklının ucundan bile geçirmemiş olmalıydı.

Gece boyunca, kumsalın bir ucundan öbürüne, birbirlerinden birkaç metre uzaklıkta ateşler yakılarak delikanlılar her yarım saatte bir suya dalarak çocukların cesetlerini aradılar. Tomoko da gün ağarıncaya dek plajdan ayrılınadı. Bir yandan heyecan, bir yandan da öğlen fazlaca uyumasının etkisiyle gözünü bir an bile kırpmamıştı.

Gün ağardı. O sabah sahil koruma kuvvetlerinin uyarısı üzerine dip tarayıcı ağlar olduğu gibi bırakıldı.

Güneş plajın solundaki burnun üzerinden doğdu. Sabah rüzgârı Tomoko'nun yanaklarına çarptı. Sabahın ilk ışıkları Tomoko'yu çok korkutmuştu. O ışıklar olayı olduğu gibi aydınlatacak, olay ilk kez gerçeklik haline gelecekmiş gibi bir hisse kapılmıştı.

“Biraz dinlenmeniz gerek,” dedi yaşlı adamlardan biri, Tomoko'ya. “Bulacak olursak biz size haber veririz. Siz gerisini bize bırakın.” Uykusuzluktan gözleri kızarmış olan otel yöneticisi de “Evet, lütfen dinlenin, lütfen,” dedi. “Başınıza yeterince felaket geldi. Siz de hastalanırsanız Tokyo'daki kocanız ne yapar sonra?”

Tomoko kocasının karşısına çıkmaktan da korkuyordu. Olayın yargıcının karşısına çıkacakmış gibi bir his vardı içinde. Fakat zamanı geldiğinde karşısına çıkması gerekiyordu. O anın her geçen saniye biraz daha yaklaşmakta oluşu, sanki bir felaketin daha yaklaşması gibiydi.

Bir süre sonra telgraf çekmek için cesaretini topladı. Pansiyona dönmesi için de bir nedeni vardı artık. Dalgıçlar gözlerinin içine baktığında onu sorguluyorlarmış gibi bir hisse kapılmaya başlamıştı.

Tam ayağa kalktığında dönüp arkasına baktı. Deniz durgundu. Kıyının bir hayli yakınlarında gümüş rengi ışıltılar parlayıp sönüyordu. Balıklar sıçırıyordu. Tomoko sevinç sarhoşluğu içinde olduklarını düşündü. Sanki yaşadığı kederin bir haksızlık olduğunu söylüyor gibiydiler.

Kocası Masaru İkuta, otuz beş yaşındaydı. Yabancı dil öğrenimi görmüş, büyük savaş öncesinden beri bir Amerikan şirketinde çalışmaya başlamıştı. İngilizcesi iyiydi ve işinde başarılıydı. O içine kapanık halinden beklenmeyecek ölçüde becerikliydi. Şimdi bir Amerikan otomobil şirketinin Japonya temsilciliğinin müdürüydü. Yarı yarıya da reklam amacıyla şirketin arabalarından birini kullanıyor, ayda 150.000 yen kazanıyordu. Buna ek olarak gerektiğinde örtülü ödenekten de yararlanabildiğinden, Tomoko, Yasue, çocuklar ve hizmetçi kadından oluşan ailesiyle rahat bir yaşam sürüyordu. Aileden üç kişinin birden eksilmesi için hiçbir neden yoktu.

Tomoko'nun talihsiz haberi telefon yerine telgraf yoluyla iletmesinin nedeni, kocasıyla konuştuğunda ne söyleyeceğini bilememekti. Fakat banliyölerde telgraf içeriklerinin telefonla bildirilmesi âdet haline gelmişti ve Masaru tam işe gitmek için evden çıkmak üzereyken telefon çaldı. Telefonun işle ilgili olduğunu düşünen Masaru, rahat bir tavırla oturma odasındaki masanın üzerinde duran telefonun ahizesini kulağına götürdü.

“Size A. sahilinden yıldırım telgraf var,” diyen kadın postane memurunun sesiyle birlikte, Masaru'nun kalbi küt küt atmaya başlamıştı. “Okuyorum, tamam mı? Ya-

sue öldü. Kiyoo ve Keiko da kayıp. Tomoko.”

“Bir kez daha okur musunuz, lütfen?”

İkinci kez de işittiği şeyler aynıydı: “Yasue öldü. Kiyoo ve Keiko da kayıp.” Masaru sinirlendi. Aklına hiçbir neden gelmediği halde, önüne işten çıkartılma belgesi konuverilmiş gibiydi. Telefonu kapattığında artık içindeki öfkeyi bastıramaz haldeydi.

Artık arabasıyla şirkete gitmek üzere yola çıkması gerekiyordu. Hemen şirketi arayarak acil bir işi çıktığını, gelemeyeceğini söyledi. Önce A. plajına kadar kendi arabasıyla gitmeyi düşündü. Ancak, kafası böylesine allak bullakken o uzun yolu tek başına kat etme cesaretini kendinde bulamadı. Üstelik Masaru kısa bir süre önce de kaza yapmıştı. İto’ya trenle gitmek, oradan da taksiye binmek en iyi yol olacaktı.

Böylesine ani olayların bir insanın zihnine girmesi sonrasında taşlar yerine oturana kadar tuhaf bir süreç yaşanır. Beklenmedik bir olayın insanın bilincine işleme süreci çok garip ve ustalıklıdır. Masaru ne tür bir kaza olduğunu bilmediği halde, yola çıkarken yanına yüklüce para aldı. Olay demek, kaçınılmaz masraflar demektir.

Bir an önce A. sahiline ulaşabilmek için aceleyle bindiği taksiyle Tokyo Garı’na yönelen Masaru’nun ruh hali bilindik tüm duygulardan uzaktı. Daha çok bir dedektifin suç yerine giderken duyabileceği türden duygular yaşıyordu. Hayal gücünü çalıştırmak yerine, çıkarsama yoluna giderek, kendisini o kadar çok ilgilendiren olay karşısındaki merakını yenmeye çalışıyordu.

Böyle anlarda, normalde uzak durmaya çalıştığımız mutsuzluk bizden intikam alır. Mutlulukla hep sarmaş dolaş haldeyizdir ama bu böyle anlarda hiçbir işe yaramaz. Uzun bir aradan sonra karşımıza çıkıveren mutsuzluğu görmezden gelmeye çalışırız.

“Oysa telefon edebilirdi, benimle konuşmaktan kork-

muş olmalı,” dedi Masaru, kocalık sezgisiyle. “Her halükârda, en iyisi gidip her şeyi kendi gözlerimle görmem.”

Taksinin penceresinden kent merkezine yaklaştıkça değişen manzaraya baktı. Yaz ortası güneşi beyaz gömlekli kalabalık yüzünden daha da göz kamaştırıcı olmuştu. Ağaçların koyu renk gölgeleri yolun üzerine dikey olarak düşüyordu. Bir otelin girişindeki kırmızı-beyaz tente, ağır bir metali taşırmış gibi gerginleşmiş halde, doğrudan vuran güneş ışıklarına karşı direnmeye çalışıyordu. Yol onarımı için kazılan toprağın kuruluğu renginden anlaşılıyordu.

Masaru’nun çevresindeki dünya her zamanki gibi sakindi. Hiçbir şey olmamış gibiydi, biraz çabalasa, kendi başına da bir şey gelmediğine inanabilirdi. Çocuksu bir hoşnutsuzluğa kapıldı. Hiç bilmediği bir yerde, kendisinin hiç karışmadığı halde, aniden patlak vererek dünyayla bağlarını kopartıp atan bir olaya karşı hissedilen hoşnutsuzluktu içindeki.

Atami’de aktarma yaparak İto’ya gitmek için en bilindik yol Şonan tren hattı idi. Hafta içinde ve gün ortasında olunca oturacak yer bulması zor olmayacaktı.

Masaru, yabancı bir şirkette çalışmanın ona kazandırdığı alışkanlıkla, yaz ortasında bile kravat takmış, ceket giymişti. Kullandığı erkek parfümü ter kokusunu bastırıyordu. Fakat, o ter damlalarının arada sırada ensesinden aşağıya akıp oradan da böğrüne süzüldüğünü hissedebiliyordu.

Bütün bu yolcular arasında kendisi kadar talihsiz tek bir kişi bile olmadığı düşüncesi sanki Masaru’yu kişiliğinde dalgalanmalar yaşayan bir insana dönüştürüyor gibiydi. Artık farklı bir kalıba girmiş, farklı karakterde biri olup çıkmış gibiydi. Kendini hiç böyle hissetmemiştir. Zengin bir taşra ailesinin ikinci çocuğu olarak doğmuş, ortaokul çağlarından itibaren artık hayatta olmayan amcasının

Tokyo'daki evinde eğitim görmüş, kendisine çok iyi davranıldığından bir an bile kendini yabancı bir evde hissetmemiş, büyük savaş sırasında da istihbarat servisinde çalışarak askerlikten yırtmış, Tokyo'nun köklü ailelerinden birinin kızıyla evlenmiş, kendi evini açarak, o büyük savaş sonrasında kendini hiç aklına hayaline gelmeyecek ölçüde iyi bir konumda buluvermişti. Kendini âlemdeki en şanslı, en başarılı erkeklerden biri olarak görürdü ama diğer insanlara karşı üstünlük duygusuna kapıldığı ya da eziklik duygusu yaşadığı bir an bile olmamıştı.

Sırtında kocaman bir leke taşıyan bir insanın kimi zaman haykırası gelebilir: "Hiçbiriniz bilmiyorsunuz ama benim sırtımda kocaman mor bir leke var!"

Masaru'nun içinden de, kalkıp diğer yolculara haykırmak geçiyordu: "Hiçbiriniz bilmiyorsunuz ama ben bugün, üç çocuğumdan ikisini ve kız kardeşimi aynı anda yitirdim!"

Masaru aniden cesaretini yitirmeye başlamıştı. Hiç değilse çocukları sağ salim bulsaydı... Telgrafı başka türlü yorumlamaya çalıştı. Belki de, Yasue'nin ölümüyle çılgına dönen Tomoko, kayıp lafını duyduğu anda, çocuklar yalnızca yollarını kaybetmiş oldukları halde, onların da öldüğünü sanmış olabilirdi. Hatta şu an boş olan eve bir düzeltme telgrafı da gelmiş olabilirdi. Masaru olayı duyduğu anda kendi tepkilerine yenik düşerek Eiraku Pansiyonu'na telefon etmeyi aklına getiremediği için büyük pişmanlık yaşıyordu.

İto Gari'nin önündeki meydan yaz ortası güneşinin altında parlıyordu. Taksi kiralanan yer, ancak bir polis kulübesi büyüklüğünde, ahşap bir kulübeydi. Kulübenin içi güneşin acımasızlığı altında kavrulmuş, duvardaki tarife kâğıtlarının uçları sararmış, renkleri solmuştu.

“A. sahiline kaç gidiyorsunuz?” diye sordu, Masaru.

“2.000 yen,” dedi, boynuna ter havlusu dolamış, başına sürücü kasketi takmış görevli. Sonra da iyi niyetinden mi, yoksa oraya kadar gitmeye üşendiğinden mi bilinmez, “Aceleniz yoksa otobüsle daha ucuza gidersiniz. Hemen beş dakika sonra bir otobüs kalkıyor,” diye ekledi.

“Acelem var. Orada ailemden biri öldü.”

“Ya! Ben de olayı yeni öğrendim. A. sahilinde boğulanların akrabası mısınız? Çok yazık. İki çocuk, bir kadın, aynı anda diyorlar.”

Kızgın güneşin altında Masaru’nun başı döndü. Taksi A. kumsalına varıncaya kadar sürücüye başka bir şey söylemedi.

İto’dan A. kumsalına gidilen yol üzerinde ahım şahım bir manzara yoktu. Taksi başta tozlu bir dağ yolunda inip çıkarak ilerlediğinden, deniz bir türlü görünmedi. Yolun daraldığı yerlerde karşıdan gelen arabalarla yan yana geldiklerinde, ağ dalları ve yapraklar telaşlı kuşların kanat çırpışlarını andıran sesler çıkartarak çarptıkça Masaru’nun özenle ütölenmiş pantolonuna kum tane-cikleri dökölüyordu.

Masaru karısıyla karşılaştığı zaman nasıl davranacağını bilemiyordu. Duyguların hiçbirinin örtüşmeyeceği bir durumla karşı karşıya iken “doğal davranış” gibi bir şeyin söz konusu olabileceğinden emin değildi. Belki de en doğal, doğal olmayandı.

Taksi Eiraku Pansiyonu’nun kararmış eski bahçe kapısından içeri girdi. Otopark yoluna geldiğinde, müdür takunyalarını takırdatarak onu karşılamaya çıktı. Masaru gayriihtiyari elini cüzdanına attı.

“Adım İkuta.”

Müdür saygıyla eğilerek, “Başınız sağ olsun,” dedi. Masaru önce sürücünün parasını ödeyip otel yöneticisine de teşekkür ederek eline 1.000 yen tutuşturdu.

Tomoko ve Katsuo, Yasue’nin tabutunun durduğu odanın bitişiğindeki odaya geçmişlerdi. Cesedi İto’dan getirilen kuru buz dolu tabutun içine koymuş, yakılması için Masaru’nun gelmesini bekliyorlardı.

Masaru müdürün önünden yürüyerek kapıyı açtı. Yatakta uzanmış haldeki Tomoko sesi duyunca sıçrayarak doğruldu. Demek ki uyanıktı.

Tomoko’nun saçları, üstündeki pamuklu kimono gibi dağınıktı. Kimonosunun önünü toparlayarak, kadın mahkûmlar gibi uysal uysal kocasının önünde eğildi. Hareketleri önceden tasarlanmışçasına, inanılmayacak kadar çabuktu. Kocasına gizlice bir göz attıktan sonra, aniden yere yığılarak ağlamaya başladı.

Masaru karısını rahatlatmak için onun omzuna elini koyduğunu müdürün görmesini istemiyordu. Sanki yatak odasının mahremiyetini uluorta sergilemekten farksız bir hareket gibi olacaktı. Ceketini çıkarıp asacak bir yer aradı.

Nasıl fark ettiyse, Tomoko hemen doğrularak kapının arkasından mavi bir askı alıp kocasının ter kokan ceketini astı. Masaru, annesinin ağlama sesine uyanıp da, yattığı yerden onları izleyen Katsuo’nun yanına bağdaş kurarak oturdu. Dizlerinin üstüne aldığı anda kendini kucağına oyuncak bir bebek almış gibi hissetti. Çocuğun hafifliği onu şaşırtmıştı. Kucağında sanki cansız, kırılgan bir nesne tutuyordu.

Tomoko ağlayarak odanın bir köşesinde yere çömelip Masaru’nun en çok duymak istediği sözleri söyledi. “Bütün suç bendeydi!”

Arkalarında duran müdür de gözyaşları içindeydi. “Biliyorum beyefendi, benim karışmamam gerek ama

lütfen eşinizi suçlamayın. Olay sırasında o uyuyordu, onun hiçbir suçu yok.”

Masaru bunların hepsini bir yerde okumuş ya da işitmiş gibiydi.

“Biliyorum, biliyorum,” dedi. Sonra sanki bir törenin kurallarına uyuyormuş gibi, çocuğu kucağında, ayağa kalkarak karısına yaklaşıp elini yavaşça omzuna koydu. Tüm bu hareketleri hiç zorlanmadan yapabilmişti.

Tomoko’nun ağlaması daha da şiddetli bir hal alı-verdi.

Ertesi gün çocukların cesetleri bulundu. Jandarma kuvvetleri dalıp çıkararak bütün plajı taradılar, sonunda onları burnun altında buldular. Küçük yengeçler bedenlerini hafifçe kemirmiş, birkaçı da burun deliklerinin içi-ne kadar girmişti.

Bu olay, gelenekler karşısında oldukça sıra dışıydı; insanlar böyle durumlarda geleneklere bağlı kalarak hareket etme gerekliliğini akıllarının ucundan bile geçirmezler. Tomoko ve Masaru birbirlerine destek olmalarının yanında, gördükleri yardımları karşılıksız bırakmadılar ve gelenekler uyarınca herkese armağan aldılar.¹

Nasıl bir ölüm olursa olsun, ölüm bir dizi bürokratik işlem gerektirir. Onlar da bu işlerden başlarını kaldıramadılar. Özellikle de aile reisi olan Masaru’nun acılanmaya bile zaman bulamadığını söylemek yanlış olmaz. Katsuo’ya gelince; tuhaf bir şenlikteydi sanki, yetişkinlerin sergiledikleri oyunları izliyormuş gibi bir hali vardı.

1. Japonya’da biri öldüğü zaman yakınları para toplayarak cenaze sahibine verir. Cenaze sahibi de bu parayla onlara armağanlar alır. Ardından cenaze evinde ikramda bulunulur. Sofrasının zenginliği, cenaze sahibinin toplumsal statüsünü gösterir. (.N.)

Her neyse, bu karmaşık işlerin de üstesinden geldiler. Cenaze ikramları için harcanan paranın tutarı epeyce yük-lüydü. Aile reisi sağken, cenaze sofrası her zaman onun kendi cenaze sofrasının olabileceğinden daha zengindir.

Tomoko da, Masaru da metin olduklarını düşünü-yorlardı. Tomoko, yaşadığı bu delice acıya rağmen, nasıl olup da öylesine serinkanlı davranabildiğine kendisi de şaşınıyordu. Tadını bile alamadığı halde, o kadar çok ye-mek yiyebilmesine de hayret ediyordu.

Onu en çok ürküten şey, Kanazava'dan cenaze için gelen Masaru'nun annesiyle babasını görmek zorunda olmasıydı. "Bütün suç bendeydi," cümlesini yinelemek için kendisini zorladı ve bunun acısını da kendi annesi-y-le babasından çıkardı.

"Şu an en zavallı durumda olan kim? İki çocuğunu aynı anda yitiren ben değil miyim? Herkes içten içe beni suçluyor. Bütün suçu bana yüklüyorlar, onlardan özür dilemek zorunda kalıyorum. Bana bebeği ırmağa düşü-ren dalgın bir hizmetçi kızmışım gibi bakıyorlar. Yasue'nin hiç suçu yok mu? Öldüğü için o şanslı. Asıl benim mağdur olduğumu hiç kimse görmek istemiyor. İki ço-cuğunu yitirmiş bir anneyim ben!"

"Bunların tamamı kuruntudan ibaret. Seni suçlayan kim? Kocanın annesi herkesten çok, senin için üzöldü-ğünü söyleyerek ağlamadı mı?"

"Rol yapıyordu."

Tomoko tüm duygularını aynı anda köreltmış olma-nın hoşnutsuzluğu içindeydi. Aşağılanan, masumiyeti kabul edilmeyen, gerçek değeri bilinmeyen birisi gibi hissediyordu kendini. O büyük acıyı bir yük gibi taşıyor olması ona ayrıcalık kazandırmalıydı ama tutup da özür dilemiş olması bile kendine kızmasına neden olmuştu. İçini bir kurt gibi kemirip duran öfkesini, şımarık bir ço-cuk gibi öz annesine çarpıvermişti.

Farkında değildi ama aslında insan duygularının yoksulluğundan kaynaklanan bir çaresizlik içindeydi. Bir kişi öldüğü zaman da, on kişi öldüğü zaman da, ardından aynı şekilde ağlanması ona mantıksız geliyordu. Gözyaşı dökmek, ağlamak hangi duygunun yüze vuran ifadesiydi? İnsanlar onun hakkında ne düşünüyorlardı acaba? Bu soruya kendi başına yanıt aramaya kalkıp da, yüreğinin sesini dinlemeye çalıştığında içindeki o müthiş acının niteliğinin son derece bulanık olduğunu görüyor, çaresizliği bir kat daha artıyordu.

Tomoko, nasıl olup da yere yığılıp kalmadığına hayret etmişti. Yaz ortası sıcağında ve matem elbiseleri içerisinde bir saatten uzun süre ayakta durabildiğine kendisi de inanmamıştı. Kimi zaman düşüp bayılacağını sanmış ama onu ayakta tutan şey, durup durup ölümün korkunçluğunu yeniden yaşaması olmuştu. Ağlamaklı yüzünü annesine çevirerek, "Sandığımdan da güçlü bir insanmışım," dedi.

Tomoko, artık Yasue için en ufak bir acı bile hissetmediğinin farkına vardı. İyi kalpli Tomoko bunu bir kötülük olarak algılamıyordu ama bu halinin nedeni, ölen Yasue'nin başında dört saat boyunca bekleyip de kendi çocuklarının ölümünü unutmuş olmasıydı belki de. Masaru kendi annesi ve babasıyla konuşurken evde kalmış bir kız olarak ölen kardeşi için ağladığını görünce kocasına karşı belli belirsiz bir öfke hissetti.

"Çocuklar mı, yoksa Yasue mi daha önemliydi acaba?" diye içinden geçirmeden edemedi.

Gergin olduğu kesindi. Uyuması gerektiğini bildiği halde, cenazeden önceki gece sabaha kadar gözünü kırpmadı. Yine de en hafif bir baş ağrısı bile duymadı. Aksine, kendini neredeyse güzel bir uyku uyumuş gibi zinde hissedecek ölçüde rahattı.

Başsağılığına gelenler onun için kaygılanıyordu, birisi fazla abartınca Tomoko, “Beni düşünmeyin, yaşamamla ölmem arasında hiç fark yok,” diye çıkıştıverdi.

İntihar düşüncesi ya da delirme, onun ruh halinden çok uzaklardaydı. Katsuo’nun varlığı yaşamını sürdürmesinin tek nedeni oluvermişti. Yas tutan kadınların kitap okuyarak oyaladığı Katsuo’ya bakınca olay ânında kendini öldürmemekle iyi ettiğini düşünse de, cesaretinin korkuya, coşkusunun halsizliğe dönüştüğünü düşünmeden edemiyordu. Böyle gecelerde kocasının kolları arasında yatıyor, bir tavşan gözü gibi kocaman açtığı gözlerini gece lambasından gelen ışık halkalarına dikeyiyor, şikâyet edermiş gibi olmasa da durup durup şunları yineliyordu: “Evet, ben suçluyum. Benim hatam. Başından beri üç çocuğu Yasue’ye bırakmanın bir hata olduğunu bilmem gerekirdi.”

Bu sözleri söylerken sesi, dağdan yankılanıp yankılanmadığını sınavan bir insanın sesi gibi kuruydu.

Bu saplantı niteliğine dönüşen sorumluluk duygusunun ne anlama geldiğini Masaru biliyordu. Karısı bir tür ceza bekliyordu. Belki de cezanın cinsellikle verilmesi gerekiyordu...

Ölümler için yapılan on dördüncü gün töreninden sonra karıkocanın çevresindeki yaşam nihayet normale döndü. Bu kez herkes çocuklarıyla birlikte bir yere dinlenmeye gitmelerini önerip duruyordu. Fakat dağa, denize ya da bir kaplıcaya gitmek de Tomoko’yu ürkütüyordu. Gideceği her yere felaketleri de beraberinde götüreceğine inanmaya başlamıştı.

Tomoko yaz sonunda bir akşamüstü Katsuo’yla birlikte lüks Ginza semtine gitti. Kocasının iş çıkışında buluşup birlikte akşam yemeği yemek için sözleşmişlerdi.

Katsuo’nun her isteğini yerine getiriyorlardı. Annesi

de babası da, neredeyse rahatsız edecek ölçüde yumuşaktılar çocuğa karşı. Sanki camdan bir bebekmiş gibi davranıyorlardı. Yolda onu karşıdan karşıya geçirmek bile büyük bir olay haline geliveriyordu. Tomoko kırmızı ışıktaki duran kanyonlara ve otomobillere düşmanca bakışlar fırlatıyor, sonra da çocuğu elinden sımsıkı yakalayıp karşıya koşturuyordu.

Dükkânların vitrinlerinde kalan son mayolar Tomoko'nun dehşete kapılmasına neden oldu. Özellikle, Yasue'nin mayosuna çok benzeyen yeşil bir mayoyu mankenin üzerinde görünce gözlerini kaçırarak geçti. Daha sonra mankenin başı olup olmadığını hatırlamaya çalıştı. İlk önce yok gibi geldi; sonra gene var gibi, yüzü Yasue'nin ölü yüzünün eşi gibi geldi. Islak saçlar arasındaki gözleri sımsıkı kapalı bir yüz. Bütün mankenler boğulmuş cesetlere dönüşüveriyordu.

Yaz bir bitseydi. Yaz sözcüğü bile çürümüş ölüm havası taşıyordu sanki. Akşam güneşinde çürütücü bir sıcaklık hissediyordu.

Daha biraz erken olduğu için Katsuo'yu büyük bir mağazaya götürdü. Mağazanın kapanmasına yarım saat kadar vardı. Katsuo oyuncaklara bakmak isteyince üçüncü kata çıktılar. Plaj oyuncaklarının yanından hızla geçtiler. Anneler ucuzlukta üst üste yığılmış çocuk mayolarını telaşla karıştırıyorlardı. Bir kadın koyu mavi bir mayoyu pencereye doğru kaldırdı. Öğlen sonrası güneşi, mayonun tokasında yansdı. Kadınlar Tomoko'ya, neredeyse kefen seçmek için yarışıyorlarmış gibi gelmişti.

Katsuo'ya oyuncak tahta küpler alındıktan sonra, çocuk yukarı terasa çıkmak istedi. Terastaki oyun alanı serindi. Denizden gelen sert esinti tentelere çarpıyordu.

Tomoko tel örgünün ardından kentin ötesindeki Kaçidoki Köprüsü'ne, Tsukişima İskelesi'ne ve körfezde demir atmış yük gemilerine baktı.

Katsuo annesinin elini bırakarak maymun kafesinin yanına gitmişti. Tomoko farkına varınca gidip çocuğun arkasında durdu. Belki de rüzgârdan dolayı, maymundan çok keskin bir koku geliyordu. Maymun alnını iyice kırıştırmış, ciddi bakışlarla onları süzüyordu. Bir daldan öbür dala geçerken elini dikkatle kalçalarına bastırdı. Tomoko yandan maymunun yaşlı, küçük yüzüne bakıp içinde kırmızı damarlar olan kirli bir kulak gördü. Daha önce bir hayvana hiç böylesine dikkatli bakmamıştı.

Kafesin yanında bir havuz vardı. Ortasındaki fıskiye kapalıydı. Çevresinde semizotu ekilmiş havuzun tuğla duvarları üzerinde Katsuo yaşlarında bir çocuk titrek bacaklarla dengesini bulmaya çalışarak çok tehlikeli bir biçimde yürüyordu. Annesi babası görünürlerde yoktu.

Tomoko içinden, “Umarım düşer, umarım düşer ve boğulur,” diye geçirdi.

Tomoko titrek bacakları izledi. Çocuk düşmedi. Turunu tamamladıktan sonra, Tomoko’nun bakışlarını fark etti ve kendisiyle övünürmüştüğüne gülümsedi. Tomoko gülmedi. Çocuk onunla alay ediyor gibiydi. Katsuo’yu elinden tutarak hızla aşağı kata indi.

Yemekte epeyce uzun bir suskunluktan sonra kocasına, “Çok keyifli görünüyorsun. Sanki hiç üzgün değilmiş gibisin,” dedi.

Masaru irkilerek, işiten oldu mu diye çevresine baktı. “Anlamıyor musun? Yalnızca seni neşelendirmeye çalışıyorum.”

“Buna gerek yok.”

“Çok bencilce. Peki, ya Katsuo üzerindeki etkisi?”

“Ben nasıl olsa anne olmaya layık değilim.”

Böylece o akşamki yemek berbat oluverdi.

Masaru giderek karısının acısı karşısında gerileme

eğilimi gösterdi. Bir erkeğin işi vardır. Kendini işiyle oyalayabilir. O süre boyunca Tomoko acısını besliyordu. Masaru eve geldiği zaman bu hiç değişmeyen tekdüze acıyla karşılaşmak zorunda kalıyordu; bu yüzden geceleri eve daha geç gelmeye başladı.

Bir sabah, Tomoko eskiden yanlarında çalışan hizmetçi kadını çağırıp Kiyoo ve Keiko'nun tüm eşya ve oyuncaklarını kadına verdi. Çünkü kadının da aynı yaşlarda çocukları vardı.

Başka bir sabah, Tomoko her zamankinden biraz daha geç uyandı. Önceki gece eve geç saatlerde içkili gelen Masaru, iki kişilik yatağın bir ucunda kıvrılmış yatıyordu. Odada hâlâ nemli bir alkol kokusu vardı. Masaru uykusunda bir yandan öbür yana dönerken yaylar gıcırdadı. Artık Katsuo yalnız kaldığı için, Tomoko onu ikinci kata, kendi yatak odalarına almıştı. Böyle yapmasa daha iyi olacağını da biliyordu elbette. Kendi yataklarını ve Katsuo'nun yatağını örten cibinliğin içinden uyuyan çocuğa baktı. Katsuo'nun uyurken yüzü hep biraz asık olurdu.

Tomoko cibinliğin içinden kolunu çıkarıp perdenin kordonuna uzandı. Kendir kordonun sertliği terli avucuna iyi gelmişti. Perde biraz aralandı. Sandal ağacına aşağıdan ışık vurmuş, gölgeler birbiri üstüne yığılmıştı. Yaprak kümeleri her zamankinden daha yumuşak görünüyordu. Serçeler gürültüyle cıvıldaşıyorlardı. Her sabah uyanıp birbirleriyle gevezelik etmeye başlarlar ve sıraya dizilip çatının olukları boyunca bir aşağı bir yukarı gezinip dururlardı. Birbirine dolaşan ayaklarıyla çatı oluğunun bir ucundan öbür ucuna gidip gelirlerdi. Tomoko serçelerin çıkardıkları sesleri dinlerken gülümseyiverdi.

Mutlu bir sabahtı, hiçbir neden yokken mutlu bir sabah olduğu duygusuna kapılıverdi. Baş yastığının üstünde, kıpırtısız, sakin yatıyordu. Tüm bedenine bir mutluluk duygusu yayılıyormuş gibiydi.

Birdenbire soluğu kesildi. Neden böyle mutlu olduğunu anlamıştı. Dün gece ilk kez düşünde çocukları görmemişti. Her gece düşünde çocukları görüyordu ve ilk kez çocuklar dün gece düşünde girmemişti. Saçma sapan, tatlı bir düş görmüştü.

Demek ki bu kadar çabuk unutmuştu, kendi kalpsizliğinden korktu. Gözyaşları içinde çocukların ruhlarına yalvararak kendisini bağışlamalarını istedi. Masaru gözlerini açıp karısına baktı. Bu gözyaşlarında her zamanki acı yerine bir tür huzur gördü.

“Gene onları mı düşünüyordun?”

“Evet.” Açıklama yapmaya üşenerek yalan söylemişti Tomoko. Ancak, bu yalanı söyledikten sonra kendisiyle birlikte ağlamadığı için kocasına öfkelen-di. Eğer onun gözlerinde de yaşlar olsaydı, yalanına kendi de inanabilecekti.

Böylelikle, Tomoko günden güne o korkunç olayın başlarına gelmesini hak etmeyen bir aile olduklarını düşünmeye başladı. Olay tamamen bir kazaydı ama kazanın rastlantısallığı ölçüsünde onların başına gelmemeliydi. Böyle düşündükçe o olaya ilişkin belleğini olduğu şekliyle taşımayı yüreğinin kaldıramayacağını düşünüyordu. Belki de en iyisi, başkalarıyla aynı şekilde o olayı uslu uslu zihinlerinden silip atmaları olacaktı.

Fakat Tomoko, bu düşünceler karşısında kendini güçsüz hissettiği anlarda gücünü toparlayarak, “İ-ler şey takdirilâhi,” diyen yaşlıların bu sözlerini reddettiği anda hissettiği öfkeyi içinde yeniden canlandırmaya çalışıyordu. Neden var gücüyle reddetmiş, neden öylesine öfkelenmişti acaba? Olasılıkla, Tomoko’nun o an en fazla korktuğu şey vazgeçmek, bağları bir kenara itivermekti. Bizim ölümler için çok fazla şey yapmamız gerekir. Pişmanlık ahmaklıktır; şunu da yaptık, bunu da yaptık di-

yerek teselli bulmaya çalışmanın bir faydası da olmaz ama bunların çoğu ölümler için yapılması gereken son insanlık görevleridir. Bizler biraz olsun daha uzun bir süre, ölümlü insanın bir parçası olarak görmeyi, insana ait bir sahne olarak düşünmeyi isteriz.

Tomoko pişmanlığın acısını fazlasıyla yaşamış, üzüntü ve gözyaşlarının iç dünyasını ifade etmekte yetersiz kaldığını yeterince idrak etmişti ama henüz olayı unutup bir kenara atmak niyetinde değildi. Fakat bu vazgeçme duygusundan çok farklı, alışık olmadığı güçlü bir kuşku içini kemirmeye başlamıştı.

Tomoko, kendi gözyaşları ve üzüntüsünün boşa gideceğine dair, farklı bir korkuyu da yaşamaya başlamıştı. Yaz bitmek üzereydi. Yazın bitmesini o kadar istediği halde, artık yazın bitivermesi bile korku kaynağı haline gelmişti. Yaz geçip gittiğinde insanlar bir yıl süreyle yazın tadından mahrum kalırlar. Tomoko artık yazın varlığını, hatta bir yaz günü patlak veren o olayın gerçekliğini bile hissedemeyecekti belki de...

Masaru ise, anlam veremediği olayların gerçekte var olmadığına kendini inandırmaya çalışıyordu. Onun her zamanki halinden farklılaştığı tek an, A. kumsalına giderken arabanın içinde geçirdiği süreyle sınırlıydı. Sonrasında, kendi başlarına gelen olayı yazan gazeteye baktığında Yasue'nin yaşını üç yaş küçük yazmalarından başka, durumu çok güzel aktardıklarını bile aklından geçirmişti. Onun üzölmek için hiçbir nedene ihtiyacı yoktu. Son derece sağlıklı olan bu adam, neredeyse açlık duygusuna benzer bir şekilde üzüntüsünü yaşıyordu. Bir şeyler yemek yoluyla açlığın bastırılması gibi, akıttığı gözyaşlarıyla üzüntüsünü bastırabiliyordu.

Masaru'nun gösteriş merakı Tomoko'nunkinden kat kat üstündü; insanların gözünde elemli, bedbaht bir baba olmak hoşuna gidiyordu. Kendisi gibi fiziği güçlü, başarı-

lı bir adamın böylesine sıkıntılı halinin, başkalarının kıskançlığını sileceğine, güçlünün zayıf noktasının yarattığı romansı havayı da beraberinde getireceğine inanıyordu.

Karısının yaşlı halinin ona özel bir hak gibi görüldüğünü fark ettiğinde içmeye çıkarak gece geç dönmeye başlamıştı ama hiçbir içki ona keyif vermiyorsa da, iç dünyasında yaşadığı farkındalık kendini rahatlatmasını sağlıyordu. O kadar içtiği halde sarhoş olmamanın, oto-kontrolünü yitirmemenin de başka bir zevki vardı.

Katsuo'ya hediye almayı ihmal etmemek, Masaru'nun son günlerdeki en önemli alışkanlığı olmuştu. Katsuo tek kalmıştı ya, istediği her şeyi elde edebilirdi ama ne isteyeceğini bilemeksizin sık sık dalıp gidiveriyordu. Sonunda da, hiçbir şey istemediğini söylüyordu. Bunun üzerine anne babası kendi düşüncesizliklerini örtbas etmeye çalışırmış gibi, Katsuo'nun hasta olup olmadığından endişeleniyorlardı.

Ölümler için yapılan kırk dokuzuncu gün törenleri de geçti. Karıkoca Tama Mezarlığı'nda bir yer almıştı. Ailenin Masaru'ya ait olan dalının ilk mezarı orasıydı ve ilk kez birilerinin külleri oraya konuluyordu. Öbür dünyada da çocuklara bakmakla görevliymiş gibi Yasue'nin külleri de –aile büyüklerinin onayıyla– aynı yere konulacaktı.

Tomoko'nun endişelerinin aksine, acısı hergün biraz daha derinleşiyordu. Korkuları yersizmiş gibi geliyordu. Masaru ve Katsuo'yla birlikte mezarlıktaki yeri görmeye gittiler. Artık güz başlamıştı...

Üç yılı geçkin bir süredir, aralarında karıkoca hayatının gerektirdiği şeyler yaşanmamıştı aslında ama keder ikisini de farklı renklerde de olsa, iyice ciddileştirmişti. Birlikte dışarı çıktıklarında bu daha da fazla hissediliyordu. Üçüncü kişiler baktığında bunu ortak nokta, belki de

bir bağ olarak görebilecekleri ölçüde, Masaru ve Tomoko birbirlerinin o ciddiyetlerine hayran kalarak evlenmiş bir çift gibi hareket ediyorlardı.

Güzel bir gündü. Açık havada, sıcaklık gökyüzünün iyice yukarılarına çekilmişti.

Anılar saatleri bilincimizde kimi zaman yan yana, kimi zaman da üst üste getirirler. İşte anılar gün boyunca Tomoko'ya bu garip oyunu iki kez oynadılar. Belki de pırıl pırıl gökyüzü ve güneşle birlikte Tomoko'nun bilinçaltının sınırları da yarı yarıya saydamlaşmıştı.

Boğulma olayından iki ay önce, o araba kazası olmuştu. Masaru yaralanmamıştı, ama çocuklar boğulduktan sonra, Katsuo yanındayken Tomoko hiçbir zaman kocasının arabasına binmedi. Bu yüzden o gün mezarlığa da trenle gitmek zorunda kaldılar.

M. İstasyonu'nda aktarma yaparak mezarlığa giden kısa hatta bindiler. Masaru, Katsuo'yu kucağına alarak önden ilerlerken arkalarından da Tomoko trenden indi. Kalabalığın arasında kalan Tomoko kapı kapanmadan bir iki saniye önce kendisini güçbela dışarı atabildi. Ardındaki kapı kapanınca tiz bir düdük sesi duydu, neredeyse çığlık çığığa geri dönüp kapıyı zorla açmaya çalıştı. Ki-yoo ve Keiko'yu içerde bıraktığı sanrısına kapılıvermişti.

Masaru onu kolundan yakaladı. Tomoko kocasına, kendisini yakalayan bir dedektife bakarmışçasına, meydan okuyarak baktı. Bir an sonra kendine gelerek ne yaşadığını kocasına anlatmaya çalıştı; ne de olsa bir açıklama yapmak zorundaydı. Ama bu açıklama Masaru'yu yalnızca tedirgin etti. Artık, karısının duygularını fazla abarttığını düşünmeye başlamıştı.

Anıları avucunun içinde, küçük bir kıpırtıda ya da harekette yakalamaya çalışmasını sağlayan bu yıkıcı coşkuyu, Masaru'nun mahsus yaptığını düşünmesi adil miydi acaba? Tomoko'nun sıkıntıları, yaşamının içi boşaltıl-

mış bir kavram haline gelmesi üzerinde yoğunlaşıyordu.

Küçük Katsuo onları mezarlığa götüren eski model lokomotif bayılmıştı. Lokomotifin büyük bir bacası vardı ve bir sütun üstüne oturtulmuş gibi yüksekti. Makinistin dirseğini dayadığı tahta kapı kömürden yapılmış gibiydi. Lokomotif inledi, içini çekti, dişlerini gıcırdattı ve hiç çekici olmayan banliyö bostanlarının arasından yola koyuldu.

Tomoko ilk kez gördüğü Tama Mezarlığı'ndaki manzaranın öylesine iç rahatlatıcı olmasına şaşırdı. Ölülere bu kadar geniş bir alan mı ayrılmıştı? Göz alabildiğine aydınlık, mavi bir göğün altında yeşil çimenlikler, iki yanı ağaçlıklı geniş yollar uzanıyordu. Ölülerin kenti, yaşayanların kentinden daha düzenli ve daha temizdi. Karıkocanın o zamana kadar mezarlıklarla hiç ilgileri olmamıştı ama artık hak sahibi konuklar olarak buralara gelmeleri de çok üzücü olmamıştı.

Bu konuya özel olarak eğilmemişlerdi ama o boğucu yas dönemi, o karanlık, iç kapatıcı uğursuz törenler sonrasında, nihayet bir tür huzur duygusu yaşıyorlardı. İnsanların yozlaşmaya, kötülüğe alışmaları gibi onlar da ölüme alışmışlardı ve yaşamın onları korkutacak bir yanı kalmamıştı.

Satın aldıkları yer uzaktı. Uzunca bir yolu yürümeleri gerekince ter içerisinde kaldılar. Kapıdan girerken merakla Amiral T.nin mezarına baktılar, aynalarla süslenmiş zevksiz mezar taşına güldüler.

Tomoko ağustosböceklerinin seslerini dinledi. Gölgedeki otların serin kokusunu içine çekti.

“Ne güzel yer, oyun oynayacak yerleri olacak ve hiç sıkılmayacaklar. Burası onlar için iyi bir yer diye düşünmeden edemiyorum. Tuhaf, değil mi?”

Katsuo susamıştı. Yol kavşağında büyük bir çeşme vardı. Çevresindeki yuvarlak basamaklar çeşmeden akan

suyla ıslanmıştı. Yusufçuk kovalamaktan yorgun düşen birkaç çocuk sesli sesli su içiyor, suyun çıktığı yeri parmaklarıyla tıkayarak birbirlerine su fışkırtıyorlardı. Kimi zaman püskürtülen su, havada gökkuşağı gibi ince bir iz bırakıyordu.

Katsuo pek fazla konuşmadan eyleme geçme huyu olan bir çocuktü. Oraya gidip su içmeye can atıyordu. Annesinin bir anlığına elini bırakmasından yararlanarak basamaklara doğru koştu. Tomoko öfkeyle, “Nereye gidiyorsun?” diye bağırdı. Çocuk başını çevirip, “Su içmeye,” dedi, koşmaya devam ederken. Tomoko arkasından koşup, Katsuo’yu kollarından yakaladı. Katsuo, “Acıyor,” diye karşı koydu. Ödü patlamıştı. Korkunç bir yaratık ona arkadan saldırmıştı sanki.

Tomoko çakılların üzerinde diz çökerek oğlanı kendine doğru çevirdi. Çocuk, biraz ötedeki bir çalının yanından onları şaşkın şaşkın izleyen babasına baktı.

“O suyu içmeyeceksin. Burada bizim kendi suyumuz var,” dedi Tomoko, dizinin üstündeki bez torbadan başı görünen termosun kapağını çevirerek.

Satın aldıkları aile mezarlığının başına vardılar. Bu sıra sıra mezar taşlarının yanında yeni açılmış bir bölümdü. Dikkatle bakıldığında orada burada göze çarpan fidanların belirli bir düzen içinde dikildiği fark ediliyordu. Küller daha aile tapınağından getirilmemişti ve mezar işareti yoktu. Alan yalnızca iple çevrilmişti.

Masaru, “Burada üçü birlikte olacaklar,” dedi.

Bu sözler Tomoko’yu pek etkilemedi. Gerçeksiliğın ötesine geçebilen gerçeklikler ona tuhaf geliyordu. Bir çocuk suda boğulabilirdi ve elbette bu gerçeksiliği herkes kabul ederdi. Ancak, üç kişinin birden boğulması yalnızca gülünçtü. On bin kişi ölürse durum yine farklılaşır. Aşırılıklar her zaman gülünç olur. Fakat doğal afetler ya da savaşlar komik değildir. Bir tek ölüm bile, mil-

yonlarca ölüm gibi ağır ve ciddidir. Yine de, hafif aşırılıklar durumu çok farklı bir hale getirebilir.

Aslında Tomoko, o âna kadar yüreğindeki acının ölçüsünü tarttıkça karamsarlığa kapılmıştı. O yüzden de, Yasue'nin ölümünü aklından silmeye, Kiyoo ve Keiko'yu ikizlermiş gibi düşünerek ölümlerini tek bir noktaya bağlamaya çalışmıştı. Bu mekanik çabası, mezar alanını gördüğü andan itibaren içinde yeniden güçlenmeye başlamıştı. Yaşadığı üzüntüyü doğru yoldan ayrılmışlığa yorarak korkuya kapıldığı da oluyordu. Bilinçsizce annelik içgüdüsünü eşitsizleştirdiğinin farkında olmayan mutluluk içerisindeki Tomoko, artık tuhaf bir ahlaki pişmanlığın esiri olmuştu. Eskiden anne olarak insan sevgisine inanan Tomoko, şimdi o üzüntüsünü insan sevgisiyle bağdaştıramamanın çaresizliği içerisindeydi. Çünkü üzüntü en egoist duygudur. Sonuçta, Tomoko yeniden Kiyoo ve Keiko için duyduğu üzüntüyü, tek bir kişi için yaşadığına kendini inandırma çabası içerisinde girmiş, bu çabası da üzüntüsünün iyice soyut bir hal almasına neden olmuştu.

“Üçü! Çok saçma! Üçü birden!” dedi.

Bu bir aile için çok büyük bir rakam, bir topluluk içinse çok küçük bir rakam. Üstelik toplumsal yaşamla derinden bağlı savaş ya da görev başında ölümlerden farklı, yapayalnız, bireysel ölümlerdi. Tomoko kadınca bencilliğiyle bu rakamı saplantı haline getirmişti. Toplumsal yaşama yatkın dönük bir insan olan Masaru ise, olayı toplumun gördüğü gibi görünenin rahatlatıcılığının farkına varmıştı. Kısacası, toplumsal yaşamın kurbanları olmadıklarını düşünerek kendine teselli payı çıkartınayı başarmıştı.

Tomoko anılar arasında oluşuveren zaman paralelliklerini ikinci kez yaşadığında, dönüş için istasyonun önüne gelmişlerdi. Trenin gelmesine daha yirmi dakika

vardı. Katsuo, istasyon önünde satılan oyuncak sansarlarından istedi. Pamukları iyice kabartmış, sonra da isle boyayarak sansarın tüy rengine benzetmiş, kulak, göz ve kuyruk ekleyerek aşağı sallanırmış gibi duracak şekilde te-reklere dizmişlerdi.

“Bu eski oyuncakları hâlâ satıyorlar demek.”

“Şimdiki çocukların da hoşuna gidiyordur belki.”

“Ne de olsa benim çocukluğumdan beri değişmeyen oyuncaklardan.”

Tomoko yaşlanmış, ufak tefek kalmış satıcı kadından bir oyuncak sansar alarak Katsuo’ya verdi. Birkaç saniye sonra Tomoko, başka oyuncaklara da alıcı gözüyle baktığını fark etti. Evde bıraktığı öbür iki çocuğu için, Keiko ve Kiyoo için de yaşlarına uygun bir şeyler almalıydı.

“Ne oldu?” diye sordu Masaru.

“Neyim var bilmiyorum. Kiyoo ve Keiko için de bir şeyler almayı düşündüm bir an.” Tomoko tombul kolunu kaldırarak sıkılı yumruklarını gözlerine ve şakaklarına bastırdı. Burun deliklerindeki titreme her an ağlamak üzere oluşunun işaretiydi.

“Neden olmasın? Haydi onlara da bir şeyler al,” dedi Masaru, özel olarak rica ediyormuş gibi, ama huzursuzluk içerisinde. “Sunağa hediye olarak olur.”

“Hayır. Hiçbir anlamı olmaz. Sağ olduklarını düşünerek alınam gerekirdi.”

Tomoko mendilini burnunun üstüne bastırdı. Kendileri yaşıyordu, onlarsa ölmüştü. Bu Tomoko’ya kendini büyük bir kötülük işliyormuş gibi hissettiriyordu. Yaşamak zorunda olmak ne kadar da güçtü.

Bir kez daha çevresine baktı: İstasyonun önündeki restoranlardan ve barlardan sallanan kırmızı bayraklara, mezar taşı satan dükkânların önlerinde üst üste yığılmış parlak yüzölü granitlere, ikinci katlardaki kâğıtları sararmış sürgü pencerelere, çatılardaki kiremitlere ve zaman

artık akşamüstüne doğru yaklaştığı için rengi koyulaşan, bir porselen kadar temiz, mavi gökyüzüne. Her şey çok açık, çok netti. Bu yalın ve acımasız yaşamın tadı, insanın içinde kaybolup gidebileceği ölçüde huzur yüklüydü.

Güz bitiyordu ve ailenin yaşamındaki sükûnet ve huzur renkleri her geçen gün biraz daha koyulaşıyordu. Elbette acı bütünüyle tükenmemişti. Ancak, Masaru karısının sakinleştiğini gördükçe yuva sıcaklığı ve Katsuo'ya sevgisiyle eve daha erken dönmeye başlamıştı. Katsuo yattıktan sonra, birbirlerine söylememeye özen gösterdikleri üzüntülü konular olsa bile dile getiriyor, birbirlerini avutmaya çalışıyorlardı.

Ancak, böylesine korkunç bir olayın gündelik yaşam içinde erimesi, sanki kendi suçluluklarını örtbas etmeye çalışıyormuş gibi, utançla karışan bir başka korku doğurdu. Yine de, ölen üç insanın eksilmesiyle başlayan hisler, tuhaf bir doyuma dönüşerek aile yaşantısını ayakta tutuyordu.

Aileden deliren olmadığı gibi, canına kıyan da olmadı. Hastalanan bile olmamıştı. O korkunç olayın, başka felaketlere neden olmadan yaşanıp gittiği kesindi artık. Tomoko'nun canı sıkılmaya başlamıştı. Sanki bir şeylerin olmasını bekliyor gibiydi.

Yas dolayısıyla, tiyatro ve diğer eğlenceleri kendilerine yasaklamışlardı, ama canı sıkılan Tomoko en uygun gerekçeyi buluverdi. Bu tür zevkler acılı insanlar için vardı. Turneye çıkan ünlü bir Amerikalı kemancının konserine bilet bulmayı başardılar. Katsuo evde kalacaktı, bunun bir nedeni de Tomoko'nun konsere kocasının arabasıyla gitmek istemesiydi.

Tomoko'nun makyajı uzunca bir zaman aldı. Aylardır bakımsız kalan saçlarını yeniden biçimlendirmesi saatler aldı. Hazırlığı bittiğinde aynadaki yüzü çoktandır

unuttuğu zevklerin içinde yeniden uyanmasını sağlama-ya yetmişti. Aynada görülen yüzün gerçekliğine inanmayı, oradaki görüntünün benliğine ait olduğunu düşünmeyi, insan nasıl açıklayabilir acaba? Aynaya bakmanın zevkini unutalı uzun zaman olmuştu, ama acı benliğine inatla yapışıp kaldıkça benliğini farklı şekillerde hissetmekten de uzaklaştırıyordu.

Kimononun birini çıkarıp öbürünü giyyordu, sonunda eflatun bir kimono ve geniş bir brokar kemer seçti. Bu bir kadının kuşanabileceğı en göz alıcı kıyafetti. Direksiyonun başında bekleyen Masaru, karısının güzelliğı karşısında şaşırıp kaldı.

Salonun koridorundaki herkes başlarını çevirip Tomoko'ya baktıkça, Masaru'nun yaşadığı doyum iyice güçlenmişti. Tomoko'ya gelince, insanlar onu ne kadar güzel bulurlarsa bulsunlar, gene de bir şeyler eksikti. Bir zamanlar bunca ilgi topladıktan sonra eve döndüğünde çok mutlu olurdu, ama şimdi içini kemiren bu hoşnutsuzluk, böylesine canlı bir yere gelmekle içindeki acının henüz küllenmediğini anlamasından kaynaklandığını düşündü. Fakat öyle değildi. Yaşadığı hoşnutsuzluk, çocuklarını yitirdiğinde yaşadığı dinmek bilmeyen acıya rağmen, insanların ona acısı ölçüsünde davranmadığını düşündüğünde içini kemiren bir ur haline gelen hoşnutsuzluğun farklı bir şekilde ortaya çıkmasından başka bir şey değildi.

Tomoko müzikten fazlasıyla etkilenmişti; yüzünde hüznün yüklü bir ifadeyle koridorda ilerleyip bir tanıdğıyla selamlaştı. Yüzündeki o hal, arkadaşının şefkat dolu sözleriyle çok iyi uyuşuyordu. Arkadaşı ona yanındaki genç erkeğı tanıştırdı. Genç adam Tomoko'nun yaşadığı felaketi bilmiyordu ve avutucu laflar etmedi. Havadan sudan söz edip müzik konusunda bir-iki eleştiri yapmakla geçiştirdi.

“Kabalık timsali bir adam,” diye geçirdi içinden To-

moko; kalabalığın arasında artık iyice uzaklaşan o genç adamın yalnızca parlak saçlarını seçebiliyordu. “Başkaları gibi avutucu laflar etmedi. Oysa yüzümdeki hüzünlü hali görüp de, nasıl acı çektiğimi anlayamamış olamaz.”

Genç adam uzun boyluydu ve kalabalığın içinde seçiliyordu. Yana döndüğünde Tomoko onun kaşlarını, gülen gözlerini ve alnına düşen kâküllerini gördü. Kadının ise yalnızca, başının üstündeki topuzunu görebiliyordu.

Tomoko kıskançlığın esiri olmuştu artık. Bu genç erkekten duymak istediği daha farklı, özel sözlerdi belki de. Ahlaklı bir kadın olan Tomoko, bu düşünceyi aklından geçirmekle bile iç dünyasında kısa bir savaş yaşadı. Böyle şeyler hissetmenin mantığına aykırı düştüğünü o da biliyordu. Kocasına karşı hiçbir zaman hoşnutsuzluk hissetmemişti.

“Susadın mı?” diye sordu, konuştuğu tanıdığından ayrılıp Tomoko’nun yanına gelen Masaru. “Şurada portakal suyu satılan bir yer var.”

İnsanlar büfenin önünde toplanmış şişelerden kamışla portakal suyu içiyorlardı. Tomoko miyopların çoğu zaman yaptığı gibi gözlerini kısarak baktı. Hiç susamamıştı. Katsuo’nun çeşmeden su içmesini engelleyip ona kaynamış su içirdiği günü anımsadı. Tehlikede olan tek kişi Katsuo değildi. O turuncu sıvının içerisinde kimse- nin fark edemediği bir zehir vardı belki de.

O konser bir milat olacak şekilde, Tomoko neredeyse çılgınca bir tutkuyla eğlencelere merak saldı. Bu keyif alma tutkusu, bir ölçü intikam duygusuyla da yüklüydü.

Yine de bu, ahlaksızlığa varan bir tutku değildi. Nereye gitse kocasıyla birlikteydi ve Tomoko’nun istediği de buydu.

Dahası, Tomoko’nun vicdan sahibi yüreği hâlâ ölen-

lerin çevresinde dolanıp duruyordu. Bir eğlenceden döndüğünde hizmetçi kadının erkenden yatırdığı Katsuo'nun uykudaki yüzüne baktığında yitirdiği iki çocuğu aklına geliyor, öylesine vurdumduymaz eğlencelere katılmış olması içini kemiren bir vicdan azabı haline geliyordu. Bazı durumlarda bu eğlenceler, vicdanında taşıdığı yükü canlı tutmanın bir yolu haline gelmişti.

Masaru'nun bazen iş dolayısıyla yabancı konuklarını bir restorana ya da eve davet ettiği oluyordu. Çocukları yitirmeden önceki alışkanlığı yeniden canlanan Tomoko, o misafirleri büyük bir içtenlikle karşılıyordu. İnsanlara davranışları, kendisi rol yaptığını düşünse de, hiçbir acı yaşamadığı günlerden çok daha canlı ve renkliydi.

“Misafir ağırlamayı artık çok iyi beceriyorsun,” dedi Masaru.

“Bir rol olduğunu düşündürecek şekilde yapmak gerekir. Kendimin de gerçekten zevk alarak yaptığım sıralarda ne kadar da safmışım,” diye yanıtladı Tomoko.

Pazar günlerini Katsuo'yu gezmeye çıkartmak için ayırmışlardı. Ailecek hayvanat bahçesine ya da pikniğe gidiyorlardı. El üstünde tutulan çocukların bencilleşmesi olağandır ama karıkoca bu tehlikeyi görmezden gelecek çocuğun geleceğiyle ilgili beklentiler yerine uzun yaşamasından başka bir şey düşünmez hale gelmişlerdi. Eğitimci mantığı artık onlara çok saçma geliyordu.

Tomoko'nun dikiş merakı karşısında, karısının herhangi bir hobi edinmesini yürekten isteyen Masaru ne diyeceğini bilemez haldeydi; çünkü karısının dikiş konusundaki yeteneksizliğinin elbette farkındaydı. Kendini başka bir şeylere vererek acısını unutmaya çok normaldi, ama asla yer bulamayacağı bir alan olduğundan biraz da kendini âciz hissetmişti. Oysa Tomoko'yu önü sıra çekiştiren de, arkasından ittiren de içinde yaşadığı boşluk hissinden başka bir şey değildi.

Tomoko yeni olan her şeye merak duyuyor, etkinlikleri kaçırmamaya çalışıyordu. Kocasının olmadığı zamanlarda kendine eşlik edecek kişiyi de eski okul arkadaşlarından sessiz, sakın olanlar arasından seçiyordu. Kadınlardan biri, bir kadın operasının erkek rolüne çıkan operetine hayrandı. Durumu çok aptalca bulduğu halde, Tomoko o çiftle bir kez yemek de yemişti.

Kadın sürekli oyuncu kıza hediyeler alıp duruyordu. Sonra da gelip bu masum eğlencesini, Tomoko'ya sanki büyük bir sırrını açıklıyormuş gibi anlatmayı seviyordu.

Fuayeye ziyarete gittikleri de olmuştu. Erkek rolüne çıkan kız beyaz bir frak giymiş, bir minder üzerine yanlamasına oturmuştu. Çevredeki duvarlarda ikinci perdeden sonra kullanılacak İspanyol tarzı elbiseler asılmış, alt tarafta ise oyuncunun hayranları sıralanmıştı. Kadınlardan çıt çıkmıyordu. Pür dikkat erkek rolüne çıkan oyuncunun hareketlerini izliyorlardı.

Tomoko'nun kadın operalarını sevmemesinin nedeni, oyuncuların ve seyircilerin çoğunluğunu kadınların oluşturmasıydı. Arkadaşı gibi tuhaf tipler de bir hayli fazlaydı. Fakat, en azından oyuncuların çoğunluğu gençcik kızlardı.

Bu beyaz frak giymiş erkek rolü oyuncusu da öyleydi. Ne bir kazancı ne de kaybı vardı. Yapması gereken, aynaya bakarak ince parmaklarıyla rujunu tazelerken bir erkeğin yerine nasıl geçeceğini düşünmesi yeterliydi. Seyircilerin zihinlerinde canlandırdıkları erkek gibi, o da zihninde bir erkek canlandırıyordu. Ortaya da sanrının ötesine geçen ortak bir hayal gücü ortaklığı çıkıyordu, ama reklamlar bu psikolojik durumu "rüya" sözcüğü ile özetlemeyi tercih ediyordu.

Ancak, Tomoko artık yaşamındaki deneyimleri ve hayallerini bir arada düşündüğünde hoşnutsuzluktan başka bir şey hissedemiyordu. Asla değişmeyen bir rüya vardı

ki, genç kızların sarıldıkları rüyadan farklı bir şekilde, Tomoko'nun gerçekliğini esareti altına almıştı. Belki de Tomoko, bir genç kızdan çok daha "romantik" olabilirdi.

"Bu vücuttan çocuklar doğurdum," dedi Tomoko içinden. "Sonra, o çocukların kaybindan daha kalıcı bir rüya olamaz. Buradaki insanların hiçbirisi bunun ne olduğunu anlayamaz."

Aniden, Tomoko'nun içerisinde bir çocuk daha yapma isteği doğuverdi. Ancak, kız çocuğu istemiyordu. Oysa hamile bile değildi... Keiko'yu aynanın önüne getirip dilediğinde makyaj yaptırmak gerçekten keyifli oluyordu. Nasıl kediler doğuştan balık kokusunu severse, kız çocukları da pudra ve alıktan hoşlanırlar. Keiko annesinin taklidini yaparak, büzdüğü dudaklarına ruj sürer, sonra da hafifçe yalayıverirdi. Sonra da tadının çok kötü olduğunu söyleyiverirdi. Keiko "Vücut losyonu" sözcüğünü öğrenmişti. Anaokulunda önüne karanfil konup da, çiçeğin adı sorulduğunda "Vücut losyonu efendim," diye yanıtlamıştı. Bir başka seferinde öğretmen tahtaya çalgı telleri çizdiğinde "Uzun ince bir koridor," deyivermişti, bir an düşündükten sonra. Bir de, şarkıların kendisini öğrenemese de, adlarını ezberliyordu. Bahriye askerliğinden dönen genç dayısından öğrendiği şarkıları Tomoko'ya rapor verir gibi anlatmış, "Ben artık 'Yurtsever Fenerler', 'Orkinoslara Dokunma' ve 'Otelin Işıkları' nı söyleyebiliyorum," demişti, böbürlenerek... Tomoko bu düşünceleri aklından geçirirken, doğmasını istediği çocuğun annesinin anıları içerisinde yitip gidebileceği endişesine kapılıverdi. Artık, üç çocuğun da hayatta olduğu zamanlardaki gibi geleceğe yönelik masum hayaller kurabilmek konusunda kendine güvenemiyordu. Çocuk doğurmak bir yana, o anki haliyle, kendisi bile hayatta güçbela tutunuyordu. Bu hali de, en azından içindeki acıyı tamamen unutana kadar sürecekti...

Arkadaşı kolundan çekiştirerek acele etmeleri gerektiğini söyledi. Etraf hareketlenmeye başlamıştı. Sahne zamanı gelmişti.

Fuayeden geçerek seyirci koltuklarına giderken, Tomoko ile arkadaşı biraz yavaş kalmışlardı. Merdivenlerden inen yarı çıplak dansçı kızların arasında kalarak birbirlerini kaybettiler. Tomoko o pudra kokusu ve ipek hışırtıları içerisinde kendisinin eğlence sandığı şeyin düzeltilemez bir karmaşa ve telaştan başka bir şey olmadığını düşünmeye başladı. Dansçı kızlar aralarında Osaka şivesiyle kısa konuşmalar yaparak sahneye doğru çığ gibi akıp gidiyorlardı. Dansçı kızlardan birinin siyah külotundaki yırtığın alelacele dikildiği rahatlıkla anlaşılabiliyordu. O yalın dikiş tarzı, Tomoko'nun yüreğinde bir şeyler uyandırıvermişti. Aniden Yasue'nin, o dikiş ve moda meraklısı genç kızın ailelerinin yaşamına kattığı anlamı idrak ediverdi. Yasue neredeyse aileyi bir arada tutan temel direk gibiydi. Genç bir karıkoca ile çocuklarından oluşan ailenin mutluluğunun sözcüklere dökülmesinin güçlüğüne, o geçkin kızlığıyla farkında olmadan açıklıyordu belki de.

Dikişli siyah ipeğin örttüğü kalçalar, diğer siyah ipeklerle örtülmüş kalçalar arasında kaybolarak sahne perdesinin arkasındaki loş karanlıkta kayboluverdi. Tomoko nihayet perde açılışına yetişmek için telaş içerisindeki arkadaşını buldu. Uzaktan el sallayarak Tomoko'yu çağırıyordu.

Tomoko o dikişli külot olayını akşam eve döner dönmez kocasına anlattı. Masaru durumu biraz eğlenceli bulmuştu ama karısının ne amaçla anlattığını kestiremediğinden, soru sormadan dinlemekle yetindi. İşte, Tomoko bu olayı anlatmayı bitirir bitirmez, Batı tarzı elbise dikmeyi öğrenmek istediğini söylediğinde de çok şa-

şırmıştı. Gerçi, kadınların düşüncelerinde oluşan dolambaçlı yollar içerisinde ilk kez kayboluyor da değildi.

Tomoko dikiş öğrenmeye başladı. Artık eskisi gibi eğlenmeye çıkmayı istemez oldu. Kendini yeniden iyi bir ev kadını olmaya zorlayarak çevresine daha dikkatli bakmaya başladı. Gerçekten de, artık yaşama daha doğrudan bakar hale gelmişti.

Çevresindeki yaşama yeni bir gözle bakmaya başladığında hemen her yerde terk edilmişliğin izlerini rahatça görebiliyordu. Kendini uzun bir yolculuktan dönmüş gibi hissediyordu. Bütün bir günü ortalığı toplamaya harcıyor, hızını alamayıp sonraki günü çamaşır yıkamakla geçiriyordu. Orta yaşlı hizmetçi kadın durup dururken işlerini kaptırırince ne yapacağını bilemez hale gelmişti.

Ayakkabı dolabından Kiyoo'ya ait bir çift ayakkabı ve Keiko'ya ait bir çift açık mavi keçe terlik çıktı. İçindeki anıları canlandıran o tür eşyalar, bu acılı anneyi derin düşüncelere sürüklüyor, saatlerce gözyaşı döktürüyordu, ama bu eşyalara da bir uğursuzluk sinmiş gibiydi. Kendini hayır işlerine adanmış bir arkadaşına telefon etti ve kendini çok yücelmiş hissederek çocuklara ait ne varsa hepsini öksüzler yurduna gönderdi; Katsuo'ya uygun olanları bile.

Tomoko dikiş makinesinin pedalını çevirdikçe Katsuo'nun dolabı sürekli zenginleşti. Elbiseler kadar, moda-ya uygun birkaç yeni şapka yapmak da çekici geliyordu ama makinenin başından kalkmak istemiyordu. Dikiş makinesinin pedalını çevirirken acısını unutabiliyordu. Makinenin sesi ve tekdüze hareketler, duygularındaki düzensizliği ve gevşek sesleri süpürüp götürüyordu.

Duygularını bu şekilde bir makineye hapsetmeyi daha önce neden denemediği tuhafına gitmeye başlamıştı. Gerçi bir makinenin duygularını bastırmasına, Tomoko'nun yüreğinin eskisi kadar direnç göstermediği de bir gerçektir. Bir gün makinenin iğnesi parmağına battı.

Acının hemen sonrasında yavaşça şişkinleşen bir kan damlası oluşuverdi. Tomoko korkuya kapıldı. O acı ölüme bağlanıyordu sanki.

Sonra yine duygusallaşarak böylesi küçük bir kaza ölüme yol açacak olursa, çocuklarının ardından gidebilmek için ettiği dualar gerçek olur diye, makinenin pedalını daha da gayretle çevirmeye devam etti. Ancak, emniyetli makinenin iğnesi bir daha hiç batmadığı gibi, onu ölüme de sürüklemedi.

O günlerde bile Tomoko hoşnut değildi, bir şeyler bekliyordu. Masaru bu belirsiz arayışı görmezden geliyor, bu da kimi zaman bütün bir günü birbirleriyle hiç konuşmadan geçirmek şeklinde, karıkoca arasında bir soğuk savaş yaşanmasına neden oluyordu.

Kış yaklaşmıştı. Mezar hazır, küller gömüldü.

Kışın taşıdığı hüznün havası insanı yazı özlemle düşünmeye sevk eder. Ancak, yaza ait o korkunç anılar karıkocanın yaşamına düşen gölgeyi daha da koyulaştırdı. Bir yandan da bu anılar, bir masal havasına bürünmeye başlamıştı. Kışın şömine ya da soba başında her şeyin masallaşması kaçınılmaz olur.

Aslında Tomoko da, o müthiş acısının bir tür masal olduğunu, duygularındaki körelmenin bir sonucu olduğunu düşünmek eğilimindeydi. Böylece her türlü “imkânsız olan” anlaşılabilir hale geliyordu. O olayın anormal ölçüde tesadüf oluşu da, bir masal olarak düşünüldüğünde anlaşılabilirleşiyordu.

Fakat iki çocuğu ile Yasue’nin hayatta olduğu günlere varana kadar masalda birleştirmeye Tomoko’nun cesareti yoktu. Artık, o günleri ayrı bir masal olarak düşünmek kadar Tomoko’ya mutluluk kaynağı olan başka bir şey yoktu.

Kış ortasında Tomoko'nun gebelik belirtileri ortaya çıktı. Bu sıralarda, olanları unutmak ilk kez onlara doğal bir hakmış gibi geldi. Daha önce hiçbir zaman bu seferki gebelik ölçüsünde dikkatli olmamışlardı. Çocuğun sağ salim doğması inanılmazdı da, çocuğu yitirmek doğaldı sanki.

Her şey yolunda gidiyordu. Bu yeni durum, eski anılarla aralarında bir sınır haline gelmişti. Acısı artık gerçekten de geçmişti; Tomoko bu gerçeği kabullenenecek cesareti nihayet kendinden başka bir kaynakta, karnında taşıdığı çocukta bulmuştu.

Zaten o olay ne olduğunu tam olarak anlayamadan hayatlarından geçip gidivermişti. Belki de tam olarak anlamalarına gerek kalmamıştı. O olay sonrasında Tomoko'nun yaşadığı çaresizlik, basit bir şey değildi. Öylesine büyük bir acıyı yaşadığı halde, bir yandan aklını yitirememenin, öte yandan aklı başında kalabilmenin çaresizliği; insanın sinir sisteminin gücü karşısındaki çaresizlik... Tüm bunları, Tomoko bir yumak halinde tatmıştı. İnsanı çılgınlığa sürükleyip ölümüne yol açacak bir olayın daha ne kadar ağır olması gerekiyordu? Yoksa çılgınlık özel bir ilahi alana aitti de, insanoğlu asla gerçekten çıldıramıyormuydu acaba?

Bizleri çıldırmaktan koruyan nedir? Yaşama gücü müdür? Egoizm midir? İnsanın sinsilikten sıyrılmasını sağlayan yegâne güç müdür? Yoksa, insanoğluna bireysel mutsuzluklardan başkası verilmemiştir de, yaşamla ilgili en sert cezalar bireysel yaşam gücünün dayanma sınırlarına göre mi verilmektedir? Her şey birer sınavdan mı ibarettir? Fakat yalnızca anlayıştaki kırılmalar bu bireysel mutsuzluk içerisinde sık sık anlamayı imkânsızlaştıran hayaller mi yaratmaktadır?

Tomoko'nun yüreğinde de, anlama yetisine dair bir gerginlik oluşmuştu. Ancak, insan karşılaştığı bir olayın

içinde yaşarken o olayı anlaması güçtür. Kavrayış nihayetinde sonradan gelir. İnsan olay esnasındaki duygularını çözümler, sonuçlar çıkartır ve kendi kendine açıklama yapmaya çalışır. Tomoko geriye dönüp de o günleri düşündüğünde kendi duygusal tepkileri karşısında hoşnutsuzluk hissediyordu. Bu hoşnutsuzluğun acının kendisinden daha uzun süreceği kesindi ama artık geriye dönüp bu durumu düzeltmek de olanaksızdı.

Tomoko duygularının doğruluğundan emindi. Çünkü bir anneydi. Aynı zamanda duygularında haksız olduğuna dair kuşkularını da bir kenara itemiyordu.

Böyle durumda gerçeklikler insanı avutmaya yetmez ama nihayet vücudunun içerisinde filizlenmeye başlayan gerçeklik, uzun süre varlığını unutan Tomoko'dan neredeyse intikam alır gibiydi. Büyüyor, hareket ediyordu. İnsanın içindeki gerçeklik karşısında edilgen hale gelmesi gibi bir duygu dünyası, gebeliğin ne olduğunu bilmeyen erkekler söz konusu olduğunda ancak düşünce gücü gelişmiş bir erkek için olasıdır.

Tam olarak unutmak denilemez ama bir göletin üzerini kaplayan ince buz tabakasını andıran bir unutuş, önce Tomoko'nun acısının üzerini örtüvermişti. Bu tabaka nadiren kırılıyordu ama bir gece içinde yeniden biçimleniyordu.

Karıkoca farkında olmadan unutma gerçek gücünü göstermeye başladı. Gizlice içlerine süzülüvermişti. En küçük çatlakları bile buluveriyordu. Gözle görülemeyen bir virüsün organizmaya saldırması gibi, köklü ve kendinden emin bir halde ilerliyordu. Tomoko kendisi farkında olmadan rüyanın içerisinde o rüyaya direnmeye çalışan insanların bilinçsizce hareket edişine benzer şekilde davranıyordu. Böyle anlarda genelde çok huzursuz oluyordu.

Unutmanın kendi içerisinde geliştirdiği gücün, kar-

nında büyüyen çocuğun gücü olduğunu düşünen Tomoko, bir parça kendini de kandırıyordu. Bunlar farklı şeylerdi. Unutma yalnızca gebelik sayesinde güç kazanmıştı. Olayın silueti gitgide şeklini kaybetti, bulanıklaştı, belli belirsiz halde geldi ve sonra da dağılıp gidiverdi.

Bir yaz günü, gökyüzünde ak ve silueti kolayca dağılmayan mermer kabartmalar gibi duran korkutucu bir şekil ortaya çıkmış, sonra bu şekil buluta dönüşmüş; kolları kopmuş, kafası ayrılmış, elindeki kılıç düşmüştü. Taştan yüzdeki ifade insanın tüylerini diken diken etmeye yeterdi ama usul usul bu ifade yumuşamış ve silinip gitmişti.

Yaşamımız yalnızca uyarıcı şeylerle kuşatılmış değildir. Yaşam bazen insanı uyutuverir. İyi yaşamayı başarabilen insanlar sürekli uyanık olanlar değildir. Arada sırada kararlılıkla uyuyabilen insanlardır.

İşte son günlerde Tomoko'nun üzerine çullanan da bu uykuydu. Devamını sağlayamadığı içtenlik, bir dengeye oturtmak istediği dürüstlük... Yaşam bu şeylerin üzerinden kolaylıkla aşırıyordu. Elbette, Tomoko'nun korumaya çalıştığı dürüstlük değildi. Onun korumak istediği, ölümün zorla getirdiği anlık duyguların, bilincinin içinde yaşamış olması gerçeği idi. Bu sorun olasılıkla ölümün de bizim yaşamlarımızdaki bir olaydan öteye geçmemesi şeklindeki zalim önkoşulu, Tomoko'nun farkına varmadığı bir anda gerekli kılmıştı. Belki de Tomoko, çocuklarının ölümünü gördüğünde acı üzerine yüklenmeden önce onların ölümüne ihanet etmiş bile olabilirdi.

Tomoko'nun son derece nazik ve basit yüreği, doğası itibarıyla bu tür analizlere uygun değildi. Yüzündeki ifade, daha öncesine nazaran bir ölçü safiyane bir hal almış, bir şeyleri öğrenen, bir şeylerden kuşkulananmaya başlayan bir insanın afalladığı andaki yüz haline dönüşmüştü. Olasılıkla Tomoko, her şeyden habersiz olduğu sıralarda, akıllı bir genç anne olarak görünmüş olmalıydı.

Bir gün radyo tiyatrosunda, çocuğunu yitiren bir annenin oyunu vardı. Tomoko hemen radyoyu kapattı. Anıların gücünün üstesinden öylesine çabucak gelebilmek onu biraz şaşırttı. Acılarını içine gömebilmenin verdiği, düşüşün sonunda yaşanana benzer sevinç karşısında, dördüncü çocuğunu bekleyen bir anne olarak bir tür ahlaki tiksinti hissetmişti. Artık birkaç ay önceki halinden çok farklıydı.

Doğacak çocuğu için karanlık duygu dalgalarına karşı direnmeliydi. İç dünyasının dengesini korumalıydı. Ruh sağlığının gereklerini yerine getirmek, onu sinsi bir unutuşu kabul etmekten daha çok rahatlatıyordu. Bütün bunların ötesinde kendisini özgür hissediyordu. En sert kurallar karşısında bile özgürlük hissi zayıflamıyordu. Unutuş elbette gücünü gösteriyordu. Tomoko yüreğinin böylesine kolay baş edilebilir olmasına şaşırıp kaldı.

Anılar karşısındaki alışkanlıklarını da yitirmişti; ölüm yıldönümlerinde mezarlığa gittikleri zaman gözlelerinden yaşlar boşanmaması artık ona garip gelmemeye başladı. Hoşgörü sahibi olduğuna ve onun için de her şeyi bağışlayabildiğine inanıyordu. Örneğin bahar gelip de Katsuo'yu yakındaki parka yürüyüşe götürünce kumda oynayan çocukları gördüğünde yaşadığı trajedinin hemen sonrasındaki günlerde çocukları gördüğünde hissettiği nefret ve kıskançlığı, artık istese bile hissedemiyordu. Tomoko'ya, bütün çocukların huzur içinde yaşıyor olmalarının nedeni, onlara karşı gösterdiği hoşgörüyümüş gibi geliyordu. Toplumun dinamizmini bile aynı kefeye koyabiliyordu artık.

Bu unutma süreci Masaru'da karısından daha önce başlamıştı ama bu Masaru'nun yüreğinde kopan fırtınanın hafifliğine işaret değildi. Acılı duygular içinde yuvarlanıp giden asıl Masaru'ydu. Erkek, vefasızlığı içinde bile kadından daha duygusaldır genellikle. Duygularını sü-

rekli taze tutmayı başaramamış, acısının inatla peşinden gelmeye son verdiğini anladığında birden kendini çok yalnız hissetmiş, karısına hissettirmeden ufak bir kaçamakta bulunmuştu. Hemen usanıvermiş, Tomoko da gebe kalmıştı. Bir çocuğun annesine koştuğu gibi, Masaru da karısına koştu.

İssız bir adada batan bir gemiyi terk eden son kişi gibi yaşadıkları trajedi de onları terk edivermişti. Kısa bir süre sonra olayı, o gün gazetelerin köşesinde okuyanların değerlendirdikleri gibi değerlendirdiler. Hatta kendilerini olayın doğrudan ilgilileri değilmiş gibi görmeye bile başlamışlardı. Belki de yalnızca olayı en yakından izleyen seyirciler olmuşlardı. Olayın doğrudan ilgililerinin tümü ölmüştü, bundan dolayı da olayın içinde kalmayı ebediyen sürdüreceklerdi. Bizim tarihe mal olmuş bir olayda yer almamız için, kendi öz varlığımızı o olay için tehlikeye atmış olmamız gerekir. Masaru ve karısı nelerini tehlikeye atmışlardı? Her şeyden önce, herhangi bir şeyi tehlikeye atacak zamanları olmuş muydu ki?

Olay uzak bir kara parçasındaki deniz feneri gibi parlıyordu. A. kumsalının güneyindeki Tsumeki Burnu'ndaki turnikeli deniz feneri gibi yanıp sönüyordu. Zararsız demekten ziyade yararlı bir derse, somut bir gerçek olmaktan çıkıp kavramsal bir eğretilmeye dönüşüvermişti. Yalnızca İkuta ailesine ait olmaktan çıkıp herkese ait oldu. Bir deniz fenerinin ıssız kayalıkları, ak dişleriyle o kayaları kemiren dalgaları ve kayalıkların çevresindeki ormanı aydınlatması gibi, karmaşık gündelik yaşamın üstünde parlayıvermişti. Herkes bundan ders almalıydı. Annelerin babaların belleklerine kazınması gereken eski ve kolay anlaşılır bir ders: Çocukları plaja götürdüğünüz zaman gözünüzü onların üstünden ayırmamalısınız. Hiç ummadığınız bir anda insanlar boğulabilir.

Masaru ve karısı başkalarına ders olsun diye iki ço-

cuk ve bir kardeş kurban etmiş değillerdi. Yalnızca, bu üç insanın ölümü tesadüfen öyle bir işe yaramıştı. Kahramanların ölümlerinde de, bu tür işlevlerden öteye geçmeyen fazlasıyla örnek vardır.

Tomoko'nun dördüncü çocuğu bir kızdı ve yaz sonunda doğdu. Mutlulukları sınırsızdı. Haberi alan Masaru'nun anne ve babası yeni doğan torunlarını görmek için Kanazava'dan Tokyo'ya geldiler. O arada Masaru onları Tama Mezarlığı'na da götürdü.

Yeni doğan çocuğa Momoko adını koydular. Anne de, çocuk da iyiydi. Tomoko'nun zaten bebek bakma deneyimi vardı. Katsuo ise yeniden bir kız kardeşi olduğu için sevinçten yerinde duramıyordu.

Bir sonraki yazdı. Olayın üstünden iki yıl, Momoko'nun doğumundan bir yıl sonraki yaz. Tomoko, A. kumsalına gitmek istediğini söyleyerek Masaru'yu şaşırttı.

“Neden ki? Oraya bir daha asla gitmeyeceğini söylememiş miydin?”

“Söyledim, ama nedendir bilmem, şimdi gitmek istiyorum.”

“Çok tuhafsın. Ben hiç istemiyorum.”

“Tamam, vazgeçeyim öyleyse.”

Tomoko üç gün suskun kaldı. Sonra yine, “Gitmek istiyorum,” dedi.

“Öyleyse tek başına git.”

“Yalnız başıma gidemem.”

“Neden?”

“Korkarım.”

“Korktuğun bir yere neden gitmek istiyorsun?”

“Hep birlikte gitmek istiyorum. Eğer o zaman da sen yanımızda olsaydın bütün bunlar başımıza gelmezdi. Seninle birlikte gitmek istiyorum.”

“Uzun süre kalacak olursak, ne olacağı belli olmaz. Zaten, ben de uzun süreli izin alamam.”

“Bir gece kalsak yeter.”

“İyi de, çok uzak bir yer orası.”

Masaru karısına bir kez daha oraya neden gitmek istediğini sordu. Tomoko, yalnızca bilmediğini söyledi. Masaru, o çok sevdiği dedektif öykülerindeki değişmez kurallardan birini anımsadı: Ne kadar tehlikeli olursa olsun, katil her zaman suç yerine dönmek isterdi. Tomoko garip bir güdüyle çocukların öldüğü yere bir kez daha gitmek istiyordu.

Tomoko üçüncü kez sakin ve tekdüze bir ses tonuyla yineleyince, Masaru hafta sonu kalabalığını düşünüp hafta içi bir gün izin alarak gidecek şekilde plan yaptı. Eiraku Pansiyonu, orada kalınacak tek yerdi. Talihsizliğin yaşandığı odadan olabildiğince uzak kalan bir oda ayırttı. Tomoko her zamanki gibi çocukları yanlarındayken kocasının arabasına binmek istemedi. Onun için, karıkoca, Katsuo ve Momoko, İto'dan bir taksiye bindiler.

Yaz ortasıydı. Yol boyunca evlerin ardında aslan yesine benzeyen günebakanlar görünüyordu. Çiçeklerin açık ve dürüst yüzleri taksinin kaldırdığı tozlara bulandı ama rahatsız olmuş gibi görünmediler.

Soldan deniz görününce Katsuo sevinçten bir çığlık attı. Artık beş yaşındaydı ve deniz kıyısına son gelişinin üzerinden iki yıl geçmişti.

Takside pek fazla konuşmadılar. Araç öyle sarsılıyordu ki, birbirlerini duyamıyorlardı zaten. Momoko arada sırada bir şeyler söylüyordu. Katsuo çocuğa “deniz” sözcüğünü öğretti, o da öbür pencereden çıplak kızıl dağları göstererek “Deniz,” dedi. Masaru'ya, çocuğa uğursuz bir sözcük öğretilmiş gibi geldi.

Eiraku Pansiyonu'na vardıklarında, aynı otel yöneticisi onları karşıladı. Masaru ona bahşiş verirken aynı ada-

ma daha önce bahşış verdiği ânı her şeyiyle aklından geçirmeden edemedi.

Kötü bir sezon geçiren otel tenhaydı. Odaya yerleştiklerinde Masaru birçok şeyi anımsamaya başladı ve sınırları geriliverdi. Çocuklarının önünde karısını payladı.

“Hangi şeytana uyup da buraya geldik? Hatırlamak istemediğimiz şeyleri hatırlıyoruz yalnızca. Nihayet unutabildiğimiz şeyleri. Momoko’yla çıktığımız ilk gezi için buradan çok daha eğlenceli yerler var halbuki. En meşgul zamanımda izin alarak aptal gibi buralara niye geldiysem...”

“İyi de, kabul ettin diye birlikte gelmedik mi?”

“Çok ısrar ettin de ondan.”

Bahçenin çimenleri ikindi güneşi altında kavruluyordu. Her şey tıpkı iki yıl önceki gibiydi. Mavi-yeşil-kırmızı bir mayo beyaz salıncağın üzerinde kuruyordu. Yarısı çimenlere gömülmüş çengelin çevresinde, iki üç tane oyun halkası duruyordu. Yasue’yi yatırdıkları çimenler gölgelikti. Ağaçların arasından kuru otlara süzülerek desenler oluşturan güneş, bakış açısına göre Yasue’nin yeşil mayosunun biçimini çizer gibiydi. Rüzgârın yönüyle hareket eden güneş ışınlarının oyunuydu. Yasue’nin oraya yatırıldığını Masaru bilmiyordu. Bu yalnızca Tomoko’nun gözlerinde canlanan bir görüntüydü. Masaru olayı öğreninceye kadar olay nasıl onun için yer almamışsa, bu çimenlik de onun için hep sakin ve gölgeli bir köşe olarak kalacaktı. Tomoko, “Hele başka konuklar için,” diye düşünmeden edemedi.

Karısı sustukça Masaru da onu paylamaktan yoruldu. Katsuo aşağı bahçeye inip yeşilliklerin arasından bir halka aldı. Çengele fırlatmak yerine, olduğu yerde çömelerek halkanın çizdiği rotayı bakışlarını ayırmadan izledi. Halka zemindeki girinti ve çıkıntıların üzerinden dengesiz hareketlerle geçiyordu. Nihayet son bir kez sıç-

rayıp sonra da yan yatarak gölgeyle bütünleşti. Katsuo kıpırdamadan izlemeyi sürdürdü. Belki de halkanın yeniden doğrulmasını bekliyordu.

Ağustosböcekleri ötüyordu. Masaru artık susmuştu. Boynundan terler süzölüyordu. Babalık görevini hatırlayıp kalktı. “Katsuo, haydi plaja inelim,” dedi.

Tomoko kucağına Momoko’yu aldı. Dördü çitin arasındaki kapıdan geçip çam ağaçlarının altına çıktılar. Dalgalar yavaş yavaş gelip parlayarak plaja dağılıyordu.

Suni tepenin arkasından dolaşarak denize gidilebilen cezir saatleriydi. Katsuo’yu elinden tutan Masaru otelden emanet aldığı nalınlarla sıcak kumların üstünden yürüdü.

Plajda kimsecikler yoktu, tek bir plaj şemsiyesi bile açık değildi. Hemen oracıktan, kayanın dibinden başlayan kumsalda ancak yirmi kişi vardı.

Dalgaların kıyıya vurduğu çizginin hemen ardında durdular.

O gün de gökyüzünde birbirinin üstüne yığılmış bulut kümeleri vardı. Böylesine ışıkla yüklü bir kitlenin havada durabilmesi garip geliyordu insana. Ufukta toplanmış yoğun bulutların üstündeki hafif bulutlar ise bir süpürgeyle maviliğın içine süpürülenlerden artakalmışçasına akıp gidiyorlardı. Aşağıdaki bulutlar sanki bir şeye karşı koyuyor gibiydiler. Bol ışık ve gölge, tıpkı neşeli bir müzikte olduğı gibi coşkulu bir isteğın biçimlendirdiğı karanlık ve gelişmemiş bir tutkuyu örtüyor gibiydi.

Bulutların altında deniz karadan çok daha geniş ve çok daha az değışken, onlara doğru geliyordu. Kara hiçbir zaman denizi kucaklamaz, hatta küçük koylarla bile sarılmaz. Özellikle geniş yay biçiminde bir körfezde, deniz karaya tüm cephe boyunca saldırıyor gibidir.

Dalgalar yükseliyor, kırılıyor, yok oluyordu. Dalgaların gürlemesi yaz güneşinin yoğun suskunluğı gibiydi. Suskun bir gürlemeydi. Belki de kulak tırmalayan bir

sessizlik demek daha doğru olur. Ayaklarının dibindeki dalgalar o şiirsel ritimleriyle, taşıdıkları coşkuyu usulca karaya taşıyıp sonra geri çekiliyordu.

Masaru gözücüyla karısına baktı.

Tomoko denizi seyrediyordu. Saçları denizden gelen rüzgârla uçuşuyordu. Güneşten rahatsız olmuyormuş gibiydi. Nemli gözleri görkemliydi. Ağzını sımsıkı kapatmıştı. Kucağında, başı küçük hasır şapkalı bir yaşındaki Momoko'yu tutuyordu.

Masaru karısının yüzünün bu halini daha önce de görmüştü. O olaydan beri Tomoko'nun yüzüne sık sık bu ifade yerleşiveriyordu. Bir şeyleri, bir şeylerin olmasını bekleyen bir yüz ifadesiydi.

“Ne bekliyorsun?” diye sormak istedi Masaru bir an.

Fakat o sözcükler dudaklarından çıkmadı. O an sormasa bile, karısının neyi beklediğini biliyordu.

Katsuo'nun eline daha sıkı sarıldı.

15 Ağustos 1952

HAVAİ FİŞEKLER

Eski zamanlarda hükümdarın yerine kellesinden olanlar vardır. Filmlerde ise dublörler. Aralarında hiçbir bağ olmadığı halde birbirlerine benzeyen insanlar çıkar.

C. Üniversitesi'nde öğrenciydim. Yaz tatili başlamak üzereydi ve ben de tatilde doğru düzgün para kazanabileceğim bir yarızamanlı iş arıyordum. O sırada bir dolu yarızamanlı iş yapmışlığı olan dar gelirli öğrenci A.ya danıştım. Tatilin ikinci yarısını memleketim Sendai'da geçirecektim. İlk yarısında ise iyi para kazanmam gerekiyordu.

Bir gün A.nın peşine düşüp onun aklına gelen iki-üç yere baktım. Ancak, ya iş yoktu ya da koşullar ağırdı diye sonuç çıkmadı. A. bu ilk günün başarısızlığından yorgun düştüğümü görünce teselli etmek için beni sürekli takıldığı bir meyhaneye götürdü. Meyhane Ryogoku'daki Sumo Salonu'nun yakınlarında, çömez sumocuların ve sumo kulüplerinde ayak işlerine bakanların takıldığı ucuz ve insanı rahatlatan bir yerdi. A. oraya ilk kez, bir Yaz Sumo Turnuvası sırasında yarızamanlı olarak üzerinde geleneksel kıyafetlerle sumocuların ayak işlerine baktığı sırada, birlikte çalıştığı bir arkadaşıyla gelmişti.

Meyhaneye girdiğimizde sumocular turneye çıkmışlardı ve müşterilerin dikkat çeker bir özelliği yoktu. Hemen gidip servis tezgahına oturduk. Hafif tombul ka-

dın patron, A.nın sipariş ettiği şocu¹ ile mezelerimizi getirdi. A. kadına alışıldık şakalarla takıldıktan sonra benim için düzgün bir yarızamanlı iş olup olmadığını sordu. O gün yaşadığım hayal kırıklığı yüzünden, içimden A. keşke o soruyu sormasaydı dediysem de, sessizce şoçumu yudumladım.

“Arkadaşın da öğrenci mi?” diye sordu kadın, şaşkın bir yüz ifadesiyle.

Okul şapkalarımızı yanımızdaki sandalyenin üzerine bırakmıştık.

“Sınıf arkadaşım. Öğrenci gibi durmuyor mu yoksa?” dedi A. şapkamı kaldırıp tezgâhın üzerine koyarak.

“Yok, öyle değil de, normalde çok şık giyinir, hiç öğrenci gibi durmaz. Öyle ya, bugün ilk kez birlikte geliyorsunuz.”

“Hoppala! Sen daha önce geldin mi buraya?”

“İlk kez geliyorum. Ryogoku semtini bile hayatımda ilk kez görüyorum.”

“Bırak bu numaraları şimdi.”

Masumiyetimi bir türlü ispat edemedim. Kadın oraya birçok kez geldiğimi ısrarla söylüyor, A. ise beni gereksiz yere yalan söylemekle suçluyordu.

Derken, giriş kapısının perdesi aralanıp üzerindeki lacivert polo tişörtün altına beyazımsı pantolon giymiş bir adam içeri girdi. Eski tarz takunyalarıyla yere çivi çakıyormuş gibi sesler çıkartarak yaklaşıp, “Merhaba. İyi akşamlar,” diyerek, cana yakın bir ifadeyle kadın patronu selamladı.

Şaşkınlığımız öyle kolayca geçecek gibi değildi. Adam çehresiyle, yaşı itibarıyla tıpatıp bana benziyordu. Kadından bir hayret çılgılığı yükseliverdi.

“İkiz gibisiniz!”

1. Tahıl türleri ve patatesin damıtılmasıyla elde edilen alkollü içki. (Ç.N.)

Kadın kurduğu senaryoyla keyiflenmiş gibiydi. “Kardeşlerin kadeh tokuşturması lazım, bu benden olsun,” diyerek şocu getirtti. Böylece biz pek o kadar da hevesli olmadığımız halde adamlarla tanışıp birlikte içmek zorunda kaldık.

Kadının bizi tanıştırma şekli pek de nazik değıldi.

“Bu arkadaş Naa Bey.”

“Bu arkadaş da, Kawai Bey demiştin değıl mi? C. Üniversitesi’nde öğrenciymiş.”

Kadın, adamın adını bilmiyormuş gibiydi ama adam da gerçek kimliğini açıklamaya kalkmadı. Fakat genç adam rahat ve cana yakın biriydi. A.nın da benim de onunla birlikte oturmaya bir itirazımız yoktu. Ya bir yerlerde ustalık yapıyordu ya da satış elemanıydı. Olasılıkla biz üniversite öğrencisi olduğumuzu söyledik diye ne iş yaptığını söylemekten çekinmişti.

“Gerçekten de çok benziyoruz.”

Başlangıçta bu hayret uyandırıcı durum konuşmalarımızın başlıca konusuydu. İçtikçe adamlarla benim aramdaki farklılıklar da belirginleşmeye başladı. Sözelimi, adam içki içerken kadehi ağzına götürürken başını eğiyordu. Dişleri düzgündü ama konuşmanın orta yerinde dudaklarını büzüverme huyu vardı. Ciddi konulara girmekten kaçınmak için özellikle çaba harcıyordu. Gülerken de gözleri hiç gülmüyordu... Bu farklılıkları yakaladıkça benden tamamen farklı bir karakteri olduğundan tamamen emin olup rahatlamıştım. Kendimle aynı yüze sahip bir insanla karşılaşmak beni ziyadesiyle rahatsız etmişti.

Adamın sumoya merakı var gibiydi. O konuyu açan elbette A. idi.

“Sumodan çok iyi anlıyorsun,” dedi adam.

A. çok rahattı. “Yarızamanlı olarak kulüplerden birinde ayak işlerine bakıyorum,” dedi. Sonra durumun farkına varıp da onu durdurmaya kalktığımda geç kal-

mıştım. “Bizim Kawai için düzgün bir yarızamanlı iş arıyoruz,” deyiverdi.

“Yarızamanlı iş...” Adam kadehinin üzerinden bana baktı.

Bakışları keskindi, gözbebekleri hiç kıtıldamamıştı. Rahat ve cana yakın olduğu halde, karanlık biri olduğu izlenimim herhalde bu gözlerden kaynaklanıyordu. Bana baktığında kendimi bir eşyaymışım gibi hissediyordum.

“Öyleyse, havai fişeğe ne dersin? Arkadaşın sumo, sen de havai fişek. Gayet eğlenceli olur.”

“Havai fişek derken?”

Anlattı. 18 Temmuz’da Ryogoku Irmak Sezonu Açılış Festivali için, Yanagibaşı’deki büyük bir geyşa restoranı sumo giysileriyle geçit töreni yaptıracakmış. Yalnızca o gün için yarızamanlı çalışacak öğrenci arıyormuş. Restoranın adı Kikutei imiş ve Yanagibaşı’deki en büyük restoranlardan biriymiş. Yapacakları ödeme bir hayli dolgun olabilirmiş.

“Ne dersin?” diye sürdürdü adam, ne ilgili ne de ilgisiz diyebileceğim, monoton bir sesle. “Şimdi anımsadım da... Ödemesi dolgun olduğu gibi, bolca bahşış de alabilirsin. Kawai, şimdiki Ulaştırma Bakanı Sadataka İvasaki’yi biliyor musun?”

“Gazetede resmini görmüştüm.” Çizgi romanlarda sık karşılaşılan tipler gibi uzun yüzlü, dişlek ama mağrur bakışlı adamı anımsadım.

“Şu uzun yüzlü...”

“Evet biliyorum.”

“Bakan havai fişek gösterisini izlemeye mutlaka gelir. Adam geldiğinde iki-üç kez durup bakışlarını ayırmadan gözlerinin içine bak. Asla konuşma. Yalnızca kısa bir süre, delik açacakmış gibi bakışlarla adamın yüzüne bakarsan yeterli olur. İşte o zaman yüklü bir bahşış alırsın. Yalan değil. Yalnızca durup öylece bak adama.”

“Tuhaf iş.”

“Bana tıpatıp benzeyen o yüzünle.”

Yeniden adamın yüzüne baktım. Ucuz bir ayna bile, bu kadar net olarak aynı yüzü yansıtamaz. Yakışıklı değilim. Ancak, çirkin de değilim. En önemli özelliğim yüz hatlarımın keskinliğidir. Kaşlarım gözlerime yakın, burunum biraz küçüktür ama ağzımın büyüklüğü biraz gülünçlük katar. Ağzımı köpek ağzı gibi bulur, pek sevmem. Alnım dardır. Bu da yüzüme karanlık bir hava katar.

Adam yanıtlamadığımı görünce, “Eh, başvurup başvurmamak sana kalmış. Fakat başvurursan alınman için yardımcı olurum. Yüklü bir bahşiş alacak olursan, yalnızca bahşiş kısmını yarı yarıya kırışalım. Havai fişek gösterileri yapıldıktan sonraki akşam burada beklerim seni.”

Konuştuklarımızı, başka müşterilerle ilgilenen kadın patron elbette duymamıştı.

A. karşı çıktı ama ben içimdeki merakı bastıramayarak gidip başvurdum. Adamın söylediği gibi hemen de kabul edildim. Festival günü sabah erkenden işbaşı yapmamı söylediler.

18 Temmuz günü talihsizlik eseri yağmur bir yağıp bir kesiliyordu. O güne kadar birkaç gün hava bulutluydu ama yağmur da yağmamıştı.

Sabah oraya gidince geçiş belgemi verdiler. Öğleden sonra üçten itibaren birçok yerde trafik kesilecekti. Koşarak bir yere gitmek gerektiğinde belgeyi göstermek gerekiyordu. Belgede numaralandırılmış, matbaa baskısıyla şunlar yazıyordu:

1953

Ryogoku Irmak Sezonu Festivali

Tarih: 18 Temmuz 1953 (Cumartesi)

13.00'ten 21.30'a kadar

Tribün Girişi

Devlet Demiryolları ve Şehir Tren Hattı

Asakusa-başı İstasyonu Önü

(Bu belgeyi görevlilere gösteriniz)

Düzenleyen:

Ryogoku Havai Fişekçi Kooperatifi

diye yazıyordu. Kıyısına kırmızı renkle “Kikutei” mührü basılmıştı.

Öğleden önce üzerinde “Kikutei” yazısı basılı *happi*'mi¹ giyip ayaklarıma da hasır terliklerimi takarak her an yağmurun bastırvermesi endişesi içerisinde, özel yemek odalarına masa taşıdım, iç bahçedeki ahşap koltukların çivilerini sağlamlaştırdım, polisten bilgi almaya da ben gittim. Derken saat öğlen bir olduğunda yağmur kesilince o günkü havai fişek gösterisinin planlandığı şekilde gerçekleştirileceği haberi geldi.

O güne kadar geyşaların çalıştığı bir restorana adımımı bile atmamıştım. Taşra çıkışlı bir öğrencinin merakını bu kadar tetikleyecek başka bir şey olamaz. Bir gecelik havai fişek gösterisi için avuçlar dolusu para akıtılmasının, o kadar masrafın ne amaca hizmet ettiğini yarızamanlı bir öğrencinin anlayabilmesi mümkün değildi. Işıltılı giysileriyle özel yemek odalarını dolaşan geyşalar dönüp bize bakmıyordu bile. Gözlerimizin önünde başka bir dünya yaşanıyordu ve bizim o dünyanın içerisinde ufacık çarklar olduğumuzu hissetmemiz bile zordu.

Kikutei'nin kapısı içine çömez sumocu kılığında

1. Japonya'da festivallerde giyilen, yarım kollu, boyu dizlere kadar uzanan tek kat giysi. Genellikle çiçek motifleriyle bezenir, erkeklerinki mavi, kadınlarınkı pembe ve kırmızı olur. Altına kısa pantolon ve ayaklara da hasırdan örme terlikler giyilir. (Ç.N.)

oturacak gençler için uzun tabureler hazırlanmış, su serpilen taş döşemeli giriş yolunun iki yanına ayakkabı rafları konulmuştu. Havai fişek gösterisinin izleneceği özel odalara yerleştirilen beyaz örtüler serili masaların üzerine üst üste geçmiş tabaklarda festival yemekleri, hediyeler, havai fişek gösteri programı, fincanlar, kadehler, kızılı beyazlı yemek çubukları konmuş, her bir oda konuğunu beklemeye başlamıştı. Irmağa bakan bahçeye konulan üç sıra sabit sandalyeli masanın her birine siyah mürekkeple şirket adları yazılı kâğıtlar yapıştırılmıştı. Ağaçların dalları arasına gerilen ipteki bira şirketi tarafından hazırlanan fenerler ırmaktan gelen rüzgârla salınıyordu. Kıyıya bağlı kayıklara bile masalar kurulmuştu.

Kayıklar artık Sumida Nehri üzerinde cirit atmaya başlamıştı. Üzerine havai fişek düzeneği kurulmuş kayıklar da ırmağın ortalarında bir araya gelmişti. İnsanlar sandalye ve tabureleriyle ırmak kenarına birikmiş, tüm binaların pencere ve teraslarını insanlar doldurmuştu. Trafiği düzenlemeye çalışan polisler, sağa sola kurulan semt komitesi çadırları ve gidip gelen insanlardan oluşan manzaranın yukarısında, yine çiselemeye başlayan yağmurla birlikte gökyüzünden gündüz atılan ama ısıltılarını göremediğimiz havai fişek patlamaları duyuldu. Sonra o göremediğimiz havai fişeklerin barut kokusu burnumuza çarpıverdi. Arada sırada dumanlar ırmağın üzerinde yoğunlaşıyor, demiryolu köprüsünü hayal meyal görünür hale getiriyordu. Tam o sırada duyulan tiz düdük sesiyle birlikte, tren, yeri sarsarak köprüden geçiveriyordu.

Saat üçü geçtiğinde lüks arabalar sokakta görünmeye başladı. Girişteki karşılama merasimleri bitmek bilmiyordu. Restoranın kadın şefi girişteki kırmızı halıya dizlerinin üzerinde oturarak konukları selamlıyor, geyşalara ve kadın garsonlara emirler yağdırıyordu. Heyecanlı olduğu belliydi; vücudunu tedirgin hareketlerle

oynatıyor, tiz bir sesle konuşuyordu. Arada sırada havai fişek patlamaları konuşmaları bölüyordu. Öyle anlarda başını kaldırıp iyice yağdırmaya başlayan gökyüzüne bakarak talihsiz bir gün olduğunu söylüyordu. Bu bile heyecanını bastırmıyordu.

Bizim girişte oturduğumuz yerin üzerine tente çekilmişti. Müşteriler içeri girdikçe başımızı eğerek selamlamamız yeterliydi. Koşarak gidip arabaların kapısını açma işi bahşiş getiren bir iş olduğundan, çömez sumocular arasından eskiden büyükler sumo yarışmalarına da katılmış, ufak tefek ve yüzündeki soğukkanlı ifadesini hiç bozmayan yaşlı adamın tekelindeydi. Geri kalanlar iş düşene kadar oldukları yerde kalacak, bir ihtimal davetsiz misafirler girmeye kalkacak olursa kovmaları yetecekti.

Aramızda pek fazla öğrenci yoktu. Onlardan ikisinin konuştuklarına kulak misafiri oldum.

“Bugün iki bakan gelecekmiş.”

“Bak sen.”

“Ulaştırma bakanıyla, tarım ve orman işleri bakanı.”

“Adları neymiş?”

“Ulaştırma Bakanı İvasaki’ydi sanırım. Tarım ve Orman İşleri Bakanı da Uçiyama.”

“Havai fişekleri görememek çok can sıkıcı.”

“Tam da hava karacakken.”

Irmağa karşı ters yönde olan giriş, havai fişeklerin görülmesinin mümkün olmadığı bir konumdaydı.

“Şu havai fişek programını bir göstereyim... Aa? ‘Yağmur Sonrası Işıldayan Söğüt Dalları’, ‘Sündürülmüş İpekte Kızıl Desenler’... Ne demek istedikleri hiç anlaşılmıyor.”

Omzunun üzerinden bakarak fener ışığında programa göz attım.

Yarışan Çiçekler Sahnesi

Mücevher Kovalayan Mücevher Saçan Ejderha

Gümüş Bahçe
Çiyoda'nın Mağrur Işıltıları
Beş Renkli Keskin Düşüş
Yedi Kat Sekiz Kat Dumanla Düşen Çiçekler
Göğe Yükselen Ejderhanın Beş Çiçeği

Liste devam ediyordu. Tamamen soyut isimlerdi.

Saat beşi geçtiğinde yağmur iyice bastırdı. Sokakta başlarını mendille örtmüş çiftler koşuşturmaya başladılar. Havai fişek patlamaları aralıksız devam ediyordu. Çatıya vuran yağmur damlaları şakırdıyor, girişte ardı ardına lüks arabalar duruyordu.

Bir süre sonra güneş batınca üzerimizdeki tentenin kıyısından, havai fişekleri kısmen görebilir hale geldik.

O sırada arabaların kapısını açmakla görevli adam huysuzlanmaya başladı. Misafirlerden boşluk buldukça dilini şaklatarak, "Lanet olsun. Keşke görebilsem. Ödenen ücretin tamamını iade edip ikinci kattan izlemek isterdim," dedikçe bizi güldürüyordu ama adamın hiç de şaka yapıyormuş gibi bir hali yoktu.

Çünkü yağmur yüzünden kayıklar ve bahçedeki konukları birinci kata sığdırmaya çalışırken ortalık karışıp da, bizden dört-beş kişinin de yardım etmesi istenince adam tekeli altına aldığı işten feragat etmiş, o gruba ilk önce o katılıvermişti. Neticede bahçedeki işlere yardım ettiği sürece havai fişekleri görebilecekti.

Girişin iç tarafındaki tentenin altında üç-dört kişi kalmıştık.

Saniye saniye haberler geliyordu. Biri o an itibarıyla çok renkli havai fişeklerin tümünün fırlatıldığını söyledi. Programın arasına serpiştirilen çok renkli havai fişekler karanlığa karışıp gitmişti.

Saat altıyı geçtiğinde dışarıdan gelen konuklar seyrermeye başladı.

Artık yüzünü ezberlediğim kadın garsonlardan biri yanımıza gelip, “İvasaki Bey hâlâ gelmedi. Çok geç kaldı,” dedi ve yanıt vermemizi bile beklemeden kayboluverdi.

Saat yediyi henüz geçmişti. Parlak siyah lüks bir araba kapının önünde durdu. Resmî kurumlara ait arabalardan biriydi.

Ani bir refleksle fırlayıp şemsiye tutarak kapısını açmaya gittim. Giriş kapısının ışıklarının hafifçe aydınlatığı arabanın içinde, iyi giyimli bir adam kıvrılmış gibi oturuyordu. O âna kadar okuduğu dokümanı düzgünce kaldıramadığı için telaşlanmış gibi bir hali vardı. O sayede, Ulaştırma Bakanı İvasaki’nin karikatürlerde gördüğüm yüzünün gerçeğini yakın mesafeden görebildim.

Uzun yüzü, dişlekliği, ak saçları fotoğraflarındaki gibiydi. Fakat ilk bakışta, yorgunluktan soluklaşmış, sağlıksız duran teni hemen fark ediliyordu. O zamana kadar bakan denilen insanların çok daha sağlıklı olduklarını sanıyordum. Dokümanı kaldırmayı bir türlü beceremeyince içeriye yağmur girmesin diye, ilk harekette ardına kadar açtığım kapıyı yarısına kadar kapattım. O sırada varlığımın farkına varan bakan, kafasını kaldırıp yüzüme öylesine baktı. Tam biraz öne kaykılıp arabadan inmeye hazırlandığı andı.

Araba camının iki yanından, bakanla benim bakışlarım yalnızca bir anlığına birbirini yakaladı.

Fakat bir yüzün o anki kadar “insanın betinin benzinin atması” ifadesine uygun düşecek şekilde değiştiğine daha önce hiç şahit olmamıştım. Yüzündeki kas ve sinirlerin anlık olarak büzülüverdiğini rahatlıkla anlamıştım. O an, bakanın yaşadığı korkuyla arabadan iner inmez üstüme saldırıvermesinden endişe ettim.

Ancak, Sadataka İvasaki, başını tuttuğum şemsiyenin altına sessizce soktuktan sonra, bu kez de hiçbir şey olmamış gibi girişe ilerledi.

Kadın şef ve geyşalar bakanı neşeli seslerle karşıladılar. Adam bana bir daha hiç dönüp bakmadan zemini iyice parlatılmış servi malzeme koridorda uzaklaştı.

Afallamış halde tentenin altına döndüm.

“Nasıl oldu? Bahşış verdi mi?” diye sordu, küstah öğrencilerden biri. O soru sayesinde, tek bir kuruş bile bahşış almadığımın farkına vardım. Daha sonra üzerime çullanan duygu, ufak tefek bir paradan kaynaklanan hoşnutsuzluk değildi. Bakanın yüzünde oluşan o anlamsız korku ifadesini aklıma getirince bu kez ben anlam veremediğim bir korkuya kapıldım.

30 dakika kadar sonra kadın garsonlardan biri şefin beni çağırdığını söylemeye geldi. Kalbim nedensizce küt küt atmaya başladı. Oynadığım rolün çok tehlikeli bir hal aldığını düşünmeye başlamıştım. Fakat bu tamamen benim kuruntumdu. Şef öğrencilerden biri olmazsa becerilemeyecek, insanın kafasını kullanması gereken bir haber götürme işi için semt komitesine bir koşu gidivermem için çağırmıştı.

Şef beni birinci kattaki özel odaların arasında kalan koridorda karşıladı. Özel odalara kırmızı halılar serilmişti. Şef konuşurken halıların kızıllığı gözümü aldı. Güzel geyşalar oturup kalktıkça gölgeleri o halının üzerine vuruyordu. Şöyle bir göz attığım masanın üzeri bir hayli dağınıktı. Yakınlardaki bir patlamayla odanın içine ışıklar vurunca içerisi müşterilerin ve geyşaların hayret nidalarıyla dalgalanıverdi.

Şefin vereceği işi dinledikten sonra, uzun koridordan girişe döndüm.

O sırada birileri gürültülü hareketlerle merdivenden iniyordu. Kenara çekildim.

Gelen iki-üç geyşanın arasındaki Ulaştırma Bakanı İvasaki idi. Çoktan çakırkeyif olmuş gibiydi ama bu yüzüne yansımamıştı. Çok renkli, çok desenli geyşa kimo-

noları arasında uyumsuz kalan takım elbisesiyle insanda yalnızlık hissi uyandırıyor.

Adam bu kez net olarak gözüne baktı. Yüzünde ilk seferki kadar korku işaretleri belirmedi ama bir kez tanıştığı bir korkuyla canla başla mücadele ettiği anlaşılabiliyordu. Gözlerini kırpmadan ve milim kımıldamadan bana baktıktan sonra, yanındaki geyşalar sıradan bir yarı-zamanlı çalışana o kadar dikkatli baktığının farkına varmasın diye gözlerini kaçırıp hemen yanımdan geçip gitti. Fakat ben İvasaki'nin o bozuntuya vermemeye çalıştığı anda bile, yaşadığı korkuyu rahatlıkla hissedebilmişim.

Verilen işi halletmek için dışarı çıktığımda yağmur bir hayli cılızlaşmıştı. Havai fişek gösterisi için talihsiz bir havaydı. Gelip geçenler yağmur yüzünden o seneki havai fişek gösterisinden hiç keyif alamadıklarından şikâyet ediyorlardı.

İş halledip de, şefe sonucunu bildirdiğimde, şef bana bahçeyi toparlamaya çıkmamı söyledi. Ben de çıkıp yağmurda ıslanan masaları düzeltmeye koyuldum. Bira şirketinin fenerlerinin boyası yağmurla akmış, şekillerini kaybetmişti. Bazıları yırtılıp yere düşmüştü.

İçine yağmur suyu dolan bira şişelerini toplarken, hâlâ devam eden havai fişeklere baktım. Rüzgârın etkisiyle barut dumanı bahçeden ırmak kıyısına kadar olan alanı iyice kaplamıştı. Dumanların arasından motor gürültüleri gelen üstü çatılı kayıkların, yalnızca festival fenerleri bir çizgi halinde görünüyordu. Derken havai fişeklerden kopan beyaz kâğıt parçaları masaların üzerine yağdı.

Tabakları üst üste yığıp taşıırken, kayıklardan gelen bir müşterinin şemsiyenin altında yaklaştığını gördüm. Yabancı kadın çimen rengi yağmurluğunun yakalarını kaldırarak dönüp dönüp az önce ayrıldığı kayığa baktı.

Yağmur artık iyice seyrelmişti. Karşı kıyı çok net olarak görölüyordu ve demiryolu köprüsünün gölgeleri rahatlıkla seçiliyordu.

Gökyüzüne bakıp ilk kez rahat rahat havai fişek izleyebildim.

Top sesini andıran bir gürültüyle birlikte, ateşten bir sütun ırmağın üzerinde yükseldi. Ateş sütununun baş kısmı olanca hızıyla gökyüzüne tırmandı. Zirveye ulaştığında parçalara ayrıldı. Gümüş renkli sayısız yıldız daire şeklinde saçıldıktan sonra, iç kısımda çabucak dağılıveren mor, kırmızı ve yeşil bir daire daha oluştu. Dış kısımda kalan daire dağılınca bu kez kırmızı bir daire yere daha yakın bir yükseklikte açılıverdi, ışık damlalar halinde yere düştü.

Sonra hemen bir havai fişek daha yükseldi. Sayısız çiçek zikzaklar çizerek açılıp yükseliyordu. Sonraki havai fişek patladığında öncekinden kalan dumanı kübik şekillerde aydınlatıyordu.

Gürültüyle karışık gülüşmeler duyunca dönüp ikinci kata baktım. Gürültünün nereden geldiğini anlayamadım. Korkuluklara tutunmuş, aşağıya bakan biri vardı. Yüzünü net olarak seçemiyordum. Patlamayla birlikte sıradaki havai fişek yükseldi. Mavimsi bir ışık beyaz saçları ve o uzun yüzü aydınlattı.

Sadataka İvasaki korkudan benzi atmış, yalnızlık yüklü bir ifadeyle bakışlarını ayırmadan bana bakıyordu.

Bakışlarımız üçüncü kez karşılaşmıştı. O an ben de, onunkine benzer, anlamlandıramadığım bir korkuya kapıldım. Belki de benim korkum yalnızca, karşımdaki adamın olduğu yere çivilenip kalmasına neden olan derin korkuyu hissetmemden kaynaklanıyordu.

Neden sonra, Ulaştırma Bakanı bakışlarını benden ayırdı, ak saçlı kafası korkuluğun ardında gözden kayboldu.

30 dakika kadar geçince daha önce hiç görmediğim genç bir geyşa beni çağırdı. Yanına gidince kalınca bir bahşiş zarfını elime tutuşturdu.

“İvasaki Beyden,” deyip uzaklaşmak için hareketlendi.

“İvasaki Bey ayrıldı mı?”

“Az önce ayrıldı.”

Geyşa en ufak bir tebessüm bile etmeden kestirip attıktan sonra, havai fişek üzerine mor desenlerle kaplı kimonosunun altında kalan omuzları koridordaki kalabalığın arasında kayboldu.

Elbette, sonraki akşam o adamla buluşmak için Ryogoku'daki meyhaneye gittim. Yarıya kırıştıktan sonra bile hatırı sayılır bir paraydı çünkü bu.

Adam geldiğinde teşekkür bile etmeden kendi payını alınca kadehimi doldurarak, “Nasıldı? Aynen dediğim gibi oldu değil mi?” dedi.

“Çok şaşırdım.”

“Şaşırılacak bir şey yok. Bana tıpatıp benzediğin için. Yani, seni ben sanmıştı.”

“Öyle mi dersin?” diye açıkça itiraz ettim. “Belki de benim sen olmadığımı anlayınca rahatlayıp o bahşişi vermiştir.”

Pek anlamı olmayan bir yorumdu ama kafa yormayacak şekilde sohbet ederek içip ayrıldık. Elbette, bakanın korkusunun nedenini çok merak ediyordum ama adamın o gözleri bunu sormamı engelliyordu.

Eylül 1953

ASİLZADE

I

Öğrencilik yıllarım, asilzade diye adlandırdığımız insanların hâlâ dünyamızda bulunabildiği zamanlardı. Şimdi artık böyle bir unsur ortadan kalktığı halde hiçbir kayıp duygusu yaşamıyor olmam, herhalde benim bir asilzade olmamamdan kaynaklanıyordur. Yalnız, asilzade olan insanların arasında bu kayıp duygusunun çok keskin olduğuna da şüphem yok.

Burada bir zamanlar öyle olan bir insanın portresini çizmeye çalışacağım ama kalemimden dökülecek özlem duygusu, kesinlikle asilzade kavramına yönelik değil. Bunun, ölen bir dostuma ilişkin anılarımdan ibaret olduğunu anlamanızı isterim.

Benim anlatmaya çalışacağım portre, sedef çerçeve içerisinde gümüş üzerine kabartma ya da altın ve gümüş malzemedен arabesk süslemelerle bezenmiş oval şekilli bir resim değil. Hatta portrenin yan profilden olması daha iyi olur. Çünkü onun Japonlarda nadiren görülen güzellikte bir yan portresi vardı ve burnu idealist Roma heykellerindeki dudakları ise Antik Yunan heykellerindeki dudakları andırıyordu. Sanki hiç kan dolaşmıyormuş hissi uyandıracak ölçüde beyaz yüzü soluk kırmızı dudaklarını iyice belirginleştiriyordu.

Ayrıca, bu portreyi kaleme alırken başvuracağım

tarz Walter Pater'ın "Emerald Uthwart", "Sebastian Van Storck" ya da "Rosenbold Dükü Carl" öykülerindeki tarzı andıracaktır. Bu benim seçimim değil, ele alacağım konunun gerekliliğidir.

Bu portreyi tasvir etmeye nasıl başlasam acaba? Pater'ın kahramanlarını yazarken kullandığı hassas gerçekçilik ve saydam bir soyutluğun birbirine karışmasından oluşan bir tarz burada kesinlikle gerekiyor. O insanların yüzlerini betimlerken Hollanda ekolü portreciler gibi, ruh hallerini de belirginleştirir. Herhalde onun için, muhteşem güzellikte bir simayı betimlemekle aynı kişinin ruh halini betimlemek aynı anlama geliyordu. Bu yüzden Pater'ın yazılarının hemen her yerinde bu ikili anlatım göze çarpar. Onun doğayla ilgili betimlemele-
rindeki soyutluk, aynı zamanda soluklaşan manzaranın yorgunluk hissini olduğu gibi aktaran ve tüm yazılarında gördüğümüz aşırı saydam soyutluk, aynı zamanda duyguların kendisine temas ederek nesnelerin berrak silueti net olarak ortaya konulmadan sonuca gidilmesini sağlar.

İşte öylesine bir tarzdan başka, Haruhide Kakikava'yı anlatmanın yolu olmadığı kanısındayım. Üstelik çocukluk yıllarından ölümüne kadar, Haruhide'nin merakı resim sanatından asla kopmamıştı.

Sonradan 1600'lerin dâhi ressamı Tavaraya Sotatsu'nun uzmanı olmuştu ama resim konusunda asla vazgeçmediği merakının ne olduğunu aklıma takmadan edemiyorum. Onu çeken ilk şey durgunluktu. Hemen ardından resmin bütünlüğü onu cezbederdi. Babası ünlü bir koleksiyoncu olduğundan, Haruhide'nin yetiştiği çevre Doğulu ve Batılı eserlerle kaplıydı.

Bir resimle karşılaştığımızda biz ressamlar işimizde, resimle yakınlaşıp bütünleşerek yoğunlaştığımızda birkaç adım önümüzde her şeyin durgunlaştığını, bir bütün haline geldiğini hissettiğimiz olur. Bu, saflar oluşturmuş

halde ilerleyen bir ordunun, emir verilir verilmez hemen önünüzde durmasına benzer.

Haruhide, çocukluğundan beri bir yaşam sarhoşuydu sanki ve dış dünyadaki nesnelere karşı uzaklık hissediyordu. Doğuştan gelen coşkulardan uzaklaşmıştı ve ünlü amcası gibi, yabani hayvan avına çıkıp da elde ettikleriyle her seferinde böbürlenmek gibi çocuksu hareketlerden uzak duruyordu... Ben onu çocukluk yıllarından beri biliyorum (üstelik ben ondan daha küçüktüm) ama çocukluktan onca yoksun başka bir çocuk daha görmedim.

Fakat coşkudan uzaklığı, soğuk gülüşler ve alaylarla bezenmiş bir insan olduğu anlamına gelmesin. Onda doğuştan gelen nazik ve sakin bir kayıtsızlık vardı.

Resme olan ilgisi de, olasılıkla bu kayıtsızlıktan doğmuştu. Haruhide üzerinde hiçbir baskısı olmayan resme âşık olmuştu. Ressamlar, resim hakkında böyle bir kavramlaştırma yapılmasına öfkeleneceklerdir ama onun için resim öyle bir şeydi.

Sonraki yıllarda California'daki Pasadena Güzel Sanatlar Müzesi'nde Gainsborough'nun ünlü *Mavili Çocuk* tablosunu görmüşlüğüm oldu. Bu Haruhide'nin ölümü sonrasıydı, ama o tabloda Haruhide'nin çocukluk döneminden bir şeyler var gibiydi. Fakat yaşam ve canlılıktan uzaklığı, belirgin beyaz alnının verdiği mağrurluk hissi, gözlerindeki yorgunluk ve küçük kızıl dudakları tablonun en belirgin özellikleriydi. İşte bu gözlerdeki yorgunluk, Haruhide'nin bakışlarında da vardı.

Müzik, tiyatro ve roman gibi insanları çarpan, sarmalayan, sürükleyen sanat türleriyle farklı olarak, Haruhide'nin gözünde sanat, özellikle de resim keyif alma nesnesi olarak mükemmel özelliklere sahipti. Çünkü sakin bir sanat âşığının pasif tavrını tehdit eden tek bir unsur olmadığı gibi, bu tavra saygı duruşunda bulunurcasına pasif bir halde kendini sergileyen sanat türü, an-

cak resim olabilirdi. Bir çerçevenin içerisinde, bir düzlemin üzerine o silik, kırılğan malzeme her şeyiyle yerleştiriliyordu. Güzellik tamamen o düzlem içerisinde başlayıp orada bitiyor, asla taşma tehlikesi olmayan sakin bir göl gibi olduğu yerde duruyordu.

Müzik elbette, yazı bile insanın aklına sesleri getirir. Fakat yalnızca resim, mutlak sessizliğini koruyordu. Sonraları Haruhide'nin genç yaşta ölümünü düşününce onun kısa ömrü boyunca zamanı fetheden ve doldurma özelliği olan sanatları yaşama yönelik bir tehdit olarak algılaması anlaşılabilir. Onun için zaman yaşam demekti ve resim, o kısa zamanı bir anlığına da olsa durduran, uzatan bir özelliğe sahipti. Diğer taraftan en kısa müzikler bile, o kısa zamanı kemiren, yaşamı sarhoşlukla kısaltan, olduğundan daha kısa sürede bitiren bir özelliğe sahipti.

Evet, Haruhide sarhoşluktan uzak dururdu. Oysa nice insan, yaşamının başlı başına bir sarhoşluk olduğunu düşünür. Haruhide yaşam ve sarhoşluğun birbirine zıt kavramlar olduğunu düşünmüş, doğuştan itibaren yaşamı, sınırları belli bir mezura gibi düşünerek ne aceleyle ne de telaşa kapılmış, yaşamın kendini sürekli aynı hızda tekrar etmesine alışmıştı. Belki de, yaşamının müzikle aynı şey olduğunu hissettiği için müzikten hoşlanmıyordu. Müziğin kendisinin asla sarhoşluğa kapılmadığını, olasılıkla çok iyi ayırımsamıştı.

Olasılıkla dünyamızdaki sıradan çocuklar, coşkusuz ve sakin bir sanat âşığı olmanın mutluluğuna inanmazlar ama o, yorgun bakışları sayesinde sanat âşığı olmayı doğuştan hak ediyordu. Yalnızca durgun güzelliği değil, aşırı güzellikleri de yakalıyor, ressamın çılgınlıklarını ve talihsizliklerini yumuşak ilgisiz bakışlarıyla sarmalayıveriyordu. O tuhaf soyluluğuyla, sıradan gençler gibi bu çılgınlıkları ve talihsizliklere yönelik olarak kendisindeki empati yetersizliğinden hiç utanç da duymuyordu.

O savaş döneminde, çoğu genç savaş kendi coşkusunun bir parçası haline getirdiği sıralarda, Haruhide her zamanki huyuyla burnundan soluyarak ama tüm sakinliğiyle savaşta yenileceğimizi söylüyordu. Askerî şapkalar, kılıçlara ya da kamalara bir kez bile ilgi göstermemiş, soğukkanlı çocukların kendisine yaklaşan yabancıları aşağılayıcı bakışlarla karşılaması gibi, askerlere aşağılayarak bakmıştı.

İlk tanıştığımız andan itibaren, onun bu güçlü hali karşısında şaşkınlığa düşmüştüm. Eyleme dayanan dünyayı aşağılayan gençlerin bir felsefesi olması gerekir ama Haruhide'nin öyle bir felsefesi yoktu. Yalnızca o yorgun ve nezih içgüdülerinin emrettiği şekilde, asla eyleme dayanan dünyaya hayranlık duymamıştı.

Bu eyleme karşı duyduğu tiksinti derin ve uzak bir yerlerden kaynaklanıyordu. O eski dönemde savaşçı sınıfın başı olan şogun ailesinin bir kolundan geliyordu ve ataları katıksız savaşçı sınıftı. Ataları kuşaklar boyunca döktüğü kan içerisinde, Haruhide savaşa, askere ve eyleme karşı tiksinti duymaya başlamış olmalıydı.

Bir yaz günü, sıcak tatilinin ya başladığı ya da başlamak üzere olduğu sıralarda Haruhidelerin konağını ziyaret ettiğimi anımsıyorum.

Şehrin eski kısımlarındaki tarihî mahallelerin bir köşesindeydi. İstasyonda inip de iki-üç dakika yürüyerek köşeyi dönünce sokak doğruca bahçelerinin devasa demir kapısına ulaşıyordu.

Ön bahçeleri sıradan bir ilkokulu içine alabilecek kadar genişti. Bahçeden girilince düz çatılı kulübeler sıralanmış, onlardan uzakta bir yere de garaj yapılmıştı.

Bahçenin ortasında yükselen, tepesine bakırdan bir kubbe oturtulmuş Batı tarzı bir konaktı. Kubbenin iki yanına doğru konağın iki kanadı uzanıyordu. Yine, sol tarafa bahçeyi ayıran tahta çit yerleştirilmişti. Konağın

orta kısmı üç katlıydı ve vuran güneş pencerelerini kızıla boyamıştı. Ortalığı kaplayan ağustosböceği seslerinden başka tek bir ses bile duyulmuyordu.

Fakat o devasa konakta, Haruhide'nin gözlerindeki-ne benzer bir yorgunluk havası hâkimdi. Bu yalnızca binanın eskiliğinden kaynaklanmıyordu. Orada binayı ayakta tutan gücün köreldiği hissediliyordu. Binanın ön cephesindeki mermerlerde cezir sonrası sahilde oluşan türden izler oluşmuştu.

Doğal olarak Haruhide'nin sanat aşkının nereden kaynaklandığını anlamıştım. XIII. yüzyıl Çinli ressam Fachang Mugi'ye, Cézanne'a hayrandı ama en çok hangisini sevdiğini söylemesi için ısrar edince, sonuçta Batılı Watteau'nun *Cythere Adası'na Doğru Yola Çıkış* tablosu, Doğulu olarak da Sotatsu'nun *Dans Cenneti* eserini söylediğini çok iyi anımsıyorum. Bu seçenekleri gençliğe özgü bir gösteriş değildi ve onun yalnızlık hissi veren bir sanattan ziyade, otoritenin gölgesinde korunan mutlu sanatı tercih ettiğinin bir göstergesi olarak düşünülebilir. Her ne şekilde olursa olsun, bu cüretkâr bir seçimdi. Sıradan gençler, içlerinden geçirseler bile kolayca dile getiremezlerdi bunu.

Asla bir harabe olduğunu söyleyemem ama savaştan sonra tam olarak elden geçirilmediği anlaşılan o konakta yaşayan Haruhide, az çok hükümdar koruması altında doğan eski güzel sanatları seviyor, orada eski hükümdarların gücünün yattığını, yitip giden erkin gölgesinin dolaştığını düşünerek keyif alıyordu belki de.

Babası, bünyesi zayıf bir adamdı. Gençliğinde tüm resmî görevlerden el çekerek ömrünü sanatseverlik ve sanat eseri koleksiyonculuğuyla geçirmişti. İki-üç kitap yazdığını da biliyordum. Ancak Haruhide'nin ölümünden sonra babasının yüzünü ilk kez görmüştüm ama benim bir zamanlar zihnimde canlandırdığımdan pek de farklı değildi.

Neyse. Çakıl döşeli kıvrımlı yoldan geçip önünde park edilecek şekilde yapılmış devasa ana giriş kapısının önünde durdum. Bakır kapı kabartmalarla kaplıydı, küçük oval ikiz gözetleme penceresinin çevresi de ailenin sembolü olan hatmi çiçeği motifleriyle bezenmişti. Zili çaldım. Uzunca bir süre bekletildim. Nihayet kapının kilidinin açıldığını duydum.

İçerisi bir hayli karanlıktı. Beni karşılayan, gözlüklü, orta yaşlarda, zayıf bir adamdı. Geleneksel Japon giysileri içerisindeydi ve yüzündeki ifadede gülümsemeden eser yoktu.

Antrenin orta yerine kızıl bir halı serilmiş, üzerindeki masanın etrafına sandalyeler sıralanmıştı. Kâhya beni oraya buyur edip, “Biraz bekleyin lütfen,” dedi.

Sandalyelerden birine oturup bekledim. Girişteki vitraylardan kan rengi ışıklar süzülüyordu. Kâhya gittikten sonra evin hiçbir yerinden tek bir ses bile gelmiyordu ve orada insanların yaşadığından şüphelenmemek elde değildi. Üstelik yaz ortasında olmamıza rağmen, antre serindi.

Nihayet büyük merdivenlerin halısından ayak sesleri gelmeye başladı, Haruhide merdivenlerin ortasında göğsünü korkuluklara yaslayarak, “Hoş geldin,” dedi. Benden yalnızca üç yaş büyük olduğu halde, karşılama şeklinde gençliğe özgü canlılık yoktu.

Şimdiye kadar onun mizah anlayışını sevdiğim halde, öte yandan bir türlü vazgeçemediği kibirli haline elimden geldiği kadar aldırmamaya çalışmıştım ama Kakikava Konağı’na gidip gelmeye başladıktan sonra, Haruhide’nin beni her seferinde farklı bir odaya buyur etmesi tuhafıma gitmişti. Her gidişimde beni farklı bir ihtişamlı odada ağırlamaktan keyif aldığını nice sonra anlamıştım.

Konağı ilk ziyaret ettiğim gün de, o beni başta koridorun bir ucundaki, Japon tarzı sakın bir odaya götürmüş-

tü. Güzelce temizlenmiş bir odaydı ama yaşam belirtisi taşımıyordu. Güneye bakan bahçedeki çimenlerin iyice güneşin altında kaldığını, yalnızca kamışların batı güneşi altında karanlık yeşilliği iyice koyulaştırdığını anımsıyorum. Bu kamışların, bitki olmaktan uzak cansız yeşilliği, bahçenin tamamındaki ağaçlar, otlar ve çimenler arasında, çok daha fazla göze çarpıyordu. Rüzgâr estiğinde bile kımıldamayan bitkiler. Haddinden fazla sessiz sızlık...

“Yerde oturmak zor değil mi? Sandalye daha mı iyi olur?”

Haruhide kalkıp Japon tarzı odayla Batı tarzı odayı ayıran servi kapıyı açtı. Pencereleleri küçük olduğundan, Batı tarzı oda loş karanlıktı ve o kadar çok mobilya ve gümüşlük arasında bir yerlere çarpmamak için zorlandım.

“Biraz bekle. Işığı açayım.”

Ortasına kocaman bir vazo konulmuş yuvarlak masanın kıyısında bekledim.

Oda aydınlandı. Fakat yanan, sıradan bir lamba değildi. İnsanın başını baskı altındaymış gibi hissetmesine neden olacak ölçüde kocaman bir avize tavandan sarkıtılmış, neredeyse odanın yarısını kaplamıştı. İşte o avize birden yanıvermişti. Sallanan camlar ve yansımalarla karmaşık ışıklar saçılınca odanın hali bir anda değişivermişti.

Duvarda asılı bir resmi eliyle işaret ederek, “Bu odada Meici dönemi yağlı boya resimleri var yalnızca,” dedi Haruhide.

Kiyoteru Kuroda ve Saburonosuke Okada gibi ressamların elinden çıkma realist, *Salon* tarzı bir koleksiyonu.

O resimlerin arasında Haruhide ile aramızda geçen konuşma ne yazık ki hızlı bir güzel sanatlar sohbeti değildi. İkimiz okuldaki hocaların komik huylarından söz ettik, Haruhide ise burnundan konuşur gibi hocaların tek tek taklidini yaptı. Fakat bir öğrencinin taklit yapmasına

pek benzemiyordu bu. Sanki yüksekten bakarmış gibi bir hali vardı ama bir o kadar da mizah yüklü, serinkanlıydı.

II

Haruhide kendini ifade etme isteğinden tamamen yoksun da değildi. Birkaç kitap yazmış, çok sayıda yağlı-boya doğa ve natürmort resim yapmıştı. Fakat bu çalışmalarında bir deha söz konusu değildi, yalnızca nezih bir sıradanlık kendini hissettiriyordu.

O, bahçesinde arada bir görünen yılanlara ilgi duymuş ve yılan temalı bir roman da yazmıştı. O yılgın ve yorgun yazım tarzı o hayvanın halini çok iyi yansıtmıştı, işi ciddiye alarak ama bir o kadar da keyifle yazdığı anlaşılıyordu.

Kendisindeki insani duyguların yetersizliğini asla dert etmeyen Haruhide, doğal olarak dehasının olmamasından da asla tasalanmamıştı. Okul dergisinin değerlendirmeye toplantılarında yazıları sert eleştirilere maruz kaldığı anlardaki sakinliği görülmeye değerdi. Sonunda herkes Haruhide'yi yaralamanın mümkün olmadığını anlar, ona saldırmaktan vazgeçerdi.

Güzelliğin içerisinde gönlünce geziniyordu. Sözgeçlimi, denizin şöleni andıran akşamüstü ışıltılarını hiç bıkmadan izlerdi ama bunun onu duygulandırdığını söylemek yanlış olur. Doğayı, kirlenmiş bir şey olarak gördüğünden ona güvenmez, hatta biraz da aşağılık bulurdu. Akşam manzarasına bakarken oradaki eksiklikleri arar, renk kazanmış bulutların orantısız şekillerini yapısal zedelenmeler olarak algılardı... Gözleri, renklerin aşırı kullanımını da soğukkanlılıkla yargılar gibiydi.

Hırçın doğa, sarp yamaçlar, fırtına, kabarmış deniz... Haruhide bunların hiçbirine ilgi duymuyordu. Şimşek, gök gürültüsü, deprem gibi şeylerden hiç korkmazdı ama bunlarda beğenisizliğin izlerini bulurdu.

Yaz başında bir akşam gün batarken bahçede ağaçların altındaki otların arasında süzülüp giden yılan onda bile anlatılması güç bir sevinç uyandırmıştı. Sonra yılanlara âşık sıradan bir adamın öyküsünü yazmıştı. Yine de, kendisinin de böyle bir aşk taşıyıp taşımadığını bilemiyorum. Tahminlerle ölçüsünü belirlediği bir aşkı betimlemişti. Üstelik betimleme tarzının her haliyle içinden geçenlerden uzak olduğu belli oluyordu. Duyguların dengesini altüst eden bir deneyimden, en baştan itibaren kaçınmıştı.

Ayın bahçenin bitiminden nasıl yükseldiği, rüzgârın otları nasıl usul usul dalgalandırdığı gibi şeyleri yazarken kaleminden dökülenler bir nebze canlılık kazanırdı. İçinde doğanın düzensizliğini toparlayıp dengesizliği gidermeyi amaçlayan ressamın arzusu kıpırdanmaya başlar, Haruhide'nin asla olduğu gibi kabullenemediği dış dünya, o aşırı dengeli tasarımın ardında çok daha belirgin hale gelirdi.

Kirliliğe asla tahammül edemezdi ama gençliğe özgü gereksiz titizliklere de kapılmazdı.

Neden sonra, her konuda denge arayışı içerisindeki yaşamının sırrını, onun askerlik yoklamasında çürüğe çıkartıldığında ilk kez net olarak anlayabildim. Haruhide'nin tedavisi mümkün olmayan bir kalp kapakçığı rahatsızlığı vardı. Böylece yüzündeki sağlıksız havanın, ağır işlerden sürekli kaçınmasının nedenini de anladım. Arkadaşlarım Haruhide'nin tüm sırlarını çözmüş gibi bir havaya bile girmişlerdi. Onun soylulara özgü serinkanlı davranışlarının temelinde bu hastalığın yattığını düşünenler de oldu.

Fakat ben bu düşüncelere katılmıyordum. İnsanlar hastalığı kendi karakterleriyle bütünleştirip kendilerine ait bir parça haline getirmeyi başarabilirler. Özellikle uzun soluklu bir hastalıkta bu böyledir. Haruhide uyum konusundaki hassaslığıyla, bu hastalığı çok erken bir za-

manda uyumlu hale getirip özünde sahip olduğu karakterinin bir parçası yapmayı başarmış da olabilir. Ağır işlerden kaçınmasını gerektiren hastalığı, sarhoşluk ve coşkudan kaçınmak üzerine kurulu karakterini koruma altına alan bir şemsiyeydi belki de. Çünkü ben, sonraki yıllarda aynı hastalığı taşıyan ama ten rengi daha canlı, karakteri de tamamen farklı insanlarla da karşılaştım.

Haruhide sık sık rüyalarını anlatırdı. Herkes de bundan çok sıkılırdı ama o hiç oralı olmazdı. Rüyaları bazen renkli olurdu. Akşam güneşi altındaki ovayı yalayarak geçen devasa bir kuş gölgesi görür, ama kuşun kendisini göremezdi; gece yarısı garajdan korkutucu sesler gelir, ama her zamanki otomobilleri değil de bir cenaze arabası yıldırım gibi dışarı fırlayıverirdi; bahçenin çimenleri bir anda mora dönüşür, o mor rengi yeşili yer bitirir, bahçede oynayan bebeğin rengi bile mora dönerdi... Hepsi huzursuzluk kaplı rüyalar olduğu halde, Haruhide keyifle, arada sırada burnundan gülererek mizah yüklü bir tonda anlatırdı. Herhalde rüyalarla sınırlı olarak uyumsuzluk ve yıkıma izin verebiliyordu, ama bu belki de onun rüya konusunda bile ilgisiz olmasından kaynaklanıyordu.

Haruhide kedileri severdi. Eskiden kale beyi olan bir akrabasının arazisine gezmeye gittiğinde, oraların şivesinde kediye “çappe” dendiğini öğrendiğini, sık sık keyifle anlatırdı. Bir seferinde kitap okurken bir kedi önce sandalyeye, oradan da masanın üstüne çıkmış, başını onun çenesine sürtmüştü. Benzersiz gerilimlerle korkuyu alt eden bu küçük hayvanın o miskinliğini, soylulara özgü nazını, davetkârlığını Haruhide’nin sevmesi çok da doğaldı.

Kedinin yumuşak kafası çenesine sürtündüğünde soluk renklerle kaplı yılgın duygusal dünyaya temas etmiş gibiydi sanki. Onun insani ilgisini beklemeyen, anlık ve bulanık duygusal dünyaya.

Gençliğin getirdiği bulanıklıklardan biraz bile kork-

madan serinkanlılıkla yaşamını sürdüren Haruhide için de, bir duyguyu keşfetmek yoluyla, varlığını ne denli kontrol altında tuttuğunu anlayacağı günler yaklaşmıştı. Kedinin yumuşak tüylerinin teması, onun o âna kadar aradığı şeyi aniden işaret edivermişti belki de. Bu nesnelere karşı ilgisizlik üzerine kurulu bir aşktı ve hiçbir insani sorumluluk gerektirmeyen, kendisinden ödün vermesine yol açmayan bir duygusal kalıptı. Fakat böyle bir şeyin insanlara karşı ne ölçüde mümkün olacağını kestiremiyorum.

O âna kadar aşk beslediği resimlerde bulduğunun entelektüel bir ilgiden ziyade böylesi bir duygusal ilgi olduğunu Haruhide'nin kendisi de yavaş yavaş anladı. Uyum ve denge duygusu, bununla hiç de zıt değildi.

Aslında buraya kadarki ruhsal yaşantısından da anlaşılacağı üzere, onun bıkkın ve sıradan görünmesi de, tüm sarhoşluklardan kaçınmak adına entelektüel sarhoşluklardan da uzak durup böylesi sarhoşlukların yol açtığı entelektüel arayışın pek üzerinde durmadığı anlamına geliyordu. Artık tüm sarhoşluklardan kaçınmanın kısa yolunun, kendi duygusal kalıbını berraklaştırıp bunu kendine özgü bir şey haline getirmekten başka bir şey olmadığının farkına varmıştı Haruhide.

Duygusallığı nasıl rafine edebilirdi acaba? Bu çoğunlukla şairler tarafından denenmiş bir uğraştı ve Haruhide'ye uygun değildi. Sözgelimi bir gülün karşısında entelektüel anlayışlara kapılmadan, kavramlara takılmadan, duyguların yönlendirdiği şekilde o güle farklı açılardan bakmak. O dolgun yapraklarını parmak uçlarıyla kopartıp almaya kalkmaksızın yaprakların kat kat haldeki doğal yapısını ayrıntılarıyla inceleyerek o gülü sarmalayan gizeme doğrudan ulaşmak... Fakat böylesi şairlere özgü bir talim, yaratıcılık için duyum yetisini disiplin altına alma yöntemiydi ve Haruhide'nin yönteminden farklıydı. Haruhide'nin özgünlüğü, herhangi bir yaratışla bağ-

lanmayan türden, bilincin mutlak çıplaklığıyla duygulardan son sınırlarına kadar yararlanmaya çalışmasından kaynaklanıyordu. Böylece Haruhide ayıldığı gibi, bütünlüğü yetersiz romanlar yazmayı ve resimler yapmayı bırakıp yaratıcılıkla olan bağına tamamen kopartmıştı.

Yaz günü güneş batarken zelkova ağacının yüksek dallarına çarpan rüzgâra eşlik eden küçük kuşların yuva-ya dönüş şarkılarının yankılandığı bir anda, Haruhide doğanın tesadüflerinin güzelliğini, kendi soğuk duygularıyla süzüp özümsemeyi denemişti. Onun için soğuk tuval ya da resim kâğıdı kendi yüreğiymiş ve oraya yapışıp kalamayan şeylere karşı aşk hissedemiyordu. Dış dünyanın ısisini koruması, seslendiği zaman yanıt verecek durumda olması karşısında huzursuzluk hissediyordu. Dış dünyadaki nesnelerden ancak kendi duygularının yansıması gibi olanları kabul edebilirdi. İnsanın bu huzursuzluktan kurtulması gerekirdi.

Duyuları sarhoşluğun karşısına dikmek; bu gerçekten, sarhoşluğu yaşamdan tamamen söküp atmaya dayanan Haruhide'nin yaşam tarzında, elbette er geç ulaşacağı bir sonuçtu. Sarhoşluktan uzak durabilmek için duyguların keskinleştirilmesi gibi bir antitez üzerinde yaşamını sürdüren Haruhide kendisini duyusal bir varoluş, henı de hissedilmesi asla mümkün olmayacak türden bir varoluş haline getirme niyetindeydi. Eleştirmen ya da yaratıcı olmayan, teorik olarak tam bir sanat âşığı olarak, kendi özünde yeniden doğuvermişti.

Bir resmin halihazırda orada var olması, her şeyden öte orada sarsılmaz, belirli bir düzenin var olması demekti. Belirli bir toplumsal düzen, hukuk ya da ahlak, bununla karşılaştırılması bile mümkün olmayacak unsurlardı. Ancak şimdi, bu düşünce tarzında, savaş yıllarındaki bir gencin sınırları olan bir estetik yaşantısı ve kanındaki atalarının otoriter yöneticiliğinin etkisi muaz-

zam bir karışım haline gelmişti, şeklinde bir özet yapabilirim... Fakat benim portre yazarı duruşumu korumam gerekir.

Sanata yönelik duygusal anlayış, sanatın en naif kabulü olduğu gibi, en yüksek düzeyli kabulü de olmalıydı. Aynısından üç tane olan takım elbisesinden cepsaatının altın zincirini sarkıtan beyefendinin, çıplak kadın heykeline bakarken içinde hayvani duyguların canlanması sahnesinden, Haruhide'nin dilediği yüksek düzeyli alımlamaya ulaşana kadar mutlaka sayısız aşama, sayısız nüanstan geçilmesi gerekiyordu. Haruhide'nin hayalini kurduğu sınırlar, sanatçının yaşantısı –irade ve hesap yaşantısı– değildi, yalnızca nadiren olgunlaşabilen bir sanatsal yaşam alanıydı. O noktada, duyguları kendiliğinden harekete geçmeksizin hareketsizce yatar, koltukta uzanmış halde dururken ufacık sanatsal unsurlar onu sarmalar, duygularını tahrik eder, bir yandan da dindirirdi. Çevresindeki dünya durgunlaşır, bütünlük kazanır, artık hareketten tek bir iz bile kalmazdı. Dünya bitmiş gibi olurdu. Öyle olması da doğaldı; bitmeyen unsurlar, yaşam çizgisi üzerinde bulunan unsurları tamamen dışarı çıkartmayı başarırdı.

Böylesi bir kapalı odada tutulan duygular gelişir, hayal meyal renklerin koyuluğu ve açıklığına, manzara nesne ve insanların zarif şekillerine, yaldızlı zeminle örtülü adacıklara, batmaya başlayan güneşin yakalanması güç renk tonlarına, dans eden ya da şarkı söyleyen insanların alınlarındaki endişeli gölgelere, ihtiraslı bir tasarımla inşa edilmiş bir köprünün kemerlerine, sahnenin bir kıyısında havlayan köpeğe, akşamın alacakaranlığında yolunu kaybetmiş bir kelebeğe, sahneyi geometrik çizgilerle bölen mobilyalara, rulo resmi boydan boya kaplayan ince bulutlara yönelirdi... Bunların hepsine karşı Haruhide'nin hissettiği duygusal çekim, bizlerin karşı cinsin bedenine yö-

nelik olarak hissettiğimiz çekimle aynıydı. Bu bitmiş bir dünyayı duygularla kaplamaktan başka bir şey değildi.

Sarhoşluk geçer. Fırtına diner. İşte o yüzden, Haruhide sarhoşluğu önemsemezdi. Onun dondurulmuş duyguları, sanki dondurulmuş bir çiçeğin asla solmaması gibi, anlık bir sevinci sonsuzluğa taşıyabiliyordu. Tam da yaldızlı zemin üzerine duvar resmi ustalarının, hükümdarların bakış alanlarını paravan ya da sürgü kapılar üzerine yaptıkları resimlerle kaplayıp hükümdarın her an başka yöne çevirebileceği bakışlarını esir etmesi gibi, Haruhide özüne ait düşünce gücüyle kendi çevresini göz alıcı renklerde paravan resimle kaplamak yoluyla doğayı engelleyebiliyordu. O dünya içerisinde, artık insan mantığının işletilebileceği, gerekebileceği bir yer de olamazdı.

Paravanın dışarısında ise gürültüler kopuyor, bombalar yağıyor, insanlar var güçleriyle kaçışıyor, savaşın sonu yaklaşıyordu...

III

Savaş sona erdi. Hemen sonra Haruhide evlendi.

Bu haber bizi şaşırtmıştı. Tek bir kişi bile, Haruhide'nin bir kadın bedenine âşık olabileceğini aklından geçiremiyordu.

Ondan sonra bir süre Haruhide ile görüşmedik. Sotatsu üzerine küçük bir kitap yazdığını, o muazzam malikânelerinin miras vergisi ödemesi güçlüğü neticesinde satıldığını, onun kendi ailesiyle küçük bir eve taşındığını duydum. Sonra da çiftin bir kız çocuğu olduğu haberini aldım. O sıralarda artık Haruhide ile yolda tesadüfen karşılaştık bile beni evine çağırmıyordu.

Savaş sonrası karmaşası çevremizi darınadağın etmiş, savaş sırasındaki dostluklar iyice uzaklarda kalmıştı. Aslında savaşta ölmemiz gerekirdi ama yaşamak zorundaydık.

Haruhide o yılları nasıl yaşamıştı acaba?

Kız çocuğu olduktan sonraki senenin yazı, herhalde yine bir yaz başlangıcıydı, kendini iyi hissetmeyen Haruhide doktora göründü. Doktor, rahatsızlığın yalnızlıktan kaynaklandığına, son zamanlarda bir türlü geçmeyen hafif ateş ve terlemesinin röntgenden de anlaşılaacağı üzere veremle ilgili olmadığına, psikolojik bir durum olduğuna hükmetti. Bu Haruhide'yi rahatlatsa da, çabuk yorgun düşmesi, hafif ateşi ve terlemesi geçmedi.

O noktada, Haruhide bu rahatsızlıklarını yaz başından kaynaklanan uyumsuzluğa bağladı. Bu tavrı, onun eski halinden çok farklıydı ve doğanın etkilerini uysalca kabullenmenin onun felsefesine ters düşmesi gerekirdi.

O savaş sırasında, elbette muazzam servetlerini koruyabilmişlerdi ama Haruhide doğayı aşağı görüp dış dünyanın etkilerine duyarsız kalmayı başarabilmişti. Dış dünya ona parmağını bile sürememişti. Nasıl bir bitki, nasıl bir meyve özü onun güzel, beyaz tenini boyayıvermişti acaba?

Haruhide hafif ateşinin ve terlemesinin etkeni olduğunu düşündüğü doğayı böylece yeniden değerlendirdi. Mayıs ayı bir açılıp bir kapanan, sonra yağmur yağan günlerle geçiyordu. Taze yaprakların keskin kokusu ve hâlâ her yerde göze çarpan harabelere yağan yağmur... Onları izlerken öylesine reddetmeyi sürdürdüğü doğa içerisinde, kendi bedenine ulaşan bir bağı gizli olduğunu düşünmeye başlamıştı Haruhide. Belki de şimdi, doğa ondan intikam alıyordu. Kendi bedeninin doğanın bir parçası olduğunu düşünmeye, Haruhide o âna kadar asla izin vermemişti. Öyle bir tavır, onun için kutsal şeylere edilen bir küfür gibiydi.

Yağan yağmur sonrasında, bulutların arasından süzülen bir ışığın harabelerin şöminelerinin tuğlalarına, taş zeminlerine vurduğunu gördüğünde, Haruhide'nin içini

daha önce yaşamadığı türden bir şükran duygusu kaplayıveriyordu. O berrak ışık aydınlatmaya devam etsin istiyordu; böylece her şeyin yolunda gideceği, mutsuzlukların gömülüp kaybolacağı hissine kapılıyordu. Ayrıca, gerçekte o anlarda vücudundaki rahatsızlıklar silikleşiyor, kendini yeniden sağlıklı haline doğru sarsılmaz bir adım atmış gibi hissediyordu.

Fakat bu gidişat içerisinde, Haruhide için doğanın önlenemez değişkenliği ile kendi hastalıklı bünyesinin sarsılmaz sabitliği arasında bir sebep-sonuç ilişkisi kurmak güçleşmeye başladı. Bu rahatsızlıkları, sivrilttiği duygu dünyası gibi sarsılmaz, aslında doğayla hiç ilgisizmiş gibi gelmeye başlamıştı.

“Ben ruh hali yüzünden hasta düşecek adam değilim,” diyordu. Bu kendinden eminlik, doktorun teşhisinden daha tutarsız olamazdı. Bunun üzerine Haruhide kendi kendine teşhis koyup hiçbir tıp kitabında olmayan bir hastalığın adını kendisi koydu: “Ben olasılıkla uzun süre o şeylerle temas halinde olduğum için, radyumla uğraşan bilim insanlarının o maddenin zehrine maruz kalmaları gibi, sanat eserlerinin zehrine maruz kaldım,” dedi. Öyle ya, o yaratıcılığın esiri olmaksızın yalnızca katıksız duygularla sanatı kabullenmeye çalıştığından, sanatın estetik zehri onu sürekli etkilemiş, ateş ve terlemenin ortaya çıkmasına neden olmuştu. Karısının nazik önerisinin de etkisiyle, Haruhide savaş öncesinden beri asilzadeler arasında popüler olan bir masörü tuttu. Masör birkaç tedavi seansından sonra düzeleceğine garanti vermişti ama hiçbir değişiklik olmadı.

Düşünce tarzı, artık sarsılmaya başlamıştı. Öylesine zararsız, dahası dişlerini söktüğü, mutluluk veren sanat eserlerini, hayal dünyasında bile olsa, görünmez bir zehir saçan, uğursuz, tehlikeli şeyler olarak görmeye başlamıştı. Watteau'daki o durgunluk, Sotatsu'nun renk ve şekillerinin

benzersiz inceliği... Bunlarda bile Haruhide zehir kokusu almaya başlamıştı. Özellikle sanat eserlerinin renklerinde, doğadan çekilip alınmış, doğadaki halinde zehirleyici etkisi olmayan ama bir kez ilaç haline gelince öldürmek için de kullanılabilen unsurlar olduğunu düşünüyordu artık.

Sanattaki düzenin doğadaki düzenin bir kısmının belirginleştirilmesinden öteye geçmediğini, üstelik doğanın içindeyken diğer unsurlarla dengelenerek uyum içerisinde kalan sert bir unsurun dengesini kaybetmiş hali olduğunu geçmişte olsa asla Haruhide zihninden geçirmezdi. Eskiden muazzam bir resmin küçük bir uzay olduğunu düşünürdü ama artık aynı eserin uzayın düzeninin bir kırıntısı, meteor gibi bir şey olduğunu, düzenin dışarısına itilmiş, düzenin parçalanmasına işaret ettiğini düşünüyordu. Haruhide burada sarhoşluktan çok daha kötü bir unsuru keşfetmişti.

Derken yaz gelip de sıcaklar bastırınca Haruhide'nin mecali iyice tükendi. Penceresinden harap olmuş şehrin üzerinde sürüklenen bulutları izliyordu ama artık gözleri bulutlardan yansıyan güçlü ışıklara dayanamıyordu. Gökyüzüne baktığında gözlerinin önü kararıyor, güneş altında yanan yokuş yol karşısına çıktığında tırmanmaya başlamadan önce boğucu çarpıntılar yaşıyordu. Üstelik Haruhide, istasyonun çevresine kurulan karaborsa pazarından yükselen tiz seslerden, oradaki canlılıktan ürküyordu. Oranın önünden hızlı adımlarla geçerken hastalığının bu yeni yabani dönemle birlikte ortaya çıkan bir hastalık olduğunu düşünmeden edemiyordu. Bir gün, ayakları acımaya başladı, küçük bir beze çıktı. Haruhide bezenin irileşmesinden korkmuştu; oturup hüzünlü bakışlarla uzun uzun tahriş olan kısma bakıyordu. Yaz olduğu halde, ten rengi mermer gibi beyazlaşmıştı. Güneşte yanmış tenleriyle dolaşan gençler, bu soluk güzel yüze aşağılayıcı bakışlar fırlatıveriyordu.

Haruhide hastaneye yattığında ağustos ortaları geçilmişti. O senenin sıcakları normallerin çok üzerindeydi.

Kan zehirlenmesine, hem de uzun süre geçmeyen bir kan zehirlenmesine yakalanmıştı. Kan testlerinde streptokok basili bulundu. Basil solunum yoluyla vücuduna girmiş, zaten kapakçık sorunu yaşayan kalbine yapışarak kan zehirlenmesine yol açmıştı. Bu adı uzun, habis bakteri kaynaklı kalp enfeksiyonu denilen hastalık, penisilin keşfedilene kadar nadir görülen korku verici ölümcül hastalıklardan biriydi. Doktorlar hastaneye yattığı anda artık geç kalındığı kanısındaydı ama üç haftalık penisilin tedavisi denemeye karar verdiler.

Yatak istirahatının gerekli olduğunu söyleyerek hastanenin eski ek binasında bir odaya aldılar onu. Hava öyle sıcaktı ki, odaya konulan buz kalıpları hemen eriyiveriyordu. Ana binadan odanın bulunduğu ek binaya uzunca yıkık dökük bir koridordan geçiliyordu. Koridor, onun bir zamanlar yaşadığı malikânenin koridorundan da uzundu. İnsanlar ne kadar ses çıkartmamaya özen göstererek yürüse bile, çürümeye yüz tutmuş tahta zeminden kulak tırmalayıcı gıcırtilar yükseliyordu. Oda yabani otlarla kaplı orta bahçeye bakıyordu. Bahçede kirli yaprakları iyice irileşmiş, gövdesi sarı tüylerle kaplanmış fatsiya çiçeği hemen dikkati çekiyordu. İki-üç gür yapraklı ağaç da vardı. Fakat daha çok yabani otlar küçük beyaz çiçekler açmış, koridorun kıyılarına varana kadar bahçeyi sarmıştı. Karşı taraftaki binanın yamuk yumuk pencerelerinin altındaki güneş almayan kısımda ise yosunlar çıkmıştı.

Haruhide arada sırada yastığından başını kaldırıp kendisine bahşedilen bu bakımsız bahçeye bakıyordu. Ağustosböcekleri şafak vaktinden günbatımına kadar ağaçların gölgesinde şarkılarını sürdürüyordu. Asla kesilmeyen sesleri, bahçenin otlarından yükselen buğuya ka-

rışınca sanki bahçe bir bütün halinde cırıltılar çıkartıyormuş gibi bir hava oluşuyordu. Yine de, sabahları küçük kuşlar oynuyor, öğlenleri nereden geldikleri belli olmayan güvercinler yem aramak için bahçeye iniyordu. Ot-
ların arasındaki gölgeler azalıp öğlen güneşi bahçeyi esaret altına aldığı anda karısı yanında olmadığı anda Haruhide aniden huzursuzluğa kapılarak çağrı zilini hemşireler koşup gelene kadar aralıksız çaldığı oluyordu.

Tüm bunlara rağmen, bir gün tamamen iyileşeceğine inanıyordu. O kesin sonuç gerçekleşene kadar, bir süre insani duygularla yaşama isteği doğmuş gibiydi içinde. Nezih, umursamaz, nazik yüreğinin kendinin asıl hali olduğuna inandığından, arada sırada sinirlense bile, karısına, bazen karısının kucağında getirdiği kızına, hemşirelere genelde uysal ve nazik davranıyordu. Sık sık iri gözlerini oynatarak gülüp şakalar yapıyordu. Uzunca bir süre iyi bir hastaydı. Telaşlanmamış, sıkıntısını belli etmemiş, gerçekten neşeli bir halde tedavi günlerini geçirmişti.

Hastalığının kaynağı yalnızca o basıldı. Hayalinde canlandırdığı hastalık, bu basilin bulunması sayesinde gülünç bir hayal haline gelivermişti. Bu, sanatla alakası olmayan bir hastalıktı ve sanatın malzemesi olan görülebilir doğayla da hiçbir bağı yoktu.

Görülebilir doğa? Bu artık, basit bir çerçevenin ötesinde yastığının başucundan görebildiği bahçeyle sınırlıydı. Her şey o kadardı. Bakmadığı anlarda bile, bahçenin ıssızlığının hayali zihnine öylesine yapıştıyordu ki, Haruhide o hayalden kurtulabilmek için bahçenin resmini yapmaya karar verdi. Resim fırçası kullanmasına bile olanak tanımayan bir hastalık olduğu halde, uzunca bir aradan sonra içinde yeniden üretme arzusu doğmuştu. O resmin tasarımını zihninde kaç kez terarladı bilinmez. Silinip atılması gereken unsurları silip atmış, aşırı simetrik yapıdaki binayı biraz yamultmuş, geriye bırak-

ması gereken mekânı inceden inceye hesaplamıştı... Haruhide uzun yıllar sonra ressarrlık ruhuna yeniden kavuşmuştu. Fakat ne kadar düşünürse, gerçekte ortaya çıkan o ölçüde farklılaşıyor, gündelik hayatına çöreklenip kalan o bahçe, varlığının sanat eseri haline gelmesine izin vermiyordu. Bu kadar vahşi bir malzeme karşısına hiç çıkmamıştı, ama aynı zamanda, resminin malzemesi gündelik hayatına hiç bu kadar tesir etmemiş, resmedilmeden önce yaşamını bu kadar gölgeleyen bir resim malzemesi olmamıştı.

Otlarla kaplı o ıssız ve harap bahçe, artık hiçbir resim fırçasıyla yerinden oynatılamayacak haldeydi. Bahçenin varlığının sarsılmazlığı, Haruhide'yi yenmişti. Gönülsüzlük içerisinde, çoktan satılan malikânelerinin üçüncü katındaki küçük odanın penceresini aklına getirdi. Yalnızca havayı engelleyen o pencere çerçeveydi ve o pencereden görülen günbatımı başlı başına bir resimdi. Doğayı hor görüp aşkını yalnızca sanat eserlerine bağlayan Haruhide, ilk kez anılarında kalan o günbatımını olduğu gibi bir resim, bir sanat eseri olarak kabul etmişti.

Bu düşünceler arasında boğuşurken günlük iğnesini ve muayenesini yapmaya gelen doktorların koridordan gelen güçlü ayak seslerini duyuyordu.

“Yüreğimin insani yanı, sanata olan aşkımı gömdü,” diye düşündüğü de oluyordu. Fakat bu o kadar da dayanılmaz bir düşünce değildi. İyileşmesi garantiydi. Bir süre rafine ettiği duygularını bastırdığı, savunmasız ve hasta bedeni dış dünyayla doğrudan temas halinde diye bu durumun gerçekleşmiş olmasından öte bir şey değildi mutlaka.

Böylece yaz geçip gitti. Hatırladığı en ıstırap dolu yaz. Üç haftalık iğne kürü bittiğinde artık geceler serin

olmaya başlamış, pencerenin hemen altından böcek sesleri duyulur olmuştu. Haruhide kendini her gün daha iyi hissediyordu. İki hafta daha o halde istirahat ederse tamamen iyileşeceğine inanıyordu. Gerçekte de ateşi ve terlemesi kesilmiş, iştahı yerine gelmiş, hiç sıkıntı çekmeden ayağa kalkabilmiş, taburcu edileceği günü beklemeye başlamıştı.

Fakat bu yalnızca sahte bir iyileşmeydi. Bir gece sıkıntıyla uyandığında tere batan sırtı, gözlerini açar açmaz akıntının çekilmesi gibi, ardında soğuk bir temas bırakarak kuruyuvermişti. Ertesi gün, göğsünde geçmek bilmeyen bir baskı hissetmiş, öğleden sonra hafife alınmayacak ölçüde ateşi çıkmıştı. Hastalığı iğne kürü önce-
sindeki haline, hatta çok daha beter bir hale gelmişti.

Doktorlar ilaç miktarının yetersiz kaldığına hükmederek bir hafta daha duruma bakıp bu kez ilaç dozunu artırarak ikinci bir iğne kürü uygulamaya karar verdiler. Haruhide bu haberi yüzündeki ifadeyi hiç bozmadan dinledi. O güzel, beyaz burnu hastalığın etkisiyle biraz daha kalkmış gibiydi.

Benim portrem aslında burada başlıyor.

Bu hafifçe çökmüş yanaklar, sivriliği ve beyazlığı artmış burun... Haruhide ikinci iğne kürü haberini aldığı günden itibaren, o kadar uğraşarak incelik kazandırdığı kişiliğini bir yana itiverdi. O zarif duyu yeteneğini, umursamazlığını, iç rahatlatıcı gülüşünü, tepeden bakan mizah anlayışını, burnundan gülme huyunu fırlatıp atıverdi.

Fakat, gerçek portre bundan sonra başlıyor. Şimdi beyaz yastığa bırakıverdiği o güzel yan profili, sanki antik trajedi aktörlerinin maskeleri gibi, kişiliğinden geriye kalan tek şey, kişiliğinin sığınağı haline gelivermişti. Yorgun bakışlı, durağan mermer yüz onun varlığını kanıtlayacak

tek şeydi artık. Portre çıkartma işi de, işte buradan başlar.

Ertesi gün sabah, uzun bir aradan sonra refakatçi odasında kalan karısı, erkenden uyanmış, bakışlarını tavana çivilemiş halde duran Haruhide'yle karşılaştı. Önceki gün tavanda güve yumurtası görüp de siniri bozulunca karısı hemen temizlemişti. Kadın yeni bir şeyler bulduğunu sandı.

“Uyandın mı?” diye sordu karısı. Haruhide önce yanıtlamadı.

“Şu an A.yı, S.yi ve K.yi düşünüyordum,” dedi, bir süre sonra. Samimi arkadaşlarıydı.

“A. Bey dört-beş gün önce ziyarete geldi.”

“O tip öyledir işte.”

“Nasıldır?” diye sordu karısı. Haruhide'nin bu şekilde konuştuğuna hiç şahit olmamıştı.

“İkiyüzlünün tekidir. Hiç sevmem. Ziyaretine gelmesini istemezdim.”

“İyi de, seni iyi gördüğünü söyleyerek çok sevinmişti.”

“Çok etiketçidir. Beni hastayken görmekten keyif almıştır.”

“Nereden çıkartıyorsun bunları?”

Genç karısı da soylu bir aileden geliyordu, bu düşünce tarzına pek alışık değildi. Fakat insanların sık sık Haruhide'nin kız kardeşi olduğunu sanmalarına neden olacak ölçüde beyaz tenli, yüz hatları düzgün kadının bu düşünce tarzına alışması fazla zaman almadı. Çünkü o andan sonra Haruhide'nin dudaklarından dökülen sözcükler insanları kötüleme, nefret, kıskançlık, hor görme ve lanetlemelerle doluydu. Hırsını karısından çıkarttığı da oluyordu.

Ölümü yaklaşan hasta insanların bilinçaltında ölümün yaklaştığı hissi güçlendikçe kendisini seven insanlardan ayrılığını kolaylaştırmak için kendilerinden nefret etmelerini sağlamaya çalıştıkları söylenir. Bunda bir neb-

ze doğruluk payı da var. Hastalık sıkıntısı ve korkudan ziyade, hastaların kaprislerinde yaşama bağıllık dışında kalan dürtüler de etkili olabilir.

Haruhide birdenbire o kısa ömründeki güzel ve ince karakterini bir kenara itip tam anlamıyla “insan gibi” insan oluvermişti. İnsan gibi olmaya yönelik nezih umursamazlığı kaybolmuştu. Sonra aynı gün içerisinde şiddetli bir aşk ile nefretin sürekli yer değiştirdiği türden bir yaşamı, alışkanlık haline getirmişti.

Nadiren ziyaretçisi gelen o odada artık insani gölgeler oynaşmaya başlamıştı. Aynı sınıftan arkadaşı olan ve Haruhide ile aynı şekilde sanat eleştirmeni olmayı hedefleyen ve savaştan hemen sonra isim yapan A.ya karşı, Haruhide’nin gösterdiği kıskançlığın haddi hesabı yoktu. Yine de, onun arkadaşları arasında en çok A.yı sevdiğini, duygusal konularda deneyimsiz genç karısı bile rahatlıkla anlayabiliyordu. Haruhide karısını yanına oturtup A.nın kendini pazarlamak için başvurduğu yolları, hocasını ustalıkla kullanışını, insanlardan övgü alabilmek için sergilediği oyunları, ilimden yoksunluğunu, özellikle estetik algılanmasının yetersizliğini uzun uzun anlattı. Fakat sözleri öylesine ateşliydi ki, insanoğlunun çözümlenmesi güç ihtiraslarının gizemlerine müthiş bir merak duymaya başlamış gibiydi. İnsanların yetenek farklılıkları olsa bile, birçok engeli aşmaya çalışmak üzerine kurulu yaşam tekniklerine ilgi duymaya başlamıştı. Ekonomik koşullar da Haruhide’nin kafa yorduğu konular arasına girmişti. En azından, varsıl insanlardan ziyade yoksul insanların yükselmek ve isim yapmak konusunda daha hırslı olduklarını, nefret yüklü sözlerle dile getiriyordu.

Öte yandan gözyaşına tamamen yabancı olan Haruhide, artık küçük kızını, hiçbir şeyden habersiz o küçük canlıyı gördüğünde ağlayıveriyor, bazen nazlanarak karısını refakatçi bırakıyor, geceleyin haykırarak uyanıp karı-

sının genç kız gibi duran göğsüne başını yaslayıp, “Ölmek istemiyorum! Ölmek istemiyorum!” diyerek hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. Fakat gözyaşı, Haruhide’nin düzgün ve soğuk yüz hatlarına hiç yakışmıyordu.

Sonbahar ilerledikçe Haruhide iyice bitkin düştü. Yine de gözleri canlılığını yitirmemişti; sürekli nefretini, öfkesini kusabileceği bir şeyler arıyordu. Artık başını kaldırıp bakamadığı otlarla kaplı harap bahçenin ne halde olduğunu karısına anlattırıyor; otların sararmaya, kurumaya başladığını duyunca seviniyordu.

Hiçbir etkisi olmayan tedaviyi sürdüren doktorlar da, onun nefretinden paylarını almışlardı. Elbette aldığı terbiye sayesinde yüzlerine karşı bir şey söylemiyordu ama adamların ayak sesleri koridorda uzaklaşır uzaklaşmaz, karısına nefeslerinin koktuğu gibi şeyler söylüyordu. Tedavinin işe yaramadığını söylemesine engel olan bir tabuya kapılmış gibiydi. Yalnızca doktorların konuşmalarının kabalığı, kirli yüzleri, başhemşirenin kibirli tavırları gibi konulardan durmaksızın şikâyet ediyordu.

Sonbahar akşamı dolunay çıktığında duygusallaşarak ayın onun penceresine ne kadar az uğradığını söyleyerek bundan karısını sorumlu tuttu. Başucundaki uçuk sarı sıvı ilaç şişesinin yeri onun emriyle bir milim bile oynatılmıyordu. Onun hesabına göre dolunay gecesini ay ışığı başucundan içeri vuracak, şişedeki sıvının içinden geçerek kırılmalara uğrayan ışık yüzünün çevresini aydınlatacaktı. Ancak, o gece ay ışığı pencereden uzak bir noktayı aydınlatmış, onun güçlkle görebildiği bir noktadan geçip gitmişti.

Güzellik artık fazla ağır geliyordu. Güzellik sanki ağır bir yorgan gibi, hasta adamın yüreğine ağır geliyordu.

Mutsuz olduğunu söyleyemeyeceği geçmişini köşe bucak aradığında her yerde eksiksiz bir sanat eserinin, eksiksiz bir resimli paravanın anılarının masumane akışı-

nı engellediğinin farkına vardı. Bir başkasının elinden çıkan sanat eseri onun yaşantısını daraltmıştı. Her ne kadar kendi gücünü aşsa bile, bir başkasının yarattığı renkler ve şekillerde üstün nitelikler bulmasının, diğer renkler ve şekillerden daha güzel olduğunu düşünmesinin, yaşamını köleleştirdiğini düşünmeye başlamıştı. Daha iyi renkler, daha iyi şekiller, tüm bunları önceden seçmesi, kendi yaşamını bunların ağına bırakmaması gerekirdi. Daha iyi şeyler hep loş karanlıkta, hep boz bulanıklık içerisinde, bilinmez bir sisin arasında gizlenmeliydi.

İş işten geçmişti ama eskiden okulda dergi değerlendirme toplantısında yapıtını acımasızca eleştirerek yitip gitmesine yol açan arkadaşlarını kin ve nefretle anıyordu. Dahası, bunu umursamaz bir tavırla kabullenmiş olmasına da pişmandı. Daha korkusuzca yaratması gerekirdi. Yaratma sevinci gibi katıksız bir sevince, kendini daha güçlü bağlaması gerekirdi...

Aralık başlarında soğuk bir sabah Haruhide'nin ölüm haberini aldım. Haberi veren arkadaşımın davetine uyarak Haruhide'nin ilk kez gittiğim yeni evini aradım. Bulunması güç dolambaçlı sokağa çiy damlaları serpilmişti.

Bulduğumuz ev sessizliğe bürünmüştü. Göründüğü kadarıyla iki-üç odalı bir evdi. Küçük kapıyı iterek açtık. Hemen arkası, hem oturma hem de misafir odası olarak kullanılan bir odaydı. Mangalın etrafında onu aşkın insan üzgün yüz ifadeleriyle oturmuş bekliyordu.

Matem giysileri içerisindeki genç karısı bizi iç odaya buyur etti. Ağlamaktan kızarmış gözlerine doğrudan bakmamamız için özen gösteriyordu.

İç odada birleştirdikleri dizlerinin üzerine oturmuş insanlar sessizce bekliyorlardı. On metrekarelik odanın içerisine Haruhide'nin naaşı yatırılmıştı.

Karısı yüzünü örten beyaz bezi kaldırdı. Yüzün güzelliği karşısında şaşkınlığa düştüm. İnsan teninde görülmesi imkânsız bir beyazlık Antik Yunan tipi yanaklarını kaplamıştı. Burnunun muntazamlığı benzersizdi. Dudak hatları heykelden farksızdı. Fakat ölü yüzündeki aydınlık ifade beni rahatlattı. Aslında, iç dünyasının yansıması değil de, yüz hatlarının düzgünlüğünden kaynaklanan bir aydınlık, işte böyle ölümünden sonrasına kadar varlığını korumuştı.

Başucunda matem giysileri içerisinde yaşlılığa yeni adım atmış bir adam oturuyordu. Adamın yüzündeki ifade ölününkinden daha cansız ve aydınlıktan yoksundu. Bir hayli zayıftı, saçları iyice ağarmıştı. Gözleri her an kapanıverecekmiş gibi yorgun, burnu can sıkıntısını dışa vuracak ölçüde sarkıktı. Sımsıkı kapattığı dudakları, arada sırada hafifçe oynayıveriyordu.

Yeleğinin üzerine koyduğu ellerine baktım. Öylesine temiz, öylesine cılız ve güçsüz bir eli görebilmek her zaman mümkün olmaz. Fakat şekli de bir o kadar güzeldi. Mavi damarlarla kaplı elinin sırtından çıkan parmaklar narindi. O parmaklar, sanki hafif bir rüzgârla bile dağılıp gidiverecek gibiydi.

Genç kadın bizi o adamın karşısına yönlendirdi. Adam Haruhide'nin babası soylu Kakikava'ydı.

Ağustos 1957

ÜZÜMLÜ EKMEK

1

Jack, Yuigahama Oteli'nin yanından, ağustos gecesi 11.30'da denizde oluşan dev beyaz dalgalara sırtını döndü, kumsalı yaran yokuşu tek başına tırmanmaya başladı.

Bir şekilde Tokyo'dan oraya kadar otostop çekerek gelmeyi başarmıştı. O yüzden Enoşima hattının İnamuragasaki İstasyonu'nda Peter, Himinala ve Keyko ile buluşmak için sözleştikleri saati bir hayli geçirdiği yetmezmiş gibi, olmayacak bir yerde kamyonundan indirilmişti ama bulunduğu yerden de buluşma noktasına gidebilirdi. Ama yol dolambaçlı, biraz daha uzundu.

Peter onun gelmeyeceğine hükmederek çoktan buluşma noktasına gitmiş olmalıydı.

Jack yirmi iki yaşında saydam bir kristal kütle idi. Hep kendini saydam bir insan haline getirmeyi düşünmüştü.

İngilizcesi çok iyiydi, yarızamanlı iş olarak bilimkurgu kitapları çeviriyordu; intihara teşebbüs geçmişi vardı, zayıftı, yüzü fildişinden oyma gibi dururdu. Yüzünde sürekli ne kadar yumruklanırsa yumruklansın yanıt veremeyecekmiş gibi bir ifade olduğundan onu yumruklamaya kalkan da olmazdı.

“O tipe doğru koşup da çarptığında farkına bile varamadan içinden geçmiş gibi olursun,” demişti, modern caz barına gelenlerden biri.

Kumsalı ikiye bölen yokuşun iki yanındaki kayalıklar her an üzerine yıkılıverecekmiş gibiydi. Gökyüzünde pek fazla yıldız yoktu. Tırmandıkça arkasından gelen dalgaların hışırtısı ve ücretli otoyoldan gelen arabaların gürültüsü uzaklaşmış, her şey yoğun bir karanlığa dönüşmüştü. Lastik terliklerin içindeki ayak sırtı kum taneleriyle kaplanmıştı.

“Karanlık bir yerlerde bağlanmış olmalı,” dedi Jack içinden. Karanlığın devasa torbasının ağzı bir yerlerde büzülmüş, diğer küçücük keseleri içine almıştı sanki. Torbanın dikiş yerleri yıldızlara dönüşmüştü, başka tek bir ışık da yoktu.

Daldığı karanlık usulca içine işliyordu sanki. Kendisine ait ayak seslerinin, kendinden çok uzaklarda olduğu hissine kapılıyordu. Havayı yalnızca bir parça dalgalandırmaktan öteye geçmeyen bir varlıktı artık. O varlık son sınırlarına kadar büzülmüştü; karanlığı yarmak bir yana, karanlığın zerreleri arasında kendine yol buluyordu sadece.

Her şeyden özgür, tamamen saydam olduğu için Jack’in şeytani kasları ya da yağ tabakaları yoktu. Çarpan bir kalp ve beyaz bir şekerlemeyi andıran “melek” fikrinden ibaretti.

Tüm bunlar olasılıkla uyku ilacının etkisiydi. Kaldığı apartman dairesinden çıkmadan önce, Jack bir bardak biraya beş draje uyku hâpı karıştırıp içmişti.

Tüm bu düşünceler arasında yokuşu tırmandığında gözlerinin önünde geniş bir alan uzanıverdi. Uzaklarda iki arabanın kumluğa atılmış eski ayakkabılar gibi durduğunu gördü.

Jack koşmaya başladı. “Koşmaya başladım, koşmaya başladım,” diye kendisinin peşine düştü. Geniş yol düzlüğün ilerisine kadar devam ediyordu ama oralarda sağ tarafta derin bir vadiye dönüşüyordu. Jack, karanlığın iyice yoğunlaştığı vadinin dibinden, aniden alevler yük-

selmeye başladığını gördü. Tamı tamına bir bendin deliğinden oluk oluk su fışkırması gibi, karanlık o noktada yırtılmış gibiydi.

Jack kuru otları ezerek kumluk yokuşta kayar adımlarla vadinin dibine doğru indi. Şeker küpünün dibine kayan sinek gibi hissediyordu kendini. Vadinin dibindeki insanların uğultusu yaklaşmıştı ama henüz hiç kimseyi görememişti. Bastığı yerlerdeki taşlar da çoğalmıştı. Taşlar, sanki rüyadaymış gibi aniden kocamanlaşıyor, yolunu kesiyor, sonra yeniden kumların arasına karışıp düzleşiyordu.

Yarın bir ucuna kadar geldiğinde Jack uzaklardaki yamaçta dans eden topluluğun devasa gölgesini, hemen ardından da kamp ateşini gördü. Fakat ateş birden cılızlaştı. Çevredeki taş ve kumlardan oluşan girintili çıkıntılı zeminde dolaşan insanların yalnızca ayakları görünüyordu. Yüzleri karanlıktaydı.

Onların arasındaki Keyko'nun tiz sesini yakalayabiliyordu.

"Bırak şimdi. Benim bir ailem vardı, hem de sekiz kişilik. Kelebekler, çiçekler, bitler, pireler arasında yetişmiş bir aile kızılım ben."

O sırada Jack karanlıktan daha kara bir kütleye ayağı takılınca gayriihtiyari eliyle yoklayıp özür diledi. Eli terlediği halde anormal soğuk, derisi pürüzsüz, sanki yoğrulmuş bir siyah kil kütlesini andıran omuz etine dokunmuştu.

"Önemi yok," dedi, zenci Harry. Sonra dizlerinin arasına kısırdığı kanga davuluna elinin tersiyle vurduğunda o tok ses vadiyi saran yamaçlarda yankılanıverdi.

2

Modern caz barına takılan tipler, o senenin yazını uğurlamak için, herhangi bir dağ başında, insanların pek

fazla yapmadıkları türden bir parti yapma fikrini ortaya atmışlardı. Partide kumların üzerinde twist yapmak, domuz çevirmek mutlaka gerekiyordu. Nereden kaynaklanıyordu bilinmez, vahşi dans töreni gibi bir şey de yapmak gerekiyordu. Bu fikirle heyecanlanan herkes parti için uygun bir yer aramış, sonunda bu ıssız vadiyi seçmişlerdi. Fuçu'ya kadar domuz almaya giden tipler, paraları yetmeyince yalnızca yarısını omuzlayıp gelmişlerdi.

O bayağı kumsalın, o can sıkıcı tiplerin yüzdüğü yerden pek de uzak olmayan bir yerde, öylesi bir el değmemiş yerin bulunması inanılmazdı. Her ne şekilde olursa olsun, aradıkları aşınmış kot pantolonlarının ısıltılar saçabileceği bir yerdi.

Yer... Seçilmiş, arınmış, kutsanmış olmalıydı. Onlar neon tabelaları, kirlenip yırtılmış film posterlerini, otomobil dumanını, araba farlarını ova ateşi, tarla kokusu, yosun, hayvan ve doğanın çiçekleri yerine koymuşlardı hep. Bu kez ince dokunmuş bir halı gibi uzanan bir kumluk, özene bezene yapılmış işlemeli bir kumaş gibi duracak yıldızlı gökyüzü arzusuna kapılmışlardı.

Dünyanın saçmalığını sağaltabilmek için, önce o saçmalıklardan arınmak gerekiyordu. Can sıkıcı tiplerin saçmalıklarından, var güçleriyle arınmaları lazımdı. O tiplerin inançlarını, tüccar zihniyetlerini taklit etmek gerekse bile.

İşte bunlar, partinin amaçlarının özetiydi. Otuz-kırk kişi gece yarısı bir araya geldiler. Yani onların saatinde, onların işbaşı vaktinde, onların öğleninde.

Kamp ateşinin zayıflayıp sonra birden parlayıvermesinin nedeninin domuzun yağı olduğunu Jack fark etmişti. Ateşin üzerindeki domuz kalınca bir şişe geçirilmişti, arada bir birileri gelip kırmızı şarap serpiyordu.

Yüzü görünmüyor, yalnızca alevlerin ışığında eller belirip şarap şişesini sallayıveriyordu.

Zenci Harry'nin kanga davulu devam ederken birkaç kişi kumların üzerinde tvist yapıyordu. Taştan geçilmeyen kumlukta, tabanlarını sabitlemiş, yalnızca dizlerini ve bellerini eğip bükerek dans ediyorlardı.

Öte yandaki yarın kıyısına dağ gibi bira ve meyve suyu kasaları yığılmıştı. Boş şişeler taşların arasına saçılmış, hafifçe gecenin ışıklarını yansıtıyordu.

Jack'in artık karanlığa alışmış olması gereken gözleri oradakilerin yüzlerini seçemiyordu. Ateşin alçak alevleri, yüzleri aydınlatmak yerine, görmesine engel oluyordu. Sesler de insanları ayırt etmekte işe yaramıyordu. Yüksek sesle gülseler, patırtı yapsalar bile, sesler ânında çevredeki karanlığın esiri oluyor, kaybolup gidiyordu. Bir de o karanlıkta Harry'nin kanga davulunun sesi, pembe ağız içinden çıkan tiz sesiyle birlikte yankılanıyordu.

Fakat Keyko istisnaydı. Jack kızın sesini izleyerek çöp gibi ince kolunu yakalayıverdi.

"Gelmişsin işte. Tek başına mı geldin?" diye sordu Keyko.

"Evet."

"Hep birlikte İnamuragasaki İstasyonu'nda bekledik. Eh, kafa dağıtacağız diye, önceden geldik. İyi bari kaybolmamışsın," diyen Keyko, karanlığın içerisinde dudaklarını sivriltti. Yanaklardan dudaklara doğru gelen hareketi ve gözlüğün hafifçe parlamasını gören Jack her zaman selamlaşırken yaptığı gibi dudaklarını Keyko'nun kilere değdirerek hafifçe sürtüp geri çekildi. Kamışın pütürlü iç yüzeyini öpmüştü sanki.

"Millet nerede?"

"Hinninala ve Peter şurada. Gorgy de burada. Çağırıldığı hatun gelmedi diye bir hayli kafası bozuk. Pek ilişmesen iyi olur."

Jack'in adını hemen herkes söylemeye alışmıştı ama Gorgy adının nereden geldiği bilinmiyordu. Belki de esas adı Goki idi.

Keyko, Jack'in elinden tuttu, tvist oynayanların arasından geçtikten sonra yarın kıyısındaki kayaların yakınında oturan arkadaşlarının yanına kadar götürdü.

"Jack gelmiş."

Himinala uykudaymış gibi bir hareketle elini usulca kaldırıp salladı. O karanlıkta bile güneş gözlükleri gözünde idi. Peter ise çakmağını yakıp yüzünün önünde sağa sola oynattı. Gözlerinin üst kenarı boyunca mavi bir çizgi çekmişti, göz kapaklarının şişkinleştiği kısımda çizginin gümüş yıldızları çakmak ateşinin yansımasıyla ışıltılar saçıyordu.

"Ne bu suratının hali?"

"Peter birazdan şov yapacakmış," dedi, yanındaki Keyko.

Gorgy yarı çıplak halde, kıyıdaki bir ağaca yaslanmıştı. Fakat Jack olduğunu anlayınca karanlığın içinde kıvrılarak gelip otların arasında kumların üzerine bağdaş kurup oturdu. Nefesindeki bira kokusu rahatlıkla anlaşılacak şekilde, "Selam," dedi.

Jack, Gorgy'den pek hoşlanmazdı ama Gorgy ona hep samimiyet gösterirdi. Bir seferinde yanına kızları alarak kaldığı apartman dairesine eğlenmeye de gelmişti. Vücut geliştirme sporu yapıyordu ve vücudundan gurur duyardı. Hayranlık uyandıran kasları vardı, elini hafifçe uzattığı anlarda bile kasları boyunca yıldırım gibi bir yayılma göze çarpardı. Dünyanın anlamsız, insanların aşağılık olduğu konusunda Gorgy de herkesle hemfikir olmalıydı ama durmadan kas geliştirip o görüntüsünün ardına gizlenerek anlamsızlıklardan uzak durmaya çalışırken bir an gelmiş kaslarının özelliği olan körlüğün karanlığında uykuya dalıvermişti.

Jack'in canını sıkan Gorgy gibi kaslı bir varlığın, saydam olamama özelliği idi. O kütle önüne dikiliverince saydam dünyanın görüntüsünü engelliyor, o ter kokusu keskin vücuduyla, Jack'in sürekli ayakta tutmaya çalıştığı saydam kristali bulandırıyor. Bitmek bilmeyen güç gösterileri de sinir bozucuydu. Koltuk altlarından gelen koku, vücudunu kaplayan tüyler, gerektiğinden fazla gür sesiyle karanlığın içinde bile kire batmış bir iç çamaşırı gibi hemen anlaşılıyordu.

"Tam da böyle bir akşamdı. İntihar ettiğimde. Bir önceki yıl bu sıralar olduğuna göre, bugün belki de benim ölüm yıldönümüm olacaktı."

Himinala gülmeyele karışık sesiyle, "Seni yakacak olsak, ânında buz parçaları gibi eriyiverirsin herhalde," dedi.

Yine de, Jack artık iyileşmişti. İntihar etmesiyle birlikte, o sinir bozucu patates suratlıların dünyasının da yok olacağı düşüncesi yanılttı. Bilincini yitirmiş halde hastaneye götürülmüş, nihayet bilinci yerine gelip de çevresine bakındığında patates suratlıların dünyasının olduğu gibi kaldığını görmüştü... Eğer o tipler düzelmecekse, kendisi düzelmeliydi.

Nice sonra Peter ayağa kalkıp, Jack'i kamp ateşine doğru götürürken, "Gorgy'nin hatununu biliyor musun?" diye sordu.

"Bilmiyorum."

"Müthiş güzel bir hatun olduğunu söyledi Gorgy. Nasıldır bilinmez elbette. Eğer Gorgy'i kesin olarak atlatmadıysa sabaha kadar mutlaka gelir buraya."

"Belki de gelmiştir. Bu karanlıkta kimin kim olduğu hiç anlaşılmıyor. Sabahın ilk ışıklarıyla anlaşılabilirdi diye, oğlanla eğleniyor herhalde."

Hafif rüzgârla yağ kokan duman çarpıverince ikisi birlikte yüzlerini çeviriverdiler.

3

Jack bira aramaya gitti. O kadar kısa bir mesafe olduğu halde, birçok kez taşlara, çantalara ve yumuşak bir şeylere takılıp tökezledi. Eşya gibi birbirine dolaşmış, dudaklarını yapıştırmış çiftler, Jack'in tekmesini yedikleri halde hiç oralı olmadılar.

Gorgy'nin kız arkadaşı neredeydi acaba? Yüzlerini ilk kez gördüğü şamata yapan tiplerin arasında, karanlıkta kalan otların gölgesinde, dumanla kaplanan ağaçların altında ya da yarın eğimli yerlerinde dokunulduğunda şekli bozulan kumlarda bir yerde gizleniyor olabilirdi. Fakat "müthiş güzel" bir yüz ise, o yüzün bulunduğu yerde karanlık dağılmış, ortalığı ışık kaplamış olmalıydı. O karanlık vadide denizden gelen rüzgârın doldurduğu yıldızlı gökyüzünün bir yerlerinde güzel bir yüzün ısıltılar saçarak görünmesi gerekirdi.

"Hadi bakalım ayine başlıyoruz. Danslar bitince domuz eti dağıtacağım. Tamam mı? Kamp ateşini biraz daha güçlendirin," diye bağırان, her zaman içtiği uyku ilaçları yüzünden peltek peltek konuşan Himinala idi ve ateşe yaklaştırdığı güneş gözlüğüne yansıyan alevler minyatür resimler gibiydi.

Kanga davulunun sesinin kesilme nedeni, Harry'nin mum alevi ile davulun derisini gerginleştirmeye çalışmasıydı. O arada vadideki herkes susmuştu. Sigaraların ateşleri, vadinin çeşitli yerlerinde ateşböcekleri gibi oynayıyordu.

Jack nihayet bira şişelerini bulunca, orada oturan hiç tanımadığı beyaz dişli adamdan rica edip dişleriyle kapağını açtırdı. Beyaz köpükler adamın ağzından göğ-

süne döküldüğünde adam yeniden beyaz dişlerini göstererek gururlanmış gibi güldü.

Yeniden çalmaya başlayan kanga davulunun ritmi hızlanmıştı. Peter üzerinde yalnızca bir deniz şortuyla koşmaya başladığında kamp ateşinin alevleri yükselmiş, vücudunun çeşitli yerlerine renkli boyalarla çizilmiş figürler belirginleşmişti.

Jack, Peter'in sarhoşluğunu anlayamıyordu. Neden dans ediyordu acaba? Tatminsizlik yüzünden mi? Yoksa mutluluk mu? Ya da ölmekten bir nebze daha iyi olduğu için mi?

“Peter neye inanıyor acaba,” diye geçirdi aklından Jack. Vücudu ateşle aydınlanmış halde dans ediyordu. Peter'in bir zamanlar anlattığı, her gece bir sıkıntının üzerine ağır bir yorgan gibi çökmesi yalan mıydı? “Yalnızlık deniz gibi gürlüyor, ısıltılı lambalarla kaplı şehrin üzerine çullanıyor,” demişti. Nasıl dans edebiliyordu öyleyse?

Jack o noktada her şeyin durduğuna inanıyordu. En azından Jack duruyordu. Sonra yavaş yavaş saydamlaşmıştı.

Her şey bir yana dans, bir elin insanın içinden kopuk kopuk çıkarttığı işaretlerdi. Peter bu işaretleri çevresindeki karanlığa saçıyordu. Rengârenk kartları saçarmış gibi... Jack farkında olmadan ayaklarıyla tempo tutmaya başlamıştı.

Peter'in maskara ile gölgelendirdiği gözlerinin akı, açısını değiştirdikçe alevlerle ışıldıyordu. Karanlığın içerisindeki kocaman bir gözyaşı damlası gibi. Bir süre sonra beline leopar kürkü sarmış bir adam, bir elinde pala, diğer elinde sallandığı çırpınıp duran beyaz canlı tavukla göründü. Gorgy idi bu.

Gorgy'nin terle kaplanmış göğsü, ateşin ışığıyla iyice parlaklaşmıştı. Jack orada, çevredeki karanlıktan daha ko-

yu, turuncu etin göz alıcı karanlığını görüyordu yalnızca.

“Bakın! Yapacak! Yapacak!” dedi, çevredeki gençler. Gorgy neyi kanıtlamaya çalışıyordu acaba? Kalın kolu tavuğu taşın üzerine yapıştırdı. Tavuk çırpınıyor, saçılan beyaz tüyleri rüyalarındaki gibi bir hızla alevlerin hava akımıyla yükseklere çıkıyordu. Beyaz tüyler uçuşuyor! Beden acı içinde kıvrılırken duyguların da aynı şekilde uçuşabileceğini Jack çok iyi biliyordu.

O yüzden Jack, bakmadan geçiştirebildi. Hızla inen palanın tok sesinin hemen ardından, taşın üzerinde tek bir ses çıkartamayan tavuğun kasılmış vücudu ile kafası birbirinden ayrılıvermişti.

Peter o tavuk kafasını eline alıp çıldırmış gibi kumların üzerinde yuvarlanmaya başladı. İşte şimdi Jack, Peter’in sarhoşluğuna anlam verebilmişti. Peter yeniden ayağa kalktığı anda, o düz çocuksu göğsündeki kan lekesi net olarak seçiliyordu.

Kötü bir şakanın parçası olan ölüm, böylesi bir komikliğin sonunda gelen ölüm, tavuğun boynuna da tam olarak yerleşememiş olmalıydı. Canlılığını koruyan açık gözleri sorularla doluydu mutlaka... Fakat Jack bakmamıştı. Alaylar içerisinde bir kutsallaştırma. Tavuğun kırmızı ibikli başının tesadüfen sergilediği görüntü, zalimliğin asla yer bulamadığı Jack’in yüreğinde hafif kızıl bir gölge bırakmıştı.

“Fakat ben hiçbir şey hissetmiyorum. Hissetmiyorum işte.”

Peter, tavuk başı elinde olduğu halde kalkıp ateşin çevresinde daireler çizerek dans etmeye başlamıştı. Çizdiği daireler yavaşça genişliyor, Peter gözüne kestirdiği kadınların yüzüne tavuk başını çarparak onların etrafını dönmeye devam ediyordu.

Birbiri ardına çığlıklar yükseldi. “Kadınların çığlık sesi neden hep böyle aynıdır acaba,” diye geçirdi aklın-

dan Jack. Aralarından çok daha güzel, durgun, neredeyse trajedilerde görülen türden bir ıglık yıldızlı gökyüzüne yükselip kayboluverdi. İşte o ıglık, belki de Gorgy'nin "müthiş güzel" kız arkadaşından çıkmıştı.

4

Jack dostluğu iyi bir insandı. İşte o yönüyle, sabaha kadar otların ve kumların üzerinde oradan oraya dolaşmış, her tarafını sivrisinek sokmuş, gündüz herkesle birlikte yüzmeye gitmiş, akşamüzeri Tokyo'daki apartman dairesine dönünce öylece hiçbir şeyin farkında olmadan uykuya dalıvermişti.

Uyandığında sekiz metrekarelik apartman odası korkutucu ölçüde sessizdi. Sabah neden o kadar karanlıktı acaba? O düşünceyle saatine baktı. Hâlâ aynı günün gecesi saat on birdi.

Pencere açık halde yatmasına rağmen, içeri en ufak esinti bile girmemiş olacak, uyandığında vücudu bir temizlik bezi gibi ıslanmış, tere batmıştı. Vantilatörü açıp kitaplığından *Maldoror'un Şarkıları* kitabını çekerek yatağına yüzüstü uzanıp okumaya başladı. En çok sevdiği Maldoror ile köpekbalığının evlendiği kısmı açıp yeniden okudu.

Denizin sularını hızla yaran deniz canavarları ordusu da neyin nesi böyle?

Köpekbalıklarıydı.

Ama orada, ufuktaki, şu suların kargaşası da ne öyle?

O devasa dişi bir köpekbalığıydı, sonunda Maldoror'un gelini olacak köpekbalığı.

Başucuna koyduğu alarmlı saat, vantilatörün gürültüsüne yenilmeksizin hantal sesler çıkartarak zamanı dilimlemeye devam ediyordu. O, Jack'in yaşamının ironik eşyasıydı ve o saati asla uyanmak amacıyla kullanmamıştı. Gece gündüz demeden cılız bir akıntı gibi akıp giden bilinci içerisinde kristal gibi saydam varlığını koruması onun uzun yıllardan beri süregelen alışkanlığıydı ve alarmlı saat, bu alışkanlığını komedyaya dönüştüren arkadaşı, onun Sancho Panza'sı idi. O ucuz makinenin sesi, Jack'i çok iyi avutuyor, ona ait tüm süreklilikleri gülünçleştiriyordu.

Saat, kendisinin yaptığı tavada yumurta, çok uzun zaman önce süresi geçen aylık paso... Bir de köpekbalığı, mutlaka köpekbalığı da olmalı diye düşünürdü Jack.

Önceki gecenin anlamsızın anlamsızı plaj partisi geldi aklına.

Tavuğun başı, yanmaktan kararmış domuz... Fakat en trajik olanı gündoğumuydu. Herkes güzel, bin yılda bir görülecek muhteşem bir sabah ümit etmişti. Fakat gele gele feci, rezil bir sabah gelmişti. İlk loş ışıklar vadinin batı kıyısını aydınlattığında onlara ait el değmemiş toprakları süsleyen ağaçların beş para etmez, deniz tuzuyla kaplı, her yerde bulunabilen bir küme adi ağaçtan başka bir şey olmadığını fark ettiler. Yine bu o kadar da kötü değildi. Pudra beyazı ışıklar, batı yamacından yavaş yavaş aşağı kayıp vadiyi aydınlattığında ortalığa leş gibi saçılmış boş bira, meyve suyu ve kola şişeleri; sönmüş dağılmaya yüz tutmuş kamp ateşi, etrafa saçılmış ısırıldığı yerler kirlenmiş mısır koçanları, gelişigüzel dağılmış çanta çeşitleri; kayaların gölgesinde, otların arasında, kumların üzerinde birbirine sarılmış uyuyan tiplerin yarı açık ağızları, o ağızların çevresindeki pis sakallar ve dağılmış ruj lekeleri, uçuşan gazete kâğıtları (öyle ya, cadelerinin gecesinde, öylesine şiirsel duran gazete kâğıtları, orada ne hale gelmişlerdi) olduğu gibi ortaya çıkmıştı. O

manzara can sıkıcı patates suratlıların piknik kıyını sonrasındaki manzaradan farksızdı.

Gece sırasında sıvışveren tipler de vardı. Şafak söktüğünde Gorgy ortalıkta yoktu.

“Gorgy yok. Hatun gelmeyince kaçmıştır. O tip sıra dışından öte gösteriş meraklısıdır çünkü,” dedi Peter.

Bir gün, uğursuz bir gün, güzellik ve saflık bakımından geliyordum; herkes bu olağanüstü yeniyetmenin zekâ ve iyiliğine hayranlık duyuyordu. Birçok bilinç, onun ruhunun tahtını yerleştirdiği duru çizgileri görünce kızarırdı. Gözlerinde bir meleğin bakışlarını gördüklerinden, ona ancak saygıyla yaklaşıyorlardı.

Jack'in zihnindeki melek kavramı Maldoror'un bu şiirsel sözlerinde kaynağını buluyordu belki de. Başucundaki saatin tik tak, tik tak eşlik etmesi gibi, alışılmış bir sesle gülüverdi. Zihninde belli belirsiz ateşte melek çevirme fikri canlandı. Karnı mı acıkmıştı acaba?

Kaza geçiren gemilerin battığı denizi, dünyanın servet ve aşkını her anlamda yüklemiş halde batan gemileri onlar bulacaklardı. Uzaklarda, havada yan yatmış çapalar. Kumlukta yürüyen üç köpeğin narin soluk alış veriş... Jack intihar etmeden hemen önce, tüm dünyayı zar gibi avucunun içine aldığını sanmıştı. Zarın yuvarlak olmaması için bir neden mi vardı acaba? Tüm sayıların dönüp durduğu, nihai sonucun bir türlü görünmediği, kumarın bir türlü sona ermediği türden yuvarlak zarlar...

Jack'in karnı acıkmıştı. Her şeyin nedeni buydu. Kalkıp teldolabı açmaya gitti. Buzdolabı yoktu.

Yiyecek tek bir şey bile yoktu.

Yüzücü ve onun kurtardığı dişi köpekbalığı karşı karşıyalar şimdi. Göz göze bakiştılar birkaç dakika...

Jack aniden açlıktan ölmek üzere olduğu hissine kapıldı. Kraker torbasını salladı. Dibindeki kırıntıların sesi geliyordu yalnızca. Yaz mandalinaları rafın dibinde çürümüş, üzerlerinde mavi küf göçükleri oluşmuştu. O an rafın kıyısında kırmızı karıncaların bir sıra halinde yürüdüklerini gördü. Karıncaları tek tek titiz hareketlerle ezerek dilinin arka tarafında biriken salyasını yutarken, nihayet satın aldıktan sonra oracıkta unutuverdiği yarım üzümlü ekmeği fark etti.

Sayısız karınca ekmeğin kuru üzümlerinin arasına birikmişti. Jack hırpani hareketlerle karıncaları silkeledikten sonra, yine yatağa yüzüstü uzanıp başucu lambasının ışığında ekmeğin yüzünü titizlikle inceledi. Sonra iki karıncayı daha üzümlü ekmeğin arsından çekip çıkarttı.

Isırdığında ekşimsi, buruk bir tat kapladı ağzını. Tadını umursayacak durumda değildi; uzun gecenin yiyecek ihtiyacını karşılamak için kıyısından azar azar ısır-maya başladı. Ekmeğin içi tuhaf bir yumuşaklıktaydı.

Çember çizerek yüzüyorlar, birbirlerini gözden yitirmeden ve kendi kendilerine mırıldanıyorlar: "Şimdiye kadar yanılmışım meğer, işte benden daha kötü, daha yırtıcı biri." Bunun üzerine, ortak bir uyumla, dişi köpekbalığı yüzgeçleriyle suyu yararak, Maldoror kulaçlarıyla dalgaları aşarak içleri hayranlık duygusuyla dolu yaklaşıyorlar birbirlerine...

Kapının vurulduğunu duydu Jack.

Az öncesinden beri dış koridordan gürültülü ayak sesleri, duvara çarpan vücut sesi geliyordu ama eve geç gelenlerin yoğun olduğu bir apartman olduğundan umursamamıştı.

Jack üzümlü ekmeğini ısırarak kapıyı açmaya kalktı. Kapıyı açtığında sanki bir paravan resim yıkılıvermiş

gibi, bir çift kapıdan içeri yuvarlanıverdi. Oda sarsıldı, başucu lambası devrildi. Jack elini arkasına götürerek kapıyı kapatıp pek de şaşırmadığı o gece misafirlerini süzdü. Adam Gorgy idi, Hawaii tişörtünün altındaki muazzam kasları hemen fark ediliyordu.

“Ayakkabılarınızı bari çıkartın,” dedi Jack. Bunun üzerine ikisi birbirlerine ellerini uzatarak diğerinin ayakkabısını çıkartıp kapıya doğru fırlattıktan sonra sarsıla sarsıla güldüler. Dar odayı o ikisinin nefeslerinden yayılan alkol kokusu kaplamıştı.

Jack gözleri kapalı halde gülen kadının soluk beyaz yüzüne baktı. İlk kez görüyordu ama feci güzel bir kadındı. Gözleri kapalı olduğu halde birilerinin ona baktığını farkında olan yüz ifadesi sarhoşluğuna rağmen fark ediliyor, güzel şekilli küçük burnu hızlı hızlı şişkinleştiği halde porselenden yapılmış gibi duruyordu. Gözkapakları kapalı olduğu halde gözünün hareketleri fark ediliyordu ama uzun ve düz hatlı kaşlarını sımsıkı birleştirmişti. Dudaklarının şekli gerçekten kusursuzdu. Kenarlarında incelen dudakları, sanki az önce bir heykeltıraşın elinden çıkmış gibi duruyordu. Öyle olduğu halde, yirmi dört-yirmi beş yaşındaki bir kadının vakurluğu tüm yüzüne yansımıştı.

“O ‘müthiş güzel’ kadın bu herhalde,” dedi Jack içinden, üzümlü ekmeğini yemeğe devam ederek. Gorgy ayaklar altına alınan gururunu tamir etmek için, gün boyu kadını arayıp bulmuş ve sonra da oraya getirmiş olmalıydı.

“Yatak yok. Minder derseniz birkaç tane var.”

Gorgy tek kelime etmeksizin gözbebekleriyle gülererek yanıtlamakla yetindi. Adam o gece, tek kelime etmeye kararlı gibiydi.

Jack üç minder ayaklarıyla iterek bir araya getirip Gorgy’nin sırtına yaklaştırdıktan sonra, tekrar yatağına

dönüp yüzüstü uzanıp üzümlü ekmegini ısırarak kitabın devamını okumaya koyuldu.

Kadının reddetmeye çalışan sesi yavaş yavaş sertleşince Jack kitabı bırakarak tek dirseği üzerinde doğrulup o tarafa baktı.

Gorgy çırılçıplak kalmış vücudunu eğirip büküyordu. Kadın sutyeni ve külotuyla kalmıştı ama inlemeyle karışık seslerle karşı koyuyordu. Kadının pürüzsüz süt beyazı bir teni vardı.

Bir süre sonra kadın sessizleşince Jack yeniden onlara arkasını dönüp kitabını okumayı sürdürdü.

Jack'in arkasından ne başlaması gereken inleme sesleri ne de soluk alışverişler duyuluyordu. O durum uzunca bir süre devam edince Jack huzursuz oldu. Bir kez daha dönüp arkasına baktığında kadın da çırılçıplaktı. Birleşmiş halde, yola çıkışı gecikmiş lokomotifler gibi tıslamalar çıkartıyorlardı. Gorgy'nin kaslı sırtından süzülen terler yere damlıyordu.

Nihayet Gorgy Jack'ten tarafa baktı. Yüzünde fersiz, sis gibi belli belirsiz bir gülümseme vardı.

“Bir türlü olmuyor Jack. Yardım eder misin?”

Jack üzümlü ekmegini ısırarak ayağa kalktı. O an, kas yığını arkadaşının yüzündeki ifadenin nedenini gördü. Jack, denizde salınan başıboş bir kayık gibi hareketlerle ikilinin yastığının çevresinden dolaştı.

“Ne yapmamı istiyorsun?”

“Ayağını var gücünle kaldır. O zaman olur bir şekilde.”

Jack ceset parçası kaldırırmış gibi, kadının bir ayağını bileğinden tutup kaldırdı. O beyaz düzgün bacağın dip tarafında, Jack uzaklardaki bir kulübeden süzülen fener ışığının pembeliğini andıran bir şey gördü. Kadının ayağı terli değildi ama elinden kayınca bu kez onu sağ eline aldı. Sonra Jack, ayakta durnmuş halde ikisine sırtını

dönüp yalnızca bira şirketi takviminin asılı olduğu duvara bakmaya başladı.

Sol elindeki üzümlü ekmeğini yiyerek takvimi incelemeye başladı.

Ağustos	5	Pazar
	6	Pazartesi
	7	Salı, Yılanbalığı Günü
	8	Çarşamba, Sonbahar Dönümü
	9	Perşembe
	10	Cuma
	11	Cumartesi
	12	Pazar
	13	Pazartesi
	14	Salı
	15	Çarşamba, Savaşın Bitiş Yıldönümü
	16	Perşembe
	17	Cuma
	18	Cumartesi
	19	Pazar

Biraz canlanmış olacak, Gorgy'nin soluk alış verişle-riyle kadıninkiler aynı ritmi tutturmaya başladığında Jack sağ eliyle kaldırdığı kadının ayağında ince kasılmalar hissetmeye başladı. Kadının ayağı yavaş yavaş ağırlığını artırmıştı ama Jack'in elinden kurtulmaya çalışırmış gibi bir hali yoktu. Üzümlü ekmeği ilk baştaki ekşimsi buruk tadıyla, ısırıkça ağzının içine yapışıyordu. Bir süre sonra Jack sağ elindeki şeyin bir kadın ayağı olduğuna inanamaz hale gelince bir kez daha başucu lambasından gelen cılız ışıktaki dönüp baktı. Ayağın tırnaklarındaki kırmızı oje hafiften soyulmuştu, küçük parmağı anormal bir şekil almıştı. Yüksek topuklu ayakkabı giymenin yol açtığı nasır Jack'in orta parmağına değiyordu.

Nihayet Gorgy'nin doğrulduğunu hissetti. Jack'in omzuna eliyle dokunarak, "Tamam artık," dedi. Jack ayağı hasır zemine bıraktı.

Gorgy seri hareketlerle pantolonunu giyip Hawaii tişörtünü tek eline alıp kapıya yöneldi. "Sağ ol Jack. Ben gidiyorum. Gerisini sen halledersin artık."

Jack kapının kapandığını duydu. Yerde yatan kadına bakıp üzümlü ekmeğinin son parçasını ağzına tıkiştıarak uzun uzun çiğnedi. Ayağının ucuyla kadının kasiğı-nın içine dokunduysa da, kadın ölü taklidi yapıyormuş gibi hiç kımıldamadı. Patlamış su borusu gibi, her tara-fından anlamsızlık fişkırıyordu. Gorgy gerisini halletme-sini istemişti. O tip hep böyle komik isteklerde bulunur-du... Jack yüzünü kadına yaklaştırdı. Abartılı ölçüde gör-gülü hareket ediyordu. Ne kadar ölü taklidi yapmaya çalışırsa çalışsın, kadının karnı düzenli olarak inip kalk-maya devam ediyor, Jack'in alarmlı saati hırpani sesler çıkartarak zamanı dilimliyordu.

... boyunları ve göğüsleri az sonra deniz yosunu ko-kuları yayan bir tirşe renkli kitleye dönüşürken, kollar ve yüzgeçler sevgilinin gövdesine aşkla sarılıyordu.

Ocak 1963

YAĞMUR ALTINDA FİSKİYE

Delikanlı ağlaması bir türlü kesilmeyen kızı ağır bir kum torbası gibi peşi sıra sürüklemekten yorulmuştu.

Oğlan az önce Maru binasının kafesinde ayrılmak istediğini söylemişti. Bu onun çok önceden beri hayalini kurduğu bir şeydi ve gerçek olmuştu.

Sırf bunun için kızı sevmiş ya da seviyormuş gibi yapmış, sırf bunun için tavlamış, sırf bunun için birlikte yatma şansı kovalamış ve sırf bunun için onunla yatmıştı... Tüm hazırlıklar tamam olunca da, çok öncesinden beri bir kez olsun kendi ağzından, yeterince hak sahibi olarak bir kralın ferman vermesi gibi telaffuz etmek istediği “Ayrılalım,” sözünü söyleyebilmişti.

Tek başına mavi gökyüzünü ikiye ayırmaya yetecek bir söz. Böyle bir şeyin mümkün olmayacağını düşünerek yarı yarıya ümidini kesmişti ama zamanının geleceği hayaliyle yaşamıştı. Oktan fırlayan bir yay gibi hedefine doğru uçan, dünyanın en kahramanca, en muhteşem sözü. Yalnızca insanların en insanının, erkeklerin en erkeğinin kullanmasına izin verilen bir bab: “Ayrılalım.”

Yine de Akio, o sözü nedense boğazından gelen balgam yapışmış gibi seslerle karışık (sözü dile getirmeden önce sodasından bir yudum almıştı oysa) söylemiş olması içinde ukde bırakmıştı.

O an Akio söylediği sözün tam olarak anlaşılamamasından korkmuştu. Karşısındakinin ne dediğini sormasındansa ölmeyi tercih edecek haldeydi. Uzun yıllar altın yumurta yumurtlamaya çalışan bir kaz, nihayet yumurtladığında kimseye gösteremedenden yumurta kırılacak olsa, hemen bir tane daha yumurtlayabilir mi?

Fakat şansına söyledikleri anlaşılmıştı. Söylediklerinin tam olarak anlaşılmış ve ne dediğinin sorulmamış olması büyük şanstı. Akio sonunda o uzak dağların zirvesindeki geçidi kendi ayaklarıyla yıkıp geçmeyi başarmıştı.

Sözlerinin duyulduğunun kanıtı hemen ortaya çıkıvermişti. Otomatik satış makinesinden çikletin fırlaması gibi.

Çevredeki müşterilerin sesi, tabak tıkırtıları, kasadan gelen zil sesi, yağmur dolayısıyla tamamen kapatılmış pencerelerde oluşan su damlalarında yansayıp insanın kafasını kazan gibi yapan bir gürültü haline geliyordu. O gürültü arasında Akio'nun ettiği sözü Masako duyar duymaz, o fersiz yüzündeki iri gözleri, sanki çevresini yırtarak fırlayıvermiş gibi iyice kocaman açılmıştı. Gözlerin o hali göz demekten ziyade bir yıkım, geri dönüşü olmayan bir yıkım gibiydi. İşte o gözlerden yağmur gibi gözyaşı fışkırıvermişti.

Elbette Akio o su basıncı, o su miktarına bakarak hemen deneceğini sanmıştı. Bakışlarını ayırmadan o manzarayı izlerken yüreğinde oluşan mentol serinliği onu sevinçten deli etmeye yetmişti. Tamı tamına planladığı, yürürlüğe koyduğu ve gerçekleştirdiği bir şeydi ve biraz mekanik de olsa, iyi sonuç vermişti.

“İşte bunu görmek için Masako'yla yattım,” dedi genç adam içinden. “Ben her zaman ihtiraslardan özgürdüm...”

Şimdi karşısındaki kızın ağlayan yüzü ise gerçektir. Her haliyle Akio tarafından terk edilmiş kadındır...

Yine de, Masako'nun ağlaması fazlasıyla uzun sürüp hiç de zayıflamayınca Akio çevredekilerden çekinmeye başlamıştı. Masako beyaz yağmurluğunu çıkartmadan masada dimdik oturuyordu. Yağmurluğunun yakasından içindeki kırmızı ekose bluzunun yakası görünüyordu. Elleriyle masanın kıyısından destek alarak ve ellerine iyice güç vererek o duruşuyla katılaşıvermiş gibi bir hali vardı. Tam karşıya bakarak gözyaşlarını akışına bırakmıştı. Mendilini çıkartıp silmeye de kalkmıyordu. İnce boğazında nefesi düğümleniyor, ritmik olarak yeni ayakka-bıdan çıkan gıcırtiları andıran sesler çıkartıyor, öğrencilerinki gibi inatçı ve ruj sürmediği dudakları haksızlığa uğradığını belli edecek şekilde titriyordu.

Yetişkin müşteriler keyifli bir şey izliyormuş gibi onlara bakıyordu. Nihayet yetişkinlerin arasına karıştığına inanan Akio'nun keyfini bozan da bu bakışlardı.

Masako'nun gözyaşlarının bolluğu şaşırtıcıydı. Her geçen an aynı gürlükte, aynı miktardaydı. Akio yorulup bakışlarını indirerek masanın yanına diktiği şemsiyesinin ucuna baktı. Eski tarz seramik mozaik zemin üzerinde şemsiyenin ucunu ortalayacak şekilde küçük bir su birikintisi oluşmuştu. Bir an, o su birikintisinin de Masako'dan geldiği hissine kapıldı.

Ani bir hareketle adisyonu alıp masadan kalktı.

Haziran yağmuru, üç gündür aralıksız yağıyordu. Maru binasından çıkıp da şemsiyesini açtığında kız sessizce peşinden gelmeye başlamıştı. Masako'nun şemsiyesi olmadığından, Akio'nun onu da kendi şemsiyesinin altına almaktan başka çaresi yoktu. O an soğukkanlılıkla âlemin ne diyeceğini dert eden yetişkinlerin alışkanlıklarını aklına getirip kendisinin de artık aynı alışkanlığa sahip olduğuna hükmetti. Ayrılık lafını kestirip attıktan

sonra, aynı şemsiyenin altına girmek de, yalnızca âleme karşı bir hareket olduğunu düşünmek. Kestirip atmak... Her ne kadar içten pazarlıklı bir şekilde olursa olsun, kestirip atmak Akio'nun karakterine uyuyordu.

Geniş kaldırımında imparatorluk sarayına doğru ilerlerken genç adamın aklında yalnızca yanındaki gözyaşı torbasını bir yerlerde başından def etmek vardı.

“Yağmurlu günlerde de fıskiye olur mu acaba?”

Bir şekilde bu düşünce gelip aklına takılmıştı. Durup dururken aklına neden fıskiye gelmişti acaba? İki-üç adım daha attıktan sonra aklından geçirdiği şeylerin, aslında fiziksel bir alay olduğunu ayımsadı. Dar şemsiyenin altında kızın ıslak yağmurluğunun soğuk dokunuşlarının, içinde sürüngene dokunuyormuş hissi uyandırmasına tahammül etmeye çalışarak Akio zihninde o alayın peşine keyifle takılıverdi.

“Öyle ya, yağmur altında fıskiye. Onunla Masako'nun gözyaşlarını karşılaştıralım bakalım. Masako bile onun karşısında duramaz. En başta fıskiye devridaim esasında işler, gözyaşları tek yönlü akan Masako'nun baş edebileceği bir şey değil. Devridaim esasında çalışan bir fıskiyeyle baş etmesi mümkün değil. Bu tip kesin şansına küser, ağlamayı keser. Ben de bu yükten kurtulmuş olurum. Sorun yağmur altında da çalışan bir fıskiye olup olmayacağı.”

Akio tek kelime etmeden yürüyordu. Masako ise ağlayarak aynı şemsiyenin altında inatla peşinden geliyordu. O yüzden Akio'nun Masako'yu silkelemesi zor olacaktı, ama aklındaki yere götürmesi de bir o kadar kolaydı.

Akio yağmur ve gözyaşı ile vücudunun ıslanmaya başladığını hissetti. Masako beyaz çizmelerini giydiğinden onun için sorun yoktu ama deri ayakkabılarıyla çı-

kan Akio, ayaklarına yosun sarılmış gibi bir hisse kapılmaya başlamıştı.

İşyerlerinin boşalmasına henüz vakit vardı ve yollar tenhaydı. İkili yaya geçidinden geçip Wadakura Köprüsü'ne doğru yürüdüler. Eski tarz oymalı korkuluklu köprü'nün başında durduklarında iki taraftaki yağmur hendeklerinde su kuşları, sağ taraftaki hendeğin ardında ise P. Oteli'nin beyaz masa örtüleri ve kırmızı sandalye dizisi yağmurla buğulanmış camların ardından görünüyordu. Köprüyü geçtiler. Yüksek bent duvarının arasından geçip sola dönünce Fıskiye Parkı'na çıkılıyordu.

Masako hâlâ tek kelime etmeden ağlamayı sürdürüyordu. Parkın içerisinde irice, Batı tarzı bir çardak vardı. Sazlardan yapılma çatısı yağmuru bir nebze kesiyordu. Akio şemsiyesi açık halde oradaki banka oturdu ama Masako çaprazlamasına oturunca beyaz yağmurluğun altında kalan omzu ve ıslak saçları Akio'nun burnunun dibine geliverdi. Saçlarına sürdüğü yağlı madde yağmuru kesmiş, beyaz damlacıklar halinde saçlarının üzerinde kalmıştı. Ağlayan Masako, gözleri açık halde şuurunu yitirmiş gibiydi. Akio bir an, kendisine gelsin diye saçlarına yapışıp çekivermeyi geçirdi aklından.

Masako sürekli sessizce ağlıyordu. Akio bir şeyler söylemesini beklediğinden enındi ama kızın o kadar ağlamasına sinirlendiğinden tek kelime bile etmiyordu. Şöyle bir düşününce o sözcükten sonra tek kelime bile etmemişti.

Uzaktaki gür fıskiye durmaksızın sular saçıyordu ama Masako dönüp bakmıyordu bile. Bulundukları yerden irili ufaklı üç fıskiye dikine üst üste gelmiş gibi duruyordu. Su sesini yağmurun sesi bastırdığından pek duyulmuyordu ama sekiz yöne ayrılan su hatları uzaktan cam tüpler gibi görünüyordu.

Hiçbir yerde insandan eser yoktu. Fıskiyenin başın-

daki yeşillikler ve fenerin şitleri yağmurla yıkanınca iyice belirginleşmişti.

Parkın öte yanında ıslak kamyon tenteleri, otobüslerin kırmızı, beyaz, sarı kaportaları durmaksızın geçip gidiyor, kavşaktaki trafik ışığının kırmızısı net olarak görüldüğü halde, yeşile dönüşüp aşağıya indiğinde tam fiskiye'nin suyunun arkasında kaldığından görünmez oluyordu.

Genç adam öylece tek kelime etmeden oturdukça içini ifade edilmesi güç bir öfke kapladı. Az önceki keyifli hali tamamen yitip gitmişti. Neye öfkelendiğini kendisi de tam olarak bilmiyordu. Az önce havalarda uçarcasına bir keyif yaşadığı halde, şimdi anlam veremediği bir sıkıntıya kapılmıştı. Ağlaması bir türlü kesilmeyen Masako, onun bu sıkıntısının tek nedeni değildi.

“Bu tipi, eğer istesem fiskiye havuzuna atar sonra da sıvışıveririm, her şey hallolur.”

Baştan beri bu düşünce aklından birkaç kez geçmişti. Fakat kendisini çevreleyen yağmur, gözyaşı ve duvar haline gelmiş yağmur bulutları arasında mutlak bir sıkıntı yaşıyordu. Masako'yu yağmur altında ıslatıp fiskiye manzarasına doyasıya bakmasını sağlamadan sıkıntısı geçecek gibi değildi.

Aniden yerinden fırlayıp ardına bile bakmadan fiskiye'nin çevresindeki yoldan bir ölçü yüksek çakıl döşeli yola kadar seri adımlarla yürüyüp üç fiskiye'nin tam yan açıdan görülebileceği bir noktada durdu. Kız da yağmura aldırmadan koşturup geldi. Orada duran oğlana ucu ucuna çarpmadan durabildikten sonra, elindeki şemsiye'nin sapına sımsıkı yapıştı. Yağmur ve gözyaşıyla ıslanan yüzü bembeyaz olmuştu. Nefes nefese kalmıştı.

“Nereye gidiyorsun?”

Akio aslında yanıt vermemeliydi ama sanki kızın bunu söylemesini bekliyormuş gibi konuşmaya başladı.

“Fıskiyeye bakıyorum. Baksana. Ne kadar ağlarsan ağla bu şeyi yenemezsin.”

Bunun üzerine ikisi şemsiyeyi eğerek bakışlarını birbirlerinden kaçırabilmenin verdiği rahatlıkla, ortadaki büyükçe, sağ ve solundakiler daha ufak üç fıskiyeye bakmaya başladılar.

Fıskiyenin gür akışı altında, havuza düşen yağmur hiç anlaşılmıyordu. Orada arada sırada kulaklarına çalınan sesler nedense yalnızca uzaklardan gelen düzensiz araba motoru gürültüleriydi. Etraftaki fıskiye sesi ince ince havaya yayılıp gittiğinden, belki kulak kesilecek olsalar farklı olabilirdi ama mutlak bir sessizliğin içinde yitip gidiyormuş gibiydi.

Su önce tepsi şekilli bir karaltı halinde yükselerek noktalar halinde saçılıyor, o su havuza düştükçe yine etrafa serpiliyordu. Daha kıvrımlı ve uzun menzilli altı su oluğunun korumasındaymış gibi ortada duran büyük oluk daha yükseğe çıkıyordu.

Dikkatlice bakınca fıskiye sabit bir noktaya kadar yükselip orada kırılmıyordu. Hiç rüzgâr olmadığından, su kırılmalara uğramadan kül rengi havaya dik bir hat üzerinden yükseliyordu, ama suyun ulaştığı nokta hep aynı yükseklikte değildi. Arada sırada beklenmedik yüksekliğe kadar fışkırıyor, o noktada su damlaları haline gelerek aşağı düşüyordu.

Zirveye yakın kısımlardaki su, yağmurun ardında gölgeleniyor, pudra serpilmiş boz rengiyle, sudan ziyade toz gibi duruyordu. Çevreden de su dumanı yükseliyordu. Fıskiyenin oluk halinde yükseldiği kısmın çevresine serpilen su damlacıkları, yağmura karışmış kar taneleri gibi bir hal alıyordu.

Fakat Akio, ortadaki üç fıskiyeden ziyade, çevrelerindeki kıvrımlı su hatlarının seyrine kapılmıştı.

Özellikle ortadaki büyük fıskiyeden çıkan o hatlar,

dört bir yana beyaz saçaklar halinde serpilip karaltı kısmın dışında uslu uslu havuza düşüyordu. Suyun dört bir yana savrulup gidişine baktıkça içinden peşine takılıp gitme isteği geliyordu. Sanki yerinde duran yüreği, her an o suyun peşine takılıp uzaklara savruluverecekmiş gibiydi.

Büyük fıskiye oluklarında da durum aynıydı.

Bir bakışta su oluğu, suyun oluşturduğu bir sütun gibi, hareketsiz kalmış gibi görünüyordu. Fakat dikkatlice bakınca o sütunun içinde aşağıdan yukarıya doğru kesintisiz olarak tırmanan hareket saydam bir ruh gibiydi. O düz hat üzerinde oluşan mekân içerisinde, aşağıdan yukarı müthiş bir hızla tırmanıyor, her saniye eksilen kısmı tamamlayarak dolgunluğunu sürekli koruyordu. Sonunda gökyüzünde kırılacağını biliyordu ama böylesine aralıksız bir kırılmayı sağlayan gücün varlığı muhteşem bir şeydi.

Kıza göstermek niyetiyle geldiği bu fıskiyenin seyrine kendisi dalıp giden genç adam, muhteşem bir şeyi izlediği düşüncesiyle bakışlarını iyice yukarıya, her tarafı ıslatan yağmuru salıveren gökyüzüne çevirdi.

Yağmur kirpiklerine vurmaya başladı.

Yoğun bulutlarla kaplı gökyüzü başının hemen üzerinde, o aralıksız yağmuru salıvermeye devam ediyordu. Yağmur her tarafı kaplamıştı. Onun yüzüne yağan yağmur, uzaklardaki kiremit çatılara, binaların ve otellerin teraslarına yağan yağmurla aynıydı. Onun seyrek sakallı yüzü de, oralardaki bir binanın ıssız terası da, beton zeminlerde dirençsiz yüzeylerden öte bir şey değildi. Söz konusu yağmur olduğu sürece, onun yanakları da, kirli beton zeminler de aynıydı.

Akio'nun gözlerinin önünden tam karşısındaki fıskiyenin görüntüsü silinip gitmişti. Yağmur altındaki fıskiyenin anlamsız bir hareketi durmaksızın tekrarladığını düşünüyordu artık. O düşünceyle, az önce aklından geçirdi-

gi alayı da, hemen sonrasında kapıldığı öfkeyi de unutan genç adam, yüreğinin baş döndürücü bir hızla boşaldığı hissine kapıldı.

O bomboş kalan yüreğine de yalnızca yağmur yağıyordu. Amaçsızca yürümeye başladı.

“Nereye gidiyorsun?” diye sordu kız, bu kez şemsiyenin sapını sımsıkı kavramış halde, beyaz çizmesini öne atarak.

“Nereye mi? Bu benim bileceğim bir şey. Az önce açıkça söylemedim mi?”

“Ne dedin ki?” diye soran kızın yüzüne, genç adam irkilerek şöyle bir baktıysa da, o sırılsıklam olmuş yüzdeki gözyaşlarını yağmur yıkayıp götürmüştü. Gözleri ağlamaktan kızarmıştı, ama sesi artık titremiyordu.

“Ne mi dedim? Az önce açıkça söyledim ya, ayrılalım diye.”

Genç adam o an yağmur altında ilerleyen kızın yüzünün ardında, çimenlerin arasında açmış kızıl açelyaları gördü.

“Öyle mi demiştin? Tam olarak duyamamıştım,” dedi kız, normal bir ses tonuyla.

Genç adam uğradığı şokla oracığa yığılacak gibi ol-duysa da, güçbela iki-üç adım atarak dengesini buldu. Sonra boğuk bir sesle, “İyi de... Peki neden ağladın? Sebepsiz yere?”

Kız bir süre yanıtlamadı. Islanan küçük elleri hâlâ sımsıkı şemsiyenin sapına yapışmıştı.

“Öylesine ağlayıverdim işte. Bir nedeni yoktu.”

Öfkeyle, bir şeyler bağırmaya çalışan genç adamın sesi hapşırığa dönüştü. “Bu gidişle nezle olacağım,” dedi içinden.

Ağustos 1963

*Mişima, Japon edebiyatının
dünyada en tanınmış yazarı
değil yalnızca. XX. yüzyıl
edebiyatının yetiştirdiği
büyük bir deha.*

Yukio Mişima, XX. yüzyıl Japon edebiyatının hırçın çocuğuydu. Nobel Ödülü adayları arasında sık sık adı geçtiği halde aşırı milliyetçi, narsist, anti-humanist nitelermeleriyle suçlandı. Ancak bu eleştirilerin temelinde, yazarın gereğince anlaşılamamış olması vardır. Mişima, İkinci Dünya Savaşı'nda Japonya'nın yaşadığı dramatik yıkım sırasında yitip giden bir kuşağın haykıran sesidir. Yazarın yaşamı, bu kayıp kuşağın kendini yeniden keşfetmesinin öyküsüdür.

Mişima, Japon savaşçı sınıfının "hiçlik'e dayalı felsefesi ile yazarlığını ustalıkla birleştirir. 25 Kasım 1970 günü canlı yayın yapan kameralar önünde geleneksel Japon yöntemiyle karnını deşerek intihar etmesi de, aynı zamanda usta bir oyun yazarı olan Mişima'nın yaşamını canlı sahne performansı ile sonlandırdığı şeklinde değerlendirilebilir.

Kapak resmi: ROBERTO A SANCHEZ

17 TL
KDV DAHİL

ISBN 978-975-07-1345-3

9 789750 713453